

*Een studie voor kinderen over de
grootheid en waardigheid van
God*

Door Jill Nelson

Auteursrecht © 1998 by Jill Nelson. Alle rechten voorbehouden.

Truth78

Toll-Free: 1-877-400-1414

E-MAIL: info@Truth78.org

WEB SITE: Truth78.org

Originele illustraties door by Gloria Kaupang and Kate Lundsten
Deze publicatie bevat afbeeldingen van Microsoft Publisher 98 © 1998
and ClickArt Christian Graphics©1998

Nederlandse Schrifteksten genomen uit Nieuwe Bijbelvertaling
Auteursrecht © 2004 Nederlands Bijbelgenootschap

Opgedragen

*Aan mijn kinderen,
Sarah en Jakob*

Hongerig zoeken naar God,
Vurig van Hem houden,
Onophoudelijk op Hem vertrouwen,
En voor altijd van Hem genieten!

*“Overvloedige vreugde in Uw nabijheid,
voor altijd een lieflijke plek aan Uw zijde.”
Psalm 16:11b*

Uiting van dank

Dit lespakket is het resultaat van de trouwe dienst van vele mensen die dezelfde visie hebben: het verspreiden van een passie voor de heerschappij van God in alle dingen, tot vreugde van alle volken – in het bijzonder van kinderen:

Jon Bloom, Sally Michael en Molly Johnson *projectmanagers*

Rick Busch *ontwerp omslag*

Suzanne Foust *creatief ontwerp*

Rick Gamache *theologische opmaak*

Helen Gutsche *les opmaak*

Gloria Kaupang *kunstwerk*

Robert Longnecker *“Zegen Doos” concept*

Janis McConnaughay *proeflezen*

Kristi Michael *werkboek*

Amy Michael *werkboek*

Sally Michael *correctie*

Char Ransom *proeflezen*

Debbie Reece *correctie*

Carol Steinbach *correctie*

Kathi Westlund *proeflezen*

Carrie Zeman *Meeneemblaadjes, Verskaartjes, Bronnen,
correctie en opmaak*

En bijzondere dank aan Edith Carlson
om te helpen bij de ontwikkeling en correctie van de lessen.

Voorwoord

Wie is God? Hoe is Zijn karakter? Hoe moet ik mij gedragen tegenover God? De antwoorden op deze vragen zijn zeer belangrijk in het geloofsleven van kinderen en van volwassenen. De moderne gemeenten gaan heel dikwijls voorbij aan het belang van het presenteren aan de kinderen van het grote en glorieus beeld van God, dat Hij geopenbaard heeft in Zijn Woord. We hebben de neiging om aan de kinderen een afgezwakte theologie van God door te geven – een theologie die God kenmerkt als zijnde zacht, aangenaam om te knuffelen en aardig. Maar onze kinderen hebben geen nood aan nóg een teddybeer. Hoewel ze de woordenschat nog niet hebben om dit uit te drukken, hebben kinderen toch hongerige en smachtende zielen, die in de zonde aan het wegzinken zijn en die verlangen naar ware vreugde. Een simplistisch, warm en donzig beeld van God zal hun hongerige zielen niet bevredigen.

De ABC's van God werden geschreven om aan de kinderen een overvloedig banket te presenteren van al wat God is in Zijn grootheid, Zijn waardigheid en Zijn Woord. Er bestaat echter geen manier waarin wij God groot genoeg of waardig genoeg kunnen maken voor de kinderen. Hij zal altijd oneindig veel groter en waardiger zijn dan wij ooit zullen kunnen overbrengen.

Van begin tot einde gebruikt dit lespakket het alfabet om de kinderen de karakteristieken van God aan te leren. Hoewel niet strikt stelselmatig, presenteert *de ABC's van God* Hem in Zijn volheid zoals Hij zich heeft geopenbaard doorheen de heilsgeschiedenis, maar vooral doorheen de openbaring van Christus.

Het begrijpen en het aannemen van een oneindig glorieus God kan gemakkelijk overkomen als een onbereikbaar doel voor jonge kinderen. Wat het in feite ook wel is! Maar we moeten trouw onze kinderen de weg tonen naar het banket van Gods grootheid en waardigheid. God zelf zal, door Zijn Heilige Geest, in hun harten werken zodat ze zullen “proeven en zien dat de Heer goed is!”

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE INLEIDING

			v ix
LES 1	V	VRAGEN HEBBEN ANTWOORDEN – Wie is God? Wat is Zijn karakter? Hoe moet ik mij gedragen tegenover God? “Ik ben God, er is geen ander, Ik ben God, niemand is aan Mij gelijk.” Jesaja 46:9b	1
LES 2	O	ONDOORGRONDELIJK – God is meer dan wij kunnen begrijpen. “Wie kent de gedachten van de Heer, wie was ooit Zijn raadsman?” Romeinen 11:34	5
LES 3	Y	YHWH (HEER) – God verlangt om Zijn naam bekend te maken. “Ik ben de Heer, dat is Mijn naam.” Jesaja 42:8a “Wie Uw naam kent, kan op U vertrouwen.” Psalm 9:11a	9
LES 4	E	EEUWIG – God heeft geen begin noch einde. “Nog voor de bergen waren geboren, voor U aarde en land had gebaard – U bent, o God, van eeuwigheid tot eeuwigheid.” Psalm 90:2	13
LES 5	D	DE SCHEPPER – God heeft alles gemaakt. “Ik, de Heer, ben het die alles gemaakt heeft, de enige die de hemel heeft uitgespannen, die zelf de aarde heeft uitgehamerd.” Jesaja 44:24b	17
LES 6	G	GLORIEUS – God toont Zijn grootheid en waardigheid. “De hemel verhaalt van Gods majesteit, het uitspansel roemt het werk van Zijn handen.” Psalm 19:2 “Zijn onzichtbare eigenschappen zijn vanaf de schepping van de wereld zichtbaar in Zijn werken, Zijn eeuwige kracht en goddelijkheid zijn voor het verstand waarneembaar. Romeinen 1:20a	21
LES 7	W	WIJS – God zorgt ervoor dat alles perfect verloopt zoals Hij het wil. “Hoe talrijk zijn Uw werken, Heer. Alles hebt U met wijsheid gemaakt..” Psalm 104:24a	25
LES 8	A	ALMACHTIG – God is almachtig. “U bent de grote, machtige God, Uw naam is Heer van de hemelse machten. Uw besluiten zijn indrukwekkend, Uw daden machtig.” Jeremia 32:18b-19a	29
LES 9	S	SOEVEREIN – God heeft het recht, de wijsheid en de macht om alles te doen wat Hem behaagt. “Die zegt: ‘Wat Ik besluit, wordt van kracht, en alles wat Ik wil, breng Ik ten uitvoer.’” Jesaja 46:10b “Ik heb gesproken, en zo zal het gebeuren. Zoals Ik het bepaald heb, zo zal het gaan.” Jesaja 46:11b	33
LES 10	V	VOORZIENER – God voorziet in de noden van Zijn schepping. “Hij die zelf aan iedereen leven en adem en al het andere schenkt.” Handelingen 17:25b	37

LES 11	O	ONAFHANKELIJK – God heeft niets nodig. <i>“Hij laat zich ook niet bedienen door mensenhanden alsof er nog iets is dat Hij nodig heeft, Hij die zelf aan iedereen leven en adem en al het andere schenkt.” Handelingen 17:25</i>	41
LES 12	B	BEGRIPVOL – God houdt rekening met het feit dat wij zwak zijn. <i>“Zo liefdevol als een vader is voor zijn kinderen, zo liefdevol is de Heer voor wie Hem vrezen. Want Hij weet waarvan wij gemaakt zijn, Hij vergeet niet dat wij uit stof zijn gevormd.” Psalm 103:13-14</i>	45
LES 13	A	ATTENT – God waakt en handelt voortdurend in de wereld. <i>“Het oog van de Heer rust op de rechtvaardigen, Zijn oor luistert naar hun hulpgeroep.” Psalm 34:16</i>	49
LES 14	T	TROUW – God doet altijd wat Hij zegt dat Hij zal doen. <i>“U moet goed beseffen dat de Heer, uw God, geen van de beloften heeft gebroken die Hij u heeft gedaan. Hij heeft ze alle gestand gedaan, Hij heeft er niet één gebroken.” Jozua 23:14</i>	53
LES 15	D	DRIE-EENHEID – God is drie personen in één: Vader, Zoon en Heilige Geest. <i>“Luister, Israël: de Heer, onze God, de Heer is de enige!.” Deuteronomium 6:4</i>	57
LES 16	L	LIEFDE – Liefde is de overvloed aan vreugde dat God in Zichzelf heeft. <i>“Ik heb jullie liefgehad, zoals de Vader Mij heeft liefgehad...Dit zeg Ik tegen jullie om je Mijn vreugde te geven, dan zal je vreugde volkomen zijn.” Johannes 15:9a, 11</i>	61
*LES 17	A	ALOMTEGENWOORDIG – God is overal, voortdurend. <i>“Als iemand zich verbergt, zou Ik hem dan niet zien? – spreekt de Heer. Ben Ik niet overal, in de hemel en op aarde? – spreekt de Heer.” Jeremia 23:24</i>	65
LES 18	S	SCHUILPLAATS – God is een plaats van veiligheid en bescherming voor Zijn volk. <i>“De naam van de Heer is een sterke toren, de rechtvaardige snelt erheen, en is veilig.” Spreuken 18:10</i>	69
LES 19	O	ONVERANDERLIJK – God verandert nooit. <i>“Ik, de Heer, ben niet veranderd..” Maleachi 3:6a</i>	73
LES 20	A	ALWETEND – God weet alles. <i>“Niets van wat geschapen is blijft voor Hem verborgen, alles is onverhuld en volkomen zichtbaar voor de ogen van Hem aan wie wij rekenschap moeten afleggen.” Hebrëeën 4:13</i>	77
⇌*LES 21	G	GOED – God is goed in alles wat Hij is en doet. <i>“Goed is de Heer voor alles en allen, Hij ontfermt zich over heel Zijn schepping.” Psalm 145:9</i> <i>“Niemand is goed, behalve God.” Markus 10:18b</i>	81
⇌LES 22	O	ONUITPUTTELIJK – God wordt nooit moe of uitgeput. <i>“Een eeuwige God is de Heer, schepper van de einden der aarde. Hij wordt niet moe, Hij raakt niet uitgeput.” Jesaja 40:28b</i>	85

LES 23	J	JALOERS – God zal Zijn majesteit en grootheid niet delen. <i>“Ik ben de Heer, dat is Mijn naam. Ik deel mijn majesteit niet met een ander, noch de lof die Mij toekomt met een beeld..” Jesaja 42:8</i>	89
LES 24	R	RECHTVAARDIG – Alles wat God denkt, zegt en doet is juist, omdat Hij altijd het meest waardevolle in acht neemt - Hemzelf. <i>“Alles wat Hij doet is volmaakt. Trouw is God, rechtvaardig en zuiver, in Hem is geen spoor van kwaad.” Deuteronomium 32:4b</i>	93
LES 25	T	TOORNIG – God is woedend op de zonde. <i>“En vanuit de hemel openbaart Gods toorn zich over al het kwaad en onrecht van hen die met hun onrechtvaardigheid de waarheid geweld aandoen.” Romeinen 1:18</i> <i>“Wie houdt stand in de gloed van Zijn woede? Zijn woede is als een laaiend vuur, rotsen spatten voor Hem uiteen.” Nahum 1:6b</i>	97
LES 26	G	GEDULDIG – God is traag tot toorn en traag om te straffen. <i>“De Heer is niet traag met het nakomen van Zijn belofte, zoals sommigen menen; Hij heeft alleen maar geduld met u, omdat Hij wil dat iedereen tot inkeer komt en niemand verloren gaat.” 2 Petrus 3:9</i>	101
LES 27	G	GENADIG – God is goed voor onwaardige zondaars. <i>“Hij straft ons niet naar onze zonden.” Psalm 103:10a</i> <i>“Genadig en liefdevol is de Heer, Hij blijft geduldig en groot is Zijn trouw.” Psalm 145:8</i>	105
LES 28	I	IJVERIG – God doet alles met vastberadenheid en kracht tot eer van Zijn naam. <i>“De Heer zal optrekken als een krijgsheld, als een aanvoerder wakkert Hij de strijdlust aan. Hij blaast alarm, Hij slaakt een strijdkreet. Heldhaftig verslaat Hij zijn vijanden.” Jesaja 42:13</i>	109
LES 29	B	BEVRIJDER – God redt Zijn volk van Zijn toorn. <i>“Deze boodschap is betrouwbaar en verdient onze volledige instemming: Christus Jezus is in de wereld gekomen om zondaars te redden.” 1 Timoteüs 1:15a</i>	113
LES 30	O	OVERWINNAAR – God wint altijd... zelfs tegen Satan, zonde en dood. <i>“De Heer, je God, zal in je midden zijn, Hij is de held die je bevrijdt.” Sefanja 3:17a</i>	119
LES 31	K	KONING – God regeert over iedereen. <i>“God is koning van heel de aarde. God heerst als koning over de volken, God zetelt op Zijn heilige troon.” Psalm 47:8a-9</i>	123
LES 32	H	HEILIG – God is met niets te vergelijken. Hij is volmaakt en zonder zonde. <i>“Met wie wil je Mij vergelijken, zegt de Heilige, aan wie ben Ik gelijk te stellen?” Jesaja 40:25</i>	127
*↔LES 33	W	WAARDIG – God verdient alle liefde, gehoorzaamheid, eer, lof en roem. <i>“U komt alle lof, eer en macht toe, Heer, onze God, want U hebt alles geschapen: Uw wil is de oorsprong van alles wat er is.” Openbaring 4:11</i>	133

⇔LES 34	V	VERHEVEN – God staat ver boven alles. Hij is de “Hoogst Verhevene”. <i>“U, Heer, bent de hoogste op heel de aarde, boven alle goden hoog verheven.” Psalm 97:9</i>	137
*⇔LES 35	B	BLIJ – God verheugt Zich in Wie Hij is. <i>“Onze God is in de hemel, hij doet wat Hem behaagt.” Psalm 115:3</i>	141
LES 36	X	EXUBERANT/OVERVLOEDIG – God is meer dan genoeg om aan al onze verlangens te voldoen. <i>“Aan Hem die door de kracht die in ons werkt bij machte is oneindig veel meer te doen dan wij vragen of denken, aan Hem komt de eer toe.” Efeziërs 3:20-21a</i>	145
LES 37	Z	GOD ZOEKEN – Het ervaren van een honger naar God. <i>“Zoals een hinde smacht naar stromend water, zo smacht mijn ziel naar U, o God.” Psalm 42:2</i> <i>“Jullie zullen Mij zoeken en ook vinden, als jullie Mij tenminste met hart en ziel zoeken.” Jeremia 29:13</i>	149
LES 38	L	GOD LIEFHEBBEN – Ervaren dat God kostbaarder is dan om het even wat. <i>“Wie buiten U heb ik in de hemel? Naast U wens ik geen ander op aarde.” Psalm 73:25</i>	153
LES 39	V	GOD VERTROUWEN – Ervaren dat God betrouwbaar is in al wat Hij beloofd en geboden heeft. <i>“Zonder geloof is het onmogelijk God vreugde te geven; wie Hem wil naderen moet immers geloven dat Hij bestaat, en wie Hem zoekt zal door Hem worden beloond.” Hebreeën 11:6</i>	157
LES 40	G	VAN GOD GENIETEN – Ervaren van grote en blijvende vreugde doordat je God liefheeft en Hem vertrouwt. <i>“U hebt Hem lief zonder Hem ooit gezien te hebben; en zonder Hem nu te zien gelooft u in Hem en ervaart u een onuitsprekelijke, hemelse vreugde.” 1 Petrus 1:8</i>	161
APPENDIX		VERWIJZINGEN	165
		OVERGANGSACTIVITEITEN	167
		ACTIVITEITENPAGINA’S	171
		BOEKROLLEN	
		GETUIGSCHRIFT	

* Lessen die weggelaten mogen worden. (Zie inleiding, pagina x)

⇔ De volgorde van deze lessen mogen herschikt worden. (Zie inleiding, pagina x)

De ABC's van God

Een inleiding

Een paar jaar geleden was ik een assistent in de klas van de zondagsschool voor kleuters in mijn gemeente. In die tijd gebruikten we de algemeen gekende christelijke studiepakketten voor kinderen. Maar we begonnen meer en meer ontmoedigd te geraken omwille van de inhoud van deze lesjes. De aandacht en de inhoud van de pakketjes waren meer gericht op de mens dan op God. De persoon en het karakter van God werden naar de achtergrond verschoven en werden nauwelijks geproefd in de bijbelverhalen. Eén van onze leraren, Robert Longnecker, besliste om ons overgangsmoment (pagina xi) te gebruiken om de kinderen de karakteristieken van God te leren. Door gebruik te maken van het alfabet om zijn studie over te brengen, noemde hij deze overgangstijd “De ABC's van God leren”. Elke zondag bracht Robert een mooi verpakt cadeautje mee naar de klas. Deze doos noemde hij “de doos vol zegen” en daarin zaten voorwerpen om de kinderen te helpen bepaalde vragen te beantwoorden. Vragen zoals, “Wie is God? Wat is Zijn karakter?” en “Hoe moet ik mij gedragen tegenover God?” Ik stond volledig versteld van de reacties van de kinderen (en de leraars). Hoewel de tijd beperkt was en informeel, waren de kinderen zeer enthousiast om meer te weten te komen over Gods karakter.

Samen met het idee om het alfabet te gebruiken om over God te leren kwam er ook een groeiend verlangen om de materie te presenteren op een zodanige manier dat God centraal stond. Dit bleek nog van groter belang te zijn voor jonge kinderen die in een vroeg stadium zijn van de ontwikkeling van hun theologie over God. Correcte gedachten hebben over God is van cruciaal belang in het geloofsleven. Spijtig genoeg hebben vele volwassenen het uiterst moeilijk om verkeerde opvattingen over God, die aangeleerd werden tijdens de kinderjaren, te corrigeren en recht te zetten. Daarom voel ik mij verplicht om de kinderen de mogelijkheid te bieden om God te zien zoals Hij *werkelijk* is: in al Zijn wonderbaarlijkheid en schoonheid; in alle mysterie en verbazingwekkendheid; in alles wat Hij is, van almachtig tot ijverig.

Op-God-gericht is prioritair

In tegenstelling tot vele studies voor kinderen die gericht zijn op het belang en de noden van mensen, presenteert *de ABC's van God* de vreugde die God heeft in Zichzelf als de bron, de reden en het doel van alle dingen. Deze studie is geen collectie van verhalen en morele thema's, maar eerder een theologie van God voor kinderen. Elke les is zodanig opgemaakt dat de materie, inclusief bijbelverhalen, de grootheid en de waardigheid van God toont. Oprecht geloof kent, heeft lief, vertrouwt en geniet van de onvergeloofbare grootheid en waardigheid van God, meer dan van wat ook. Die waarheid is de wonderbaarlijke boodschap van het evangelie: ons diepste geluk wordt gevonden in het koesteren van deze glorieuze God! Kinderen en volwassenen zullen beiden waar geluk en tevredenheid vinden enkel en alleen in het zien van God in alles wat en wie Hij is zoals Hij zichzelf heeft geopenbaard in Zijn Woord: eer brengende aan Zijn naam.

*“Alles is uit Hem ontstaan, alles is door Hem geschapen,
alles heeft in Hem zijn doel.
Hem komt de eer toe tot in eeuwigheid. Amen.”*

Romeinen 11:36

Deze inleiding is ingedeeld in twee delen: een overzicht van het lespakket vanaf pagina x tot en met xii, en een gedetailleerde uitleg van de voorbereiding en presentatie van de lesjes vanaf pagina xiii tot en met xxi.

Overzicht van het lespakket

De *ABC's van God* is ontworpen om de kenmerken en het karakter van God op een eenvoudige manier aan kinderen over te brengen en te leren. Hoewel het geheel van de ABC's zeer nuttig is, is het ook beperkt. Daarom werden de lesjes niet in alfabetische volgorde gerangschikt. In plaats van in alfabetische volgorde te werken, leunt de nieuwe leerstof verder op wat in de vorige les geleerd werd. Zo kunnen de kinderen meer vertrouwd geraken met hoe God zich op een progressieve manier openbaart in de heilsgeschiedenis.

Daarom is de volgorde waarin de lesjes gegeven worden van groot belang. Bijvoorbeeld: Les 5, 7 en 8 tonen de verschillende concepten van de bevoegdheid, de wijsheid en de macht van God. Les 9, "S staat voor Soeverein", gebruikt en combineert dan deze concepten om te leren dat God de bevoegdheid, de wijsheid en de macht heeft om alles te doen wat Hem behaagt. Dit maakt het afhankelijk van de vorige lessen; als de volgorde niet gerespecteerd wordt, zal het fundament voor het concept van Gods soevereiniteit ondermijnd worden. Zo ook wordt er niet van Jezus gesproken tot in Les 14. Dit werd zo in het ontwerpen van de lesjes bepaald en is van groot belang in de voortgang van het lespakket. We willen dat de kinderen zien en begrijpen dat de Bijbel ook een volgorde van onthulling heeft.

Verschillende lesjes kunnen, indien dit nodig is, verschoven worden naar een andere datum, zodanig dat de gemeente zich gemakkelijker kan aanpassen aan de schoolkalender van de kinderen. Deze lesjes zijn gemarkeerd met een ⇔ symbool in de inhoudsopgave. Als het mogelijk is probeer er dan voor te zorgen dat Les 29, "B staat voor Bevrijder", samenvalt met paaszondag (als je met het pakket begint in de herfst). De reeks van de lesjes die uitlopen op "Bevrijder" begint met les 23. Bijvoorbeeld: als Pasen in april valt zou het goed zijn om eerst de lessen 33 tot en met 35 te geven, vooraleer je met de lessen 23 tot en met 29 begint. Zo worden de nodige zondagen tot dan ingevuld. De volgorde van de lessen zou er dan als volgt uitzien:

Les 1 tot en met 22, 33, 34, 35, 23 tot en met 29 (Pasen), 30 tot en met 32, 36 tot en met 40.

Indien Pasen echter in het midden van de maand maart zou vallen, zou je best de lesjes 21 en 22 verschuiven zodat de volgorde er als volgt uitziet:

Les 1 tot en met 20, 23 tot en met 29 (Pasen), 30 tot en met 32, 21, 22, 33 tot en met 40.

Als het echter niet mogelijk is om alle 40 lessen gedurende het jaar te geven, kan je vier lessen weglaten zonder dat de continuïteit van het lespakket onderbroken wordt. De lessen die dan weggelaten mogen worden zijn gemarkeerd met een * symbool in de inhoudsopgave. Toch willen we u aanraden dat in het kort de sleutelwoorden uitgelegd worden en dat de betekenis van deze lesjes overgebracht worden. Want de kinderen zullen ook deze lesjes kunnen terugvinden in hun werkboeken en op hun memokaartjes. Vooraleer je beslist om de volgorde te veranderen of lesjes weg te laten, moet je eerst gans het lespakket doornemen zodat je de rode draad van het pakket begrijpt.

De uiteindelijke bedoeling

Dit lespakket werd gemaakt voor kinderen tussen 7 en 10 jaar en kan gebruikt worden in de gemeente, school of thuis. Het kan aangepast en gebruikt worden voor oudere kinderen, door sommige van de illustraties te veranderen en door de andere suggesties, die vermeld staan in de inleiding en de lesjes, in acht te nemen.

De materie veronderstelt dat kinderen vertrouwd zijn met de algemeen gekende bijbelverhalen en reeds begonnen zijn met leren lezen. Deze voorwaarden zijn ideaal. Indien nodig moet je wat tijd uittrekken om de minder gekende bijbelverhalen uit te leggen. Niet-lezers zullen de ABC's beginnen te begrijpen en zullen gemakkelijker de sleutelwoorden herkennen op zicht aan het einde van het lespakket.

Samenstelling van de sessies

Het presenteren en de toepassing van de les duurt 30 a 90 minuten, afhankelijk van de leeftijd van de kinderen. In een lokaal van de gemeente kunnen de sessies variëren tussen 60 a 90 minuten. Het lespakket werd geschreven met de volgende tijdsindeling voor ogen.

Overgangstijd: 10 a 15 minuten

Aanbiddingstijd: 10 a 15 minuten

Presentatie Les (grote groep): 20 a 30 minuten

Toepassing (kleine groep): 15 a 30 minuten

Overgangstijd

De overgangstijd is de tijd vooraleer de les begint, wanneer de kinderen aankomen. Het doel is dan om de kinderen te betrekken in zinvolle, op God gerichte, op de les geconcentreerde activiteiten vanaf het moment dat ze het klaslokaal binnenkomen. Zo zet je onmiddellijk de toon en haal je het meest uit je les. Indien geloop, geroep of rumoer overheerst terwijl de kinderen binnenkomen, zal het moeilijk zijn voor de kinderen om zich te concentreren tijdens de aanbiddingstijd en de les.

De activiteiten van de overgangstijd kun je vinden in Appendix 2, pagina 167 tot en met 170. Deze activiteiten mogen in één grote groep, of verschillende kleine groepen, gedaan worden. Je kan ook meerdere leerhoekjes opzetten, die verschillende activiteiten hebben elke week. De wijze waarop, moet zorgvuldig gekozen worden en afwisselend zijn, zodat de kinderen hun interesse niet verliezen. Als je met kleine groepen werkt zou het goed zijn om de kinderen opnieuw naar dezelfde groep te sturen waarin ze reeds zaten tijdens de Toepassingstijd (zie pagina xii). Door de kinderen naar hun kleine groepje te laten gaan vooraleer de lestijd begint, zal je er voor zorgen dat er meer tijd is om te herhalen, om taken te controleren zoals het leren van de Bijbelboeken en verzen. Omdat elk nieuw lesje start met een algemene waarheid, en daarop verder bouwt, is het van groot belang dat je het nieuwe woord en thema voor die dag **niet** vernoemt tijdens de overgangstijd. In plaats daarvan kun je de tijd gebruiken om de voorgaande thema's en activiteiten even te herhalen.

Aanbiddingstijd

De aanbiddingstijd moet geleid worden door een begaafde aanbiddingsleider of door de lerares. Een "begaafde" aanbiddingleider is iemand die kinderen kan leiden in het zien van de grootheid en waardigheid van God – waardoor uitingen van lof en aanbidding een spontane reactie zijn. Kies liedjes die dan ook Gods karakter en majesteit vertellen. In plaats van telkens een nieuw lied te moeten zoeken voor elk nieuw sleutelwoord, maak je beter een repertoire van enkele toepasselijke liedjes die de thema's weerspiegelen. Lieder die vorige lesthema's versterken zijn zeer bevorderend voor de totale eenheid van het lespakket. Denk eraan: omdat elke lesje begint met een algemene waarheid, en daarop verderbouwt, is het van groot belang om het nieuwe woord en thema **niet** uit te spreken tijdens de aanbiddingstijd.

Presentatie Les (grote groep)

De les moet gegeven worden door een begaafde leraar (lerares): iemand die de boodschap duidelijk kan overbrengen, iemand die weet hoe hij de kinderen bij de les moet betrekken en hun aandacht kan vasthouden. Iemand die kennis naar het hart kan overbrengen, maar het belangrijkste, iemand die een zichtbare passie heeft voor God. Omdat de lesvoorbereiding serieus wat tijd vraagt, kan je overwegen om de les te geven aan grotere groepen (20 tot 50 kinderen van verschillende leeftijden tezamen, afhankelijk van de grootte van de gemeente) en dan twee leraars te gebruiken die om beurten, om de week les kunnen geven.

Beurtelings lesgeven zorgt er voor dat beide leraars meer tijd hebben om een les voor te bereiden. Leraars moeten de materie grondig bestuderen. Dat wil zeggen, alle Schriftverwijzingen lezen, elke illustratie uitproberen en alles overlopen alsof je al les aan het geven bent om te zien hoelang het duurt en of het goed overkomt. De leraars moeten ook de tijd nemen om de visuals te verzamelen en te organiseren. Maar geestelijke voorbereiding is het allerbelangrijkste. Goed lesgeven komt uit een hart van iemand die de bijbelse waarheden, die aangeleerd moeten worden, doorworsteld heeft en die deze waarheden ook koestert en er vreugde in vindt. Kinderen zullen in het algemeen doorzien of de leraar lesgeeft vanuit een waarachtig hart. Ze voelen aan of iemand ook echt enthousiast is over de materie die overgebracht wordt. Terwijl de Heilige Geest leidt, moet de leraar Bijbelse waarheden

overbrengen met op God gericht enthousiasme, zodat kinderen het ware hart van God horen en zien.

Presentatie Les wordt gedetailleerd uitgelegd op pagina's xiii tot en met xix.

Toepassing (kleine groep)

De lestijd beantwoordt vragen zoals "Wie is God?" en "Wat is Zijn karakter?" met bijbelse theologie. De toepassingstijd is zodanig ontworpen dat je uiteindelijk uitkomt op de vraag: "Aangezien God (*attribuut of karakteristiek*) is, hoe moet ik mij dan gedragen tegenover Hem?" Dit wil zeggen dat de lessen nooit compleet kunnen zijn zonder toepassingstijd!! Omdat deze vragen zo ontworpen zijn dat ze de kinderen betrekken in een actieve discussie, zullen kleine groepen het gemakkelijkst zijn voor de toepassingstijd. Indien er kinderen van verschillende leeftijden in een groep zitten, zou het beter zijn om ze per leeftijd op te splitsen.

De toepassingspagina voor elke les omvat vragen en daaraan verwante passages uit de Schrift. Misschien kies je ervoor om deze te veranderen omwille van de leeftijd van de kinderen en dergelijke factoren. Veel van de gegeven vragen en illustraties zijn concrete voorbeelden die ze kennen uit hun eigen leven. Ze vertellen een geestelijke waarheid die centraal staan in het lesje. De richting waarin het gesprek zal gaan, zal bepaald worden door hoe de kinderen zullen reageren en door de leiding van de Heilige Geest.

De volwassenen die de kleine groepen leiden, moeten kunnen spreken met kinderen: bekwaam om Bijbelse waarheden over te brengen en die te laten toepassen in het leven van de kinderen. Omwille van hun beperkte kennis van woorden, kunnen jonge kinderen het soms moeilijk hebben om zich uit te drukken – dus is het belangrijk dat de leider geduldig kan luisteren naar het kind. De leider moet ook de richting waarin het gesprek gaat, in de hand hebben, zodat de inhoud van de les in de gedachten van de kinderen blijft hangen.

Het toepassingsgedeelte van de les wordt meer in detail uitgelegd vanaf pagina xx tot en met xxii.

De lesopmaak van *de ABC's van God*

Hoewel er enige variatie is, bevat elke les de meeste elementen van wat uitgelegd wordt op de volgende pagina's. Neem nu, bij wijze van voorbeeld, les 7, "W staat voor wijs" uit het pakket. De volgende stukken zijn er uit genomen en in een kader (gebroken lijntjes) geplaatst.

Les Nummer	→	LES 7
Les Titel	→	"W" staat voor Wijs

"Wijs" is het **Sleutelwoord** voor les 7. Het sleutelwoord is ofwel een kenmerk van God, ofwel een woord dat iets van Gods karakter beschrijft. Sommige woorden zullen gemakkelijker zijn voor de kinderen om aan te leren dan andere. Maar houd je niet in om moeilijkere woorden te gebruiken, zoals "alwetend". Kinderen zullen de uitdaging aangaan en leren dat er speciale woorden zijn die alleen op God betrekking hebben. *Denk eraan: maak het sleutelwoord nog niet kenbaar tot de gepaste tijd in de les* (zie pagina xviii).

HOOFDTHEMA: God zorgt ervoor dat alles perfect loopt zoals Hij het wil.

Het **Hoofdthema** beschrijft het sleutelwoord. Deze definitie moet volgens de volgorde waarin het staat, gebruikt worden zodat er tijdens latere lessen geen verwarring ontstaat. Het werd zorgvuldig uitgekozen om heel precies en kindvriendelijk te zijn en moet de grondslag leggen voor latere concepten. Als je meer diepgaandere definities wilt gebruiken kan het moeilijk worden voor de kinderen om die te begrijpen. Net zoals met het sleutelwoord zal ook het hoofdthema pas later in de les aan bod komen.

SLEUTELVERS: Hoe talrijk zijn Uw werken, Heer. Alles hebt U met wijsheid gemaakt. Psalm 104:24a

Het **Sleutelvers (of sleutelverzen)** ondersteunt de waarheid van het sleutelwoord en het hoofdthema. Het kan wel of niet gebruikt worden in de lespresentatie. Deze verzen werden uitgekozen om de kinderen een bijbels fundament te geven voor basistheologie die ze kunnen onthouden. Om het memoriseren gemakkelijker te maken en om een bepaald woord of thema te benadrukken, zijn sommige sleutelverzen gedeelten van een vers in plaats van het volledige vers. Wanneer je dan oudere kinderen onderwijst, kan je de weggelaten gedeelten (als er dan ook zijn) opnieuw toevoegen. In sommige van de langere passages mogen jongere kinderen een simpelere zin van het Sleutelvers memoriseren.

Zoals je bij "Uw" en "U" ziet in het vers hierboven, worden alle voornaamwoorden die naar God verwijzen met een hoofdletter geschreven doorheen gans het lespakket. Hierdoor wordt er een onderscheid gemaakt tussen verwijzingen naar God en verwijzingen naar mensen. Dit is uiterst belangrijk in verzen waar Gods eigen naam niet genoemd wordt. Alle schriftpassages, tenzij anders vermeld, komen uit de Engelse NIV vertaling (ps: wat de Nederlandse vertaling betreft, maken we gebruik van de Nieuwe Bijbelvertaling NBV, tenzij anders vermeld.)

De ABC's van God Verskaartjes komen overeen met het Sleutelvers uit het lespakket. De leraars mogen de volledige verzenreeks naar huis meegeven met de kinderen tijdens de eerste week van de les of één kaart per les. Er mogen ook reeksen van verzen voorzien worden, zodat anderen ze kunnen aankopen in de gemeente. Indien de verskaartjes niet gebruikt worden, worden de Sleutelverzen ook nog eens vermeld op de meeneemblaadjes (zie pagina xxii) voor elke les.

De **Inleiding** zorgt ervoor dat de leraars (leraressen) wat achtergrondinformatie hebben over de lessen en verklaart sommige van de gedachten, aanhalingen en ervaringen waardoor de lessen vorm gekregen hebben. Deze is bedoeld om de leraars te helpen in hun geestelijke voorbereiding voor de les en om thema's uit te leggen die kunnen gebruikt worden op minder vertrouwde manieren. Dit deel van de les is enkel en alleen ter voorbereiding en is niet bedoeld om kinderen te onderrichten.

Alle verwijzingen, zoals die van Spurgeon hierboven, worden in hun geheel opgenomen in de Appendix op pagina 166.

IN DE ZEGEN DOOS

1. **Simpele puzzel (minder dan 10 stukken) met een tafereel uit de natuur. (Wordt gemaakt door een foto uit een tijdschrift of van een kalender op een stuk karton te plakken en die uit te knippen in verschillende puzzelvormen.)**

De Zegen Doos is een speciaal verpakte doos die vooraan de klas moet staan en die gebruikt zal worden in elke les. Het zal voor drie dingen gebruikt worden: 1) om de aandacht van de kinderen te trekken door hen nieuwsgierig te maken over de inhoud ervan, 2) om een gepaste plaats te voorzien om de visuals in te steken, en 3) om de opvatting over te brengen dat alles over God een wonderbaarlijk geschenk is. De doos moet groot en sterk zijn en moet een apart deksel hebben. Een verpakkingsdoos van een printer bijvoorbeeld, zou ideaal zijn (60 cm lang, 32 cm breed en 25 cm hoog) Zorg er dan wel voor dat je de bovenkant uitsnijdt en dat je een apart kartonnen deksel maakt om de doos te bedekken. En aangezien deze Zegen Doos het middelpunt van alle belangstelling zal zijn gedurende het geven van het ganse lespakket, verpak je het voorzichtig en professioneel met mooi en glanzend papier.

Zoals de puzzel in de doos hierboven, zo zal er in elke les een aantal speciale voorwerpen in de Zegen Doos geplaatst worden, nog voordat de kinderen het lokaal binnenkomen. Zorg er voor dat alle voorwerpen in de doos zitten, zodanig dat de visuals op een samenhangende manier overeenkomen met het thema van de les die je moet overbrengen. De meeste Zegen Doos voorwerpen zijn gemakkelijk te verkrijgen. Zorg er voor dat het deksel op de doos zit zodat de kinderen de voorwerpen niet kunnen zien vooraleer de les begint.

De lespresentatie zal bepalen wanneer de Zegen Doos open gedaan mag worden en wanneer de leraar de voorwerpen er mag uithalen of indien een kind die er moet uithalen. Een nota aan het einde van de les 'Toepassing' zal de voorwerpen vermelden die voor de volgende lessen in de doos moeten blijven.

ANDERE VISUALS

1. Genummerde puzzelstukken (Resource packet Cd's). Lijm ze op karton en snij de vormen uit.
2. Hard karton (om beide reeksen van puzzelstukken aan te hangen of te lijmen)
3. Rol met Psalm 140:24a erop.

Optioneel: Knip vormen uit die op een paar kleine nijlpaard oren lijken en een paar grotere konijnen oren.

De meeste lessen zullen nog een lijst hebben met **Andere Visuals**. Deze voorwerpen zullen niet in de Zegen Doos geplaatst worden, maar zijn van even groot belang voor de les. Interessante visuals zorgen er voor dat de kinderen attenter zijn tijdens de les, waardoor de dingen meer concreet voor hen gaan worden. Als er bepaalde visuals niet te vinden zijn, dan kunnen er andere vergelijkbare voorwerpen gebruikt worden. Er worden vele visuals opgegeven die je kunt terugvinden op de Resource packet CD in de leraren gereedschappendoos. Resource packet materiaal mag gekopieerd worden. Zorg er voor dat de visuals bij de hand zijn tijdens de les zodat je vlot door kunt gaan met de presentatie. Net zoals met de Zegen Doos is er een nota aan het einde van elke les waarin staat welke voorwerpen bewaard moeten worden voor volgende lessen. Aangezien dit lespakket ontwikkeld werd voor hergebruik, is het aangeraden om de vergaarde materie goed te bewaren zodat er bij toekomstige lessen minder voorbereidingswerk nodig zal zijn.

Een **rol** is een poster waarop de Bijbelpassages uitgeschreven staan. Het is niet evident voor jonge kinderen om hen het bijbelvers te laten opzoeken tijdens de lespresentatie – het zou gewoon te veel tijd in beslag nemen. Een rol laat toe dat een leraar de tekst kan voorlezen terwijl hij volgt met zijn vinger en eventueel bepaalde woorden onderstreept zodat de kinderen gemakkelijker kunnen volgen. Dit is vooral interessant voor kinderen die nog leren lezen. Benadruk dat de tekst op de rol uit de Bijbel komt. Je kunt de rol weglaten als je lesgeeft aan oudere kinderen. De leraar kan dan de tekst lezen terwijl de kinderen mee volgen in hun Bijbel.

Een **Optionele Visual** kan supplementair gebruikt worden, om de les nog boeiender te maken, maar is niet noodzakelijk. Leraars kunnen nog andere visuals toevoegen, zoals kostuums en allerlei voorwerpen om het Bijbelverhaal over te brengen.

Zie de elektronische bestanden op de Resource packet CD voor meer details over het maken en bewaren van visuele hulpmiddelen.

LES PRESENTATIE

Begin de les voor vandaag met een korte herhaling van de vorige zes letters, sleutelwoorden en hun betekenis. Vraag de kinderen of we nog woorden over hebben die God beschrijven. Vraag of er ooit een einde kan komen aan het leren over God. Waarom?

De **Les Presentatie** omvat de leerstof die aan de kinderen zal overgebracht worden. De geschreven presentaties hebben een zodanige lay-out dat ze de leraars helpen bij hun voorbereiding van elk lesje. Bijvoorbeeld, een normaal lettertype, zoals die in het kader hierboven, geeft aan dat je in je eigen woorden de informatie mag overbrengen. Andere lay-out leraren hulpjes zullen later in dit gedeelte nog besproken worden.

De meeste lessen, zoals de aanhaling hierboven, beginnen met een korte (2-3 minuten) **herhaling**. De leraar kan herhalen door vragen aan de kinderen te stellen of door sleutelwoorden uit vorige lessen te tonen en elk woord en hun betekenis nog eens uit te leggen. De leraars mogen ook hun eigen ideeën gebruiken om te herhalen.

Kies een kind om naar voren te komen om de Zegen Doos te openen en de puzzelstukken eruit te nemen. Vraag de kinderen of ze ooit al zo iets gezien hebben in hun leven. Vraag of ze weten wat de puzzelstukjes tonen...

Demonstreer door de puzzel te maken. Laat het kind helpen de stukken juist te plaatsen en bevestig ze voorzichtig bovenaan het bord.

Na de herhaling volgt in de meeste lessen een illustratie zoals hierboven. De illustratie komt meestal uit de Zegen Doos en is zodanig ontworpen dat ze het gemakkelijker moeten maken voor de kinderen, aan de hand van concrete voorbeelden, om het thema van de les te begrijpen. De *ABC's van God* is zodanig opgesteld dat het leren op een progressieve manier gebeurt. De kinderen leren om zelf bepaalde dingen vast te stellen en daaruit hun conclusies te trekken naarmate de lessen vorderen. Daarom is deze illustratie een belangrijke brug van wat kinderen zien en begrijpen (concreet denken), naar wat ze niet kunnen zien en moeilijk is om te begrijpen (abstract denken). Kinderen leren door het proces van bruggen leggen over deze intellectuele kloof.

Bij dit voorbeeld weten alle kinderen wel iets over puzzels. Ze weten dat de stukken bij elkaar passen. Elk puzzelstuk toont een stukje van de afbeelding. Alleen bepaalde stukken passen bij andere stukken. Het vereist een bepaalde vaardigheid om een puzzel te maken. Alle stukken moeten aanwezig zijn, zodat heel de puzzel gevormd kan worden. Een afgewerkte puzzel heeft een complete afbeelding. Door dit te demonstreren met een reële puzzel kunnen de kinderen ook werkelijk zien dat dit waar is.

In deze les is ons Sleutelwoord over God “Wijs”, wat betekent dat God alles laat gebeuren zodat het uiteindelijk volmaakt zijn wil uitvoert. Indien je de kinderen zou vertellen dat God wijs is en hen dan zou vertellen wat wijs zijn betekent, dan zouden ze het moeilijk hebben om te weten wat daar de betekenis van is. Maar als je de kinderen eerst laat kennismaken met iets dat ze kunnen zien en begrijpen, dat zal dit hen helpen om zelf belangrijke concepten te gaan ontdekken, waardoor ze moeilijke dingen over God beter zullen begrijpen. Om deze reden wordt aan het begin van de les het sleutelwoord en het hoofdthema nog niet geïntroduceerd.

Denk eraan dat de illustratie slechts een brug is om het hoofdthema te introduceren. Het zou zo vlug mogelijk behandeld moeten worden, zodat verdere bespreking niet mogelijk is en je niet te lang stilstaat bij de illustratie. Gesprekken zoals “*Ik heb eens een puzzel gemaakt van 100 stukken.*” of “*Ik had eens een puzzel van een trein gekregen voor mijn verjaardag.*”, nemen te veel tijd in beslag, waardoor de kinderen hun focus ergens anders gaan leggen. Beperk het gesprek tot de belangrijkste punten.

De leraars moeten doorheen gans de lespresentatie opletten voor onnodig commentaar van de kinderen en moeten nuttig commentaar aanmoedigen. Stel vragen waardoor de kinderen moeten *logisch* nadenken over een probleem en vragen die kunnen beantwoord worden met een woord of een zin. Jouw doel moet zijn dat je de kinderen een specifiek antwoord laat geven en geen algemene respons. Bijvoorbeeld, Les 7 stelt de vraag:

Moesten we nu eens een hele grote puzzel maken en elk stuk perfect in elkaar laten passen – zou dat gemakkelijk zijn?

Dit is een bijna retorische vraag, je verwacht in feite geen antwoord. Maar daarmee stuur je de kinderen om ermee akkoord te gaan dat het antwoord nogal vanzelfsprekend is. De leraar kan de kinderen gezamenlijk tot een “NEE!” reactie brengen of gewoon de vraag zelf beantwoorden en verder gaan. Het is ook niet nodig om elk kind op dezelfde vraag een antwoord te laten geven. Kinderen zullen zich niet tekort gedaan voelen met dit soort presentatie zolang er genoeg verwachtingen vooropgesteld worden en dit consequent gebeurt gedurende gans het jaar.

OPMERKING: *De aarde en de natuur zijn zoals een gigantische puzzel. Al de verschillende soorten planten, dieren en stenen zijn stukken die perfect in elkaar passen om een complete wereld te maken. De zon schijnt, de wolken geven regen en dat doet de planten groeien... Het is allemaal gemaakt om perfect samen te werken! Wat een perfect plan. WIE heeft deze grote en perfecte puzzel gemaakt?*

Dit is het belangrijkste keerpunt van de les: de kinderen hebben het bekende concept geïdentificeerd en zijn nu klaar om iets nieuws te leren over God. Merk op dat de woorden in dit gedeelte van de les in *schuine letters* staan. *Wat in schuine letters staat moet zo gepresenteerd moeten worden zoals het geschreven staat!* Deze schuine letterwoorden zouden de leraar moeten helpen om woorden en ideeën te gebruiken, die het best de gedachte van de belangrijkste keerpunten van de les kunnen overbrengen. Bijvoorbeeld: “om perfect samen te werken” en “perfect plan” zijn sleutelgedeeltes voor het thema en moeten duidelijk en simpel gepresenteerd worden zoals ze ook geschreven staan.

Herhaal dat God alles heeft gemaakt. Hij is de schepper van alle dingen. Hij is degene die maakt (schept) en dan alle stukken samen past, zodat ze een compleet en afgewerkt beeld of plan vormen...

Zoals deze aanhaling ons toont, is het goed om naar thema's van vorige lessen te verwijzen, in dit geval, Les 5: "S staat voor Schepper". Dit helpt de kinderen om vorige thema's in verbinding te brengen met de huidige les. Het is echter niet nodig om teveel tijd te nemen om te herhalen; noem slechts de vorige thema's die echt nodig zijn en ga door met de les.

...LEES Psalm 104:13-14, 24a.

"U bevloeit de bergen vanuit Uw hoge zalen, de aarde wordt verzadigd en vruchtbaar: gras laat U groeien voor het vee en gewassen die de mens moet verbouwen. Zo zal hij brood winnen uit de aarde...Hoe talrijk zijn Uw werken, Heer. Alles hebt U met wijsheid gemaakt."

Sleutel-Schriftgedeelten die voorgelezen moeten worden aan de kinderen, zijn schuingedrukt in het **Cooper Black lettertype**. Als het mogelijk is, schrijf je deze gedeelten op het bord of een poster vooraleer de les begint en zorg je er voor dat er een Bijbel open ligt op dezelfde passage. Dit is een belangrijke manier om niet-lezers en beginnende lezers te helpen onderscheid te maken tussen de eigen woorden van de leraar en Gods Woord. Zorg er voor dat het duidelijk is wie spreekt in het vers (God of iemand die spreekt over God) en beschrijf elk sleutelwoord die de kinderen niet zouden herkennen. Het kan zijn dat het niet echt nodig is om het woord "verzadigd", uit les 7, uit te leggen, maar de leraar zou dan best wel het woord "verbouwen" uitleggen. Dit door bijvoorbeeld te zeggen, "iets verbouwen betekent iets laten groeien, op een stuk grond bijvoorbeeld."

De meeste lessen bevatten nog eens bijkomende Schriftverwijzingen die in schuine letters en tussen haakjes staan. Deze zijn voor de leraar, om er over na te denken tijdens de voorbereiding van de les. Wanneer er les gegeven wordt aan oudere kinderen, kan een leraar sommige van deze verwijzingen toevoegen aan de les om de inhoud uit te breiden.

Hier ongeveer in de les wordt het sleutelwoord voorgesteld. Het sleutelwoord wordt uitgedrukt in hoofdletters (WIJS) wanneer het voor het eerst in de lespresentatie gebruikt wordt. De leraars mogen het sleutelwoord op het bord of een poster schrijven. Of ze mogen ook een kopie van de overeenstemmende werkboekpagina tonen, zodat kinderen het woord en zijn betekenis kunnen zien.

Toon de set puzzelstukjes die het leven van Jozef voorstelt. Vertel de kinderen dat God Zijn grote wijsheid toont, niet alleen in alles wat Hij heeft geschapen, maar ook in de verschillende manieren waarop Hij handelt in de wereld en in onze levens.

VERHAAL – HET LEVEN VAN JOZEF. *Genesis 37, 39-45.* vertel hen dat deze puzzel stukken toont van het leven van Jozef. We vinden het verhaal van Jozef in Genesis, het eerste boek van de Bijbel. (MAAK DIT DUIDELIJK TERWIJL JE DE PUZZEL IN ELKAAR STEEKT, DOOR ELK STUK OP DE GEPASTE TIJD IN HET VERHAAL TOE TE VOEGEN.)

Commentarieer: **#1** *God heeft beloofd om van Jakob...*

Hierna wordt een Bijbelverhaal gepresenteerd om het hoofdthema uit te pakken in een bijbelse context. De leraar kan de delen van het verhaal onmiddellijk uit zijn Bijbel lezen. Indien een verhaal veel hoofdstukken en informatie bevat die niet relevant zijn voor de les, kunnen de leraars het verhaal op een andere manier presenteren. Les 7, bijvoorbeeld, maakt gebruik van een puzzel die Jozefs leven voorstelt als een visueel hulpmiddel, waardoor het idee, dat God zodanig werkt dat alles perfect verloopt naar Zijn wil, duidelijker naar voren komt. Zorg er wel voor dat de leraar niet zomaar zijn eigen woorden gebruikt om de tekst uit te leggen, zonder dat hij het verhaal tijdens zijn voorbereiding eerst gelezen heeft. Tot slot, aan het einde van elke les, is het belangrijk om het sleutelwoord, het thema en de hoofdpunten op te sommen:

Leg uit dat God had gepland om Israël tot een grote natie te maken. En wanneer God een plan maakt, laat Hij alle stukken in elkaar passen zodat het plan voleindigd wordt. Dat kan Hij doen omdat Hij de volmaakte wijsheid heeft.

VRAAG: Leken alle dingen, die gebeurden in het leven van Jozef, alsof ze samen zouden passen om een perfect plan te worden?...

God is wijs – Hij heeft plannen en zorgt er voor dat alles perfect verloopt zoals Hij het wil. In alles wat Hij heeft geschapen en in alle manieren waarop Hij handelt, is God volkomen wijs.

Toepassing

Het toepassingsgedeelte van de les zal de leraars helpen om de kinderen te begeleiden in het zich eigen maken van de lesthema's. Het is belangrijk dat dit niet een tijd is dat kinderen gewoonweg de feiten van de les eens hernemen. Het doel is om de kinderen echt te doen stilstaan en te doen nadenken over wat dit nu persoonlijk voor hen betekent, dat God wijs is, heilig, almachtig, enz. De volwassenen die deze kleine groepjes leiden, moeten de les goed instuderen tijdens hun voorbereiding, alsook alle Schriftgedeeltes.

Werkboeken

Het eerste waarmee de Toepassing begint ziet er als volgt uit:

- ❖ Laat de kinderen de letter “W” voor Wijs zoeken in hun werkboeken.

De beslissing om werkboeken in het lespakket op te nemen, is weloverwogen. De meeste lespakketten bevatten activiteitenpagina's of bezigheden die elke week in de klas gedaan moeten worden. Deze eindigen meestal thuis in de vuilbak en worden zelden bekeken door de ouders. In plaats daarvan gebruikt *De ABC's van God* een werkboek. Een boek waarin zo ijverig gewerkt geweest is, gedurende het jaar, zal hoogstwaarschijnlijk niet zomaar weggesmeten worden. Het geeft het kind een blijvende herinnering aan de materie en het neemt het mee naar huis aan het einde van het ganse lespakket. Thuis kunnen de ouders dan het werkboek gebruiken om kostbare waarheden over God te herhalen.

De werkboeken zijn zodanig ontworpen zodat de kinderen bezig zijn met hun handen, terwijl ze zinvolle gesprekken kunnen aangaan tijdens de les. Het is belangrijk dat alle aandacht tijdens de lestijd gericht is op de inhoud van de les en niet alleen op de werkboeken. De leiders mogen de kinderen laten beginnen met hun werkboeken vanaf het moment dat de toepassingstijd begint of kunnen eerst een gesprekje hebben vooraleer de werkboeken worden uitgedeeld. Om de kinderen er van week tot week bij te betrekken zorg je ervoor dat er verschillende soorten van materiaal gebruikt kan worden: stiften of kleurpotloden, stempelstiften, kleine klevertjes, glitterpennen, pailletten, enz. Je mag eventueel werkboekpagina's kopiëren voor bezoekers. Een bezoeker zou een ingebonden werkboek moeten kunnen krijgen wanneer hij een regelmatige bezoeker is. *Denk eraan: de werkboeken moeten in het klaslokaal blijven totdat het lespakket beëindigd is.*

Indien er meer werkboeken moeten besteld worden kun je meer informatie vinden op de laatste pagina van dit pakket.

Toepassingsvragen

- ❖ Vraag de kinderen hoe je een puzzel op een goede manier in elkaar kunt steken. Bijvoorbeeld: Zou de puzzel lukken indien er bepaalde stukken tekort zijn? Wat indien de stukken wel zouden passen, maar van een andere puzzel komen? Wat indien je niet weet hoe je aan een puzzel moet beginnen? Zou God ook zulke problemen hebben? Waarom niet?

Het belangrijkste tijdens de toepassingstijd is dat de kinderen overgaan van “Wie is God?” en “Wat is Zijn karakter?”, naar de vraag “Hoe moet ik mij gedragen tegenover God?” Toepassingsvragen hebben tot doel om kinderen te helpen om nu concreet te denken over het lesthema. Een dialoog betreffende de vraag van les 7 hierboven zou er als volgt kunnen uitzien:

LEIDER [beëindigde de vraag]: *“Zou God ook zulke problemen hebben?...Nee? Waarom niet?...Inderdaad: God heeft alles geschapen; Hij heeft alle stukken gemaakt – de zon, de bloemen, het water. Er kan niets ontbreken...In de les van vandaag hebben we een speciaal woord geleerd over God. Wat was het?...Ja: God is wijs. Wat betekent dat dan?...Goed geantwoord: God zorgt ervoor dat alles verloopt zoals Hij het wil! Alles wat God doet past perfect samen.”*

- ❖ Omdat God volmaakte wijsheid heeft, hoe zouden wij ons dan moeten gedragen tegenover Hem? Veronderstel dat de dingen die gebeuren met jou net zoals puzzelstukken zijn – zoals het verhaal van Jozef. Wat nu als er dingen gebeuren die helemaal niet leuk zijn, of dingen die pijn doen, of dingen die niet eerlijk lijken? Betekent dat dan dat God niet weet wat Hij aan het doen is, of dat Hij een fout aan het maken is? Lees *Genesis 50:20*.
- ❖ Omdat God wijs is, kan Hij ook betrouwbaar geacht worden in alle wegen waarin Hij werkt in onze levens.

Toepassingsvragen zoals deze zijn zo opgesteld om de kinderen tot een respons naar God toe te leiden: **omdat God [sleutelwoord] is, hoe moet ik mij dan gedragen tegenover Hem?** De leiders moeten zich ervan bewust zijn dat niet alle groepsleden een beslissing genomen hebben om op God te vertrouwen. Maak volgende twee dingen duidelijk: de reactie die voortkomt uit een oprechte liefde voor God en een reactie die gewoonweg goed gedrag is.

Toepassingsvragen behandelen ook moeilijke onderwerpen. Bijvoorbeeld, de antwoorden op de hierboven vermelde vragen helpen de kinderen te begrijpen dat zelfs wanneer de dingen op een puzzel lijken, God nog altijd volmaakt wijs is. Probeer de kinderen aan de praat te krijgen door hen zelf te laten vertellen over bepaalde ervaringen die ze zelf meegemaakt hebben die verband houden met de les. De dialoog zou er als volgt kunnen uitzien:

LEIDER [roept een kind bij naam]: *“Heb je ooit al eens iets moeten doen die je in feite niet wilde doen?”* OF *“Heeft er iemand jou ooit al eens de schuld gegeven van iets verkeeds, terwijl jij het niet was die iets verkeerd had gedaan?”* *“Is het dan niet frustrerend wanneer zulke dingen met jou gebeuren? Lijkt het er dan op dat God alles in jouw leven laat gebeuren zoals Hij het wil? Denk je dat Jozef zich soms ook wel eens gefrustreerd voelde? Denk je dat Jozef zich wel eens afvroeg wat God van plan was om te doen? Of denk je dat Jozef zich wel eens afvroeg of God niet een grote vergissing begaan had en dat Hij in feite niet volmaakt wijs is? Waar zouden we het antwoord daarop kunnen vinden? ... Inderdaad: in de Bijbel. Laat ons eens *Genesis 50:20* lezen [Leider opent de Bijbel en leest deze passage luidop voor.]...Wat zegt de Bijbel nu in feite als antwoord op jouw vraag?...Inderdaad: zelfs al lijkt het op een grote puzzel voor jou, God doet alles samenwerken ten goede van Zijn volk. God is altijd wijs – dus kunnen we altijd vertrouwen en rekenen op Hem dat Hij alles ten goede zal laten werken.”*

Leg uit dat God verschillende karakteristieken heeft die Hij met niemand anders deelt. Niemand anders is eeuwig; niemand anders is echt ondoorgrondelijk. Maar God heeft ook karakteristieken die Hij wel deelt met mensen. LEES *Jakobus 1:5*...

Dergelijke vragen zoals deze zijn een uitdaging voor kinderen in hun dagelijkse wandel met God. Er zullen regelmatig bijkomende teksten vermeld staan, die dan door de kinderen opgezocht moeten worden in de Bijbel. Denk eraan: vele van de beloften in de Bijbel zijn er voor hen die vertrouwen op God. Daarom worden bij sommige vragen in het lespakket woorden toegevoegd zoals “voor Gods volk” of “voor de kinderen van God”. Er zijn ook teksten als waarschuwing voor diegenen die *niet* geloven. Het is uiterst belangrijk om de kinderen te helpen stilstaan bij deze verschillen, zodat je hen kan wijzen op de meest belangrijkste respons van allemaal: persoonlijk op God vertrouwen. De dialoog zou er als volgt kunnen uitzien:

LEIDER: *“Laten we eens onze Bijbel openen en samen Jakobus 1:5 lezen. De Bijbel zegt: “Komt een van u wijsheid tekort? Vraag God erom en Hij, die aan iedereen geeft, zonder voorbehoud en zonder verwijt, zal u wijsheid geven.”*

Wat betekent het om iets “tekort” te komen?...Juist: het betekent iets niet hebben. Wat zegt dit vers dat je niet zou hebben?...Ja. We zouden wijsheid tekort komen. Als ik geen wijsheid heb, waar zegt dit vers dat ik dat zou moeten gaan halen?...Bij God. Zal God slechts een klein beetje wijsheid geven aan hen die erom vragen?...Nee. De Bijbel zegt dat God zeer vrijgevig is. Dat betekent dat God graag veel geeft! Indien ik echt geloof dat dit waar is, en ik echt met mijn hart vertrouw dat God dit kan doen, zal God mij dan wijsheid geven?...Ja! Dit vers vertelt ons dat God dit zal doen!”

Leiders zouden zich niet moeten beperken tot de vragen van het lespakket indien er zich meer dringende kwesties voordoen omwille van de inhoud of presentatie van de les. Het kan zijn dat een concept voor de kinderen moeilijk te begrijpen is zodat leiders het moeten herhalen door de hoofdpunten te hernemen of bepaalde vragen nogmaals samen te beantwoorden. Of de leider kan zich ook geleid voelen om een bepaalde ervaring in zijn leven te delen over hoe God Zijn wijsheid bekend gemaakt heeft in een omstandigheid die voor hem op dat moment puzzelachtig leek. Kinderen herinneren zich vooral verhalen die verteld worden door mensen die ze kennen die deze dingen ook echt meegemaakt hebben in hun leven.

Tot slot zouden de leiders, voordat de toepassingstijd voorbij is, samen met de kinderen en ook voor de kinderen moeten bidden. Bid dat God deze waarheid aan de kinderen zou leren en het voor hen tot een realiteit zou willen maken. Dat ze het zouden mogen begrijpen met hun hart. Bid dat de Heer hen zal roepen om Hem te begrijpen, lief te hebben, te vertrouwen en van Hem te genieten!

Extra Hulpmiddelen

Meeneemblaadjes/Oudersblaadjes

Een Meeneemblaadje (ook wel Oudersblaadje genoemd) werd toegevoegd voor elke les om de ouders bij *de ABC's van God* te betrekken. De primaire verantwoordelijkheid van het voeden van het geloof van de kinderen, ligt bij de ouders. *Deuteronomium 6:5-9* zegt:

“Heb daarom de Heer, uw God, lief met hart en ziel en met inzet van al uw krachten. Houd de geboden die Ik u vandaag opleg steeds in gedachten. Prent ze uw kinderen in en spreek er steeds over, thuis en onderweg, als u naar bed gaat en als u opstaat. Draag ze als een teken om uw arm en als een band op uw voorhoofd. Schrijf ze op de deurposten van uw huis en op de poorten van de stad.”

Deze pagina's zorgen er voor dat ouders, de waarheden die aan de kinderen geleerd worden, veel duidelijker kunnen overbrengen. Dit door middel van het sleutelwoord, het thema, een korte nota die het thema uitlegt, de vragen die aanzetten tot een gesprek met het kind en de extra spelletjes of activiteiten. Je kunt ze vinden in het gedeelte “Oudersblaadjes”. Je mag de pagina's kopiëren. In plaats van elke week een kopie te maken, zou het simpeler zijn om alle pagina's aan het begin van het jaar te kopiëren. Zo kan je dan voor elke les een mapje maken en die daar insteken. Haal dan de gepaste les eruit die je nodig hebt voor die week en steek dan de rest van de kopieën terug in het mapje voor gebruik voor volgend jaar. Dit mapje is ook een goede opbergplaats om een paar extra kopieën te bewaren van de werkboek pagina's van elke les, om aan bezoekers te geven.

Verskaartjes

Het belang van het memoriseren van de Schrift kan niet genoeg herhaald worden! Bijbelse waarheden zijn even belangrijk voor iemand van 8 jaar oud als voor iemand van 80 jaar oud. We willen onze kinderen een gewoonte aanleren om Gods Woord te memoriseren, zodat het voor hen gemakkelijker zal zijn om dit voor zichzelf later in hun leven voort te zetten. Gememoriseerde verzen zijn vele malen onze “frontaanval” tegen de vijand in de geloofsstrijd.

De verzen uit *de ABC's van God* werden zorgvuldig uitgekozen, zodat de kinderen vertrouwd geraken met bijbelse sleutelpassages die fundamentele waarheden zijn over het karakter van God. De ouders spelen een belangrijke rol en hebben dan ook de verantwoordelijkheid om hun kinderen bij te staan in gans het proces van memoriseren. Door de beschikbaarheid van verskaarten, zorgen we er voor dat ouders een extra middel hebben om samen met hun kinderen te werken. Zie laatste pagina van dit handboek voor eventuele bestelling.

Optionele Activiteiten

We hebben er met opzet voor gekozen om geen knutselwerkjes toe te voegen aan het lespakket. Hoewel creatieve werkjes plezierig kunnen zijn voor de kinderen, nemen ze veel tijd in beslag, zijn ze duur, vragen ze ook veel voorbereidingstijd en zijn ze in feite van weinig leerkundig nut of geestelijke waarde. Omdat tijd en energie beperkt zijn, is het belangrijker om bronnen te benutten op een zodanige manier dat het een maximale waarde zal opbrengen. Bijvoorbeeld, leraars worden aangeraden om veel tijd aan geestelijke voorbereiding te besteden en aan het voorbereiden van de lessen. Ook nuttige, op-God-gerichte overgangsactiviteiten vergen voorbereiding, alsook aanbiddingstijd en toepassingstijd (voor de kleine groep). Al deze zaken zijn tijdrovend en zouden prioritair moeten zijn tijdens de les. Als je nog tijd over hebt voor een activiteit, kun je er een uit de lijst kiezen van Overgangsactiviteiten in de Appendix op pagina's 167-170. Of je kunt met de klas aan een jaarproject werken zoals de kinderen helpen in het ontwerpen en construeren van een bord of muurposter die toont wat ze aan het leren zijn over de grootheid en waarde van God.

Verrijking voor leraren, leiders en ouders

Het beste lesgeven en leiden vloeit voort uit een God-verzadigd hart dat van de waarheid van Gods heerlijkheid geniet en dat Hem koestert boven alles. Om de waarheden die gepresenteerd worden in *de ABC's van God* op een volwassen niveau te ontdekken, bevelen we het boek van John Piper aan, *The Pleasures of God: Meditations on God's Delight in Being God*, die beschikbaar is bij de uitgever van dit lespakket tegen een verminderde prijs (zie laatste pagina van dit handboek).

Dit lespakket is grotendeels ontstaan uit het verlangen om kinderen die waarheid bij te brengen die vele levens van volwassenen drastisch veranderd heeft: Gods eer is de enige bron van voldoening voor onze zielen. Mag God zelf jouw beloning zijn terwijl jij jezelf voorbereidt en de kinderen leidt doorheen deze studie, over de grootheid en waardigheid van God. Mag jij Hem eveneens meer en meer leren kennen, liefhebben, vertrouwen en van Hem genieten.

LES 1

VRAGEN HEBBEN ANTWOORDEN

HOOFDTHEMA: Wie is God? Wat is Zijn karakter? Hoe moet ik mij gedragen tegenover God?

SLEUTELVERS: Ik ben God, er is geen ander, Ik ben God, niemand is aan Mij gelijk.
JESAJA 46:9b

INLEIDING Kinderen hebben altijd vragen. Ze hebben een Godgegeven nieuwsgierigheid om het “hoe” en het “waarom” af te vragen over alles wat rondom hen is. Kinderen stellen graag vragen en vinden graag antwoorden over alle wonderlijke dingen die ze ervaren. Als volwassenen is het onze taak en verantwoordelijkheid om hen de weg te wijzen naar de meest verbazingwekkende en belangrijkste vraag ooit: Wie is God? Wat is Zijn karakter? Hoe moet ik mij gedragen tegenover Hem?

Waar we kinderen naartoe leiden om de antwoorden op die vragen te vinden is even belangrijk. God heeft ons niet in het duister gelaten als het over Zijn karakter gaat. De Bijbel vertelt ons dat God Zich heeft geopenbaard in Zijn schepping (*Romeinen 1:20*), in Zijn Woord, Jezus Christus (*Johannes 1:1-4*), en door Zijn woord, de Bijbel (*2 Timoteüs 3:16*). Reddend geloof komt voort uit het horen en het aannemen van Gods woord (*Romeinen 10:17*). God zelf is het antwoord op onze vragen. Hij is de Alfa en de Omega (de “A” tot “Z”), het begin en het einde (*Openbaring 21:6*), de volheid en de voleinding van alle dingen.

Alles is uit Hem ontstaan, alles is door Hem geschapen, alles heeft in Hem zijn doel. Hem komt de eer toe tot in eeuwigheid. Amen. Romeinen 11:36

IN DE ZEGEN DOOS

1. Affiche(s) met het complete alfabet erop (of de reeks met afzonderlijke letters uit het Resource packet).
2. Bijbel (wordt onder het alfabet gelegd).

ANDERE VISUALS

1. Groot stuk papier of karton. Laat één kant blanco waar je straks het volgende op schrijft: “Ik ben Meneer/Mevrouw _____”, enz. (zie lespresentatie). Op de achterkant schrijf je het vers uit *Jesaja 46:9b*.
2. Grote stevige affiche met drie vragen erop: *Wie is God? Wat is Zijn karakter? Hoe moet ik mij gedragen tegenover God?* Bedek elke vraag met een afzonderlijk stuk inpakpapier door die lichtjes erop te plakken.

Optioneel: Boeken over verschillende onderwerpen, inclusief over God.

LES PRESENTATIE

Verwelkom de kinderen. Vertel dat ze waarschijnlijk wel veel vragen hebben over dit klasje en wat we dit jaar zo allemaal zullen doen.

GEEF OPMERKING: Het kan best zijn dat je vragen hebt, zoals "Zijn er hier vrienden van mij aanwezig in de les? Welke liedjes zullen we vandaag zingen? Wie is mijn lerares en wat voor soort persoon is zij? Wat is die mooi verpakte doos daar? Ik vraag me af wat er in zit?"

Maak hen duidelijk dat er vragen zijn waarop je hen onmiddellijk een antwoord kan geven. Stel ook alle leraars en leiders van de klas voor aan de kinderen, behalve jezelf. (Indien jij slechts de enige volwassen leider bent, zou het goed zijn om alle kinderen aan elkaar voor te stellen, of de liedjes die je zal zingen bijvoorbeeld, enz.)

STEL JE VOOR OP DE VOLGENDE MANIER:

En ik ben (Mevrouw/Meneer/Juffrouw) _____. Je vraagt je waarschijnlijk af, "Wie is (Mevrouw) _____? Wat doet zij hier?" Het antwoord is, "Ik zal jullie lerares zijn." Je vraagt je waarschijnlijk ook nog af, "Wat is het karakter van (Mevrouw) _____?" Dus zal ik jullie eerst iets vertellen over mezelf.

Gebruik een groot blad papier of een stuk karton om vlug een paar dingen over jezelf op te schrijven en te vertellen. Begin elke lijn die je schrijft met "Ik ben _____" en vul dan passende woorden en opmerkingen in.

BIJVOORBEELD:

*Ik ben Mevrouw _____ (Commentarieer: dit is mijn naam.)
Ik ben een echtgenote en een moeder. (Commentarieer: dit zegt iets over wat ik doe.)
Ik ben lerares wetenschappen.
Ik ben een slechte speller. (Deze andere dingen vertellen iets meer over mij.)*

Vraag de kinderen waarom het belangrijk zou kunnen zijn voor hen dat ze iets weten over jou. Als ze bijvoorbeeld weten dat jij een volwassene bent, getrouwd, zouden ze jou dan op een bepaalde manier aanspreken? Zouden ze zich dan anders tegenover jou gedragen dan tegenover een ander kind? Wat indien ze een wetenschappelijke vraag hadden, zoals "slapen wormen?". Zou jij de persoon zijn aan wie ze dit het best zouden vragen? Indien ze hulp nodig hadden om een bepaald woord correct te spellen, zouden ze dit aan jou moeten vragen? Zal het weten van deze feiten over jou, hen helpen te bepalen of zij jou graag zullen hebben, of niet?

*COMMENTARIEER: Het is belangrijk te weten, "Wie is Mevrouw _____?
Wat is haar karakter? Hoe moet ik mij gedragen tegenover haar?"*

Vertel de kinderen dat, hoewel deze vragen belangrijk zijn, er bepaalde vragen zijn die NOG VEEL BELANGRIJKER zijn dan, "Wie is Mevrouw _____?" Er zijn bepaalde vragen die de ALLERbelangrijkste vragen zijn voor elk persoon en die vragen staan op de affiche onder het inpakpapier. Kies een paar kinderen uit om het inpakpapier voorzichtig af te trekken, één voor één. Laat de kinderen daarna de vragen luidop voorlezen: WIE IS GOD? WAT IS ZIJN KARAKTER? HOE MOET IK MIJ GEDRAGEN TEGENOVER GOD?

BEMERK: Dit zijn serieuze vragen. Dit zijn de meest belangrijke vragen van het leven. Wie kan ons de antwoorden vertellen op die vragen? Waar moeten we zijn om de antwoorden te vinden?

DE ZEGEN DOOS VOORSTELLEN

Vertel de kinderen dat je deze speciale doos meegebracht hebt om jullie te helpen die vragen te beantwoorden. Vertel hen dat het een zeer speciale doos is en dat die een speciale naam heeft. Men noemt die, de Zegen Doos.

VRAAG: Kun je weten wat er in de doos zit door er gewoon naar te kijken? Denk je dat er slechte dingen in zitten, zoals bedorven voedsel? Waarom niet? Denk je dat er iets goeds in zou kunnen zitten? Waarom? Juist omdat de doos netjes ingepakt is met mooi inpakpapier, doet het ons denken aan goede dingen, zoals een mooi cadeautje. Dat is nu eenmaal wat zegeningen zijn: speciale geschenkjes, dingen die zeer goed zijn. Elke week zullen we dingen vinden in de Zegen Doos, die ons zullen helpen in het beantwoorden van de allerbelangrijkste vragen die een mens maar kan stellen. (LAAT DE KINDEREN DE VRAGEN HERHALEN).

KIES EEN KIND OM DE DOOS TE OPENEN EN HET ALFABET ERUIT TE HALEN.

VRAAG: Wat is dit? Waarom zit er een alfabet in de Zegen Doos? Waar zijn de antwoorden op onze vragen? Hoe kunnen de ABC's ons helpen onze vragen te beantwoorden?

Leg uit dat we onze ABC's moeten leren opdat we uiteindelijk zouden kunnen lezen en schrijven. Lezen is belangrijk om bepaalde dingen te weten te komen. Als je bijvoorbeeld vragen hebt over walvissen, zou je naar de bibliotheek kunnen gaan en een boek zoeken over walvissen om antwoorden te vinden. (Toon verschillende soorten boeken die je bijhebt.) Maar de allerbelangrijkste reden waarom je jouw ABC's moet kennen en moet weten hoe je moet lezen is, opdat je de antwoorden zou kunnen vinden op de allerbelangrijkste vragen ooit. (Laat de kinderen nog vlug even de vragen in herinnering brengen.) God zelf heeft een boek laten schrijven en die aan ons gericht, zodat we de antwoorden op onze vragen zouden kunnen vinden. Vraag de kinderen of zij de naam kunnen raden van het boek dat de antwoorden bevat op onze vragen. Neem de Bijbel uit de Zegen Doos. Waarom is de Bijbel zo belangrijk?

MAAK DE VOLGENDE STELLINGEN.

- ❖ De Bijbel is Gods eigen Woord, geschreven aan ons door God zelf. (2 Petrus 1:20-21)
- ❖ Gods Woord is altijd waar. (*Psalm 119:160*)
- ❖ Gods Woord beantwoordt de allerbelangrijkste vragen ooit.

Leg uit dat in de Bijbel, God ons de antwoorden geeft op de vragen, "Wie is God?" en "Wat is Zijn karakter?" Laat de affiche zien waarop *Jesaja 46:9b* geschreven staat en open jouw Bijbel en ga naar *Jesaja 46:9b*. God vertelt ons:

Ik ben God, er is geen ander, Ik ben God, niemand is aan Mij gelijk.

Praat over de vraag die God beantwoordt over Zichzelf in dit vers. Vertelt God ons alles over Wie Hij is en wat Zijn karakter is? Leg uit aan de kinderen dat dit slechts een gedeelte van het antwoord is over wie God is en wat Zijn karakter is.

BEMERK: De Bijbel staat vol met antwoorden over God. God vertelt ons op vele plaatsen, "Ik ben ____" "Ik ben ____" "Ik ben ____". God is zo groot en zo wonderbaarlijk dat er niet slechts één antwoord bestaat op de vraag, "Wie is God?" en "Wat is Zijn karakter?" Er zijn zo veel antwoorden dat God voor haast elke letter van het alfabet, een woord heeft dat Hem beschrijft. Dit jaar zullen we in de klas leren wie God is en wat Zijn karakter is, door in de Bijbel te gaan kijken en een speciaal woord te gaan ontdekken voor bijna elke letter van het alfabet.

Geef een woordje uitleg over de toepassingstijd/kleine groepjes: wat het is, wie de leiders zijn en hoe elk kind zijn of haar groepje kan vinden. Ga dan over naar de toepassingstijd.

TOEPASSING

- ❖ Vraag de kinderen om de drie belangrijkste vragen op te noemen.
- ❖ Vraag waar ze de antwoorden op deze vragen kunnen vinden. Indien je andere boeken meegebracht had die handelen over God, toon ze hen en vraag hen in hoeverre deze boeken anders zijn dan Gods Boek. Laat hen weten dat andere boeken de woorden en gedachten bevatten van mensen. Hoewel deze boeken goed kunnen zijn en ons zelfs kunnen helpen bij bepaalde vragen over God, zijn ze niet hetzelfde als Gods Woord. Gods eigen Woord, de Bijbel, bevat Gods gedachten. In de Bijbel vertelt God zelf aan ons Wie Hij is, wat Zijn karakter is en hoe wij ons horen te gedragen tegenover Hem. Gods Woord is volkomen en waar, omdat God de Enige is die volmaakt en waarachtig is. De Bijbel geeft ons altijd de juiste antwoorden.
- ❖ Accentueer het grote belang van een Bijbel mee te brengen naar de les: de kinderen zullen die elke week gebruiken om vragen te beantwoorden over God.
- ❖ Laat de kinderen hun Bijbels gebruiken om *Jesaja 46:9b* op te zoeken. (Dit zou een moeilijke opdracht kunnen zijn voor jongere kinderen. Indien jouw leerlingen hier nog niet klaar voor zijn, gebruik dan een rol of een affiche waar het vers op geschreven staat.) Praat over de vraag(vragen) waarvan dit vers de antwoorden geeft.
- ❖ Omdat God zegt dat er geen andere “goden” zijn behalve Hem, hoe moeten wij ons dan gedragen tegenover Hem? Bid met de kinderen over hun respons naar God.
- ❖ Introduceer nu de werkboeken. (Je kunt dit zelfs doen terwijl je aan het praten bent met hen.) Laat de kinderen de letter “V” zoeken en laat hen die inkleuren. Je zult de letter “V” op twee plaatsen kunnen vinden: vooraan en achteraan (bijna aan het einde van het alfabet). (De letters voor alle volgende lessen zullen één of meerdere keren voorkomen in alfabetische volgorde.)

LES 2

“O” STAAT VOOR ONDOORGRONDELIJK

HOOFDTHEMA: God is meer dan wij kunnen begrijpen.

SLEUTELVERS: Wie kent de gedachten van de Heer, wie was ooit Zijn raadsman?
ROMEINEN 11:34

INLEIDING Tijdens de les van vorige week hebben we de volgende vragen aangebracht: “Wie is God?” en “Wat is Zijn karakter?” God zelf beantwoordt deze vragen in Zijn Woord. We moeten echter onze beperkte menselijke bekwaamheid erkennen om God *ten volle* te kunnen begrijpen. We kunnen wel iets weten over Gods karakter, maar nooit zullen we God *volledig* kunnen begrijpen. Maar God heeft ons genoeg begrip gegeven over wie Hij is voor ons, zodat we kunnen antwoorden in geloof.

Jonge kinderen bevinden zich in een intense fase van leren, waardoor ze heel vaak antwoorden willen op al hun vragen. Ze zouden gefrustreerd kunnen geraken door wat ze niet kunnen begrijpen en zouden daardoor het verlangen kunnen verliezen om nieuwe informatie te willen verstaan. Gelovige ouders kunnen de heerlijkheid van Gods ondoorgrondelijkheid beter doen begrijpen door hun dagelijkse omgang met de dingen van God: het zou ons moeten bemoedigen om dagelijks de diepte en de verborgenheden van God na te jagen. We zullen nooit ervaren dat er een einde aan Gods heerlijkheden komt. Terwijl we ons beperkt vermogen, om al Gods wegen te begrijpen, erkennen, onderwerpen we ons gewillig en vreugdevol aan al Zijn plannen met ons en net zoals Job deed, vallen ook wij op onze knieën en aanbidden we Zijn ondoorgrondelijke grootheid.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Grote enveloppe waarin de letters voor “ondoorgrondelijk” (Resource packet) zitten. Schrijf “Antwoord voor Vandaag” op de enveloppe.

ANDERE VISUALS

1. Afbeeldingen van de vrouw van Job, zijn familie en zijn vee (Resource packet).
2. Geschreven vragen, uit *Job 38-41*. Kies er ten minste acht uit en zeg het met je eigen woorden indien nodig.

Optioneel: Overkleed/mantel dat een kind kan aandoen. Kleine ronde rode stickers.

LES PRESENTATIE

Herhaal nog vlug eens de drie allerbelangrijkste vragen van de les van vorige week. Benadruk dat de antwoorden op deze vragen gevonden kunnen worden in de Bijbel. Herhaal het antwoord dat je kon vinden in *Jesaja 46:9b*. God zegt, **“Ik ben God, er is geen ander, Ik ben God, niemand is aan Mij gelijk.”** Vertel de kinderen dat God zo groot en wonderbaarlijk is, dat er nog veel meer dingen te ontdekken zijn over Hem. Zeg dat er iets in de Zegen Doos zit die ons zou kunnen helpen om meer van onze vragen over God te beantwoorden. Kies een kind uit om naar voor te komen en de enveloppe uit de Zegen Doos te nemen.

GEEF OPMERKING: Op de enveloppe staat er iets geschreven. Is er iemand die dit voor ons kan lezen? “Het antwoord voor vandaag.” Goed, dat is niet zo moeilijk. We kunnen ons antwoord, over wie God is en wat Zijn karakter is, binnenin de enveloppe vinden. NEEM DE LETTERS ERUIT EN ZEG: O nee. Het woord is volledig in stukken.

Plaats de letters in hun gepaste volgorde. Je kan de kinderen elk één of meerdere letters laten vasthouden, of je kunt alle letters aan de muur plakken om het volledige woord te vormen.

GEEF OPMERKING: Waw! Dit antwoord is wel écht lang. Ik zal tot drie tellen en dan zullen we het allemaal samen uitspreken. Eén, twee, drie. (LAAT DE KINDEREN PROBEREN OM HET WOORD UIT TE SPREKEN. DE MEESTEN VAN HEN ZULLEN HET NIET KUNNEN UITSPREKEN. LAAT HEN NOGMAALS PROBEREN.) Wat is het probleem? Waarom spreken jullie het woord niet uit? Het is belangrijk. Het zal ons het antwoord geven. (MOGELIJKE REACTIES: “HET IS TE LANG. WE BEGRIJPEN HET NIET”.)

Zeg tegen de kinderen dat de letters samen het woord “ONDOORGRONDELIJK” vormen. Vraag ze of ze weten wat dat betekent. Leg uit dat het een zeer lang woord is. Vele volwassenen weten niet hoe ze het moeten uitspreken of wat het betekent. Daarom verwacht je niet dat de kinderen dit woord kennen – het is niet in hun vermogen om dit op hun leeftijd reeds te lezen of te begrijpen.

GEEF OPMERKING: Ik zou je graag willen vertellen wat dit lange woord is en wat het betekent. Het woord is “ONDOORGRONDELIJK” en betekent dat het meer is dan we kunnen begrijpen. Je kon het woord niet begrijpen en dat is nu net wat dat woord betekent.

Leg uit dat sommige dingen, zoals lange woorden, ons petje te boven gaan om ze te begrijpen en zeker wanneer we nog kinderen zijn. Maar naarmate we ouder worden, leren we ze begrijpen. Vraag hen of ze denken dat er iets kan zijn dat noch een kind noch een volwassene ooit volledig zal kunnen begrijpen, hoe oud of slim ze ook mogen zijn. Zijn er bepaalde vragen die we nooit volledig zullen kunnen beantwoorden of begrijpen? Waar zouden wij het antwoord op die vraag kunnen vinden?

VERHAAL – HET LEVEN VAN JOB

Gebruik de afbeeldingen van Jobs vrouw, familie en vee, de geschreven vragen en de stickers om het verhaal te vertellen. Kies een jongetje uit om het personage van Job te spelen en doe hem de mantel aan. Vertel in het kort over het leven van Job.

MOGELIJKE DIALOOG: Er was eens een man die lang geleden geleefd heeft en zijn naam was Job. Zijn verhaal werd opgeschreven in een boek van de Bijbel en noemt “Job”. (OPEN DE BIJBEL EN TOON DE KINDEREN WAAR ZE DIT BOEK KUNNEN VINDEN.) Job had een vrouw (GEEF HET JONGETJE DE EERSTE VISUAL) en kinderen (VISUAL TWEE). Maar hij was vooral een man die God vreesde en liefhad en die altijd probeerde te doen wat hij dacht dat God graag wilde. Hij was ook een zeer rijke man, met zeer veel dieren (VISUAL DRIE) en hij had een gelukkig en goed leven.

Op een bepaalde dag begonnen de dingen in het leven van Job verkeerd te gaan. Eerst verloor hij al zijn bezit en rijkdom (NEEM VISUAL DRIE WEG). Dan verloor hij al zijn kinderen (NEEM VISUAL TWEE WEG). En om de dingen nog erger te maken, werd Job op de koop toe nog eens erg ziek met pijnlijke zweren over gans zijn lichaam (PLAK RODE STICKERS OP HET JONGETJE). Job voelde zich verschrikkelijk. Gedurende deze tijd kwamen drie vrienden van Job hem bezoeken. Terwijl ze daar zaten te praten met Job, hadden ze allemaal antwoorden voor hem. Zij dachten dat zij de antwoorden wisten op onze vragen, “Wie is God?” en “Wat is Zijn karakter?” Ze hadden ook een vraag: “Waarom deed God al deze dingen met Job?” Job en zijn vrienden hadden zeer lange gesprekken met elkaar, ze bombardeerden elkaar elk met hun eigen opvattingen. Elk van zijn vrienden dacht dat hij het juiste antwoord had over God. Uiteindelijk zei één van de vrienden, “Kun jij Gods wijsheid ten diepste doorvorsen, het wezen van de Ontzagwekkende geheel omvatten? Van de hemelse hoogten – vermag jij daar iets? – tot het diepst van het dodenrijk – reikt jouw kennis zo ver?” (Job 11:7-8) Met andere woorden, hij zei dat God ondoorgrondelijk is. Maar zelfs nadat dit gezegd werd, bleven Job en zijn vrienden verder discussiëren over wie van hen wist wat God aan het doen was met Job. Uiteindelijk gaf de enige die God volledig begreep een antwoord op alle vragen van Job. Is er iemand die weet wie dat was? God Zelf beantwoordde Job. Maar Hij had een totaal andere manier van antwoorden (TOON VRAGEN). God stelde vragen aan Job, waarop Job een antwoord moest proberen te geven.

Lees de lijst met vragen voor aan het jongetje die Job speelt. Lees de vragen zo voor op een toon dat aantoon dat jij de antwoorden wel weet en dat jij ook weet dat “Job” de antwoorden niet begrijpt. Dit zijn een paar voorbeelden van retorische vragen die ongeveer hetzelfde zijn als de vragen uit Job 38-41:

GEEF OPMERKING: *Job, als jij zo slim bent en zoveel begrijpt, waar was je toen ik de wereld schiep en die vormde? Weet jij echt hoe enorm groot de wereld is? Heeft de regen een vader? Heb jij de wijsheid om alle wolken te tellen? Ben je al op de plek geweest waar de sneeuw bewaard wordt? Stuur jij de bliksemschichten op hun weg? Geef jij aan een paard zijn kracht? Vliegt een arend op jouw bevel uit? Waar wordt het licht en de duisternis bewaard? Kun jij de sterren aan de hemel bepaalde figuren laten maken?*

Leg uit aan de kinderen dat Job en zijn vrienden dachten dat ze alles begrepen over God en wat Zijn karakter is. God gebruikt deze vragen (en nog veel andere vragen) om Job te tonen dat Hij zo groot is dat Hij nooit ten volle begrepen kan worden. God heeft zoveel grote en geweldige dingen gedaan die boven ons verstand gaan. God is ondoorgrondelijk.

GEEF OPMERKING: *Hoe gedroeg Job zich tegenover God nadat hij al die vragen had gehoord die God hem gesteld had? Job zei, “**Werkelijk, ik sprak zonder enig begrip, over wonderen, te groot voor mij om te bevatten.**” (Job 42:3b) En Job zei tegen God dat het hem speet, want hij besepte hoe weinig hij wel afwist van wie God is. Job aanbad God omdat Hij zo groot en wonderbaarlijk en ondoorgrondelijk is.*

God is ondoorgrondelijk. Hij is meer dan wij ooit ten volle kunnen begrijpen. Net zoals Job zullen wij nooit alle antwoorden kennen over wie God is en wat Zijn karakter is. Er zal altijd meer en meer en meer en meer zijn om te leren over de grootheid en waardigheid van God.

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “O” in hun werkboeken.
- ❖ Wat betekent het voor ons dat God meer is dan wij ooit zullen kunnen begrijpen? Zullen wij ooit bekwaam genoeg zijn om de antwoorden op de vragen “Wie is God?” en “Wat is Zijn karakter?” volledig te kunnen begrijpen? [Antwoord: God is groter en wonderbaarlijker dan wij ooit zullen kunnen inbeelden. Elke dag kunnen we nieuwe dingen over God leren en is er geen limiet op ons genot in Hem. Wij hoeven niet gefrustreerd te geraken of op te geven omdat we niet alles over Hem kunnen begrijpen.]
- ❖ Als God bepaalde dingen in ons leven laat gebeuren, dingen die moeilijk zijn voor ons om te begrijpen, zelfs dingen die pijn doen of die ons verdrietig maken, is het dan juist om te denken dat we altijd in staat zullen zijn om te weten waarom God deze dingen laat gebeuren? Wat is Job te weten gekomen over God? (HERHAAL *Job 42:3b*)
- ❖ Zelfs al is God ondoorgrondelijk, Hij zorgt ervoor dat we genoeg van Hem mogen kennen zodanig dat we Hem vertrouwen en liefhebben (*1 Korintiërs 2:12*)
- ❖ Op welke manieren helpt God ons Hem beter te begrijpen? [Door de Bijbel, door te zien wat Hij gemaakt heeft en gedaan heeft, door antwoorden op gebeden, door getuigenissen van andere christenen, enz.]
- ❖ Stel memovers voor: *Romeinen 11:34*. Leg uit wat een raadsman is. Waarom heeft God geen raadsman nodig?
- ❖ Heb jij ooit eens versteld gestaan door wat je hebt gezien dat voor jou te veel was om te begrijpen? Hoe zouden wij moeten reageren op de ‘te veel voor ons om te begrijpen’-grootheid van God? LEES *Psalms 145:3-7*.

LES 3

“Y” STAAT VOOR YHWH (HEER)

HOOFDTHEMA: God verlangt om Zijn naam bekend te maken.

SLEUTELVERS: Ik ben de Heer, dat is Mijn naam. JESAJA 42:8a
Wie Uw naam kent, kan op U vertrouwen. PSALM 9:11a

INLEIDING

Van alle namen waarmee God zich kenbaar maakt, is de naam die het meest gebruikt wordt in de Bijbel, Zijn persoonlijke naam: YHWH. Het wordt 'Yahweh' uitgesproken in het Hebreeuws en wordt vertaald als 'HEER' in het Nederlands. Maar waarom gebruikt God nu een persoonlijke naam? God wil dat Zijn volk Hem leert kennen als een unieke persoon en niet zomaar een gewone god. Zelfs al is God meer dan wij kunnen begrijpen, Hij verlangt ernaar om Zichzelf bekend te maken aan Zijn volk: om hun God te zijn, hun vriend en hun hoop. Door het bekendmaken van Zijn persoonlijke naam, laat God de grootheid en waardigheid van Zijn karakter zien en stelt daardoor Zijn volk in een intieme en liefdevolle relatie met Hem.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Visual van brandende struik (Resource packet).

ANDERE VISUALS

1. Afbeelding van een hond.
2. Rol met *Exodus 3:13, 15* erop geschreven (zie Les Presentatie voor de geschreven tekst).
3. Klein kaartje met het woord 'HEER' erop geschreven, groot genoeg om precies over het woord "YHWH" op de rol te plakken.

LES PRESENTATIE

Toon de kinderen de afbeelding van een hond. Vraag hen een paar moeilijke vragen hierover.

VRAAG: Weet jij hoe de vacht van een hond in verschillende kleuren en patronen groeit? Weet jij hoeveel haren deze hond over zijn hele lichaam heeft? Begrijp jij hoe zijn hart werkt? Weet jij hoe honden kunnen ruiken en dingen horen die zich op een grote afstand van hen bevinden? Weet jij hoe hij zijn staart laat kwispelen? Weet jij hoeveel botten zijn lichaam telt? Weet jij of honden dromen?

Maak hen duidelijk dat er heel wat vragen zijn over de hond, die zij niet kunnen beantwoorden.

VRAAG: Zelfs al begrijp je niet alles over honden, zou je er toch genoeg over weten om er één te houden en lief te hebben? Is het nodig dat we eerst alles moeten begrijpen over een huisdier, voordat we het kennen en lief kunnen hebben? Hoe zit het dan met een vriend? Denk je dat er iemand tegen jou zou zeggen, "Omdat jij niet alles over mij kan begrijpen, wil ik niet met je praten of jouw vriend zijn."?

Herhaal dat we vorige week gezien hebben dat God ondoorgrondelijk is. God is meer dan wij ooit zullen kunnen begrijpen. Kunnen we genoeg weten over God om Hem lief te hebben? Wist Job alles over God? Wist God dat Job niet in staat was om alles over Hem te kunnen begrijpen? Zei God tegen Job, "Omdat jij niet alles over Mij kan begrijpen, Job, wil ik niet met je praten of jouw vriend zijn."? Wil de ondoorgrondelijke God dat mensen Hem kennen en lief hebben? Waar zullen we het antwoord vinden?

Laat een kind de afbeelding van de brandende struik uit de Zegen Doos nemen. Vraag de kinderen of ze een verhaal uit de Bijbel kennen over een brandende struik. Vraag of ze nog weten wie er sprak in de struik en tot wie er gesproken werd. Vertel de kinderen dat het verhaal gevonden kan worden in het boek *Exodus*. (Neem je Bijbel en open het bij het boek *Exodus*, hoofdstuk 3.) Geef de kinderen wat achtergrondinformatie, zoals wat hieronder volgt, vooraleer je de passage voorleest.

GEEF OPMERKING: Gods volk, Israël, was slaaf in het land van Egypte. God had Mozes uitgekozen om met de koning van Egypte, de Farao, te spreken. God wilde dat Mozes zei tegen Farao dat hij Zijn volk liet gaan. God wilde hen naar het land brengen waar Hij wilde dat ze leefden. Terwijl Mozes de schapen weidde in het steppeland, openbaarde God Zichzelf (maakte Zichzelf bekend) aan Mozes. God zette een struik in vuur en vlam, maar zorgde ervoor dat de struik niet opbrandde. Mozes ging gaan kijken naar de struik. Denk je dat Mozes wist hoe het kwam dat de struik in vuur en vlam stond, maar niet opbrandde? Omdat Mozes niet ten volle begreep wat God aan het doen was, zei God dan, "Wel, Ik zal niet met hem praten noch zijn vriend zijn."?

LEES *Exodus* 3:4, 6

God riep hem... "Mozes! Mozes! Ik ben de God van je vader, de God van Abraham, de God van Isaak en de God van Jakob."

GEEF OPMERKING: God wilde praten met Mozes. God wilde dat Mozes zou weten wie het was dat met hem sprak. God wilde dat Mozes zou weten dat de enige ware God, de God van Abraham, met hem aan het spreken was. God wilde dat Mozes zou weten wie God is en wat Zijn karakter is.

Vraag de kinderen om zich het volgende voor te stellen. Stel je voor dat er een kind uit deze klas, die jij niet kent, naar jou toekomt en aan jou vraagt om mee te gaan naar zijn huis om met hem te spelen. Hij vraagt of jij zijn vriend zou willen zijn. Zou het eerste, wat je aan hem zou vragen, dan niet zijn, "Wat is jouw naam?" Denk je dat hij die aan jou zal vertellen? Zou

iemand, die jouw vriend wil zijn, niet willen dat jij zijn naam kent? Mozes had diezelfde vraag voor God. Denk je dat God Zijn naam zou vertellen?

LEES EN TOON DE ROL MET *Exodus 3:13, 15.*

Maar Mozes zei: ‘Stel dat ik naar de Israëlieten ga en tegen hen zeg dat de God van hun voorouders mij gestuurd heeft, en ze vragen: “Wat is de naam van die God?” Wat moet ik dan zeggen?’
God ... zei tegen Mozes: ‘Zeg tegen hen: “YHWH” (ZEG GEWOON DE LETTERS) heeft mij gestuurd. Zo wil Ik voor altijd heten, met die naam wil Ik worden aangeropen door alle komende generaties.’

God zegt dat Zijn naam YHWH is. Vraag de kinderen of zij iemand kennen wiens naam ook zo geschreven wordt. Gods naam is anders dan gelijk welke andere naam. Hij alleen heeft die naam. Vraag hen hoe ze denken dat Gods naam uitgesproken zou kunnen worden. Zeg dat veel mensen die de Bijbel bestudeerd hebben denken dat het ‘Yahweh’ is. In bijbelse tijden spraken ze deze naam zelfs niet uit omdat die zo speciaal en heilig was. Ze gebruikten een ander woord in de plaats. (Neem de kaart waar ‘HEER’ op staat en plak die over ‘YHWH’ op de rol.) Telkens als we het woord HEER in de Bijbel zien staan, dan betekent dit dat God ons Zijn bijzondere naam kenbaar maakt.

Leg uit dat, zelfs als is God meer dan wij ooit kunnen begrijpen, Hij ons toch de mogelijkheid gegeven heeft, om genoeg te weten te komen over Hem zodat we Hem lief kunnen hebben en Hem kunnen gaan vertrouwen. God begrijpt dat wij niet in staat zijn om alle vragen, over wie Hij is en wat Zijn karakter is, te beantwoorden. Maar Hij spreekt tot Zijn volk, “Mijn naam is Yahweh, de HEER. Ik wil dat je Mij kent. Ik wil jouw vriend zijn. Ik wil dat jij weet hoe groot Ik ben.”

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “Y” van YHWH in hun werkboeken.
- ❖ Vraag de kinderen of ze alles weten over hun ouders. Zouden ze kunnen zeggen dat ze hun ouders toch wel kennen? Zijn ze in staat om genoeg over hen te weten om hen lief te hebben? Zullen wij ooit alles te weten komen wat er te weten is over God? Denk jij dat God ons in de mogelijkheid stelt om genoeg van Hem te weten te komen om Hem te kennen en Hem lief te hebben?
- ❖ Wat zou je denken als iemand de klas zou binnenkomen en wij zijn naam zouden vragen, maar hij die ons niet geven wil? Denk je dan dat hij wil dat wij hem zouden kennen? Denk je dan dat hij onze vriend zou willen zijn? God maakt Zijn naam bekend omdat Hij wil dat mensen Hem kennen. Hij wil een vriend zijn voor Zijn volk.
- ❖ We hebben allemaal vrienden die we kennen bij naam. Indien we iemands naam uitspreken, komen er dan bepaalde dingen naar boven over die persoon? We kunnen ons bepaalde dingen herinneren over hem, zoals dat hij snel kan lopen, van pizza houdt, eerlijk is of hulpzaam is. Wat komt er op in jouw gedachten als je de naam HEER uitspreekt? Welk soort van dingen maken Hem zo groot? Wil God dat we meer te weten komen over de dingen die Hem zo groot maken? Waarom?
- ❖ LEES *Psalm 9:11a*. Waarom zullen we op God vertrouwen wanneer we Zijn naam kennen? Wil dit dan zeggen dat als ik weet dat Gods naam “HEER” is, dat ik Hem dan zal lief hebben en vertrouwen? Of wil dit zeggen dat, omdat ik de grote dingen over de HEER weet, dat ik Hem zal lief hebben en Hem zal vertrouwen? (Is een vriend dierbaar omdat haar naam _____ (vul een naam is) is, of is _____ dierbaar voor jou omdat ze lief, behulpzaam en vriendelijk is?)

LES 4

“E” STAAT VOOR EEUWIG

HOOFDTHEMA: God heeft geen begin noch einde.

SLEUTELVERS: Nog voor de bergen waren geboren, voor U aarde en land had gebaard – U bent, o God, van eeuwigheid tot eeuwigheid. PSALM 90:2

INLEIDING God is ondoorgrondelijk. We kunnen God nooit volledig begrijpen. Het is gemakkelijker om bepaalde karakteristieken te begrijpen, dat God ook aan ons kan geven, zoals Zijn wijsheid. Maar er zijn een paar karakteristieken dat niemand bezit, behalve God. God alleen is eeuwig en bestaat volledig op zichzelf.

Omdat “eeuwig” een abstract concept is en de kinderen dit niet zo goed begrijpen, zullen we in deze les verder de nadruk leggen op de uniekheid van God: Hij heeft geen begin of einde, in tegenstelling tot alle andere dingen. Het eeuwige of voortdurende leven van de menselijke ziel zal kort geïntroduceerd worden in het gedeelte toepassing van de les en zal verder aan bod komen in de laatste vier lessen van dit pakket.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Steen, stuk speelgoed, plant, koekje, kledingstuk, hout, afbeelding van een dier (of gelijkaardig voorwerp).
2. Geboorte akte of afbeelding van een baby.
3. Blad papier (21,5 cm x 28 cm) in de helft geplooid, met “GOD” erop geschreven.

ANDERE VISUALS

1. Twee grote bladen tekenpapier (ongeveer 45 cm x 45 cm). Op het eerste blad schrijf je, “Heeft een begin en een einde” en teken een rechte lijn waarop een beginpunt en een eindpunt zichtbaar is. Op het tweede blad schrijf je, “Heeft geen begin en geen einde” en teken een cirkel, niet te groot en niet te klein, waarbij er geen zichtbare start of eindpunten zijn. Hang beide bladen op een zichtbare plaats vooraan de klas.

Optioneel: Schrijf de volgende verzen voluit op een rol of op het witte bord: *Psalm 90:2, Psalm 93:2, Jesaja 40:28a, Genesis 21:33, Deuteronomium 33:27, Jeremia 10:10.*

LES PRESENTATIE

Zeg tegen de kinderen dat er zich vandaag iets speciaals buiten de Zegen Doos bevindt [lijn en cirkel poster.] Vraag de kinderen of ze kunnen lezen wat er op de bladen staat en of ze weten hoe ze gebruikt moeten worden. Kies dan kinderen uit om beurtelings een voorwerp uit de doos te nemen.

MAAK OPMERKING: Wat hebben al deze voorwerpen (UIT DE ZEGEN DOOS) met elkaar gemeen? Zouden we ze op een bepaalde manier kunnen sorteren? Misschien kunnen deze posters (LIJN EN CIRKEL POSTER) ons daarbij helpen.

Neem de voorwerpen telkens in je hand en zeg iets over elk voorwerp. Bewaar de geboorteakte tot op het één na laatste voorwerp en het blaadje met 'God' als laatste.

MAAK OPMERKING: Dit is een speelgoedje _____. Speelgoed wordt gemaakt in fabrieken. Stukken speelgoed hebben een begin, in een fabriek, en uiteindelijk zullen ze oud worden, kapot gaan en aan hun einde komen. Dus laat ons dit stuk speelgoed aan de kant van de poster plaatsen waar op staat "Heeft een begin en een einde". Want net zoals deze lijn een beginpunt en een eindpunt heeft, zo heeft ook dit stuk speelgoed een begin en een einde. (NEEM HET VOLGENDE VOORWERP IN JE HANDEN). Waar komt hout vandaan? Hout komt van bomen. Was de boom altijd hoog en groeide die altijd? Nee, bomen beginnen als zaadjes en groeien tot ze heel groot zijn of totdat ze oud zijn of tot ze omgehakt worden en sterven. (PLAATS DIT VOORWERP BIJ DE GEPASTE POSTER. GA DOOR MET DE STEEN, PLANT, KOEKJE, KLEDINGSTUK EN DIERTJE OP DEZELFDE MANIER.) ...Dit is een geboorteakte (OF FOTO VAN BABY). Wat staat er op (of wat toont dit)? Het toont ons dat er iemand op een bepaalde dag, tijd en jaar geboren werd. Allen van ons hebben een verjaardag. Wordt het lichaam van de mensen oud en zwak of ziek en sterft het dan? Ja, dus bij welke affiche moeten we dit voorwerp plaatsen? (NEEM HET BLAADJE 'GOD'.) En dit? Er staat gewoon 'GOD' op. Waar zouden we 'GOD' moeten plaatsen? Is God net zoals al het andere en net zoals iedereen? Hoe kunnen we het ware antwoord daarop vinden? We kunnen dat vinden in de Bijbel.

Lees de volgende verzen. (Indien je ze niet hebt uitgeschreven, zorg er dan voor dat je ze langzaam voorleest en leg de nadruk op de woorden die iets zeggen over eeuwigheid.) Benadruk dat deze verzen betrekking hebben op God en op niemand anders.

***Nog voor de bergen waren geboren, voor U aarde en land had gebaard
- U bent, o God, van eeuwigheid tot eeuwigheid.
Psalm 90:2***

***En vast staat van oudsher Uw troon, U bent van alle eeuwigheden.
Psalm 93:2***

***Een eeuwige God is de Heer, schepper van de einden der aarde.
Jesaja 40:28***

***Abraham...riep de naam van de Heer, de eeuwige God, aan.
Genesis 21:33***

***Van oudsher is God een schuilplaats.
Deuteronomium 33:27***

***Maar alleen de Heer is werkelijk God, Hij is de levende God, de
eeuwige koning.
Jeremia 10:10***

Praat over wat deze verzen ons vertellen over God. Gebruik *Psalm 90:2* om hun denken in de goede richting te sturen.

GEEF OPMERKING: ***“Nog voor de bergen waren geboren...”*** Is dat een lange tijd geleden? Ja, de bergen zijn zeer, zeer oud. Ze bestonden al vooraleer de eerste man en vrouw er waren. Maar wie was er hier al voordat de bergen er waren? God. God is van eeuwigheid tot eeuwigheid. God is EEUWIG. Is er iemand die weet wat dat betekent, dat God eeuwig is?

Leg uit dat “eeuwig” betekent dat God geen begin en geen einde heeft. Er is nooit een tijd geweest dat God niet leefde en er zal nooit een tijd zijn dat God zal sterven. Hang het “GOD” blaadje bovenaan de cirkel poster. Leg uit waarom we een cirkel* hebben gebruikt voor deze poster: omdat een cirkel geen beginpunt of eindpunt heeft. Maak duidelijk dat terwijl wij onze verjaardag vieren als ons begin, God uniek en speciaal is in het feit dat Hij geen verjaardag heeft. Hij heeft altijd bestaan en zal ook altijd blijven bestaan.

VRAAG: *Waarom denk je dat het belangrijk is om dit te weten? (Laat de kinderen antwoorden geven.) Zal God ooit sterven en God niet meer zijn, er niet meer zijn om mijn vriend te zijn? Nee. Hij zal altijd God zijn. Hij zal er altijd zijn om mijn vriend te zijn, net zoals Hij een vriend was voor Noach, Abraham, Sara en Mozes enz.*

GEEF OPMERKING: *Wie is God en wat is Zijn karakter? Zijn naam is de HEER. De HEER is ondoorgrondelijk. De HEER is eeuwig. Hij heeft geen begin noch einde.*

***Nota: We beseffen dat deze voorstelling (een cirkel) geen perfect voorbeeld is van wat het betekent om eeuwig te zijn. Maar het is bruikbaar in deze voorstelling: om de kinderen een concept van iets te geven dat er *blijkbaar* uitziet als iets dat geen beginpunt noch eindpunt heeft.**

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “E” van EEUWIG in hun werkboeken.
- ❖ Lees *Psalm 90:1-2*. Vraag de kinderen wat een toevlucht is. Een toevlucht lijkt op een huis. Het beschermt je. VRAAG: *Is jouw huis zeer oud? Worden huizen oud en bouwvallig? Zou een oud huis dat langzaam verkrot jou veilig kunnen houden?* Leg uit wat het betekent dat “God een eeuwige toevlucht is”.
- ❖ Omdat God eeuwig is, telt Hij de tijd niet (minuten, uren, dagen en jaren) zoals wij dat doen. LEES *Psalm 90:3*. Vraag de kinderen of ze al eens voor iets gebeden hebben en zich afvroegen waarom God zo lang wacht om ons gebed te beantwoorden. Was het een lange tijd vanuit Gods perspectief?
- ❖ Vraag de kinderen of ze ooit al eens teleurgesteld waren over iets dat niet bleef duren. Brak er een stuk speelgoed? Werd een snoepje volledig opgegeten? Werd een bloemetje, dat ze geplant hebben, na een tijdje oud en viel het af van de plant? Is jouw huisdier gestorven? Is een goeie vriend van jou verhuisd? Is er een grootouder gestorven? LEES *Jesaja 26:4*. Waarom kunnen we altijd op de HEER vertrouwen? Zal God ons ooit teleurstellen?
- ❖ Alleen God is eeuwig en toen Hij de mensen maakte, maakte Hij ons om eeuwig te leven. Ofwel zullen we samen met God leven in het eeuwige leven, ofwel zonder God in eeuwige bestraffing (*Matteüs 25:46*). (Zorg ervoor dat de kinderen het verschil begrijpen tussen de eeuwige God en het eeuwige leven van mensen.) Welk van de twee zal je vreugde brengen? Wat moet je doen om eeuwig leven te ontvangen?

Nota: Spaar de cirkel en lijn poster en de voorwerpen uit de Zegen Doos voor toekomstige lessen.

LES 5

“D” STAAT VOOR DE SCHEPPER

HOOFDTHEMA: God heeft alles gemaakt.

SLEUTELVERS: Ik, de Heer, ben het die alles gemaakt heeft, de enige die de hemel heeft uitgespannen, die zelf de aarde heeft uitgehamerd. JESAJA 44:24b

INLEIDING

Alleen God is eeuwig. Dat wil zeggen dat al het andere, zij het nu engelen, atomen, vogels of mensen, hun oorsprong en begin hebben in de eeuwige God. Gods creatieve werk toont en vertelt ons iets over Zijn karakteristieken, een overvloed van Zijn grootheid en waardigheid. Vandaag de dag steken de mensen zoveel energie in het uiteenzetten van de oorsprong van het heelal door middel van menselijk redeneren en menselijke theorieën. Ze negeren dan de simpele maar ware uitspraak, **“In het begin schiep God...”** (Genesis 1:1) Maar Romeinen 1:21 zegt: **“Hun overpeinzingen zijn volkomen zinloos en hun onverstandig hart is verduisterd.”**

De volgende zes lesjes zullen gaan over Gods creatieve werk waardoor we iets meer zullen zien van Zijn glorie, wijsheid, kracht, soevereiniteit en voorzienigheid. Zorg ervoor dat deze les God als middelpunt heeft. Heel veel lessen voor kinderen die over de schepping gaan leggen de nadruk op het feit dat kinderen speciaal, wonderlijk en uniek zijn. Dat is NIET het hoofdthema van het scheppingsverhaal. Het hoofdthema van het scheppingsverhaal is dat **God** speciaal is. **God** is wonderlijk, **God** is ontzagwekkend, **God** is groot, **God is!**

IN DE ZEGEN DOOS

1. Ingrediënten voor koekjes met kleine stukjes chocolade, mengkom en lepel. (Je mag ook andere ingrediënten gebruiken om een andere lekkernij te maken.)

ANDERE VISUALS

1. Wit en zwart blad papier (dag en nacht).
2. Blauw blad of afbeelding van de hemel.
3. Afbeelding van land (of gebruik aarde) en zee, afbeelding van planten (of echte planten).
4. Afbeelding van de zon, maan en sterren.
5. Afbeelding of modellen van vogels en vissen.
6. Afbeelding of modellen van landdieren en mensen.
7. Rol met Jesaja 44:24b erop geschreven.
8. Spiegel.
9. Uit Les 4: lijn en cirkel posters met de Zegen Doos voorwerpen ernaast.

Optioneel: Nieuwe poster (dezelfde grootte als de lijn en cirkel posters) met “heeft een begin maar geen einde” erop geschreven. Teken een lijn, met een startpunt erop, dat doorloopt tot aan de rand van de poster.

LES PRESENTATIE

Zeg iets over het feit dat de voorwerpen die we vorige week in de les hebben gebruikt nog steeds aanwezig zijn in het lokaal. Vraag de kinderen of ze misschien denken dat ze vandaag dezelfde les zullen krijgen. Of misschien hebben we geen nieuwe voorwerpen meer om in de Zegen Doos te stoppen. Is dit het? Laat een paar kinderen naar voor komen en één voor één een voorwerp uit de Zegen Doos halen.

MAAK OPMERKING: Wow! We hebben hier alles wat we nodig hebben om koekjes te maken (OF ANDER SOORT), zelfs mijn lievelingskoekjes – met chocolade! Het water komt mij in de mond. Laat ons alle ingrediënten en de lepel en de kom hier op de tafel plaatsen, zodat we lekkere koekjes kunnen eten.

Eens dat alle ingrediënten op tafel staan, ga je rustig zitten op een stoel en kijk je zwijgend naar de ingrediënten. Na ongeveer 30 seconden sta je recht en ga je zien of de koekjes al klaar zijn.

MAAK OPMERKING: Ik vraag me af of de koekjes al klaar zijn om te eten? Misschien hebben ze nog iets meer tijd nodig. (GA TERUG NAAR JE STOEL EN STAAR NAAR DE INGREDIËNTEN GEDURENDE EEN PAAR SECONDEN). De koekjes zijn nog steeds niet klaar. Er gebeurt niets. Hebben we iets vergeten? Is er iets dat ontbreekt? (GEEF DE KINDEREN DE TIJD OM TE REAGEREN. ALS DE KINDEREN ZEGGEN DAT WE EEN OVEN OF IETS DERGELIJKS NODIG HEBBEN DIE NIET IN HET LOKAAL STAAT, MOET JE HEN VERTELLEN DAT WE MOETEN DOEN ALSOF WE ER WEL EEN HEBBEN.)

Leg uit dat koekjes niet zomaar verschijnen op de keukentafel. Ze worden bereid en gemaakt door iemand. Laat de kinderen zich inbeelden dat ze thuis komen en dat ze op de tafel een stapel warme vers gebakken koekjes zien liggen. Laat hen nu inbeelden dat hun moeder hen een koekje geeft om te eten en dat het heerlijk smaakt.

MAAK OPMERKING: Zou je iets als volgt zeggen? “Dit koekje smaakt heerlijk. Dank je wel chocoladekoekje en deeg. Je bent echt prachtig.” Nee, je zal waarschijnlijk zeggen, “Mama, dit is het beste koekje die ik ooit gegeten heb. Je bent de beste kok in de hele wereld. Bedankt. Je bent prachtig.” Achter een geweldig goed koekje schuilt er een geweldig goede koekjes-maker.

VRAAG: Zelfs al kan je ma echt lekkere koekjes maken, heeft zij de ingrediënten die in het koekje zitten ook gemaakt? Waar heeft ze die vandaan gehaald? Heeft ze die in de winkel gehaald? Waar heeft de winkel de ingrediënten vandaan gehaald? Heeft de winkel die gehaald van fabrieken en landbouwers? Waar heeft de landbouwer die vandaan gehaald? Heeft hij ze uit de grond gehaald of van de dieren? Waar komen aarde en de dieren vandaan? Waar zullen we het echte antwoord vinden?

TOON EN LEES VOOR: Jesaja 44:24

Ik, de Heer, ben het die alles gemaakt heeft, de enige die de hemel heeft uitgespannen, die zelf de aarde heeft uitgehamerd.

Leg uit dat, omdat God de enige is die er al altijd was, die eeuwig is, daardoor al het andere van God moet komen. God is de enige die alle dingen kan maken of scheppen. Dit vers vertelt ons dat Hij dit alles zelf heeft gedaan. Hij is DE SCHEPPER van alle dingen. Vraag de kinderen naar voorbeelden van al de dingen die God geschapen heeft.

VERHAAL – SCHEPPING Genesis 1:1-31

Leg uit dat er een verhaal in de Bijbel staat over God die de schepper is van alle dingen. Laat de kinderen zelf zoeken naar het boek Genesis in hun Bijbels. Laat hen dan naar hoofdstuk 1 gaan en dan naar vers 1. Lees zelf *Genesis 1:1*, of laat dit vers voorlezen door een vrijwilliger, terwijl alle kinderen mee volgen. Vat in het kort de zes dagen van de schepping samen en gebruik voor elke dag de gepaste visual.

EINDIG MET *Genesis 1:31*

God keek naar alles wat Hij had gemaakt en zag dat het zeer goed was.

Leg uit dat het alleen God was die alles heeft gemaakt. En dat alles wat Hij gemaakt heeft goed was. Het gebeurt soms dat we naar de dingen kijken die God geschapen heeft en nadenken over hoe wonderlijk en bijzonder de schepping wel is. Maar er is nog meer dat God wil dat wij begrijpen over de schepping, vooral over mensen.

MAAK OPMERKING: *Weet je nog waarom mensen bijzonder zijn? We zijn geschapen naar het beeld en de gelijkenis van God. Wat betekent het om geschapen te zijn naar het beeld van God? (NEEM DE SPIEGEL EN KIJK NAAR JEZELF.) Betekent dat dan dat ik op God gelijk? Nee, want de Bijbel leert ons dat God Geest is (dat wil zeggen dat Hij geen lichaam heeft met huid, spieren en beenderen zoals wij). Misschien betekent het wel dat Hij ons geschapen heeft met een paar van dezelfde kwaliteiten zoals Hij zelf ook heeft. We hebben namelijk hersenen die kunnen denken; we hebben gevoelens; we hebben een wil om keuzes te maken,* en we hebben een ziel die nooit zal sterven. (INTRODUCER DE NIEUWE POSTER EN PLAATS DIE TUSSEN DE ANDERE TWEE.)*

Waarom heeft God ons geschapen met hersenen die kunnen denken? Omdat we zo God zouden kunnen kennen. Waarom heeft God ons geschapen met gevoelens en emoties? Omdat we God zouden kunnen liefhebben. Waarom heeft God ons gemaakt met een wil zodat we bepaalde dingen kunnen kiezen en keuzes kunnen maken? Omdat we zo God zouden kunnen vertrouwen. Waarom heeft God ons gemaakt met een ziel dat altijd zal leven? Zodat wij voor altijd van God zouden kunnen genieten.

****Nota: Menselijke keuze is altijd ondergeschikt aan Gods soevereiniteit.***

God schiep alles dat ons speciaal, uniek maakt zodat Hij ons kan tonen hoe bijzonder en groot en wonderbaarlijk Hij Zelf wel is.

GEEF OPMERKING: *God heeft alles gemaakt. Hij is de Schepper van alles. Alle dingen behoren God toe. God heeft ons geschapen om Hem te kennen, lief te hebben, Hem te vertrouwen en om van Hem te genieten. God wil dat wij naar Zijn schepping kijken en zeggen, "Deze wereld die U gemaakt heeft, is zo mooi God. U bent prachtig, wonderbaarlijk en verbazingwekkend!"*

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “D” voor De Schepper in hun werkboeken.
- ❖ Lees *Psalm 24:1*. Wat betekent het?
- ❖ Omdat God alle dingen heeft gemaakt, behoren alle dingen ook aan God toe. God heeft het recht om te doen met Zijn schepping wat Hij wil. [Als je koekjes maakt, beslissen de chocoladestukjes dan zelf of ze al dan niet in de koekjes gekneet willen worden of niet? Wie beslist dat dan wel?]
- ❖ LEES *Romeinen 9:20-21*. (Als je speelgoed kneeddeeg bij de hand hebt, kun je de kinderen zeggen dat ze zich moeten inbeelden dat ze pottenbakkers zijn en dat ze iets zullen vormen met het kneeddeeg.) Omdat God ons gevormd heeft, heeft Hij dan ook het recht om ons een bepaalde kleur van haar te geven, om ons een bepaalde lengte te geven en om ons in een bepaalde familie te plaatsen?
- ❖ God heeft ons geschapen om Hem te kennen, Hem lief te hebben, Hem te vertrouwen en van Hem te genieten. Doen we dat altijd? Hebben Adam en Eva dat gedaan? Hoe kunnen we dat weten?
- ❖ In vele scholen wordt aan de kinderen geleerd dat alles tot stand gekomen is uit zichzelf, zonder een Schepper, over een lange tijdsperiode. Denk je dat als we hier een uur hadden gezeten, dat de ingrediënten van de koekjes zouden veranderd zijn in koekjes? Of moesten we nu bijvoorbeeld een jaar wachten? Of misschien wel duizend jaar?
- ❖ Hoe kunnen we er opletten dat Gods schepping niet dierbaarder wordt voor ons, dan God zelf? Wat kunnen we denken, zeggen en doen om ons eraan te herinneren dat al wat God geschapen heeft, wijst naar de grootheid van God? LEES *Psalm 8:2-3a, 4-5*.

LES 6

“G” STAAT VOOR GLORIEUS

HOOFDTHEMA: God toont Zijn grootheid en waardigheid.

SLEUTELVERS: De hemel verhaalt van Gods majesteit, het uitspansel roemt het werk van Zijn handen. PSALM 19:2

Zijn onzichtbare eigenschappen zijn vanaf de schepping van de wereld zichtbaar in Zijn werken, Zijn eeuwige kracht en goddelijkheid zijn voor het verstand waarneembaar. ROMEINEN 1:20a

INLEIDING De schepping getuigt van de grootheid en waardigheid van God. Het is Gods eigen “tonen en vertellen” van Zijn pracht en schoonheid. Zoals John Piper het beschrijft:

Gods glorie is de schoonheid van Zijn veelvoudige volmaaktheden. Het kan verwijzen naar de schitterende en ontzagwekkende uitstraling dat soms doorbreekt in zichtbare vertoningen. Of het kan verwijzen naar de oneindige morele superioriteit van Zijn karakter. In beide gevallen duidt het op een realiteit van oneindige grootheid en waardigheid...Gods uiteindelijke doel is daarom het bewaren en het laten zien van Zijn oneindige en ontzagwekkende grootheid en waardigheid, meerbepaald: Zijn glorie. (Desiring God, pagina 43).

Gods glorie is dus niet zomaar een begrip! Het is het voornaamste doel van God in alles wat Hij doet. Daarom is het zo belangrijk dat wij een fundament leggen voor de kinderen die hen zal helpen beter te begrijpen wat de Bijbel bedoelt wanneer er keer op keer staat, **“aan Hem zij de glorie!”**

IN DE ZEGEN DOOS

1. Juwelenkistje of een aantrekkelijk doosje waarin juwelen zitten, of andere kostbaar-ogende fonkelende edelstenen.*

ANDERE VISUALS

1. Voor elk zintuig een voorwerp uit de natuur: zien, voelen, smaken, horen en ruiken (bijvoorbeeld: een afbeelding van een kleurrijke vis, een steen, een appel, een foto van bruisende golven en een bloemetje).
2. Rol met *Psalm 19:2* en *Romeinen 1:20a* erop geschreven.

Optioneel: Afbeeldingen van de zon, maan, sterren of planeten.

***NOTA:** Het juwelenkistje zal een belangrijke visual zijn voor toekomstige lessen. Maak er werk van om het er heel bijzonder uit te laten zien.

LES PRESENTATIE

Vraag de kinderen hoeveel van hen al ooit eens gehoord hebben van de uitspraak “toon en vertel”. Laat de kinderen uitleggen wat het is of jij mag het ook zelf uitleggen.

MAAK OPMERKING: Als men aan jou vraagt om een “toon en vertel” voorwerp naar school mee te brengen, zou je dan een oud paar tennisschoenen meebrengen, dat jouw moeder juist wilde wegslijten omdat ze zo oud waren? Nee, je zou iets meebrengen waarvan je denkt dat het prachtig, waardevol of bijzonder is. Vandaag heb ik een “toon en vertel” voorwerp meegebracht en ik zou willen dat iemand dit uit de Zegen Doos haalt.

Laat een kind het juwelenkistje uit de Zegen Doos nemen, maar doe die NOG NIET open. Vertel de kinderen iets over de voorwerpen die in het gesloten kistje zitten. Beschrijf ze zorgvuldig en zorg ervoor dat de voorwerpen zeer interessant klinken – de kinderen zouden zeer nieuwsgierig moeten zijn om te zien wat er in zit. Dan...

VRAAG: Heb ik iets vergeten in mijn “toon en vertel” presentatie? (LAAT DE KINDEREN RADEN.) Ik ben vergeten jullie te tonen wat er in de doos zit. Ik heb jullie wel verteld over de juwelen en de edelstenen, maar ik heb ze jullie nog niet getoond. Denken jullie dat het belangrijk is om werkelijk te tonen hoe ze er uit zien zodat je ze ook kunt aanraken en aanvoelen? Zodat je kunt zien hoe ze schitteren?

Leg uit dat iets tonen compleet anders is dan over iets vertellen. (Doe de doos open en toon de juwelen en de edelstenen.) Vraag de kinderen hoe ze zich voelden toen jij ze vertelde over de edelstenen in vergelijking met hoe ze zich voelen nu ze de edelstenen werkelijk zien. Je hebt hun waarschijnlijk gezegd dat de voorwerpen in de doos sprankelen wanneer ze in het licht gehouden worden. Nu je ze hebt getoond, is dat ook waar? Waren ze verbaasd nu ze de edelstenen gezien hebben? Waarderen ze de waarde van de edelstenen nu meer? Waren ze er meer enthousiast over nadat ze de edelstenen gezien hadden? Zouden ze er nu meer naar verlangen? Zouden ze denken dat ze prachtiger en meer waard zijn, nu ze de edelstenen gezien hebben?

MAAK OPMERKING: Jullie kunnen zich afvragen waarom ik dit “toon en vertel” heb gedaan vandaag. Wat heeft “toon en vertel” nu te maken met God? We zijn hier om te weten wie God is en wat Zijn karakter is. Bijvoorbeeld, (SLUIT DE JUWELEN DOOS) ik heb je verteld dat God een bijzondere naam heeft. De Bijbel vertelt ons dat Zijn naam “Yahweh” of HEER is. De Bijbel vertelt ons dat Hij ondoorgrondelijk, eeuwig en de Schepper is. Maar zijn er dingen die ons tonen (DOE DE DOOS OPNIEUW OPEN) wie God is en wat Zijn karakter is?

Ik zou jullie een heel speciaal woord willen leren: GLORIE. Het is een woord die we gebruiken wanneer God ons toont wie Hij is en wat Zijn karakter is. We kunnen praten over God en Zijn grote kracht, liefde en wijsheid beschrijven (HOU DE DOOS GESLOTEN EN WIJS NAAR DE INHOUD VAN DE DOOS), en andere dingen die Hem beschrijven. Maar zou het niet beter zijn (OPEN DE DOOS EN NEEM DE EDELSTENEN ERUIT EN BEKIJK ZE) dat God Zijn grootheid en waardigheid aan ons zou tonen?

Zeg aan de kinderen dat Mozes ook dacht dat het beter zou zijn dat hij Gods glorie zou zien. Dus Mozes vroeg God om Zijn glorie aan hem te laten zien.

VERHAAL – MOZES EN DE GLORIE VAN GOD Exodus 33:18-23

LEG DE NADRIK OP VOLGENDE PUNTEN.

- ❖ Mozes verlangde ernaar om de grootheid en waardigheid van God te zien.
- ❖ God deed wat Mozes vroeg en toonde al Zijn goedheid, genade en barmhartigheid.
- ❖ God toonde echter niet Zijn volledige glorie aan Mozes, (God zien van aangezicht tot aangezicht) omdat Gods glorie te groot is en Mozes zou sterven.

Vraag de kinderen waarom wij de volledige glorie van God niet kunnen zien. (We zouden sterven.) We kunnen het niet aan om Gods volmaakte grootheid en waardigheid te zien. Het is ons te veel.

Om dit concept minder abstract te maken en meer concreet, zou je de vergelijking kunnen maken met zonnenschijn. Kun je naar de zon kijken wanneer die op een hete zomerse dag aan een helder blauwe hemel staat? Nee, ze is te fel. Wat zou er gebeuren wanneer je het toch zou proberen? Je zou je ogen pijn doen, of zelfs kunnen blind worden. Betekent dat dan dat de zon slecht is? Nee, de zon geeft ons licht, warmte en voedsel. Ze is zeer goed. Gods glorie is goed (Exodus 33:19a). We kunnen niet leven zonder Zijn glorie.

VRAAG: Denk je dat er een mogelijkheid bestaat om iets van Gods glorie te zien? Is er een bepaalde manier waarop God ons Zijn grootheid en waardigheid laat zien op een manier dat we niet zouden sterven? Bestaat er een manier waarop we naar de zon kunnen kijken zonder onze ogen pijn te doen? Nee, maar er is wel een manier om naar de schoonheid en de kracht van de zon te kijken. Bij zonsopgang kun je de hemel gekleurd zien vol van de zon, rozerood, in sluiers en prachtig. Stel je voor hoe zij er moet uitzien in haar volle kracht.

TOON DE ROL WAAR Psalm 19:2 EN Romeinen 1:20a OPGESCHREVEN STAAT.

De hemel verhaalt van Gods majesteit, het uitpansel roemt het werk van Zijn handen. Psalm 19:2
Zijn onzichtbare eigenschappen zijn vanaf de schepping van de wereld zichtbaar in Zijn werken, Zijn eeuwige kracht en goddelijkheid zijn voor het verstand waarneembaar. Romeinen 1:20a

Leg uit dat het 'uitpansel' alle sterren, planeten, maan en zon betekent. Geef een paar voorbeelden van de grootheid die zij uitstralen (gebruik visuals indien mogelijk): hun grootte, helderheid, kleuren en afstand. Wanneer we 's avonds naar het 'uitpansel' kijken en naar de hemel gedurende de dag, zegt God, "Ik heb ze gemaakt. Ik ben groot. Ik ben groot. IK BEN GROOT!"

Leg uit dat het uitpansel slechts een glimp is van Gods glorie, omdat de volledige glorie van God te veel voor ons zou zijn om te zien. Verwijs naar Romeinen 1:20a en leg uit dat niet alleen het uitpansel Gods glorie toont, maar de gehele schepping toont Zijn grootheid en waardigheid.

DEMONSTREER DOOR GEBRUIK TE MAKEN VAN VOORWERPEN UIT DE NATUUR.

MAAK OPMERKING: Wanneer je een mooie vis ziet, dan toont God een klein beetje van Zijn glorie. Wanneer je een steen in je hand neemt en je die voelt, dan toont God een klein beetje van Zijn glorie. Wanneer je in een appel bijt en hem proeft, dan toont God een klein beetje van Zijn glorie. Bloemen, golven, bergen, vulkanen, watervallen, vogels, giraffen, olifanten, bomen, bananen, pompoenen, wolken, bliksem, sneeuw, paardebloemen – allemaal tonen ze ons een klein beetje van Gods grootheid en waardigheid. Als al deze dingen ons slechts een klein beetje van Zijn grootheid en waardigheid tonen, denk dan eens na over hoe groot en waardig God zelf dan moet zijn!

God vloeit over van glorie. Hij is GLORIEUS. Alles wat God gemaakt heeft, heeft Hij gemaakt om ons Zijn glorie te tonen. Alles wat God doet, doet Hij om ons Zijn glorie te tonen. Alles wat geschreven staat in de Bijbel, staat er geschreven om ons over Zijn glorie te vertellen. ***De aarde is vervuld van Zijn majesteit!*** (Jesaja 6:3)

GEEF OPMERKING: "Yahweh" is de HEER. De HEER is ondoorgrondelijk, eeuwig, de Schepper en glorieus!

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “G” voor Glorieus in hun werkboeken.
- ❖ Vraag de kinderen waarom ze denken dat we voor deze les een afbeelding op onze werkboekpagina hebben van een open juwelen doos. Zorg er voor dat ze begrijpen dat Gods glorie *geen* juwelen doos is. We gebruiken dit slechts om beter te begrijpen wat het betekent wanneer God Zijn grootheid en waardigheid toont.
- ❖ Vraag de kinderen waarom de leraar geen oude bal of een roestig wagonnetje meegebracht heeft voor “toon en vertel”. Zouden die dingen ons geholpen hebben om ons te doen denken aan grote en speciale dingen? Dingen die waardevol en dierbaar zijn?
- ❖ Vraag de kinderen of ze reeds gezien hebben hoe de bladeren van een plant zich draaien in de richting van de zon. Waarom doen de bladeren dat? De plant en zijn bladeren hebben de zon nodig om te leven. Ze hebben de zonneschijn nodig. Naar de zon gericht zijn is goed voor de plant vermits de plant zou sterven indien hij zich zou afwenden van de zon. Laat de kinderen zich inbeelden dat ze net zoals planten zijn. Naar wat zouden zij zich moeten draaien dat hen leven zal geven?
- ❖ Is Gods glorie slechts op sommige plaatsen en niet op andere plaatsen aanwezig? Stopt God af en toe een keer met het tonen van Zijn glorie? LEES *Psalm 19:1-4a*.
- ❖ In de les van vandaag hebben we gezien dat God alles heeft gemaakt, ook de mensen, voor Zijn glorie. Indien nu Gods glorie betekent, “God toont Zijn grootheid en waardigheid”, vul dan nu de blanco's in:
 “God heeft alles gemaakt, ook de mensen, om Zijn _____ en _____ te tonen.”
- ❖ De Bijbel zegt, **“Iedereen heeft gezondigd en ontbeert de nabijheid van God.”** (*Romeinen 3:23*) Wat denk je dat dit betekent? Denken, zeggen en doen we altijd dingen die Gods grootheid en waardigheid tonen?
- ❖ LEES *Psalm 145:1-6*. Wanneer God ons Zijn grootheid en waardigheid toont (Zijn glorie), hoe moeten wij ons dan gedragen tegenover Hem? Wat stelt deze psalm voor? [We zouden Hem moeten prijzen, liefhebben en eren. We zouden aan iedereen over Zijn grootheid en waardigheid moeten vertellen, enz.]

NOTA: Bewaar de juwelendoos en de edelstenen voor toekomstige lessen.

LES 7

“W” STAAT VOOR WIJS

HOOFDTHEMA: God zorgt ervoor dat alles perfect verloopt zoals Hij het wil.

SLEUTELVERS: Hoe talrijk zijn Uw werken, Heer. Alles hebt U met wijsheid gemaakt.
PSALM 104:24a

INLEIDING

In zijn commentaren op *Psalm 104:24* zegt Charles Spurgeon het volgende:

Ze (de schepping) zijn allemaal Zijn werk...allemaal tonen ze Zijn wijsheid...Ze zijn met wijsheid gemaakt – elk onderdeel heeft zijn plaats, neemt het in en is blij om dat ook te doen. Als geheel, ‘alles’ van de schepping is met wijsheid uitgevoerd. En hoewel nog veel ervan een groot mysterie is en veel ervan verschrikkelijke krachten bevat, werkt alles ten goede. En als één harmonieus geheel toont het Gods glorie. (The Treasury of David, V, pagina 10).

Dit commentaar van Spurgeon toont ons een beeld van God als een meester-puzzelmaker die verschillende stukken creëert en in elkaar laat passen om zo Zijn perfect plan kenbaar te maken. Net zoals Hij dit doet in de schepping, werkt God ook Zijn wijsheid uit in de gehele geschiedenis en in elk leven van een mens. God, in Zijn wijsheid, zorgt ervoor dat alle dingen zo geschieden en aansluiten op elkaar, dat ze al Zijn doelen vervullen en Zijn naam verheerlijken.

IN DE ZEGEN DOOS

1. **Simpele puzzel (minder dan tien stukken) met een natuur decor. (Maak dit door een afbeelding uit een tijdschrift of oude kalender uit te knippen en dit op een stuk karton te plakken. Knip dit dan in verschillende ‘puzzel vormige’ stukken.)**

ANDERE VISUALS

1. Genummerde puzzelstukken (Resource packet). Plakken op hard papier en uitknippen in ‘puzzel vormige’ stukken.
2. Karton (om twee verschillende reeksen van puzzelstukken op te plakken).
3. Rol met Psalm 104:13-14, 24a erop geschreven.

Optioneel: Knip een paar kleine nijlpaard-vormige oren uit en een paar grote konijn-vormige oren.

LES PRESENTATIE

Begin vandaag de les met een kleine herhaling van alle zes vorige letters die we tot nog toe gezien hebben, alsook de sleutelwoorden en hun betekenis. Vraag de kinderen of ze denken dat er nu geen nieuwe woorden meer bestaan over God. Vraag hen of we ooit genoeg kunnen weten over God. Waarom?

Kies een kind uit om de Zegen Doos te openen en er de puzzelstukken uit te nemen. Vraag de kinderen of ze al ooit iets dergelijks gezien hebben. Vraag of ze weten wat de puzzelstukken afbeelden. Leg uit dat een puzzel een afbeelding is die bestaat uit verschillende kleine stukjes. Als je enkel naar de losse stukjes kijkt, kun je je moeilijk voorstellen dat ze allemaal samen passen om een complete afbeelding te vormen.

Demonstreer door nu de puzzel in elkaar te steken. Laat je hierbij helpen door de kinderen en plak ze voorzichtig op het bovenste deel van het karton.

MAAK OPMERKING: *Zie je, als je de stukken in elkaar steekt, passen ze perfect in elkaar en vormen ze een complete en afgewerkte afbeelding.*

Vraag de kinderen of dit een moeilijke puzzel was. Wat nu als er meer puzzelstukken waren, zoals 100 bijvoorbeeld, of 1000 of 10.000 of zelfs zoveel dat niemand ze nog kan tellen. Zou het gemakkelijk zijn om zo'n puzzel in elkaar te steken? Zou het moeilijk zijn om elk stukje perfect in elkaar te passen?

Leg uit hoe jij jouw puzzel gemaakt hebt van een afbeelding van een natuurdecor. Laat de kinderen alle dingen die ze zien op jouw afbeelding benoemen.

MAAK OPMERKING: *De aarde en de natuur zijn als een gigantische puzzel. Al de verschillende soorten planten, dieren en stenen zijn stukken die perfect samen passen om een complete wereld te vormen. De zon schijnt, de wolken geven regen en dat zorgt ervoor dat de planten groeien. De dieren en de mensen eten de planten en dat zorgt ervoor dat ze groeien. En zo gaat het alsmaar door – nog meer zon, regen, planten, dieren en mensen. Alles werd zo gemaakt om perfect samen te werken! Wat een perfect plan. WIE heeft deze gigantische en perfecte puzzel gemaakt?*

Herhaal dat God alles heeft gemaakt. Hij is de schepper van alle dingen en Hij is degene die maakt (schept) en dan alles zodanig in elkaar past dat ze een complete en afgewerkte afbeelding en plan vormen. Hij weet precies hoe Hij wil dat de wereld er uit ziet en hoe het allemaal hoort samen te werken. Hoe komt het dat God dit allemaal kan? LEES Psalm 104:13-14, 24a:

***U bevloeit de bergen vanuit Uw hoge zalen,
de aarde wordt verzadigd en vruchtbaar:
gras laat U groeien voor het vee en gewassen die de mens moet verbouwen.
Zo zal hij brood winnen uit de aarde. Hoe talrijk zijn Uw werken, HEER.
Alles hebt U met wijsheid gemaakt.***

HERHAAL MET KLEMTTOON: ***Alles hebt U met wijsheid gemaakt.*** God is volmaakt in wijsheid. Hij is WIJS. God zorgt ervoor dat alles perfect verloopt zoals Hij het wil. Alles wat God heeft gemaakt, bewijst dit.

(Optioneel voorbeeld: Demonstreer dit door gebruik te maken van de nijlpaard- en konijnen-oren.)

MAAK OPMERKING: *Indien ik een groot dier zou zijn, welk soort oren zou God mij dan geven, die grote of die kleine? Indien ik een klein dier zou zijn, zou ik dan kleine oren moeten hebben? Dat zou inderdaad wijs zijn, of niet soms?*

Leg uit dat als je een groot dier bent, zoals een nijlpaard, God je eigenlijk ook wel kleine oren zou kunnen geven. God maakte nijlpaarden om in het water te zitten en zoveel mogelijk van hun lichaam te verbergen in het water. Je wilt toch niet dat er een groot paar oren boven het water uitsteken? Indien je een klein konijntje zou zijn die in de woestijn leeft, dan zou God jou de grote oren geven. God ontwierp de woestijn-konijn met de mogelijkheid om in een heet klimaat te kunnen overleven. Ze moeten hun lichaam koel kunnen houden en die grote oren steken ze dan in de wind om het briesje op te vangen zodat ze hun lichaam kunnen afkoelen. We zien of begrijpen niet altijd hoe God alle dingen in elkaar steekt. We zouden kunnen denken dat God iets verkeerd heeft gedaan of zelfs een vergissing heeft begaan. Maar wij zijn niet wijs zoals God. God is perfect in wijsheid. God maakt geen fouten.

Toon de set van puzzelstukken die het verhaal van Jozef voostellen. Vertel de kinderen dat God niet alleen Zijn grote wijsheid toont in alles wat Hij heeft geschapen, maar ook in al de manieren waarop Hij handelt in de wereld en in onze levens.

VERHAAL – HET LEVEN VAN JOZEF *Genesis 37, 39-45*

Leg uit dat de volgende puzzel de stukken bevat van het leven van een man die Jozef heet. We vinden het verhaal van het leven van Jozef in Genesis, het eerste boek van de Bijbel. (MAAK VOLGENDE PUNTEN DUIDELIJK TERWIJL JE DE PUZZEL IN ELKAAR STEEKT. VOEG DAN STUK PER STUK TOE TIJDENS HET VERHAAL OP HET GEPASTE MOMENT.)

GEEF COMMENTAAR:

#1 – *God heeft beloofd om Jakob (Israël) en zijn 12 zonen tot een grote natie te maken, Gods bijzondere volk. God zou de gehele wereld zegenen door Israël. Dat was Gods plan.*

#2 – *Jozef was Jakobs favoriete zoon. Jakob maakt voor Jozef een mooie mantel van vele kleuren. Jozef begon dromen te krijgen en droomde dat er een dag zou komen dat hij veel gezag/macht zou hebben. Dat hij zelfs boven zijn vader en zijn broers zou staan. Dit maakte zijn broers jaloers en woedend.*

#3 – *Jozefs broers wilden hem doden, maar beslisten uiteindelijk om hem te verkopen. Jozef werd verkocht als een slaaf en werd meegenomen ver weg van zijn thuis, naar Egypte. (Maar wacht eens, is dat wel een goed plan? Zijn broers haten hem, hij wordt weggenomen van zijn thuis en hij is een slaaf. Is dit plan van God wel een perfect werkend plan?)*

#4 – *Terwijl Jozef in Egypte leefde, maakte God van Jozef een zeer succesvolle man. Hij werd aangesteld over vele dingen. Maar op een dag werd Jozef in de gevangenis gegooid voor iets dat hij niet gedaan had. Hij werd daar opgesloten voor een lange tijd.*

#5 – *God was met Jozef in de gevangenis. Toen de koning van Egypte een rare droom had, stuurde hij iemand naar Jozef. God vertelde aan Jozef wat die droom van de koning betekende en Jozef vertelde dat aan de koning: er zou een droogte komen. De mensen zouden moeten voedsel opslaan zodat ze zouden kunnen overleven. Opnieuw werd Jozef als een belangrijke man aanzien in Egypte.*

#6 – *Toen de droogte kwam, hadden Jozefs vader en broers geen voedsel in het land waar ze woonden en kwamen bijna om van de honger. (Maar wacht eens. Gods uitverkoren volk sterft bijna van de honger? Hoe zou God hen tot een grote natie kunnen maken terwijl ze haast omkomen van de honger? Is dit plan van God wel een perfect werkend plan?) Daarop gingen Jozefs broers naar Egypte om voedsel te kopen.*

#7 – *Jozef werd herenigd met zijn familie in Egypte. Omdat God van Jozef een belangrijke man had gemaakt, gaf Jozef al het voedsel aan zijn familie die het nodig had.*

#8 – *Gods bijzondere volk werd gered.*

Leg uit dat God had gepland dat Israël een grote natie zou worden. Wanneer God een plan maakt, dan zorgt Hij er voor dat alles perfect in elkaar past en dat Zijn plan volledig uitgevoerd wordt. Het ziet er voor ons uit als een puzzel, maar voor God niet. Hij kan dit omdat Hij perfect is in wijsheid.

VRAAG: Leek het erop dat alle dingen, die in het leven van Jozef gebeurden, samen pasten en een perfect plan vormden? Hij werd door zijn broers gehaat, verkocht als een slaaf en in de gevangenis gegooid, ver weg van zijn thuis. Toen alle stukken op hun plaats vielen in het leven van Jozef, vormden alle gebeurtenissen dan een compleet en perfect plan van God? Hoe kan God dit toch doen? Hij is WIJS. Het kan voor ons een grote puzzel lijken, maar voor God is het een perfect plan dat Hij compleet uitvoert.

God is wijs. Hij plant en zorgt ervoor dat alles perfect verloopt naar Zijn wil. In alles wat Hij gemaakt heeft en in alles wat Hij doet, is God volkomen wijs.

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “W” voor Wijs in hun werkboeken.
- ❖ Vraag de kinderen hoe je een puzzel uiteindelijk goed in elkaar doet passen. Bijvoorbeeld, zou de puzzel goed in elkaar passen indien er bepaalde stukken ontbreken? Wat als er nu stukken zouden zijn die wel passen, maar tot een andere puzzel behoren? Wat als je niet echt weet hoe je een puzzel in elkaar moet steken? Zou God een van deze problemen kunnen hebben? Waarom niet?
- ❖ Omdat God perfect is in wijsheid, hoe moeten wij ons dan gedragen tegenover Hem? Beeld je in dat de dingen die met jou gebeuren de stukken van een puzzel zijn – net zoals het verhaal van Jozef. Wat dan, als de dingen die jou overkomen niet echt prettig zijn en zelfs pijn doen of zelfs niet rechtvaardig zijn? Betekent dat dan dat God niet weet wat Hij aan het doen is of dat Hij een fout aan het maken is? Lees *Genesis 50:20*.
- ❖ Omdat God wijs is, kan je Hem ook vertrouwen in al de manieren waarop Hij werkt in onze levens.
- ❖ Leg uit dat God een paar karakteristieken heeft die Hij met niemand anders deelt. Niemand anders is eeuwig; niemand anders is waarlijk ondoorgrondelijk. Maar God heeft wel een paar karakteristieken dat Hij verkiest te geven aan mensen. LEES *Jakobus 1:5*. Hoe kan een persoon wijsheid ontvangen? (*Spreuken 9:10, Psalm 19:7*) Benadruk dat alleen God *perfect* is in wijsheid en dat God de *bron* is van alle wijsheid. (*Job 12:13*)
- ❖ Als we wijsheid van God ontvangen, wiens plannen zullen we dan willen volgen? Wat zal er gebeuren als we de dingen op onze eigen manier doen? Zullen de dingen dan gebeuren zoals wij willen dat ze gebeuren? Zal dat dan het beste zijn voor ons? Kunnen mensen ervoor zorgen dat de dingen perfect verlopen?

NOTA: Bewaar karton met puzzels voor les 8 en 9.

LES 8

“A” STAAT VOOR ALMACHTIG

HOOFDTHEMA: God heeft alle macht.

SLEUTELVERS: U bent de grote, machtige God, Uw naam is Heer van de hemelse machten. Uw besluiten zijn indrukwekkend, Uw daden machtig.
JEREMIA 32:18b-19a

INLEIDING *Jeremia 10:12* zegt ons dat “God de aarde heeft gemaakt met Zijn kracht, de wereld heeft gegrondvest met Zijn wijsheid.” God ontwerpt alles met perfecte wijsheid zodat al Zijn voornemens door Zijn oneindige kracht tot stand gebracht worden. Alleen God is almachtig; niets is te moeilijk voor God en niemand kan het opnemen tegen Hem. God doet wat Hem behaagt (*Psalms 115:3*) en gebiedt onze eerbied als antwoord daarop.

We zullen dit lesje beginnen door naar Les 7 te verwijzen en dan te tonen hoe Gods grote kracht Zijn volkomen wijsheid in de schepping volbrengt. We zullen ook verder gaan met het verhaal van Israël en zien hoe God Zijn grote kracht gebruikt om Zijn naam bekend te maken over de ganse aarde.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Sterke zak (of bak) dat een kind kan vasthouden, zoals een kussenovertrek bijvoorbeeld.
2. Een paar zware voorwerpen om in de zak te steken. (Een kind zou de volle zak niet mogen kunnen opheffen.)

ANDERE VISUALS

1. Tien Bakstenen* met afbeeldingen erop van de tien plagen (afbeeldingen uit Resource packet).
 - 1) Rivier van bloed
 - 2) Kikkers
 - 3) Insecten
 - 4) Vliegen
 - 5) Ziek vee
 - 6) Menselijke huidziekte
 - 7) Hagel
 - 8) Sprinkhanen
 - 9) Duisternis (Gebruik stuk zwart papier)
 - 10) Dood van eerstgeboren zonen
2. Papieren Farao (Resource packet). Rol het papier op in cilinder vorm en plak dicht zodat Farao rechtop kan staan.
3. Puzzels van Les 7.
4. Rol met *Jesaja 40:26* erop.
5. Rol met *Exodus 9:15-16* erop.

*Of andere zware voorwerpen die je kan opstapelen, zoals bijvoorbeeld conservenblikken (gevuld).

LES PRESENTATIE

Vraag of er iemand kandidaat is om naar voor te komen om een zwaar werkje te doen. Maak duidelijk dat je iemand nodig hebt die zeer sterk is. Kies een kind om naar voor te komen en neem de zak uit de Zegen Doos. Laat het kind de zak optillen en open houden zodat jij de zware voorwerpen er één voor één in kunt steken.

MAAK OPMERKING TERWIJL JE DE ZAK VULT: *Wordt de zak nog niet te zwaar? Ben je nog niet te moe van de zak vast te houden? WANNEER HIJ OF ZIJ DE ZAK NIET LANGER KAN OPHOUDEN ZEG JE, Je bent wel sterk. Je kan bijna al deze dingen dragen, maar net niet allemaal. Je hebt een grens voor wat jij kan dragen.*

Kies één of twee andere kinderen en zie of zij de zak kunnen opheffen. Kies ten slotte een volwassene die de zak kan opheffen. Leg uit dat een volwassene sterk genoeg is om nu nog de zak op te heffen, maar zou de volwassene sterk genoeg zijn indien we zware voorwerpen zoals bakstenen zouden blijven toevoegen? Leg uit dat volwassenen ook een limiet hebben aan hun krachten, zelfs Olympische kampioenen in het gewichtheffen. Soms, als de dingen te zwaar worden om op te heffen, gebruiken we machines om ons te helpen (zoals liften). Maar ook machines hebben een limiet voor wat ze kunnen tillen.

VRAAG: *Denken jullie dat een machine een berg zou kunnen opheffen of al het water in de oceaan? Dat zijn nog kleine dingen als je die vergelijkt met de zon, maan en sterren. Wie heft deze op?*

Verwijs naar de natuurpuzzel uit Les 7. Herhaal dat God de wereld gemaakt heeft met grote wijsheid. Vraag dan *hoe* God in staat was om al Zijn voornemens/plannen te laten gebeuren. Hoe komt het dat God grote sterren zoals de zon maakt en ze in hun correcte plaats houdt? Waarom vallen ze niet neer? (Toon wat er gebeurt met de zak wanneer je die loslaat.)

TOON EN LEES *Jesaja 40:26*.

Kijk omhoog: Wie heeft dit alles geschapen? Hij laat een leger sterren voltallig uitrukken, Hij roept ze bij hun naam, een voor een; door Zijn kracht en onmetelijke grootheid ontbreekt er niet één.

Maak duidelijk dat het Gods machtige kracht en sterkte is die de sterren op hun plaatshouden, zelfs al wegen ze miljoenen kilo's. Niets is onmogelijk voor God (*Jeremia 32:17*). Aan Gods kracht is er geen limiet. Hij is oneindig sterk. Hij is **ALMACHTIG**. God heeft de wereld geschapen in Zijn wijsheid en heeft dat gedaan in Zijn almachtige kracht.

Kijk naar de Jozef-puzzel uit Les 7 en vraag aan de kinderen of ze denken dat God Zijn grote kracht gebruikt om Zijn voornemens tot stand te brengen. Gebruikte God Zijn kracht om er voor te zorgen dat Jozef een belangrijke heerser in Egypte werd? Zeg hen dat ze nóg een Bijbelverhaal zullen horen over hoe God Zijn almachtige kracht toont.

VERHAAL – DE PLAGEN *Exodus 7:14 – Exodus 11*

Geef een korte samenvatting van het verhaal en vertel het in jouw eigen woorden.

LEG DE NADRIJK OP VOLGENDE PUNTEN.

- ❖ Herhaal Gods belofte om Israël tot een grote natie te maken.
- ❖ Zeg dat het volk van Israël nu in Egypte leefde. De nieuwe koning van Egypte kende Jozef niet (neem de papieren Farao en zet die op de tafel), en het verontrustte hem dat Israël té groot zou worden. Hij zorgde er voor dat de Israëlieten slaven werden en gaf zelfs het bevel om de pasgeboren zoontjes te laten doden. Had God van Israël al een grote natie gemaakt?
- ❖ God hoorde het hulpgeroep van Zijn volk en koos Mozes uit om naar de Farao te gaan en hem te zeggen, "Laat Mijn volk gaan."
- ❖ Vertel nu de belofte van de eerste plaag (*Exodus 7:17-18*). Neem steen #1 uit de zak en plaats die op de tafel naast de Farao. (Stapel de stenen op elkaar met veel 'force' om grote kracht uit te beelden.)

NA ELKE PLAAG VRAAG JE: *Hoe kon God dat nu doen? Door Zijn grote kracht.*

Leg in het kort de gevolgen van elke plaag uit.

Tweede plaag – *Exodus 8:1-5* (stapel steen #2 op #1)
Derde plaag – *Exodus 8:16-17* (stapel steen #3)
Vierde plaag – *Exodus 8:21* (stapel steen #4)
Vijfde plaag – *Exodus 9:1-3* (stapel steen #5)
Zesde plaag – *Exodus 9:8-9* (begin een nieuwe toren met steen #6 juist naast #1)
Zevende plaag – *Exodus 9:22-26* (stapel steen #7 op #6)
Achtste plaag – *Exodus 10:4-5* (stapel steen #8)
Negende plaag – *Exodus 10:21-23* (stapel steen #9)
Tiende plaag – *Exodus 11:4-5* (stapel steen #10)

- ❖ Wijs hen erop dat God pas Zijn volk bevrijdde nadat eerst alle tien plagen gebeurd waren. Farao kon niet op tegen de almachtige God.

VRAAG: *Waarom tien plagen? God is almachtig. Niets is onmogelijk voor Hem. Zou God de Egyptenaren niet kunnen weggevaagd hebben met slechts één plaag?*

Wijs erop dat God Zelf deze vraag beantwoordt.

TOON EN LEES *Exodus 9:15-16*.

Ik had Mijn hand allang naar u en uw volk kunnen uitstrekken en u met de pest kunnen treffen, dan was u al van de aarde weggevaagd. Maar Ik heb u alleen in leven gelaten om u Mijn macht te tonen en om iedereen op aarde te laten weten wie Ik ben.

Maak duidelijk dat God zowel Egypte als Farao weggevaagd kon hebben met slechts één enkele plaag (neem één van de stenen en plaats die op de papieren Farao zodat hij platgedrukt wordt onder het gewicht van de steen). Maar God gebruikte tien plagen om Zijn grote kracht te tonen, zodat Zijn naam, Yahweh (HEER), gekend zou worden over gans de wereld.

Verwijs naar de zak met de zware voorwerpen erin. Laat weten dat hoe meer voorwerpen je omhoog kan heffen, hoe meer je jouw kracht toont. (Moest je een gewichtheffer een auto boven zijn hoofd zien heffen, zou je verwonderd staan. Maar wat indien hij *tien* auto's boven zijn hoofd zou heffen? Dat zou pas formidabel zijn. Stel je voor hoe groot en bekend zijn naam zou zijn.) De kracht die God toont in het uitvoeren van slechts één van deze grote wonderen (de plagen) is buitengewoon verbazingwekkend. Maar God wilde dat Farao, Israël en de gehele wereld Zijn ongeëvenaarde kracht zou zien. De HEER wil gekend zijn in gans de wereld. Wanneer mensen Gods grote kracht zien dan zal Zijn naam gekend zijn over gans de wereld. Wat een wonderbaarlijke en machtige God is Yahweh, de HEER.

De HEER is de almachtige God. Dat betekent dat alleen Hij almachtig is. Omdat God almachtig is, is er voor Hem niets te moeilijk (*Jeremia 32:17*). Omdat God almachtig is, kan niemand het tegen Hem opnemen (*2 Kronieken 20:6*). Omdat God almachtig is, kan Hij alle dingen verwezenlijken ten goede van Zijn volk. De almachtige God wil Zijn naam bekend maken over gans de aarde.

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “A” voor Almachtig in hun werkboeken.
- ❖ Vraag hen wat het betekent dat God almachtig is [Niets is te moeilijk voor Hem; niemand kan Hem iets laten doen dat Hij niet verkiest te doen, enz.] Is er nog iemand buiten God almachtig?
- ❖ Welk woord, dat betekent dat God uiterst krachtig is, hebben we vandaag geleerd? [Almachtig] Wat toont God ons wanneer we Hem bezig zien in Zijn grote wijsheid en kracht? [Zijn glorie.] Conclusie: God is almachtig. Wanneer God Zijn kracht toont, toont Hij ook Zijn glorie. Gods kracht toont Zijn grootheid en waardigheid.
- ❖ Omdat God alle macht heeft, hoe moeten we ons dan gedragen tegenover Hem? LEES 2 Koningen 17:36.

Alleen de HEER, die jullie met sterke hand en opgeheven arm uit Egypte heeft weggeleid, moeten jullie vereren, voor Hem moeten jullie neerknielen.

Hoe zal ons gedrag dan zijn als we God vrezen? [Een gezond ontzag en respect voor Hem, terwijl we Zijn grootheid en waardigheid ervaren.] Welke houding nemen we aan wanneer we neerknielen voor God? [We hebben dan een gevoel van nederigheid. We zijn klein en zwak in vergelijking met Hem.]

- ❖ Omdat God almachtig is, wat kan Hij dan doen voor Zijn volk? (*Psalm 28:7* – ons helpen; *Hebreeënen 7:25* – ons redden; *1 Korintiërs 6:14* – ons opwekken; *Romeinen 8:38-39* – ons behouden.)
- ❖ Dikwijls voelen we ons krachteloos. Bijvoorbeeld, als je iets doet waarvan je weet dat het verkeerd is, zoals een koekje nemen zonder er eerst de toelating voor te vragen. Zou je aan je moeder kunnen zeggen, “Ik kon het gewoonweg niet laten.” Waar kunnen we de kracht en sterkte vinden om het slechte te weerstaan? LEES *Psalm 121:1-2* EN *1 Korintiërs 10:13*.
- ❖ LEES EN PRAAT OVER *Psalm 8:1*. Wiens naam en eer zijn groter dan eender wie of wat?

NOTA: Bewaar één steen (of conservenblik) voor de volgende les.

LES 9

“S” STAAT VOOR SOEVEREIN

HOOFDTHEMA: God heeft het recht, de wijsheid en de kracht om alles te doen wat Hem behaagt.

SLEUTELVERS: Die zegt: “Wat Ik besluit, wordt van kracht, en alles wat Ik wil, breng Ik ten uitvoer.” JESAJA 46:10b
Ik heb gesproken, en zo zal het gebeuren. Zoals Ik het bepaald heb, zo zal het gaan. JESAJA 46:11b

INLEIDING

De soevereiniteit van God betekent dat God het recht, de wijsheid en de kracht heeft om alles te doen wat Hem behaagt. (Piper, *Desiring God*, p. 34) Hij is volkomen vrij om te doen wat Hem ook maar behaagt. Dit zou slecht nieuws kunnen zijn indien God zou handelen uit onzekerheid of simpelweg uit een gebrek aan zelfcontrole. Maar dat is niet wie God is of hoe Zijn karakter is. God gebruikt Zijn soevereiniteit om te doen wat Hem behaagt en dat wil zeggen om Zijn grootheid en waardigheid te tonen – Zijn glorie.

In een wereld die volledig in beslag genomen is door de vastberadenheid van de mens zelf (doen wat we zelf willen) en de opstandigheid tegen autoriteit, vooral in Amerika, is de waarheid van een totaal soevereine God geen welgekomen gedachte. Maar voor diegenen die door geloof vertrouwen in deze waarheid, is het de grondslag voor hun hoop op God geworden. Het brengt al onze levenservaringen, zij het nu goed of slecht, en de gehele geschiedenis onder de grote en prachtige voornemens van God, die glorie brengt aan Zijn naam in alle dingen.

IN DE ZEGEN DOOS

Voorwerpen uit vorige lessen:

1. Chocolade koekjes (of andere ingrediënten) [Les 5: DE SCHEPPER]
2. Juwelendoosje [Les 6: GLORIEUS]
3. Puzzelstuk [Les 7: WIJS]
4. Steen [Les 8: ALMACHTIG]

ANDERE VISUALS

1. Vier stevige affiches. Gebruik karton of hard papier met volgende woorden erop.
2. “RECHT” op voorkant, “SOE” op achterkant (Resource packet)
3. “WIJSHEID” op voorkant, “VE” op achterkant (Resource packet)
4. “KRACHT” op voorkant, “REIN” op achterkant (Resource packet)
5. “GLORIE” (maak deze groter en mooier dan al de andere)

Optioneel: Visuals om het verhaal van het oversteken van de Rode Zee te vertellen (voorbeeld, flanelbord, clip art of afbeeldingen). Rol met *Jesaja 46:10-11* erop geschreven.

LES PRESENTATIE

Laat vier kinderen naar voor komen en de voorwerpen uit de Zegen Doos nemen en ze omhoog houden vooraan de klas. Vraag hen of ze nog weten welk woord van God bij elk voorwerp gebruikt werd. Plaats de kinderen en de voorwerpen in deze volgorde: chocoladekoekjes, puzzelstuk, steen en juwelendoosje.

MAAK OPMERKING: *Wat hebben we geleerd over God van de chocoladekoekjes en de bloem? God heeft alle dingen gemaakt. Hij is de Schepper. Alle dingen behoren God toe en Hij heeft het recht om er mee te doen wat Hij ook maar wil.* GEEF DE "RECHT" AFFICHE AAN EEN KIND OM DIE VAST TE HOUDEN.

Ga verder met de volgende drie, terwijl je de volgende punten herhaalt en de kinderen de gepaste affiche geeft om vast te houden.

BIJ HET PUZZELSTUK MAAK JE DE OPMERKING: *God is wijs. God maakt een plan en zorgt er voor dat alle dingen perfect samenwerken om dat plan ook te volbrengen.*

BIJ DE STEEN MAAK JE DE OPMERKING: *God is almachtig. Omdat God almachtig is, is er niets te moeilijk voor Hem. Niemand kan tegen Hem op.*

BIJ HET JUWELENDOOSJE MAAK JE DE OPMERKING: *God is glorieus. God toont Zijn grootheid en waardigheid. God doet alles om Zijn glorie te tonen.*

Zorg er voor dat de kinderen tot nu toe de affiches vasthouden van links naar rechts in deze volgorde: RECHT, WIJSHEID, KRACHT, GLORIE.

MAAK HET VOLGENDE DUIDELIJK: *God heeft het recht om met de schepping te doen wat Hij ook maar wil. God heeft de wijsheid om gelijk wat dan ook te plannen. God heeft de kracht om uit te voeren wat Hij ook maar wil.*

Leg uit dat dit veel woorden zijn om te onthouden. Denk je dat we één woord zouden kunnen vinden die hetzelfde betekent als al deze woorden samengevat? (Draai nu de affiches om in deze volgorde: RECHT → SOE; WIJSHEID → VE; KRACHT → REIN.) God is SOEVEREIN. Dat betekent dat Hij het recht, de wijsheid en de kracht heeft om alles te doen wat Hem behaagt. Laat de kinderen die de affiches vasthouden gaan neerzitten en de affiches met zich meenemen. Zeg tegen de kinderen dat je vandaag een zeer spannend bijbelverhaal wil vertellen over hoe God aan Zijn volk, Israël, Zijn soevereine kracht toonde.

VERHAAL – HET OVERSTEKEN VAN DE RODE ZEE Exodus 13:17 – Exodus 14

Vertel het bijbelverhaal voor vandaag en zeg tegen de kinderen dat ze aandachtig moeten luisteren zodat ze kunnen zien hoe God Zijn recht, wijsheid en kracht gebruikt heeft om alles te doen wat Hem behaagt. Vertel een samengevatte versie van Exodus 13:17 – Exodus 14. Hou het zo eenvoudig mogelijk.

LEG DE NADRIJK OP VOLGENDE PUNTEN.

- ❖ God wilde dat Zijn volk Egypte verliet. God zorgde er voor dat Farao hen liet gaan, nadat God Zijn grote kracht had getoond door de tien plagen te sturen.
- ❖ God had een plan om Zijn volk uit Egypte te leiden via een weg door de zee. (Exodus 13:17)
- ❖ God leidde Zijn volk aan de hand van een wolk- en vuurkolom. (Exodus 13:21-22)
- ❖ God verhardde het hart van Farao. (Exodus 14:8)
- ❖ God zorgde er voor dat Farao de Israëlieten achtervolgde. (Exodus 14:4b-9)
- ❖ Sommigen onder Gods volk waren bang en wilden terug gaan om de Farao opnieuw te dienen. (Exodus 14:10-12)
- ❖ God streed voor Zijn volk. (Exodus 14:13)
- ❖ God scheidde de zee zodat Zijn volk er te voet doorheen zou kunnen gaan. (Exodus 14:21-22)
- ❖ God zorgde er voor dat de zee opnieuw dicht vloeide waardoor alle Egyptische soldaten omkwamen. (Exodus 14:27-28)

Hierna volgen voorbeelden van vragen die je kunt stellen over het verhaal. Laat de kinderen de gepaste affiches naar boven steken om te antwoorden. (RECHT, WIJSHEID, KRACHT)

VRAAG: God had Israël gekozen om Zijn bijzonder volk te zijn en niet Egypte. Waarom is God bij machte dit te doen? Hij heeft iedereen gemaakt; iedereen van ons behoort Hem toe. Hij heeft het RECHT om gelijk welk volk uit te kiezen die Hij wil voor Zichzelf.

God laat Zijn volk naar een nieuw land gaan doorheen de zee. Waarom heeft Hij hen niet laten gaan op een betere weg, over land bijvoorbeeld? God is WIJS. Hij maakt een plan en stuurt alle dingen perfect zodat Zijn plan verwezenlijkt wordt.

God maakt wolk- en vuurkolom. Hoe kan Hij dit doen? God heeft de KRACHT om alle dingen te doen. Niets is te moeilijk voor Hem.

God verhardde (verklaar dit) het hart van Farao. Waarom kan God dit doen? God heeft Farao geschapen. God heeft het RECHT te doen met de Farao wat Hem ook maar behaagt.

God scheidt de zee. Hoe kan God dat doen? Door Zijn KRACHT.

Gods volk is gered door een zee over te steken. Lijkt dat zinvol voor jou? God is WIJS. Zijn plannen kennen altijd een volmaakte uitwerking.

Benadruk nogmaals dat God soeverein is. Hij heeft het recht, de wijsheid en de kracht om alles te doen wat Hij wil. Vraag de kinderen wat God hier in dit verhaal wilde doen (Zijn volk Israël redden). Vraag de kinderen waarom God dit wilde doen (*Exodus 14:17-18*). Waarom doet God al de dingen die Hij doet? (Verwijs naar de "GLORIE" affiche, die nog niet gebruikt werd in het verhaal. Als je tijdens het verhaal de affiches op een bord hebt bevestigd, kleef dan de GLORIE affiche er nu boven.) Omdat God soeverein is kan Hij doen wat Hij ook maar wil. Wat Hij wil doen is Zijn grootheid en waardigheid tonen (Zijn glorie). (HOUD DE JUWELENDOOS OMHOOG EN OPEN HET DEKSEL.)

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter "S" voor Soeverein in hun werkboeken.
- ❖ Een andere manier om Soeverein te omschrijven is zeggen dat God de hoogste autoriteit van alles is. Hij is de gezagdrager. Alleen Hij heeft het voor het zeggen. Waarom heeft alleen God het voor het zeggen? Wie heeft alle dingen gemaakt? (*Jesaja 44:24*) Hij heeft het RECHT. Wie heeft alle dingen gemaakt met wijsheid? (*Psalms 104:24*) Hij heeft de WIJSHEID. Wie alleen is almachtig? (*Jeremia 32:18-19*) Hij heeft de KRACHT.
- ❖ Schrijf de versjes van vandaag, *Jesaja 46:10b & 11b*, uit en lees ze samen met elkaar.

VRAAG: Doet God wat de president wil? Doet God wat een bekende sportman wil? Doet God wat jij of ik wil? God zal doen wat God wil doen. Is dat iets goeds? Waarom?

- ❖ Waarom is het goed dat alleen God soeverein is en dat alleen Hij doet wat Hem behaagt? (Wat als jouw ouders jou de leiding zouden geven over het huis voor één dag? Zou jij het beste en het meest gezonde voedsel kiezen om te eten? Zou jij weten hoe je het middagmaal moet bereiden? Zou jij jouw broers en zussen op de juiste manier behandelen? Zou jij de kleren kunnen wassen, de auto herstellen en omgaan met een accident? Weet jij alles? Heb jij de kracht om met alles om te gaan?)
- ❖ Het is goed dat alleen God soeverein is. Alleen Hij is volmaakt wijs, almachtig, eeuwig, schepper en glorieus. Zijn plannen zijn altijd het beste en niemand kan God iets laten doen dat Hij zich niet voorgenomen heeft te doen. Hij doet altijd de dingen om Zijn glorie te tonen. Er is niets groter of meer waard dan dat.
- ❖ Omdat God soeverein is, hoe moet ik mij dan gedragen tegenover Hem? Zou ik Hem in vraag moeten stellen of rebelleren tegen Hem? Zou ik mij de vraag moeten stellen of Hij echt wel weet waarmee Hij bezig is? Zou ik Hem moeten vertrouwen en geloven? Zou ik moeten leren wat Zijn plannen en voornemens zijn? Zou ik al Zijn geboden met vreugde moeten gehoorzamen en uitvoeren? Zou ik moeten verlangen dat Zijn naam gekend wordt en Zijn glorie gezien wordt in mijn familie, bij mijn burens en in de gehele wereld?

NOTA: Bewaar juwelendoos en edelsteentjes voor de volgende lessen.

LES 10

“V” STAAT VOOR VOORZIENER

HOOFDTHEMA: God voorziet in de noden van Zijn schepping.

SLEUTELVERS: Hij die zelf aan iedereen leven en adem en al het andere schenkt.
HANDELINGEN 17:25b

INLEIDING

God heeft alle dingen gemaakt en alle dingen zijn van Hem om te geven en te voorzien. Heel de schepping is volledig afhankelijk van God voor elk moment van haar bestaan en voor al haar dagelijkse noden. Dat God alleen voor Zijn schepping kan voorzien en ze onderhoudt, toont Zijn grootheid en waardigheid – Zijn glorie.

Wanneer men aan kinderen een vraag stelt zoals, “Wie geeft jou voedsel en kleren?” dan krijgen we meestal het antwoord, “ma en pa”. In deze les zullen we de kinderen proberen te laten begrijpen dat alleen God uiteindelijk alle noden tegemoetkomt – materiële, emotionele en spirituele. Zo toont God in deze tegemoetkoming Zijn liefde en zorg voor Zijn schepselen. Op deze wijze toont Hij Zijn glorie.

In deze les zullen we om te beginnen de aandacht vestigen op de materiële tegemoetkoming, aangezien dat het de meest verstaanbare is voor kinderen. We zullen beginnen met het proberen te begrijpen dat het leven meer is dan het nodig hebben van materiële dingen. Nog belangrijker, het leven is beseffen dat we God zelf nodig hebben.

IN DE ZEGEN DOOS

Eén voorwerp die elk afzonderlijk het volgende moet voorstellen:

- Water (klein emmertje of flesje)
- Lucht (opgeblazen ballon)
- Voedsel
- Kledij
- Schuilplaats (afbeelding van een huis)
- Geld (zak met muntstukken)

ANDERE VISUALS

1. Hulpmiddelen om verhalen te vertellen. Bijvoorbeeld: twee poppen (uit papier gesneden) en lap stof, voedsel, water, kan of kruik, geld enz. (Het mogen dezelfde voorwerpen zijn die in de Zegen Doos zitten.)
2. Rol met de tekst uit *Handelingen 17:25b* er op geschreven.
3. Groen blad (uit de natuur of uitgesneden uit hard papier).

LES PRESENTATIE

Begin met te vragen aan de kinderen of er deze morgen iets was dat ze nodig hadden voordat ze naar de zondagschool kwamen. Laat een paar van de kinderen snel antwoorden. Wanneer een kind antwoordt met iets dat in de Zegen Doos zit, laat je hem of haar naar voor komen om het uit de Zegen Doos te nemen. Het kan zijn dat je hen een paar tips moet geven, zoals je adem inhouden bijvoorbeeld zodat ze zien dat ze lucht nodig hebben om in te ademen. Laat de kinderen vooraan staan terwijl ze de voorwerpen vasthouden die ze uit de Zegen Doos gehaald hebben.

MAAK OPMERKING: De mensen en alle levende wezens hebben nood aan vele dingen. Sommige noden, zoals lucht om in te ademen, zijn noodzakelijk elke minuut. (ZIE HOE LANG ZE HUN ADEM KUNNEN INHOUDEN.) Waar halen we de lucht vandaan? Hoe komt het dat we geen lucht tekort komen?

Leg uit dat groene planten (houd het groene blad omhoog) de lucht maken die wij inademen. Wie heeft de planten gemaakt? God. Dus God is diegene die ervoor zorgt dat er lucht is voor elk levend wezen om in te ademen. Vraag de kinderen of ze denken dat God ook degene is die ervoor zorgt dat er voedsel en kleren zijn, enz. Waar zullen we de antwoorden vinden? In Gods eigen Woord, de Bijbel. (Laat de kinderen de voorwerpen terug in de Zegen Doos leggen en neerzitten op hun plaats.)

Demonstreer met de volgende korte verhalen. Vertel het verhaal op een zodanige manier dat het zal leiden tot de vraag, "Wie zal er voorzien?" In elk verhaal, wanneer je vraagt, "Wie zal er _____ voorzien?", neem je het voorwerp uit de Zegen Doos en zeg je, "God zal voorzien. [Voorwerp] behoort God toe. God alleen voorziet [voorwerp]."

VERHAAL – ADAM EN EVA *Genesis 3:21*

Wie zal er voorzien in hun kleren? (Gebruik de poppen om Adam en Eva voor te stellen en kledingstof die hun kleren voorstellen.)

MAAK OPMERKING: Adam en Eva leefden in de tuin van Eden. Ze waren God nog nooit ongehoorzaam geweest. Nadat ze God ongehoorzaam geweest waren, waren ze beschaamd over hun naaktheid, dus maakten ze voor zichzelf kleren van vijgenbladeren. Kan je in feite wel kleren maken van vijgenbladeren? Gaan vijgenbladeren lang mee? Waren die bladeren de gepaste kledij voor Adam en Eva? Was er voor hen ergens een winkel in de buurt waar ze naartoe konden om kleren te kopen? Was er nog iemand in de tuin die kleren kon maken voor hen? Wie zal Adam en Eva voorzien van kleren? God zal voorzien. (NEEM DE KLEDINGSTOF EN BEDEK DE POPPEN.) God maakte kledij van dierenhuiden. God zorgde voor Adam en Eva en voorzag hen van kledij die ze nodig hadden.

VERHAAL – MOZES EN ISRAËL *Exodus 16:2-4, 11-12 en Exodus 17:1-6*

Wie zal er voorzien in voedsel en water?

VERHAAL – ELISA EN DE WEDUWE *2 Koningen 4:1-7*

Wie zal het geld voorzien?

TOON EN LEES *Handelingen 17:25b*.

Hij die zelf aan iedereen leven en adem en al het andere schenkt.

Leg uit aan de kinderen dat het God is die iedereen alles geeft wat we nodig hebben. God is onze ONDERHOUDER/VOORZIENER. Dit betekent dat Hij de noden van Zijn schepping tegemoetkomt. Alles wat we nodig hebben komt van God. (Zelfs al is het jouw ma en pa die jou voedsel en kleren geeft, alles wat ze hebben komt van God.)

Vraag de kinderen of er nog iets meer is dat we nodig hebben. Laat de kinderen zich een baby voorstellen die alles heeft: genoeg voedsel, een droge pampers, warme kleren en een mooi speelpark. Stel je voor dat de ouders van de baby het neerzetten op de grond zodat het kan spelen. Dan gaan de ouders weg. Denk je dat de baby voor altijd gelukkig zal zijn? Wat zou de baby nog nodig hebben?

We hebben meer nodig dan juist de lucht die we inademen, het voedsel die we eten, een plaats om te wonen of geld. We hebben liefde nodig, iemand om mee samen te zijn, vriendelijkheid, hulp, vergeffenis en iemand die ons begrijpt. Vraag de kinderen waarom ze denken dat God ons zo gemaakt heeft dat we veel dingen nodig hebben.

MAAK OPMERKING: Wanneer je water nodig hebt, wie zal het voorzien? God. Je hebt God nodig. Wanneer je het koud hebt en je een jas nodig hebt, wie zal het voorzien? God. Je hebt God nodig. Wanneer je honger hebt en je buik begint te rammelen en pijn te doen, wie zal er dan voorzien in voedsel? God. Je hebt God nodig.

Leg de nadruk op het feit dat God ons gemaakt heeft met een nood aan voedsel, warmte en een dak boven ons hoofd om ons te tonen dat we iets van veel groter belang nodig hebben. We hebben liefde, vriendelijkheid, iemand die ons begrijpt en vergeffenis nodig. We hebben God nodig. Net zoals God voorziet in al onze lichamelijke noden, zo voorziet God ook in al de noden van ons hart.

MAAK OPMERKING: Wie is er in staat om te voorzien in alles wat we nodig hebben? God. God is onze VOORZIENER/ONDERHOUDER.

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “V” van Voorziener in hun werkboeken.
- ❖ LEES SAMEN *Handelingen 17:25b (enkel het b gedeelte)*. Laat de kinderen een paar voorbeelden geven van al het andere dat God voor hen voorzien heeft. Zijn al deze dingen echt noodzakelijk? Voorziet God in deze dingen omdat we die verdienen? (VERWIJS NAAR HET VOORBEELD VAN ADAM EN EVA.)
- ❖ Voorziet God leven, lucht en al het andere enkel en alleen maar voor christenen? LEES *Matteüs 5:45*. (Nota: Dit betekent niet dat God al dezelfde soort dingen voorziet voor zowel de gelovigen als de ongelovigen, denk maar aan vergiffenis. Maar God voorziet zelfs voor slechte mensen voedsel, kleren, enz.)
- ❖ Geven jouw ma en pa soms bijzondere dingen en cadeaus aan jou juist omdat zij dat willen? Geeft God ook bijzondere geschenken aan Zijn kinderen om hen te tonen dat Hij een goede Vader is? LEES *Matteüs 7:9-11*. Waarom wil God dat wij Hem om dingen vragen? Is het omdat Hij erachter moet komen wat het is dat wij nodig hebben? (*Matteüs 6:8*)
- ❖ LEES *Filippenzen 4:6*. Wat zou onze houding moeten zijn wanneer we iets vragen aan God?
- ❖ Geeft God ons altijd de dingen die we willen, wanneer we ze willen? Moeten we soms een beetje wachten? Herhaal dat God soeverein is. Hij zal voorzien in onze noden en het ons geven wanneer het voor ons het beste is. (Het kan zijn dat God jou geen nieuwe fiets geeft omdat het misschien niet het beste is dat jij op dat moment die fiets krijgt.)
- ❖ Wat dan als we niet genoeg voedsel hebben, of wanneer we het koud hebben of geen huis hebben? Betekent dat dan dat God gefaald heeft om te voorzien in onze behoeften? (Zie *Lukas 16:19-24*). Wat heeft de arme man van God ontvangen dat veel belangrijker was?
- ❖ Welke noden verdienen onze grootste aandacht: kleren, speelgoed, middagmaal? LEES *Matteüs 6:31-33*.
- ❖ Soms geven de mensen ons dingen omdat ze het gevoel hebben dat ze dat moeten doen en niet omdat ze dat graag willen doen. Geeft God ons leven, zuurstof en al het andere omdat Hij dat moet doen of omdat Hij dat graag wil doen? LEES *Psalms 115:3*. God is gelukkig en blij (het behaagt Hem) om ons alles te geven wat wij nodig hebben.

NOTA: Bewaar voorwerpen uit de Zegen Doos voor les 11.

LES 11

“O” STAAT VOOR ONAFHANKELIJK

HOOFDTHEMA: God heeft niets nodig.

SLEUTELVERS: Hij laat zich ook niet bedienen door mensenhanden alsof er nog iets is dat Hij nodig heeft, Hij die zelf aan iedereen leven en adem en al het andere schenkt.
HANDELINGEN 17:25

INLEIDING

In de les van vorige week hebben we gezien dat alles wat leeft, iets nodig heeft dat buiten hen staat, zodat ze zouden kunnen bestaan. Alleen God kan in al die noden voorzien, want alleen Hij heeft alle dingen hun bestaan gegeven. Maar wat heeft God zelf dan nodig? Helemaal niets. Alleen Hij bestond al van in de eeuwigheid, volmaakt compleet in Zichzelf. Omdat God niets nodig heeft, is Hij volledig vrij om te doen wat Hem behaagt.

Deze generatie gaat volledig in de fout door te denken dat God hulp nodig heeft, en dan in het bijzonder van ons, om Zijn doelen te verwezenlijken. Sommige mensen denken bijvoorbeeld dat God deze wereld heeft geschapen omdat Hij eenzaam was. Sommigen denken dat God Mozes nodig had om Zijn volk te helpen bevrijden. God is nooit eenzaam geweest en heeft evenmin hulp nodig gehad. Al wat God doet, doet Hij uit een overvloedige vreugde van Zijn onafhankelijkheid. (Piper, *The Pleasures of God*, pagina 50.)

Bij dit thema over God hebben we met hetzelfde te kampen als het thema van de Eeuwige, doordat we eveneens geen ervaring hebben in onafhankelijkheid. Wij zijn schepsels die totaal afhankelijk zijn. Daarom zullen we ons vandaag bezighouden met de ervaring van onze eigen afhankelijkheid. En dat gaan we dan vergelijken met het feit dat God niets nodig heeft, door te verwijzen naar Zijn eeuwigheid.

IN DE ZEGEN DOOS

Helemaal niets

ANDERE VISUALS

1. Hulpmiddelen uit les #10 die lucht voorstellen, water, voedsel, kledij, een schuilplaats en geld.
2. Poster uit les #4 “Heeft geen begin en geen einde” en “Heeft een begin en een einde”.
3. Rollen met *Handelingen 17:25* en *Jesaja 66:1-2a* erop geschreven.

Optioneel: Laat een lofkoor, dat je vooraf hebt uitgekozen, klaarstaan om gedurende het verhaal te zingen.

LES PRESENTATIE

Herhaal samen met de kinderen het woord en het thema van de les van vorige week: Voorziener. God voorziet in de noden van Zijn schepping. Leg de nadruk op het feit dat er zoveel dingen zijn die wij nodig hebben en hoe alleen God in staat is om in al die noden te voorzien. Laat hun aandacht dan naar God gaan.

VRAAG: En hoe zit het dan met God, heeft Hij ook noden? Welk soort van dingen heeft God nodig om te bestaan?

Laat de kinderen reageren. Vertel hen dat ze misschien het antwoord zullen vinden door eens in de Zegen Doos te kijken. Kies een kind uit (iemand waarvan je denkt die de teleurstelling zal aankunnen omdat de doos leeg blijkt te zijn) om naar voor te komen en de doos te openen. Doe alsof je versteld staat omdat er niets in de doos zit. (Schud er mee; voel met je hand in alle hoeken binnenin de doos en controleer met je hand onder het deksel) Vraag de kinderen wat een lege doos zou kunnen betekenen. De doos is ten slotte nog nooit leeg geweest.

MAAK OPMERKING: Zou dit kunnen betekenen dat God helemaal niets nodig heeft?

Stel voor dat het misschien goed zou zijn om terug te gaan naar het prille begin. Toon de posters uit les #4. Herhaal dat alleen God Eeuwig is.

VRAAG: Wat betekent dat dan? Is er nog iets of nog iemand anders die ook eeuwig is?

Neem de zes voorwerpen uit les #10 en zeg iets over elk voorwerp.

MAAK OPMERKING: Wel, hoe zit het met de lucht dan, heeft God lucht nodig? Is lucht eeuwig? Nee, alleen God is Eeuwig. God bestond al voordat er lucht was. Dat wil dus zeggen dat Hij geen lucht nodig had om te bestaan. Hoe zit het dan met water, heeft God water nodig? Is water eeuwig? Nee. (GA ZO DOOR MET VOEDSEL, KLEDIJ, GELD EN EEN SCHUILPLAATS.)

Vraag de kinderen hoe we kunnen weten of het waar is dat God werkelijk niets nodig heeft.

LEES DE ROL MET *Jesaja 66:1-2a* erop geschreven.

***Dit zegt de Heer: De hemel is Mijn troon, de aarde Mijn voetenbank.
Waar zouden jullie een huis voor Mij kunnen bouwen?
En wat zou Mij als rustplaats dienen? Dit alles heb Ik met
eigen handen gemaakt.***

Leg de nadruk op het feit dat het God is die al deze dingen gemaakt heeft. Allemaal behoren ze Hem toe. Ze vinden hun oorsprong in God. God had deze dingen niet nodig voor Zijn eigen bestaan en God heeft niemand nodig om ook maar iets te doen voor Hem. Zichzelf is genoeg voor God. Hij heeft niets of niemand nodig. God is ONAFHANKELIJK.

Stel de volgende vragen: "Omdat God onafhankelijk is en niets nodig heeft, betekent dat dan dat Hij zelfs geen mensen nodig heeft? Heeft God ooit mensen nodig gehad om Hem te helpen Zijn plannen te verwezenlijken?" Zeg tegen de kinderen dat je een Bijbelverhaal zal uitbeelden dat hen zal helpen om een antwoord te vinden op deze vraag.

VERHAAL – GOD VERSLAAT DE LEGERS VAN MOAB EN AMMON 2 Kronieken 20 (vooral verzen 14-24)

Vertel het verhaal, maar geef eerst een kort overzicht van de geschiedenis van Israël, zo kunnen ze zich les #9 herinneren, het verlaten van Egypte. Dit is een prachtig verhaal waarin de kinderen zelf de rol van het leger kunnen spelen.

LEG DE NADRUUK OP VOLGENDE PUNTEN:

- ❖ Josafat is de koning van Israël. Er is een groot leger in aantocht om tegen hen te strijden. Josafat is bang en zoekt de HEER. Hij vraagt om hulp van de HEER.
- ❖ LEES vers 6. Is het God die hulp nodig heeft? Macht en kracht liggen in de hand van wie? Vers 12. 'Wie' zijn niet opgewassen? 'Wie' weten niet wat ze moeten doen? Vers 15: Van wie is de strijd? Heeft God dan hulp nodig op een of ander vlak?
- ❖ Laat een paar kinderen naar voor komen en doen alsof ze deel zijn van het leger van Israël die wacht op een bevel. Moedig hen aan om strijdvaardigheid uit te stralen en vertel hen wat de mogelijke dingen zijn waarvoor een soldaat geroepen is. Wat zijn de bevelen? Wat wil God dat Zijn volk doet? Heeft God hun hulp nodig voor iets? Misschien moeten ze een pijl afschieten of zo, of misschien moeten ze zich ongemerkt tussen de vijand gaan begeven? (vers 17)
- ❖ Wat moest Gods volk doen terwijl God de strijd aanging? Vertel hen dat Gods volk aan het zingen was en God aan het loven en danken was voor wat God zou gaan doen. (ZING EEN KORT LOFLIED.)
- ❖ Toen Gods volk naar het slagveld ging, wat vonden ze daar? (vers 24)

Zeg dat God bekwaam genoeg was om helemaal alleen de overwinning te behalen zonder de hulp van Zijn volk. Hij had geen zwaarden nodig, of paarden, schilden of sterke heldhaftige krijgers. Hij bestond al voor deze dingen er reeds waren. Hij had hen toen al niet nodig om te bestaan. Hij had hen nu niet nodig om Zijn veldslagen te voeren.

HERINNER DE KINDEREN AAN ANDERE VOORBEELDEN.

VRAAG: Had God hulp nodig om de zon, maan en sterren te maken? Had God hulp nodig toen Hij een vloed over de ganse aarde bracht? Had God hulp nodig toen Hij de muren van Jericho deed instorten?

Herhaal voor de kinderen het vers van vorige week over God die de Voorziener is van al onze noden. Zeg hen dat dit slechts een gedeelte van het vers was. Ze hadden nog niet het volledige vers gezien. Het gaat verder en vertelt ons waarom God in staat is om al onze noden tegemoet te komen: leven, adem en al het andere.

Hij laat zich ook niet bedienen door mensenhanden alsof er nog iets is dat Hij nodig heeft, Hij die zelf aan iedereen leven en adem en al het andere schenkt.

De HEER is onafhankelijk. Hij heeft helemaal niets nodig.

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “O” voor Onafhankelijk in hun werkboeken.
- ❖ Stel je voor dat je buiten wil spelen, gans de dag en gans de nacht. Zou je dat kunnen doen? Wat zou er kunnen gebeuren na een paar uur? Zou je beginnen honger krijgen? Zou je moe beginnen worden? Zou je naar het toilet moeten gaan? We kunnen niet zomaar alles doen wat we willen, omdat we bepaalde noden hebben die voldaan moeten worden. Heeft God dat probleem? Waarom niet?
- ❖ Gaan we ons soms gaan gedragen op een bepaalde manier, omdat we iets willen van iemand? Bijvoorbeeld, als je met iemand wil meespelen die net nieuw speelgoed heeft gekregen. Zou je dan niet extra vriendelijk zijn tegen hem of haar in de hoop dat hij of zij jou laat meespelen? Moet God Zijn gedrag ook veranderen omdat Hij iets wil van jou? Waarom niet?
- ❖ Als je een boek uit de bibliotheek leent en je verliest die, dan moet je er toch voor betalen? Je bent de bibliotheek iets schuldig. Is God aan iemand iets verschuldigd? Waarom niet?
- ❖ Is ma of pa altijd thuis om jouw noden tegemoet te komen? Waar is jouw ma of pa de hele dag? Waarom moeten ze werken? Moet God ook eerst ergens naartoe zodat Zijn noden tegemoet gekomen worden? Waarom niet? En omdat God niets nodig heeft voor Zichzelf, is Hij altijd in staat om in al onze noden te voorzien.
- ❖ Heeft God ons geld nodig? Heeft God onze dank, liefde, lofprijs of vriendschap nodig? Waarom gebiedt Hij ons dan om te geven, Hem te danken, Hem lief te hebben, Hem lof te prijzen en Hem te eren? (Bijvoorbeeld, als je aan een spellingswedstrijd deelneemt in school en je behaalt de beste score van de klas, ontvang je dan de eerste prijs omdat je dat nodig hebt of omdat je dat verdiend hebt?) God gebiedt ons om dingen te doen omdat Hij het verdient om zo behandeld te worden en omdat het ons het meest gelukkig zal maken als we dat ook doen.
- ❖ Hoewel God ons niet nodig heeft, heeft Hij ons gemaakt voor Zijn glorie. Zijn kinderen zijn kostbaar voor Hem en Hij geeft ons opdrachten om te doen, die Hij dan gebruikt om Zijn plannen te verwezenlijken. LEES OF VERTEL MET JE EIGEN WOORDEN *Psalms 8:4-8*. Geef een paar voorbeelden: Noach bouwt de ark, Gideon leidt de veldslag, enz.

LES 12

“B” STAAT VOOR BEGRIPVOL

HOOFDTHEMA: God houdt rekening met het feit dat wij zwak zijn.

SLEUTELVERS: Zo liefdevol als een vader is voor zijn kinderen, zo liefdevol is de Heer voor wie Hem vrezen. Want Hij weet waarvan wij gemaakt zijn, Hij vergeet niet dat wij uit stof zijn gevormd.
PSALM 103:13-14

INLEIDING

In deze les zullen we het woord “begripvol” niet als het ‘intellectueel begrijpen’ van iets beschouwen, maar als ‘meeleven hebben’ met een ander. Toen Adam God ongehoorzaam was, nam God het volledige gewicht van de zonde en al de gevolgen ervan voor Zijn rekening. Niet alleen voor Adam maar ook voor alle mensen die nog na Adam zouden komen. Alle mensen zijn bestemd om de verwijdering van God te ervaren, hard werken en zwoegen, ziekte, honger hebben, zwakheid en uiteindelijk dood en eeuwige straf.

Wat zal God doen met Zijn zondig en ongehoorzaam volk? Heeft een God die genoeg heeft aan Zichzelf Zijn volk nodig? Zou Hij niet gewoon afstand kunnen nemen van de hele situatie? In plaats daarvan heeft God medelijden met de toestand van Zijn volk. *Psalm 103* geeft grote hoop aan zondaars. God houdt er rekening mee dat wij zwak en behoeftig zijn. Hij heeft medelijden met Zijn kinderen. Hij begrijpt onze hachelijke situatie en Hij zal er zijn om in te grijpen als een meelevende vader.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Een bord met een hoop stof erop (of slijk of smurrie).

ANDERE VISUALS

1. Een elastisch verband of een lange smalle vod. (Smal zelfklevend verband is ook goed.)
2. Rood papieren hart.
3. Korte (tussen 60 a 90 cm) touw of koord.
4. Stuk brood of wat voedsel.
5. Op affiche kleine kaartjes of zelfklevende naamkaartjes met op elk ervan volgende namen geschreven: Noach, Abraham, Mozes, David en Israël.
6. Zak (tas of kussenhoes) die gevuld en zwaar is.
7. Bijbel met bladwijzer bij *Hosea 11*.
8. Rol met *Psalm 103:9-10a, 13-14*.

LES PRESENTATIE

Herhaal in het kort de les van vorige week: God is onafhankelijk. Vraag de kinderen of ze nog weten wat er in de Zegen Doos zat. [Helemaal niets.] Wat was de betekenis daarvan? [God heeft niets nodig.] God heeft zelfs geen mensen nodig. Maar waarom heeft Hij dan alle dingen gemaakt, als Hij toch niets nodig heeft? Hij heeft alles gemaakt voor Zijn glorie, om Zijn grootheid en Zijn waardigheid te tonen. Hij heeft de mensen gemaakt zodat ze Zijn glorie zouden kennen, Zijn glorie zouden liefhebben en van Zijn glorie zouden genieten.

Vraag de kinderen of we altijd God kennen en liefhebben en koesteren zoals we dat in feite zouden moeten doen. Mopperen we soms wel eens, zoals Israël deed? Worden we gemakkelijk bang en vergeten we soms de almachtige God te vertrouwen? Zijn we God altijd dankbaar als Hij in onze noden voorziet? Niemand van ons heeft God lief, koestert Hem of vertrouwt Hem zoals we het zouden moeten doen. Hoe denk je dat God zich daarbij voelt? Is Hij daar blij mee? Nee, God is kwaad (*Psalms 103:9*) en wij allemaal verdienen Zijn bestraffing (*vers 10*). Is boosheid het enige wat God voelt tegenover ons? Wacht Hij gewoon af totdat wij iets slechts doen, zodat Hij ons dan kan straffen?

Laat een kind naar voor komen en het stof uit de Zegen Doos nemen.

MAAK OPMERKING: Dit is slechts stof. Wat moeten wij met een hoopje stof? Het is niet echt bruikbaar toch? Het is niet sterk. Kijk, ik kan het gewoon wegblazen. (BLAAS WAT STOF WEG.) Dit kleine hoopje stof zal niet lang meegaan. Het zal allemaal weggeblazen worden en dat zal het laatste zijn wat we ervan gezien hebben.

Vraag de kinderen waarom ze denken dat er een hoopje stof in de Zegen Doos moest zitten. Word er ergens in de Schrift over stof gesproken? Laat hen proberen te antwoorden. (Misschien kan je hen wat tips geven of het hen gewoon zeggen: Adam. God maakte Adam uit het stof van de aarde.)

VERHAAL – ADAM EN EVA *Genesis 2:7-3:24*

LEG DE NADRUUK OP VOLGENDE PUNTEN:

- ❖ God maakte van een hoop stof, een goed en wonderbaarlijk persoon. (KIES EEN JONGEN OF EEN VOLWASSENE UIT OM NAAR VOOR TE KOMEN EN TE DOEN ALSOF HIJ ADAM IS VOOR DE REST VAN DE LES.)
- ❖ God plaatste Adam in de mooie tuin van Eden en maakte een bijzondere vrouw voor Adam: Eva.
- ❖ Adam en Eva waren God ongehoorzaam. Ze koesterden God niet het meest van al, hadden Hem ook niet het meest van al lief en genoten ook niet van God het meest van al. God was boos omdat ze gezondigd hadden en daarom moesten ze de gevolgen van hun zonde dragen:
 - Verwijdering van God. (DUW ADAM ZACHTJES WEG OF LAAT HEM WEGGAAN.)
 - Adam moest vanaf nu hard werken en zwoegen. (LAAT ADAM DE ZAK VASTHOUDEN.)
 - Adam en Eva hadden geen perfect lichaam meer. Nu kunnen ze ook moe en ziek worden.
 - Ze zouden uiteindelijk sterven en tot stof terugkeren. (HOUD HET STOF OMHOOG; NEEM ER WAT VAN EN GOOI HET OP DE GROND.)
 - Niet alleen Adam en Eva zouden de gevolgen daarvan moeten ondergaan, maar ook al hun kinderen en kleinkinderen: (HOUD DE AFFICHE MET NAMEN OMHOOG OP DE PLAATS WAAR ADAM STAAT) Noach, Abraham, Mozes, Koning David, de gehele natie Israël en zelfs wij.

Leg uit dat Israël Gods eigen bijzonder volk was. God had beloofd dat Hij van Israël een grote natie zou maken. Maar nu waren ze zwak en ziek, werkten hard en werden moe. Ze waren er slecht aan toe omdat hun zonde hen van God verwijderd had.

VRAAG: *Zal God zich zo maar afwenden van hen, zodat Hij niet lastig gevallen zou worden met hun problemen? Heeft Hij medelijden met Zijn volk, zelfs al hebben ze tegen Hem gezondigd? Zal Hij hen willen helpen met hun problemen? Weet God dat Zijn volk zwak is zoals dit hoopje stof? Waar kunnen we het antwoord vinden?*

TOON EN LEES *Psalm 103:9-10a, 13-14.*

***Niet eindeloos blijft Hij twisten, niet eeuwig duurt Zijn toorn.
Hij straft ons niet naar onze zonden...Zo liefdevol als een vader is voor zijn kinderen, zo liefdevol is de HEER voor wie Hem vrezen. Want Hij weet waarvan wij gemaakt zijn, Hij vergeet niet dat wij uit stof zijn gevormd.***

Leg de nadruk op het feit dat God niet voor altijd kwaad zal zijn. Hij voelt mee met ons. Hij weet dat wij zwak zijn net zoals stof. God is BEGRIPVOL. Hij houdt zich voor ogen dat wij zwak zijn.

Zeg hen dat God een beeld schetst van Zijn volk Israël in een boek uit de Bijbel dat Hosea noemt (De persoon die Adam is zou normaal gezien de affiche "Israël" moeten vasthouden). Israël had hele grote problemen. Maar God is begripvol. Hij weet dat Zijn volk zwak is. Wat zal deze begripvolle God doen?

LEES OF VERTEL IN JOUW EIGEN WOORDEN *Hosea 11:1-4* EN GEEF OF NEEM DE VOORWERPEN VAN HET KIND WAAR NODIG.

1. *Het was Ik die hen verzorgde.* (DOE HET VERBAND RONDOM EEN BEEN.)
2. *Ik leidde hen...*(GEEF HET UITEINDE VAN DE KOORD AAN EEN KIND TERWIJL JIJ HET ANDERE UITEINDE IN JE HANDEN NEEMT.)
3. *...aan koorden van liefde.* (GEEF HET PAPIEREN HART AAN EEN KIND.)
4. *Ik verlost hen van het juk...* (NEEM EN DRAAG DE TAS.)
5. *...Ik voedde hen.* (GEEF EEN STUK VOEDSEL AAN EEN KIND.)

Leg uit dat God alle mensen heeft geschapen en dat alle mensen God toebehoren. Hij heeft ons gemaakt voor Zijn glorie: om Zijn grootheid en waardigheid te tonen. Maar wij, net zoals Israël, koesteren en vertrouwen God niet altijd zoals we dat zouden moeten doen. Ook genieten we niet altijd en hebben Hem niet altijd lief zoals we dat zouden moeten doen. En dat is zonde. Zonde maakt God kwaad. God zou gewoonweg Zijn aangezicht van ons kunnen afwenden en ons negeren; maar God is BEGRIPVOL. Hij weet dat wij zwak zijn en Hij heeft medelijden met Zijn volk, Hij toont barmhartigheid.

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “B” voor Begripvol in hun werkboeken.
- ❖ Vele mensen kunnen zeer begripvol zijn omdat ze ook te maken hebben gehad met dezelfde problemen. Bijvoorbeeld, jouw vriend is gefrustreerd omdat hij of zij het moeilijk heeft om met een fiets te leren rijden. Je begrijpt zeer goed hoe jouw vriend of vriendin zich moet voelen, omdat je het zelf ook zeer moeilijk hebt gehad toen jij leerde fietsen. Is God ook om die reden begripvol met ons? Waarom niet? Omdat God niet zwak of gefrustreerd is. Hij moet nooit leren om iets te doen. MAAR God weet hoe wij ons voelen omdat Hij ons heeft gemaakt en Hij alles weet over ons.
- ❖ Kijken en luisteren jouw ouders voortdurend naar jou, juist maar omdat ze jou dan zouden kunnen straffen van zodra je een vergissing hebt begaan? Of leren ze en begeleiden ze jou, zodat jij hen dan graag wil gehoorzamen en zal doen wat juist is? Zal God dan niet meer begripvol zijn voor jou dan jouw ouders?
- ❖ Vermits God begripvol is, wil dit dan zeggen dat het niet zo belangrijk is dat mensen Hem ongehoorzaam zijn en zondigen? Bijvoorbeeld, er werd jou gezegd dat je niet met een bal mocht spelen in huis, maar je doet het toch en je breekt een kostbare lamp. Zullen jouw ouders dan boos zijn? Misschien zullen ze de eerste keer dat je dit gedaan hebt wel zeggen, “Wat je gedaan hebt is slecht, maar we zullen je er deze keer niet voor straffen, hoewel je een straf verdient.” Het zou best kunnen dat ze begripvol zijn. Maar wat als je opnieuw met een bal in huis speelt en je breekt voor een tweede keer en ook nog een derde keer een lamp? Zelfs al zijn jouw ouders begripvol, zouden ze goed handelen indien ze jouw ongehoorzaamheid negeren? God tolereert geen zonde. Zelfs al is Hij begripvol en weet Hij dat wij zwak zijn, Hij heeft het recht om zonde te bestraffen. Zijn begrip negeert de zonde niet of neemt de gevolgen van de zonde niet weg.
- ❖ Wat waren de gevolgen van de zonde van Adam en Eva en de zonden van ons? Nadat God hen de gevolgen van hun zonde had verteld, wat deed God voor hen? (*Genesis 3:21*) Waarom?

LES 13

“A” STAAT VOOR ATTENT

HOOFDTHEMA: God waakt en handelt voortdurend in de wereld.

SLEUTELVERS: “Het oog van de Heer rust op de rechtvaardigen, Zijn oor luistert naar hun hulpgeroep.” PSALM 34:16

INLEIDING

Het is toch zo wonderbaarlijk dat God, een God die in alles voorziet voor de mensen en zelf niets nodig heeft, uit eigen wil verkiest om interactie te hebben met Zijn zondig volk. Hij ziet Zijn schepping niet als een soort stuk speelgoed dat Hij een lange tijd geleden heeft gemaakt en die Hij nu vervelend of frustrerend vindt. Hij is actief betrokken en communiceert met Zijn schepselen. Hij reageert en waakt voortdurend opdat al Zijn voornemens vervuld zullen worden.

In deze les willen we de kinderen duidelijk maken dat God wel degelijk aandacht schenkt en luistert naar diegenen die op Hem hopen. Hij reageert op het gebed van Zijn kinderen, maar dan wel volgens Zijn soevereine wil nl. om al wat Hem behaagt te verwezenlijken. Om dit duidelijker te maken zullen we verschillende gebeurtenissen bekijken waar Gods volk tot Hem riep en Hij hen beantwoordde op voorspelbare manieren. We zullen ook één bepaalde gebeurtenis zien waar God uitkomst bracht op een totaal onverwachte en onvoorspelbare manier. We zullen uiteindelijk besluiten dat God deed wat goed was voor Zijn volk naar Zijn voornemens, en daarom niet noodzakelijk deed wat Zijn kinderen vroegen.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Papieren ketting (ongeveer 60 cm lang, bruin, zwart of grijs gekleurd).
2. Korte speer (60 cm lange stok met kartonnen speerpunt).
3. Kopje of glas en een emmer met water.
4. Zeewier (stripjes van groene stof of constructie papier).
5. Os of stier (afbeelding of knipsel – of kopie van Resource pagina uit les 2).
6. Touw (ongeveer 1 m lang).

ANDERE VISUALS

1. Afbeelding of knipsel van vlammen van vuur (constructie papier).
2. Oordopjes (bijvoorbeeld, koptelefoon van een cassettespeler, oorverwarmers).
3. Boek of tijdschrift.
4. Rol waar *Psalm 34:16* op geschreven staat.

LES PRESENTATIE

Kom naar voor met oordopjes in je oren en een boek onder je arm. Ga zitten en negeer compleet de klas. Doe alsof je iets aan het lezen of iets aan het doen bent. (Vooraleer de les begint zou je misschien met iemand van de volwassenen kunnen afspreken dat hij probeert jouw aandacht te trekken door te zeggen, "Mevr./Mr. _____, het is tijd voor onze les. Al de kinderen zijn aan het wachten." {Luider} "Mevr./Mr. _____, heb je me gehoord? Het is tijd voor de les." Of de volwassene zou misschien de kinderen er toe kunnen aanzetten om naar jou te roepen om jouw aandacht te trekken.) Uiteindelijk moet de volwassene naar voor komen en het boek afnemen en de oordopjes uit je oren nemen om jouw aandacht te krijgen.

Leg uit dat je geen aandacht schonk aan de kinderen in de klas. Dat wil zeggen dat je niet naar hen aan het luisteren was toen ze naar jou riepen. Je wist wel dat ze er waren, maar je negeerde hen. Vraag de kinderen hoe het voelde om genegeerd te worden door hun eigen leraar. Wat als ze een belangrijke vraag wilden stellen? Wat als ze om hulp riepen omdat ze zich pijn gedaan hadden of omdat ze gewoonweg genegeerd werden?

Leg uit dat mensen, zelfs onze eigen vrienden en ouders, soms niet attent zijn. De reden daarvoor kan zijn dat ze niet altijd ons hulpgeroep horen. Ze zouden veraf kunnen zijn, of misschien negeren ze bepaalde dingen omdat ze moe zijn. Je kan je moeder vele malen gezegd hebben dat je ziek bent.

VRAAG: Hoe zit het met God? Hoort God onze vragen? Hoort Hij ons als we om hulp vragen? Schenkt God aandacht aan Zijn volk?

TOON EN LEES *Psalm 34:16*

***Het oog van de Heer rust op de rechtvaardigen*,
Zijn oor luistert naar hun hulpgeroep.***

*Nota: Om verwarring te vermijden in de volgende lessen leg je uit dat "de rechtvaardigen" mensen zijn die God vertrouwen.

Leg uit dat God Zijn volk ziet en hoort. Hij schenkt aandacht aan hun vragen en hun hulpgeroep. Hij zal altijd reageren. Hij zegt niet zomaar, "Wel, dat is dan spijtig voor jou." God is ATTENT. Hij waakt en reageert voortdurend in de wereld en in onze levens.

Toon de attentheid van God door de volgende korte bijbelverhalen te vertellen. Laat zes kinderen naar voor komen en elk een voorwerp uit de Zegen Doos nemen. Laat de kinderen vooraan staan met hun gezicht naar de klas. Begin met het kind dat het zeewier genomen heeft, want dit verhaal zal waarschijnlijk wel het meest eenvoudige zijn voor de kinderen om te begrijpen.

❖ *(Jona 2) Dit ziet er uit als zeewier. Ken jij een bepaald bijbelverhaal over iemand die misschien weleens bedekt zou kunnen geweest zijn met zeewier? Jona werd opgeslokt door een grote vis omdat hij probeerde weg te vluchten van God. Terwijl hij binnenin de vis zat, werd hij bang en kreeg berouw en riep hij naar God. Hoe reageerde God? God zorgde ervoor dat de vis Jona uitspuwde. (VERWIJDER HET ZEEWIER.)*

❖ *(Exodus 2:23-25) Israël, Gods eigen volk, was slaaf in Egypte. Israël schreeuwde het uit naar God om bevrijding. Hoe reageerde God? Hij bevrijdde hen. (BREEK DE PAPIEREN KETTING.)*

❖ *(Exodus 17:4-6) Toen verbleef Israël in de woestijn. Het was er zeer warm en ze hadden dorst. Mozes riep tot God om water. Hoe reageerde God? God gaf de mensen water uit een rots (GIET WATER IN EEN KOPJE OF GLAS.)*

❖ *(Psalm 18:7) Koning Saul zat David achterna en probeerde hem te doden. David riep tot God om hem van zijn vijanden te redden. Hoe reageerde God? God versloeg de vijanden van David (BREEK DE SPEER IN TWEE) en maakte David tot koning.*

❖ (1 Koningen 18) De profeet Elia hield een wedstrijd op de berg Karmel om de mensen, die in vele goden geloofden, te tonen dat de Heer de enige ware God was. Diegenen die de Baäls (valse goden) volgden en diegenen die God volgden maakten elk een stier klaar om te offeren op een altaar. De God die antwoord zou geven door de stier op het altaar volledig te verbranden zou door dit teken bewijzen de enige ware God te zijn. De volgelingen van Baäl riepen het uit, maar Baäl antwoordde niet. Baäl was niet echt, dus kon hij ook niet horen of reageren. Maar Elia riep het uit naar de God van Israël. Heeft de enige ware God hem gehoord en gereageerd? Ja, God is attent. Hij reageerde door vuur naar beneden te sturen waardoor het offer volledig verbrandde, waardoor bleek dat God de enige ware God is. (TOON DE AFBEELDING VAN DE VLAMMEN VAN VUUR EN DOE ALSOF ZE DE OS OF STIER AFBEELDING IN VLAMMEN DOEN OPGAAN.)

❖ (Jeremia 52) Israël was omsingeld door haar vijanden aan alle kanten. (NEEM HET TOUW EN BIND DIE ROND EEN TOT DRIE KINDEREN.) Het volk van God zat als een rat in de val terwijl de vijand geduldig afwachtte buiten de stad Jeruzalem. Op elk moment kon Israël vernietigd worden. De Israëlieten riepen het uit naar God. Hoe reageerde God? Hij liet de vijand de stad binnen en liet hen de stad verbranden. Hij liet Zijn volk wegvoeren naar een vreemd land als gevangenen. (TREK DE KINDEREN BINNENIN HET TOUW EEN PAAR METER VERDER.)

VRAAG: Maar wacht eens. Waarom heeft God op die manier gereageerd? Hij zag dat Zijn volk omsingeld was. Hij hoorde hun hulpgeroep en Hij redde hen niet van hun vijanden. Waarom?

Leg uit dat Gods volk, Israël, de rug had gekeerd naar God. Ze hadden Hem niet lief en gehoorzaamden Hem niet zoals ze Hem zouden moeten gehoorzamen. Zelfs al is God begripvol, Hij zal de zonde en de ongehoorzaamheid van Zijn volk niet verdragen. Gods attentheid betekent niet dat God zal reageren op een manier die wij verlangen of verwachten. God zal reageren op een manier dat Hij verkiest. Hij zal reageren op een manier waarin al Zijn plannen verwezenlijkt worden.

VRAAG: Maar had God niet gezegd dat Hij van Israël een grote natie zou maken? Had God het plan niet vooropgesteld om de gehele wereld doorheen Israël te zegenen? En nu zat Israël zonder land. Ze waren opnieuw slaven geworden omdat ze hun rug naar God hadden gekeerd. Maakt dat Gods volledige plan niet kapot? Wat zal God nu doen?

Schets, aan de hand van *Klaagliederen 1-2*, een beeld, in woorden, over de ellende van de slavernij waarin Israël zich bevindt: wenen, hongerig, kermen, enz. Bijvoorbeeld uit de verzen:

Heer, zie mijn ellende. (Klaagliederen 1:20)

Het hart van het volk schreeuwt tot de Heer. (Klaagliederen 2:18)

God is attent. God waakt en handelt voortdurend in de wereld om al Zijn plannen te verwezenlijken. Gods volk schreeuwt het uit. Wat zal God doen??

Opmerking: Beëindig de les met deze vraag, maar geef nog geen antwoord!

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “A” voor Attent in hun werkboeken.
- ❖ LEES *Psalm 34:16*. Op wie heeft God Zijn bijzondere aandacht gericht? (Leg uit dat “de rechtvaardigen” mensen zijn die God vertrouwen en liefhebben.)
- ❖ Stel je voor dat jouw moeder je een lijst zou laten opstellen, een lijst met alle dingen die jij lekker vindt en die je kunt vinden in de winkel. Zou jij dan alleen maar de meest gezonde dingen opschrijven in die lijst? Zou jouw moeder alle dingen kopen die op die lijst staan? Waarom niet?
- ❖ Wanneer wij onze verlangens bekend maken bij God, zal Hij ons dan altijd antwoorden op een manier zoals wij het willen? Stel je voor dat je valt en je je bezeert en je bidt dat God de pijn onmiddellijk zou wegnemen. Hoe zou God kunnen reageren? Kan Hij onmiddellijk de pijn wegnemen? Ja natuurlijk, omdat God almachtig is. Maar God zou ook kunnen beslissen dat je voor een tijdje de pijn zal moeten verdragen (denk aan Job) want Hij heeft iets beters voor jou in het verschiet dan de pijn onmiddellijk weg te nemen. (*Romeinen 8:28*)
- ❖ Laat de kinderen opnieuw denken aan het voorbeeld uit de vorige les over het kind dat ongehoorzaam was door toch maar met de bal in huis te blijven spelen waardoor hij van alles en nog wat kapot maakte. Uiteindelijk beslissen zijn ouders dat het kind nu maar moet betalen voor alles wat hij kapot gemaakt heeft. Hij roept het uit naar hen en zegt, “Maar ma, help me toch om deze dingen te betalen.” Zelfs al horen zijn ouders hem, ze zullen hem toch laten betalen. Dat is wat juist is. Zo moeten de ouders reageren. Het is dus goed voor een kind om te leren dat zijn gedrag ook gevolgen kan hebben.
- ❖ Heb je ooit al eens geprobeerd iemands aandacht te krijgen, maar hij of zij negeerde jou, ofwel met opzet, ofwel omdat die persoon bezig was of moe was? Zal God diegenen die Hij liefheeft negeren?

LES 14

“T” STAAT VOOR TROUW

HOOFDTHEMA: God doet altijd wat Hij zegt dat Hij zal doen.

SLEUTELVERS: “U moet goed beseffen dat de Heer, uw God, geen van de beloften heeft gebroken die Hij u heeft gedaan. Hij heeft ze alle gestand gedaan, Hij heeft er niet één gebroken.” JOZUA 23:14

INLEIDING

God doet altijd wat Hij zegt dat Hij zal doen. Vorige week waren we gestopt aan het einde van de les met de vraag, “Wat zal God doen?” Zal Hij Zijn belofte herinneren die Hij gemaakt heeft aan Zijn uitverkoren volk? Zal Hij alle naties over de hele wereld zegenen door Zijn volk? En hoe zit het met hun aanhoudende zonden? God is trouw. Hij houdt Zijn beloften. Hij heeft Zijn woord gegeven en Hij zal zich ook aan Zijn woord houden. De belofte van de komende Verlosser, Gods eigen Zoon, Jezus, aan Zijn volk Israël, is het begin van de onthulling van Gods grote belofte. Jezus is de glorie van God geopenbaard in een mens (*Hebreeën 1:3*), door wie de hele wereld gezegend zal zijn.

In deze les willen we nu eindelijk graag Jezus bekend maken als Gods antwoord op de benarde toestand van Zijn volk. Daaraan nauw verbonden willen we dat de kinderen de onfeilbare trouw van God, die Hij heeft betoond ten opzichte van Zijn volk doorheen gans haar geschiedenis, ontdekken. Omdat deze les zich richt op de trouw van God zullen we ons niet bezighouden met de volkomen goddelijkheid van Jezus. Dat zullen we in de volgende les behandelen.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Een doos die meerdere malen ingepakt is. In de doos leg je een afbeelding van het kindje Jezus. Pak de doos vijf maal in en let erop dat bij het uitpakken van elke laag je de vorige laag niet beschadigd.

ANDERE VISUALS

1. Tijdslijn (touw of wasdraad, ongeveer 4 meter lang).
2. Zeven vellen papier (van 22 cm op 28 cm) in de helft gevouwen zodat ze gemakkelijk over de wasdraad kunnen hangen. Op elk velletje papier schrijf je het volgende: Adam & Eva, Abraham & Sara, Mozes, Koning David, Jesaja, Zacharias, Jozef & Maria. Bevestig ze aan de wasdraad met paperclips.
3. Tien vellen inpakpapier (van 22 cm op 28 cm) in de helft gevouwen. Hang telkens twee vellen inpakpapier op de tijdslijn tussenin elk van de bovenvermelde vellen (“Adam & Eva”, papier, papier, “Abraham & Sara”, papier, papier, “Mozes”, papier, papier, enz. Er zullen echter geen vellen inpakpapier gehangen worden tussen “Zacharias” en “Jozef en Maria”). Bevestig deze aan de wasdraad met paperclips.

LES PRESENTATIE

Begin met een korte herhaling van wat we gezien hebben in de vorige les. God is attent. Vraag de kinderen of ze nog weten wat er aan het gebeuren was met Gods volk aan het einde van de les van vorige week. (Was Gods volk blij? Nee, ze waren aan het wenen en zuchten en hadden honger.) Herhaal in het kort waarom ze in die toestand terechtgekomen waren. Ze hadden hun rug naar God gekeerd en hadden tegen Hem gezondigd.

God had een hele tijd geleden reeds een belofte gemaakt dat Hij Israël tot een grote natie zou maken en hen zou verlossen van hun zonde en dat alle mensen over de hele aarde door hen gezegend zouden worden.

VRAAG: *Is God Zijn belofte vergeten? Zal Hij echt doen wat Hij gezegd heeft dat Hij zal doen?*

Laat een kind naar voor komen en de geschenkdoos uit de Zegen Doos nemen.

GEEF OPMERKING: *Het ziet er uit als een geschenk. Waarom zit er een geschenk in de Zegen Doos? Zal God Zijn volk een geschenk geven? Geschenken zijn speciale dingen. Verdient Gods volk een geschenk? Wat zou het kunnen zijn?*

BEGIN MET HET WEG NEMEN VAN DE BUITENSTE LAAG;

GEEF OPMERKING: *Er zit nog een ander geschenk onder. (NEEM DE TWEEDE LAAG WEG.) Wat is er hier gaande? Is dit een grap of zo? (NEEM DE DERDE LAAG WEG.) Misschien heeft iemand vergeten er een geschenk in te doen. (NEEM DE VIERDE LAAG WEG.) Waarom duurt dit zo lang? Ik geef het op. Iemand is vergeten om een geschenk in deze doos te steken. Dit geschenk is slechts een hoop inpakpapier en niks meer.*

Laat de kinderen weten dat het zeer frustrerend is wanneer we een pakje opendoen en we niet onmiddellijk zien wat er in zit. Het is een beetje zoals kijken naar een pakje onder de kerstboom met jouw naam erop, maar je moet nog dagen wachten om het te mogen open doen. Denk maar eens hoe moeilijk het moet zijn als je een jaar zou moeten wachten, of tien jaar of zelfs 100 jaar. Tegen die tijd zou je waarschijnlijk al dood zijn en het pakje niet meer kunnen open doen.

Is dat een beetje hoe Israël zich voelde? God had hen iets groots beloofd, iets heel speciaals, zoals een geschenk. Maar net zoals ons geschenk hier, hebben zij het nog niet volledig gezien. Ze begonnen zich waarschijnlijk wel af te vragen of er wel een beloofd geschenk zou zijn. Misschien was er wel helemaal niets. Misschien is er alleen maar inpakpapier.

VRAAG: *Maar wie maakte de belofte aan Israël? God. Houdt God zich aan Zijn beloften? Doet God altijd wat Hij zegt dat Hij zal doen?*

HERHAAL EEN PAAR VAN DE BELOFTEN VAN GOD.

VERNOEM:

- ❖ *Toen God zei tegen Noach dat Hij een zondvloed zou sturen om de aarde te vernietigen, heeft God dat ook gedaan?*
- ❖ *Toen God beloofde aan Noach dat Hij heel zijn familie van de vloed zou redden, heeft God dat ook gedaan?*
- ❖ *Toen God Abraham en Sara beloofd had hen een zoon te geven, heeft God dat ook gedaan?*
- ❖ *Toen God aan Mozes zei dat Hij Zijn volk uit slavernij uit Egypte zou bevrijden, heeft God dat ook gedaan?*
- ❖ *Toen God tegen het volk van Israël zei dat Hij het zou voorzien van water en voedsel temidden van de woestijn, heeft God dat ook gedaan?*
- ❖ *Toen God zei tegen Koning Josafat dat Hij de strijd voor hen zou strijden, heeft God dat ook gedaan?*

GEEF OPMERKING: *God doet altijd wat Hij zegt dat Hij zal doen. Dat betekent dat God TROUW is. God is een trouwe God. Als God een belofte maakt, dan zal Hij die ook houden. Dus als God een belofte deed om Israël tot een grote natie te maken, om hen van zonde te bevrijden en om de hele aarde te zegenen door hen, zal God dit dan ook doen?*

BENADRUK VOLGENDE PUNTEN DOOR GEBRUIK TE MAKEN VAN DE TIJDSLIJN:

- ❖ Nadat Adam en Eva tegen God gezondigd hadden in de tuin van Eden, heeft God beloofd dat Hij iemand zou sturen om Zijn volk te verlossen van de zonde. (WIJS NAAR ADAM EN EVA.) God maakte de belofte om een verlosser te zenden naar de natie Israël.
- ❖ God zei dat Israël een grote natie zou worden en tot zegen zou zijn van de hele wereld. Hij maakte deze belofte aan Abraham. (WIJS NAAR ABRAHAM & SARA.) (Nota: Om het simpel te houden zullen we Israël gebruiken om te verwijzen naar Gods verbond met Abraham, zoals het later geopenbaard werd.) Er gingen vele jaren voorbij en Israël wachtte en wachtte op God die hen zou tonen wat Hij zou doen. (GA DOOR MET HET OPENEN VAN HET OPGEVOUWEN INPAKPAPIER TUSSEN ABRAHAM & SARA EN MOZES ZODAT DE KINDEREN KUNNEN ZIEN DAT ER NIETS OP STAAT.)
- ❖ Mozes werd geboren en Gods volk was nog altijd aan het wachten. (NEEM DE IN TWEE GEVOUWEN VELLEN DIE ZICH BEVINDEN TUSSEN MOZES EN KONING DAVID VAN DE DRAAD.) Was God Zijn belofte vergeten?
- ❖ Toen kwam Koning David, maar nog altijd had God het geschenk dat Hij Zijn volk beloofd had niet getoond. (NEEM DE OPGEVOUWEN INPAKVELLEN DIE ZICH BEVINDEN TUSSEN KONING DAVID EN JESAJA VAN DE DRAAD.) Denk je dat Gods volk moe werd van het wachten? Denk je dat ze misschien dachten dat God Zijn belofte niet zou houden?
- ❖ Daarna kwamen profeten zoals Jesaja en God begon Zijn volk meer informatie te geven over wat Zijn speciale belofte zou inhouden. (LEES *Jesaja 7:14* EN *9:6*.) Een kind. Israël zou een grote natie worden door de geboorte van een kind. Maar nog steeds was het volk aan het wachten, en wachten en wachten. (NEEM DE GEVOUWEN VELLEN VAN DE DRAAD TUSSEN JESAJA TOT AAN ZACHARIAS.) Nu is het ondertussen honderden jaren later. Zal God trouw zijn? Zal Hij doen wat Hij gezegd heeft dat Hij zou doen?
- ❖ Er was een man, genoemd Zacharias, en God vertelde hem dat zijn vrouw een kind zou krijgen, genoemd Johannes. Deze Johannes zou komen voordat Gods beloofde kind zou komen.
- ❖ Uiteindelijk stuurde God een engel naar een vrouw, genoemd Maria, en vertelde haar hoe God Zijn belofte zou sturen naar het volk van Israël. (LEES *Lukas 1:30-33*.) Dat is wat God zei dat Hij zou doen. God had dit honderden en honderden jaren beloofd. Heeft God het gedaan? Is God de trouwe God? (NEEM DE LAATSTE LAAG INPAKPAPIER VAN DE GESCHENKDOOS WEG EN HOU DE AFBEELDING VAN HET KINDJE JEZUS OMHOOG.) God is TROUW. Hij doet altijd wat Hij zegt dat Hij zal doen.

Vraag de kinderen of zij de naam Jezus uit jouw mond gehoord hebben in een van de voorgaande lessen. Vraag hen waarom ze denken dat je Hem nog niet hebt vernoemd voordien. Vertel hen dat net zoals Israël heeft moeten wachten en wachten op Gods speciale belofte, gedurende honderden, duizenden jaren, hebben ook wij moeten wachten (al was het maar voor een korte tijd) op de openbaring van de komst van Jezus. God zal altijd doen wat Hij beloofd heeft te doen. God zal wachten en wachten tot op de juiste tijd om Zijn belofte te vervullen. Hij is een trouwe God.

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “T” voor Trouw in hun werkboeken.
- ❖ Omdat God trouw is, wil dit dan zeggen dat Hij de dingen die Hij beloofd heeft onmiddellijk zal doen? Hoelang heeft Israël moeten wachten op de belofte van Jezus?
- ❖ LEES *Jozua 23:14*. Aan wat doet dit vers ons denken? Bijvoorbeeld, je kan erg bang zijn in het donker als je alleen bent. God heeft een belofte gemaakt aan Zijn kinderen. ***Want het is de Heer, uw God, die met u meegaat. Hij zal niet van uw zijde wijken en u niet verlaten.*** (*Deuteronomium 31:6*) Hoe weet je dat God trouw is? Welke andere beloften heeft God nog gemaakt in de Bijbel? Heeft Hij zich aan die beloften gehouden? Zal Hij Zijn beloften ook aan jou houden?
- ❖ LEES EEN PAAR VAN DE BELOFTEN DIE GOD GEMAAKT HEEFT VOOR DIEGENEN DIE VERTROUWEN OP HEM.

Psalm 34:16 – luistert naar jouw gebed. *1 Johannes 1:9* – vergeeft jouw zonden.
Psalm 32:8 – wijst de weg. *Jesaja 41:13* – zal jou helpen. *Johannes 3:16* – zal jou redden. *Spreuken 3:11-12* – zal jou berispen. *Psalm 1:6* – waakt over jou.
- ❖ Wat belooft God voor diegenen die niet vertrouwen op Hem? HERHAAL *Psalm 1:6*.
- ❖ Leg uit dat een andere manier om te zeggen dat God trouw is, is zeggen dat God altijd betrouwbaar is. (*Openbaring 19:11*) Wat zegt het jou over een persoon als jij weet dat hij altijd de waarheid spreekt? Dus wat betekent dat voor jou dat God trouw en betrouwbaar is? [We kunnen op Hem vertrouwen en op Zijn betrouwbaarheid rekenen en op alles wat Hij zegt.]

LES 15

“D” STAAT VOOR DRIE-EENHEID

HOOFDTHEMA: God is drie personen in één: Vader, Zoon en Heilige Geest.

SLEUTELVERS: “Luister, Israël: de Heer, onze God, de Heer is de enige!”
DEUTERONOMIUM 6:4
“Hoor, Israël: de HERE is onze God; de HERE is één!” DEUT.6:4 (NBG)

INLEIDING

Waarom zouden we jonge kinderen laten kennismaken met een moeilijk onderwerp zoals de drie-eenheid van God? Omdat de drie-enige God het fundament is waarop het bijbelse christendom rust. Al de karakteristieken van God moeten begrepen worden binnenin een context van Zijn “drie-in-eenheid”. We zullen dit moeilijk onderwerp overbrengen aan de kinderen door het zo simpel mogelijk te houden.

In deze les zullen we de nadruk leggen op de volgende punten.

1. Er is slechts één God.
2. De enige God is drie van elkaar te onderscheiden personen: Vader, Zoon en Heilige Geest.
3. Elke persoon is volkomen God.
4. Er is slechts één God.

Omdat we Jezus in de vorige les geopenbaard hebben, en ook omdat Jezus de gemakkelijkste persoon is binnen de drie-eenheid waarmee ze vertrouwd zijn, zullen we Zijn relatie met de Vader en Zijn goddelijkheid gebruiken, om de drie-in-eenheid van de enige ware God uit te leggen.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Een fles grenadine.
2. Een kan water.
3. Een potje kristalsuiker.

ANDERE VISUALS

1. Drie stroken hard papier (ongeveer 30 op 60 cm). Neem de affiches met de volgende tekst erop: “God/God de Vader”, “Jezus/Jezus de Zoon”, “God de Heilige Geest” en “God” erop geschreven uit het Resource packet. Vouw de affiches zoals aangegeven en bevestig ze met paperclips aan de bovenkant van de drie stroken papier.
2. Drie kopieën van een cirkel (Resource packet).
3. Afbeelding van een driehoek en een vierkant (Resource packet), plakband, paperclips, spiegel, rol met *Deuteronomium 6:4* (bij voorkeur NBG-vertaling) erop geschreven, menglepel en een doorzichtig drinkglas.

LES PRESENTATIE

Toon de strook papier waaraan de 2 op elkaar hangende “God/God de Vader” affiche bevestigd werd (God affiche bovenste). Start met de vraag aan de kinderen hoe God trouw was geweest in het vervullen van Zijn belofte om aan Israël een speciaal geschenk te geven. Wie was Gods geschenk aan Zijn volk? [Jezus.] Neem nu de “Jezus” affiche (erachter hangt reeds de Jezus de Zoon affiche) en hang die naast de “God”affiche.

VRAAG: Wat was er zo speciaal aan Jezus? Waarom zongen de engelen, “Eer aan God in de hoogste hemel” wanneer Jezus geboren werd? Waarom verlieten de herders hun kudde midden in de nacht om naar het pasgeboren kind in een voederbak te gaan kijken? Waarom reisden de wijze mannen honderden kilometers om geschenken te brengen en om een baby te aanbidden die ze niet eens kenden? Wat is er zo speciaal aan Jezus? Waar zullen we het antwoord vinden?

Herhaal voor de kinderen dat we geleerd hebben dat lang voordat Jezus geboren werd, God reeds hints aan Zijn volk had gegeven dat Jezus zou komen,

LEES EN GEEF OPMERKING:

❖ *Jesaja 7:14 **Daarom zal de Heer zelf u een teken geven: de jonge vrouw is zwanger, zij zal spoedig een Zoon baren en Hem Immanuel noemen.** Immanuel betekent God is met ons.*

❖ *Jesaja 9:5 **Deze namen zal Hij dragen...Goddelijke held, Eeuwige Vader...**Is God niet alleen eeuwig en altijddurend? (PLAK EEN CIRKEL AFBEELDING OP DE “GOD” AFFICHE.)*

❖ *De engel van de Heer kwam naar Maria voordat Jezus geboren werd en vertelde haar: Lukas 1:35 **De heilige Geest zal over je komen en de kracht van de Allerhoogste zal je als een schaduw bedekken. Daarom zal het kind dat geboren wordt, heilig worden genoemd en Zoon van God.** Jezus is de Zoon van God. (HAAL “JEZUS” WEG ZODAT JEZUS DE ZOON” ZICHTBAAR WORDT.) Als Jezus de Zoon van God is, dan is God Zijn Vader. (HAAL “GOD” WEG ZODAT “GOD DE VADER” ZICHTBAAR WORDT.)*

Vraag de kinderen wat de Bijbel bedoelt wanneer er staat dat Jezus “Goddelijke held, Eeuwig, God met ons en Zoon van God” is. Zal de Bijbel ons vertellen wat dit betekent?

❖ De Bijbel zegt dat Jezus het **Beeld van God, de onzichtbare**, is. (Kolossenzen 1:15) Bijvoorbeeld, als je naar jezelf in de spiegel kijkt, dan is wat naar jou terugkijkt jouw beeld. Je ziet een afbeelding van jezelf. Jouw afbeelding zal precies op jou lijken. Als jij glimlacht dan zal je zien dat jouw afbeelding ook glimlacht. (Demonstreer dat met een spiegel.) Dat Jezus het beeld van God is, betekent dat als God naar zichzelf zou kijken in een spiegel, Hij Jezus zou zien. Jezus is de precieze afbeelding van God de Vader.

❖ De Bijbel vertelt ons dat Jezus **het evenbeeld** (kopie) van God de Vader is. (Hebreeën 1:3) Bijvoorbeeld, indien je deze afbeelding van een cirkel (op de “God de Vader” affiche) op een fotokopie machine zou leggen en er een kopie van zou maken, zou het er dan als dit uitzien? (Hou het vierkant en de driehoek omhoog.) Nee, het zou eruit komen als een exacte kopie van deze cirkel. (Neem de kopie van de cirkel.) Jezus is net zoals een exacte kopie van God de Vader. Dit betekent dat omdat God eeuwig is, Jezus ook eeuwig is. (Plak de kopie van de cirkel op de “Jezus” affiche.)

❖ De Bijbel vertelt ons dat Jezus **heel de volheid** van God de Vader in Hem heeft. (Kolossenzen 1:19) Dat betekent dat alles wat God is en heeft, Jezus ook is en heeft. God de Vader is eeuwig. Jezus de Zoon is eeuwig. God de Vader is de Schepper. Jezus de Zoon is de Schepper. (Herhaal nog een paar karakteristieken.)

❖ De Bijbel zegt dat Jezus **God** is. LEES *Johannes 1:1* (Leg uit dat “Woord” een andere naam is voor Jezus.)

***In het begin was het Woord, het Woord was bij God
en het Woord was God.***

(Plak de smallere “God” affiche over het woord “Jezus” op de tweede affiche zodat er nu “God de Zoon” op de affiche staat.)

Dat wil zeggen dat, toen God Zijn speciaal geschenk, Jezus, naar Zijn volk stuurde, Hij in werkelijkheid zichzelf stuurde, het grootste geschenk van allemaal.

Neem affiche drie en leg uit dat net zoals “God de Vader” God is, en “God de Zoon” God is, zo is ook “God de Heilige Geest” God. Al vanaf het prille begin (*Genesis 1:1*) was de Heilige Geest bij de Vader en de Zoon. En net zoals de Vader en de Zoon eeuwig zijn, zo is ook God de Heilige Geest eeuwig. (Plak een kopie van de cirkel op de “God de Heilige Geest” affiche.) Alles wat waar is over God de Vader en God de Zoon, is ook waar over God de Heilige Geest.

LEG DE NADRUUK OP VOLGENDE PUNTEN:

- ❖ God de Vader is God.
- ❖ God de Zoon is God.
- ❖ God de Heilige Geest is God.

Introduceer het memoversje van vandaag, *Deuteronomium 6:4*, en leg de nadruk op het woordje “één”.

“Hoor, Israël: de HERE is onze God; de HERE is één!”

Herhaal dit vers verschillende keren. Tijdens het herhalen tel je de affiches: God de Vader (1), God de Zoon (2) en God de Heilige Geest (3).

Vraag de kinderen hoe het mogelijk is dat er drie personen zijn maar slechts één God. Het lijkt erop dat de Bijbel ons gezegd heeft dat er drie zijn – Vader, Zoon en Heilige Geest – maar slechts één. Kunnen beiden dan waar zijn? Vraag de kinderen of er iets is dat we vandaag nog niet hebben gedaan tijdens de les. We hebben de Zegen Doos nog niet opengedaan.

Neem het drankkarton met vruchtensiroop uit de doos, alsook de suiker en de kruik met water. Leg uit aan de kinderen dat je drie dingen hebt. Vervolgens doe je wat vruchtensiroop en suiker in de kruik met water en begin je die te mengen. Giet er wat van uit in een glas om hen te tonen dat deze drie ingrediënten samen één drankje vormen. (Nota: zorg er voor dat ze niet te diep gaan in deze vergelijking. Het is de bedoeling dat ze begrijpen dat drie dingen één ding kunnen zijn. Het is niet de bedoeling dat de drie afzonderlijke ingrediënten de personen van de drie-eenheid voorstellen!)

Leg uit aan de kinderen dat door te zien hoe drie ingrediënten samen één drankje kunnen vormen, we zo beter zullen begrijpen hoe drie personen één ware God kunnen zijn. Zelfs al is er iets over God die voor ons moeilijk te vatten is, de Bijbel spreekt altijd de waarheid. De Bijbel zegt dat er slechts één ware God is, en dat Hij drie personen is; Vader, Zoon en Heilige Geest.

“Hoor, Israël: de HERE is onze God; de HERE is één!”

GEEF OPMERKING: *Er is slechts één God. Er zijn drie personen in de ene ware God. Er bestaat een speciaal woord dat wil zeggen dat God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest allemaal samen de ene ware God zijn. Men noemt dat speciale woord de DRIE-EENHEID. GOD IS DRIE-EENHEID.*

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “D” voor Drie-eenheid in hun werkboeken.
- ❖ HERHAAL HET VOLGENDE MET DE KINDEREN:
 1. *Er is slechts één ware God.*
 2. *Er zijn drie personen in de enige ware God.*
 3. *De Vader, de Zoon en de Heilige Geest zijn elk volkomen God.*
 4. *Er is slechts één ware God.*
- ❖ Omdat er slechts één God is, hoe zouden wij ons dan moeten gedragen tegenover Hem? LEES *Deuteronomium 5:6-9a* EN/OF *Deuteronomium 6:4-5*.
- ❖ Waarom is het belangrijk om te weten dat er slechts één ware God is? Leg uit dat vele mensen, in de tijd van de Bijbel, en zelfs vandaag nog, geloven dat er vele ware goden zijn. Maar alleen de Bijbel is waar en juist. De Bijbel zegt dat er slechts één ware God is. Alleen door de enige ware God lief te hebben en Hem te aanbidden, zullen we gelukkig zijn.
- ❖ Waarom is het belangrijk om te weten dat elke persoon van de drie-eenheid volkomen God is? Leg uit dat er vele godsdiensten zijn die geloven dat Jezus enkel een zeer speciale persoon is, een engel of een profeet zoals Mozes of een goed mens. De Bijbel zegt dat Jezus God is. Daarom zijn deze andere godsdiensten niet waar. Alleen de christelijke godsdienst is waarheid.

“L” STAAT VOOR LIEFDE

HOOFDTHEMA: Liefde is de overvloed aan vreugde dat God in Zichzelf heeft.

SLEUTELVERS: “Ik heb jullie liefgehad, zoals de Vader Mij heeft liefgehad...Dit zeg ik tegen jullie om je Mijn vreugde te geven, dan zal je vreugde volkomen zijn.” JOHANNES 15:9a, 11

INLEIDING

God is liefde. Misschien wel meer dan eender welke andere verklaring, wordt deze gebruikt om het wezen van God te verklaren. Maar als we Gods liefde buiten de *totaliteit* van Gods karakter gaan beschouwen, dan zal onze opvatting over wie God is misvormd zijn. Dikwijls wordt de aard van Gods liefde omschreven in de brief van Paulus aan de Korintiërs in hoofdstuk 13. Maar men vergeet dan dat deze brief geschreven werd als een model voor gelovigen en niet als theologie over God. Dus *wat* bedoelt God nu eigenlijk wanneer Hij zegt dat Hij liefde is? John Piper omschrijft Gods liefde op een manier waar velen in de moderne kerk eens zouden moeten bij stilstaan:

Bijbelse liefde is de overvloed aan vreugde dat God in Zichzelf heeft, die overvloeit op mensen die dit niet waard zijn, zodat ze getrokken worden in de prachtigste ervaring die er bestaat, namelijk kennen, proeven, genieten, loven en opgenomen worden in de glorie van God.

John Piper, “The Pleasure of God in Election” Preek van 22 februari 1987, © John Piper, 1987.

Gods liefde is het genot en de blijdschap die Hij heeft in Zijn eigen grootheid en waardigheid, die voor ons een fontein van vreugde wordt. Deze omschrijving lijkt ongewoon voor velen van ons omdat het God, en niet mensen, op de eerste plaats zet in Gods affecties. Maar het is in feite helemaal niets nieuws. Ongeveer 100 jaar geleden heeft gemeenteleider Alexander Maclaren, hetzelfde gezegd toen hij over Ezechiël 36 sprak:

Ik zal ingrijpen, volk van Israël – niet omwille van jou, maar omwille van Mijn heilige naam, die je hebt ontwijfd bij de volken waar je gekomen bent! (Ezechiël 36:22) Het fundament van al Gods liefde tegenover zondige mensen, zoals wij, ligt niet in ons, noch aan ons of in iets dat buiten God zelf is. Hij en Hij alleen is de oorzaak en de reden, het motief en het einde van Zijn eigen liefde voor onze wereld...de liefde van God – een liefde die geen enkel ander motief heeft dan Zichzelf...en door deze aard moet het overvloeien uit de vreugdevolle volkomenheid van deze liefde voor eeuwig en eeuwig. Alexander Maclaren, Preken gesproken te Manchester, (New York: Funk and Wagnalls, 1902), pagina 29-30.

Het zou een vergissing zijn als we deze les tot een simplistisch mens-gecentreerd verhaal zouden maken. Het zal een uitdaging zijn om deze definitie met zijn diepe betekenis over te brengen aan de kinderen. Maar we kunnen al beginnen met het zaaien van het zaad van de waarheid (nl. dat God boven alles zichzelf het meest van al liefheeft) in de harten van de kinderen. Die waarheid is de bron van onze vreugde.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Gerief om zeepbellen te blazen.

ANDERE VISUALS

1. Spiegels uit Les #15.
 2. Rol met *Johannes 15:9a, 11* erop geschreven.
- Optioneel: Voorwerpen om het verhaal van Zacheüs te vertellen.

LES PRESENTATIE

Neem het gerief om zeepbellen te blazen uit de Zegen Doos. Roep het vreugdevol uit dat je een flesje om zeepbellen te blazen gevonden hebt in de Zegen Doos en begin met enthousiasme bellen te blazen. Begin met de belletjes te blazen weg van de kinderen, niet in hun richting, om hen een beetje te plagen. Geniet van de belletjes en wees er meer en meer enthousiast over. Kom langzaam dichterbij de kinderen terwijl je voortdurend belletjes blaast, zodat er belletjes in hun richting beginnen te zweven. (Hou je aandacht gericht op de belletjes en niet op de kinderen.) Moedig de kinderen aan om te genieten van de luchtbelletjes. Laat hen er een paar doen springen of vangen met hun handen.

GEEF OPMERKING: Ik geniet ervan om zeepbellen te blazen. Het geeft me veel plezier. Hoe meer ik blaas, hoe meer belletjes er uit komen totdat er zoveel zijn dat ze gewoon overvloeien. Zelfs al konden jullie geen belletjes blazen, toch konden jullie genieten van de belletjes die ik gemaakt heb. Ik deelde de vreugde die ik had door het maken van de belletjes, samen met jullie. Maar vanaf het moment dat ik stopte met blazen, stopten ook de belletjes en het plezier die ze ons gaven stopte ook.

Leg uit dat, hoewel je veel plezier had aan het maken van zeepbellen, na een tijdje kan het je vervelen of wordt je er moe van of heb je geen zeep meer. Het plezier en amusement die je er aan had is dan gedaan.

VRAAG: Zou het niet prachtig zijn indien er iets zou zijn die ons altijd vreugde en plezier zou kunnen geven? Vreugde, dat nooit ofte nimmer zou stoppen! Vreugde die altijd overvloedig is! Denk je dat er iemand of iets is die dat voor ons zou kunnen doen? Kan een vriend dat altijd doen? Jouw ouders misschien? Nee, ze worden immers ook moe of vervelen zich of voelen zich ongelukkig. Maar kan God dat doen? Kan God ons altijd vreugde geven? Hoe doet Hij dat dan? Denk je dat God in de hemel zit en daar geniet van het blazen van zeepbelletjes? Zie je dan gigantische zeepbellen uit de hemel dwarrelen? Nee. Maar wat zou God dan al die tijd aan het doen zijn? Zou Hij zo iets spannends aan het doen zijn, waarvan Hij zo geniet, dat Zijn vreugde overvloedt waardoor wij ook kunnen genieten?

Laat de kinderen een paar antwoorden geven. Help hen na te denken in de richting van de dingen waarvan God altijd zou genieten, of iets waaraan God het meeste plezier heeft. Sommige kinderen zullen waarschijnlijk wel denken aan dingen uit de natuur, maar normaal gezien zullen de kinderen denken aan mensen. Maar zijn mensen altijd fantastisch? Maken de mensen God altijd blij? (We zijn zondaars.) Hebben de mensen dan altijd al bestaan?

GEEF OPMERKING: Als je van iets geniet, het koestert en er in opgaat, dan kunnen we zeggen dat je daarvan houdt. Er is iets waarvan God het meest houdt. Iets dat Hij altijd heeft liefgehad, voor de wereld er reeds was, of de dieren, of zelfs mensen. Kun je raden waarvan God het meest geniet en wat Hij het meest liefheeft?

Neem nu de spiegel uit de les van vorige week. Vraag de kinderen of ze nog weten waarom we deze spiegel gebruikt hebben tijdens de vorige les. Wat hebben we gezegd dat God zou zien indien Hij naar zichzelf zou kijken in de spiegel? Hij zou Jezus zien. Is Jezus al altijd bij God geweest? Ja, Jezus is eeuwig. God heeft altijd van Jezus gehouden en altijd van Hem genoten (*Johannes 17:24*). Hij is altijd geweldig goed, prachtig en perfect. Hij is God. God geniet het meest van al van zichzelf. Omdat God het meest van al van zichzelf geniet en nooit moe wordt dat te doen, blijft Zijn vreugde altijd maar komen. Het vloeit over en Hij deelt Zijn vreugde met mensen. Dat is LIEFDE. Liefde is de overvloed aan vreugde dat God in zichzelf heeft en dat Hij deelt met ons, zodat ook wij kunnen genieten van God.

GEEF OPMERKING TERWIJL JE NOG MEER LUCHTBELLETJES AAN HET BLAZEN BENT: Laat ons eens voorstellen dat dit stokje (die bij de zeepbellenfles hoort) God is, ziet op en genietend van zichzelf. Stel je voor dat deze belletjes de vreugde en blijdschap zijn afkomstig van God die zichzelf het meeste liefheeft. Wat zou er dan gebeuren als God zou stoppen om van zichzelf te houden? (STOP MET HET BLAZEN VAN BELLETJES EN KIJK NAAR DE KINDEREN.) De vreugde zou stoppen. Er zou geen vreugde of blijdschap zijn voor God of iemand anders. Maar dat kan nooit gebeuren omdat God altijd zichzelf liefheeft en van zichzelf geniet boven alles. Dus God vloeit altijd over van vreugde die nooit ophoudt. (BLAAS

NOGMAALS BELLETJES.) *God laat zijn vreugde overlopen om het te delen met anderen.*
(BLAAS OPNIEUW BELLETJES NAAR DE KINDEREN.) *God is LIEFDE.*

Vraag aan de kinderen waar al die overvloeierende vreugde naartoe gaat. Met wie deelt God Zijn vreugde? Heeft iedereen die vandaag in het gebouw zit genoten van de zeepbellen? Nee, alleen de kinderen van onze klas. Wie besliste naar waar de belletjes moesten geblazen worden? Deelt God Zijn bijzondere liefde met iedereen? Moet je daarvoor iemand speciaals zijn? Moet je daarvoor goed, slim, sterk of mooi zijn of moet je misschien een bepaalde naam hebben?

Haal Gods bijzonder volk, Israël aan. God zei dat Hij hen zou liefhebben voor eeuwig (Jeremia 31:3). Waarom Israël? Deelde God Zijn liefde met hen omdat ze de beste, sterkste, grootste of rijkste natie waren?

LEES *Deuteronomium 7:6-8a.*

Want u bent een volk dat aan de Heer, uw God, is gewijd. U bent door Hem uitgekozen om, anders dan alle andere volken op aarde, zijn kostbaar bezit te zijn. Het is niet omdat u talrijker was dan de andere volken dat Hij u lief kreeg en uitkoos – u was het kleinste van allemaal! Maar omdat Hij u liefhad...

Leg uit dat God gekozen had om Israël lief te hebben, en dit niet omwille van hun grootheid of waardigheid, ook niet omdat ze het verdiend hadden, maar omdat God zelf gekozen heeft om hen lief te hebben. God besliste zelf met wie Hij Zijn liefde zou delen. God kiest ook individuele mensen uit met wie Hij Zijn liefde zal delen.

VERHAAL – JEZUS EN ZACHEÛS *Lukas 19:1-10*

LEG DE NADRIJK OP VOLGENDE PUNTEN:

- ❖ Zacheüs was een belastingsontvanger. Hij was niet populair en werd niet graag gezien onder de mensen omdat de meeste tollenaars in die tijd niet eerlijk waren. Ze vroegen extra geld aan de mensen. Ook was Zacheüs klein van gestalte en waarschijnlijk niet echt sterk.
- ❖ Er was een grote menigte die zich verzameld had rondom Jezus. In die grote menigte waren er waarschijnlijk wel slimmere, sterkere en vriendelijkere mensen dan Zacheüs.
- ❖ Uit heel die menigte koos Jezus Zacheüs uit om Zijn liefde met hem te delen.
- ❖ Zacheüs verwelkomde Jezus met grote blijdschap en zijn hele leven veranderde drastisch. Hij werd vervuld met vreugde.

VRAAG: Deelde Jezus Zijn liefde met Zacheüs omdat Zacheüs dat verdiend had? Nee, hij was namelijk een zondaar. Waarom verkoos Jezus dan om hem lief te hebben? Omdat Jezus beslist had om Zijn liefde met Zacheüs te delen. Toen Jezus dat deed, werd Zacheüs vervuld met vreugde. God is blij om de liefde die Hij heeft in zichzelf te delen met simpele zondaars die het niet verdienen. Dat is LIEFDE.

STEL HEN HET VOLGENDE SCENARIO VOOR:

GEEF OPMERKING: Als je valt en jouw knie bezeert, dan zal je ma waarschijnlijk wel een pleister geven. Zal dat jou blij maken? Maar zou een kus en een knuffel en de troost van de stem van je mama jou niet meer blij maken? Dat is liefhebben. Wanneer je ziek bent en je ma of pa geven jou een medicijn en laten je dan alleen, zou je daarmee blij zijn? Zou je niet meer blij zijn indien je ma of pa een beetje bij je bleef en jou iets zou voorlezen of een spelletje zou spelen met jou? Dat is liefhebben.

Leg uit dat alle dingen die God voor mensen voorziet, goed zijn. Maar als God de vreugde die Hij heeft in zichzelf niet deelt, zodat ook wij van Hem kunnen genieten, dan zullen we nooit gelukkig zijn. Gods liefde is wat ons waarlijk gelukkig zal maken. Het is een blijdschap die nooit kan opraken omdat God nooit zal stoppen met van zichzelf te genieten.

TOON, LEES EN VERKLAAR *Johannes 15:9a, 11.*

Ik heb jullie liefgehad, zoals de Vader Mij heeft liefgehad...Dit zeg Ik tegen jullie om je Mijn vreugde te geven, dan zal je vreugde volkomen zijn.

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “L” voor Liefde in hun werkboeken.
- ❖ Herhaal de omschrijving van Gods liefde: de overvloed aan vreugde die God in zichzelf heeft, door opnieuw het luchtbelletjes voorbeeld aan te halen.
- ❖ Vraag aan de kinderen: Hoe weet je wanneer iemand van je houdt? Hoe zal die persoon zich dan gedragen tegenover jou? Jouw ouders houden van jou. Hoe gedragen ze zich tegenover jou? Vergeven ze jou? Zorgen ze voor jou wanneer je ziek bent? Zijn ze vriendelijk tegen jou? Geven ze jou goede dingen? Wijzen ze jou terecht? (GEEF NOG ANDERE VOORBEELDEN.)
- ❖ Hoe denk je dat God zich gedraagt tegenover de mensen die Hij liefheeft? Hoe gedroeg Hij zich tegenover Zacheüs? LEES EEN PAAR VAN DE VOLGENDE PASSAGES UIT DE SCHRIFT OM HEN TE TONEN HOE GOD OP VERSCHILLENDE MANIEREN OVERVLOEIT VAN ZIJN LIEFDE TEGENOVER ZIJN VOLK.
 - *Psalm 103:3...vergeeft alle schuld en geneest jou.*
 - *Psalm 103:4...redt jouw leven van het graf en kroont je met liefde.*
 - *Psalm 103:5...overlaadt je met schoonheid en geluk.*
 - *Sefanja 3:17...Hij zal vol blijdschap zijn, verheugd over jou.*
 - *Hosea 14:5...Geneest jou van je onttrouw, Zijn hart gaat naar je uit.*
 - *Efeziërs 1:4-5...Hij kiest jou vol liefde uit en maakt je tot Zijn kind.*
 - *Hebreeën 12:6...Hij berispt jou.*
 - *Romeinen 5:8...Stierf voor jou.*

Conclusie: Gods liefde maakt onze vreugde compleet.

- ❖ Hoewel onze ouders ons liefhebben en ons dat ook tonen, is Gods liefde voor Zijn volk groter en beter. Gods liefde is:
 - *Psalm 63:4...meer dan het leven.*
 - *Psalm 103:17...eeuwig.*
 - *Psalm 103:11...zoals de hoge hemel.*
 - *Jesaja 54:10...onwankelbaar (verandert niet).*

Conclusie: Gods liefde maakt onze vreugde compleet.

- ❖ In *Jesaja 49:16*, zegt God dit over de mensen die Hij liefheeft: ***Ik heb je in Mijn handpalm gegrift.*** Vraag de kinderen of ze weten wat het betekent om iets te griffen. Van op het moment dat iets gegrift is, is het voor altijd. Als God jou liefheeft, dan heeft Hij jou altijd in Zijn gedachten. Hij zal jou nooit vergeten. *Jesaja 40:11* zegt dat God ***Zijn kudde als een herder weidt: Zijn arm de lammeren samen brengt en Hij ze koestert en de ooien zorgzaam leidt.*** Wanneer God jou liefheeft, dan zal Hij jou dicht bij Zijn hart houden.
- ❖ Houdt God van mensen omdat ze goed, slim, sterk of speciaal zijn? (Gebruik het voorbeeld van Jakob en Esau uit *Romeinen 9:10-14*.)

- ❖ Van wie houdt God? LEES *Psalm 147:11*.

***Vreugde vindt de Heer in wie
Hem eren en in wie hopen op Zijn
liefde en trouw.***

Conclusie: God houdt van mensen die hun hoop (vertrouwen) stellen in Hem.

LES 17

“A” STAAT VOOR ALOMTEGENWOORDIG

HOOFDTHEMA: God is overal, altijd.

SLEUTELVERS: “Als iemand zich verbergt, zou Ik hem dan niet zien? – spreekt de Heer. Ben Ik niet overal, in de hemel en op aarde?”
JEREMIA 23:24

INLEIDING Als je aan kinderen vraagt, “Waar is God?” dan zullen de meesten van hen antwoorden dat Hij in de hemel is. En het is ook waar dat de hemel die bijzondere verblijfplaats is van God, maar de Bijbel maakt ons ook duidelijk dat God overal aanwezig is en dit op elk ogenblik. God is alomtegenwoordig (omnipresent). Hoewel dit woord een moeilijk woord is voor de kinderen, is het niettemin een uniek woord die de enige ware God omschrijft en niemand anders.

Deze les bevat drie belangrijke hoofdt thema's:

- God is niet gebonden aan een plaats.
- God is volkomen aanwezig overal en op elk ogenblik.
- God kan kiezen om op verschillende manieren te handelen op verschillende plaatsen.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Aanwezigheidslijst van de klas vastgemaakt op een klembord.
2. Een potlood.

ANDERE VISUALS

1. Verschillende soorten afbeeldingen (de ruimte of een helder blauwe hemel, de bodem van een oceaan of een grot, zonsopgang of zonsondergang, een uitgestrekte oceaan.)
2. Talkpoeder en een klein doosje. (Doe wat poeder in het doosje – een doosje waaruit het poeder kan lekken.)
3. Deodorant of luchtverfrisser.
4. Voorwerpen bruikbaar voor het verhaal van het Pesachfeest in *Exodus 11* (klein tafeltje, een paar borden, enz., pop)
5. Rol met *Jeremia 23:24* erop geschreven.

Nota: Deze les mag weggelaten worden. Zie inleiding, pagina x voor de uitleg.

LES PRESENTATIE

Laat een kind naar voor komen om de aanwezigheidslijst (vastgemaakt op een klembord) uit de Zegen Doos te halen. Toon aan alle kinderen wat er op het blad staat en leg in het kort uit waarvoor dit blad dient. Vraag aan elk kind om met "Aanwezig" te antwoorden wanneer zijn of haar naam afgeroepen wordt en vink dan de naam van de aanwezige aan op het blad. Als je alle namen hebt afgeroepen, roep je de naam "De HEER" af. Antwoordt Hij? Is er iemand die Hem de klas heeft zien binnen komen vandaag?

GEEF OPMERKING: Normaal gezien weten we of iemand aanwezig is of niet, omdat we die persoon kunnen zien of horen. Dat is zo omdat we lichamen hebben die we kunnen zien/horen. We hebben God niet horen antwoorden. We hebben Hem niet gezien. Wil dat dan zeggen dat Hij hier niet is? Waar is God? Wat zegt de Bijbel?

LEES VOLGENDE GEDEELTES VAN *Psalm 139:8-12* VOOR EN MAAK GEBRUIK VAN DE GEPASTE AFBEELDINGEN.

*Als je naar de hemel ging, ver weg van hier, heel ver weg, dan zou God daar zijn.
Als je diep in een grot ging of naar de bodem van een oceaan, dan zou God daar zijn.
Als je voorbij de zonsopgang ging, dan zou God daar zijn.
Als je naar de overkant van de grote oceaan ging, dan zou God daar zijn.
Als je jezelf verborg in totale duisternis, dan zou God daar ook zijn.*

VRAAG AAN DE KINDEREN: *Hoe is het mogelijk dat God op al die plaatsen kan zijn op hetzelfde ogenblik? Zou jij of ik dat kunnen? Waarom niet?*

Leg uit dat we een lichaam hebben die uit huid, spieren en beenderen bestaan. Onze lichamen nemen een bepaalde hoeveelheid ruimte in. Wijzelf blijven binnenin die ruimte. Onze buitenkant zorgt ervoor dat alles binnenin die ruimte gehouden wordt. Dus, onze lichamen kunnen slechts op één enkele plaats zijn op een bepaald ogenblik. Maar in tegenstelling tot ons, heeft God geen lichaam. God kan overal zijn op hetzelfde ogenblik.

Demonstreer met het poeder en de deo. Schud het doosje met talkpoeder boven de Zegen Doos. Komt er poeder door de gaatjes van het doosje? Kan het doosje het poeder in een bepaalde ruimte houden? God kan niet vastgehouden worden in een bepaalde ruimte.

Spuut wat deo of luchtverfrisser in de klas. Blijft de geur slechts op één bepaalde plaats hangen? Zou je kunnen verhinderen dat de geur het hele klaslokaal vult? Kun je de geur zien? Kun je horen waar de geur zich bevindt? Als je hem niet ziet of hoort, wil dit dan zeggen dat de parfum niet in de klas is? Zelfs al zien we of horen we God niet, wil dit dan zeggen dat Hij hier niet in de klas aanwezig is?

TOON EN LEES *Jeremia 23:24*.

Als iemand zich verbergt, zou Ik hem dan niet zien? – spreekt de Heer. Ben Ik niet overal, in de hemel en op aarde?

Leg uit dat God overal aanwezig is: in onze klas, ons huis, onze auto, aan de andere kant van de oceaan, op planeten die zich ver weg van de aarde bevinden, altijd en elk ogenblik is God daar. Er is daarvoor een speciaal woord, dat betekent dat God overal is, altijd. God is **ALOMTEGENWOORDIG**.

Aangezien God Alomtegenwoordig is – overal en op elk ogenblik – betekent dat dan dat Hij overal waar Hij is, ook overal hetzelfde doet?

VERHAAL – HET PESACHFEEST *Exodus 11, 12:1-13*

Steek twee verschillende thuis scènes in elkaar, een van een Israëlitische familie en een van een Egyptische familie. Gebruik voorwerpen zoals borden in het huis van de Israëliet en plaats een pop in het huis van de Egyptenaar. Laat een paar kinderen naar voor komen om elk een familielid te spelen in beide huizen.

LEG DE NADRIK OP VOLGENDE PUNTEN:

- ❖ *De Israëlieten waren Gods uitverkoren volk. Hij hield van hen en wilde dat ze vrijgelaten werden uit Egypte.*
- ❖ *Farao, de koning van Egypte luisterde niet naar God en weigerde God gehoorzaam te zijn, zelfs nadat God al negen verschrikkelijke plagen over Egypte had laten komen.*
- ❖ *God zou nu nog één plaag sturen. God zou nu alle eerstgeborenen zonen van de Egyptenaren doden. (Exodus 11:4-5)*

ZET NU DE SCENE OP VAN DE NACHT VAN HET PESACHFEEST EN VERTEL HET VERHAAL ZODANIG DAT DE KINDEREN DE VOLGENDE VRAGEN KUNNEN BEANTWOORDEN.

- ❖ *Wat was er aan het gebeuren in de huizen van de Israëlieten? Was God bij hen? Was Hij daar om hen te straffen? Of was Hij bezig met Zijn volk te beschermen en lief te hebben? Denk je dat ze daar blij mee waren?*
- ❖ *Wat was er aan het gebeuren in de huizen van de Egyptenaren? (NEEM HET POPPETJE WEG VAN HEN.) Wie was er daar om hun eerstgeborene te nemen en te doden? Denk je dat ze daar blij mee waren?*

Leg uit dat hoewel God altijd overal is, Hij zich kan voornemen om verschillende dingen te doen op verschillende plaatsen. Omdat God aanwezig is overal en op elk ogenblik, kunnen mensen dan die God niet liefhebben en Hem niet vertrouwen, zich dan ooit verbergen voor Hem? Bestaat er ergens een plaats waar zondaars zich kunnen verbergen en zo ontsnappen aan de woede van God? God is overal aanwezig om zondaars te straffen. Dat is iets huiveringwekkends. Maar God is ook overal aanwezig bij diegenen die Hem liefhebben en op Hem vertrouwen, om hen te zegenen, te troosten en te beschermen. Dat is iets prachtigs. God is altijd met Zijn kinderen.

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “A” van Alomtegenwoordig in hun werkboeken.
- ❖ Laat de kinderen het woord luidop zeggen en help hen de betekenis ervan te begrijpen. Leg hen uit dat, hoewel dit een moeilijk woord is, het goed is om woorden te leren over God die waar zijn en uitsluitend gelden voor God alleen en niemand anders. Je zou dit woord nooit kunnen gebruiken om iets of iemand anders te beschrijven.
- ❖ Vraag de kinderen om te denken aan een kleine baby. Worden baby's graag alleen gelaten? Wat gebeurt er wanneer hun mama's hen alleen laten? Waarom wenen ze meestal? Een baby wil bij zijn/haar moeder zijn. Moeder voedt, troost en spreekt met hem. Zelfs al worden kinderen ouder, dan zijn ze nog altijd graag bij hun ma, pa of iemand of iets die ze lief hebben, zoals een teddybeer 's nachts. Wie heeft ons zo gemaakt dat we graag iemand bij ons hebben? God. Waarom heeft Hij ons zo gemaakt?
- ❖ Kan je ma of pa altijd bij jou zijn? Kunnen zij er altijd zijn om jou te beschermen en jou te troosten? Waarom niet? Is er iemand die er altijd is, waar je ook bent of waar je ook gaat?
- ❖ Soms, wanneer mensen iets willen doen waarvan ze weten dat het verkeerd is, wachten ze tot er niemand kijkt, zoals een koekje uit de koekedoos nemen zonder toelating van je ouders. Is God daar dan op die plaats? Wat als je snel het koekje neemt en dan vlug naar de kast loopt en je daar verbergt om het koekje op te eten? Is God daar ook?
- ❖ Soms, als we alleen zijn, of met mensen die we niet goed kennen, kunnen we ons angstig voelen. Eén van de namen voor Jezus is Immanuel, wat betekent God is met ons. Jezus maakte een belofte aan Zijn vrienden voordat Hij naar de hemel terugkeerde. LEES *Matteüs 28:20b*. Zal God zich aan die belofte houden tegenover hen die Hem liefhebben en Hem vertrouwen? LEES OOK NOG *Psalms 56:4-5*, OF *Psalms 121*.

LES 18

“S” STAAT VOOR SCHUILPLAATS

HOOFDTHEMA: God is plaats van veiligheid en bescherming voor Zijn volk.

SLEUTELVERS: “De naam van de Heer is een sterke toren, de rechtvaardige snelt erheen, en is veilig.”
SPREUKEN 18:10

INLEIDING

Als wij denken aan een plaats van veiligheid en bescherming, dan denken we meestal aan fysieke veiligheid. Dat is een zeer praktische zorg voor ons allen, maar zeker voor kinderen. Maar de meer betekenisvolle omschrijving van “schuilplaats” is de plaats waar de ziel beschermd kan worden en veilig is. De woorden van Jezus in *Matteüs 10:28* vertellen ons heel duidelijk dat we vooral over onze ziel moeten bezorgd zijn omwille van de toorn van een heilige God. Waar naartoe kunnen we vluchten om veilig te zijn voor de toorn van God? **...ze zullen in de naam van de Heer een toevlucht vinden.** (*Sefanja 3:12*). Als we onze toevlucht zoeken in de naam van de Heer, dan verheugt God zich in ons, omdat Hij zich verheugt in Zijn naam en die ook zal beschermen.

In deze les zullen ons eerst en vooral richten op werkelijke fysieke bescherming, omdat dit voor kinderen concreter en verstaanbaarder is. Deze vergelijking zullen we dan gebruiken om hen te richten op de meer belangrijkere schuilplaats voor de ziel.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Afbeelding van een ridder (Resource packet).

ANDERE VISUALS

1. “Toren met Naam van God” maken. Gebruik een stuk hard karton dat groot genoeg is, zodat er een kind zich achter kan verschuilen. Ontwerp het zodanig dat het er uitziet als een toren. Schrijf bovenaan de toren in grote letters “De HEER”. Schrijf ook een paar verschillende karakteristieken van God op de “stenen”. (Nota: Je zou dit kunnen doen als een klasactiviteit voordat de les begint, maar vertel de kinderen dan niet waarom je dit maakt. Gebruik dit om reeds geziene karakteristieken te herhalen.)
2. Rol met *Spreuken 18:10* er op geschreven.
3. Lijst met verzen (Resource packet).
4. Voorwerpen – verschillende soorten bouwmaterialen zoals stokken, gras, modder of aarde, stenen, oude kledingstukken, papier.

Optioneel: Afbeeldingen van een kasteel en van een ruïne van fort of kasteel.

LES PRESENTATIE

Laat een kind naar voor komen om de afbeelding van de ridder uit de Zegen Doos te halen. Begin te praten over wat ridders in feite zijn. Waarom waren ze zo gekleed? Wat deden ze? Waar zou een ridder wonen in die tijd? [In een kasteel.] Hoe zien kastelen eruit? Waarom moeten ze sterk zijn?

GEEF OPMERKING: *Als wij nu een kasteel zouden willen bouwen om ons te beschermen tegen de wind, regen en onze vijanden, welk materiaal zouden we dan best gebruiken?*

Toon verschillende soorten bouwmaterialen en praat over welke ervan je het best zou kunnen gebruiken en waarom. Kom samen met de kinderen tot de conclusie dat stenen het sterkst zijn en het meest geschikt zijn om dit te doen. Daarom werden de meeste kastelen die gebouwd werden ook met stenen gebouwd. (Toon afbeeldingen van sterke kastelen.)

VRAAG: *Zou een groot stenen kasteel ons altijd kunnen beschermen? Zou het voor altijd overeind kunnen blijven staan? (TOON EEN AFBEELDING VAN EEN RUÏNE VAN EEN KASTEEL.) Zelfs al kan dit kasteel ons beschermen tegen vijandelijke legers, kan het ons beschermen tegen ziekte? Zou het ons kunnen beschermen tegen doodgaan? Zou het ons kunnen beschermen tegen het hebben van verkeerde gedachten en gevoelens? Zou het ons kunnen beschermen tegen satan? (1 Petrus 5:8)*

Leg uit dat er niets is dat we kunnen bouwen dat ons zou kunnen beschermen tegen al deze dingen. We kunnen onszelf niet tegen alles beschermen. Wat kunnen we dan wel doen? Waar kunnen we dan heen gaan om echt veilig te zijn? Waar zullen we het antwoord vinden?

TOON EN LEES Spreuken 18:10

***De naam van de Heer is een sterke toren,
de rechtvaardige snelt erheen, en is veilig.***

Hoe kan een naam nu een sterke toren zijn? Weet je nog, Gods naam, Yahweh, de HEER? Zijn naam vertelt ons wie Hij is en wat Zijn karakter is en door wat God gekend is. Toon de kartonnen toren en lees een paar van de karakteristieken van God die op de stenen geschreven staan. Leg uit dat hoewel we niets kunnen bouwen die ons kan beschermen of veilig bewaren, er iets is dat sterker en beter is dan gelijk welk kasteel. Iets dat ons kan beschermen van gelijk welk gevaar – de naam van de HEER. Hoe sterk of angstaanjagend wind, storm of aanval van satan ook mag zijn, er is iets dat nog meer angstaanjagend is dan al deze dingen samen. Wat zou dat kunnen zijn?

LEES Matteüs 10:28. Jezus zei:

Wees niet bang voor hen die wel het lichaam maar niet de ziel kunnen doden. Wees liever bang voor Hem die in staat is én ziel én lichaam om te laten komen in de Gehenna.

GEEF OPMERKING: *Er is iets die bescherming nodig heeft, meer dan jouw huid, spieren of beenderen (dingen die je kunt zien). Jouw gedachten, jouw hart (gevoelens) en jouw ziel: dit zijn dingen die niet gezien kunnen worden en die het allerbelangrijkste deel zijn van wie jij bent. De enige persoon die de macht heeft om zowel jouw lichaam als jouw ziel in de Gehenna (hel) om te laten komen is God. Dus waar kunnen we nu naartoe om veilig te zijn? Waar is de enige plaats waarnaar we kunnen vluchten? Wat is de enige keuze?*

LEES NOGMAALS Spreuken 18:10.

***De naam van de Heer is een sterke toren,
de rechtvaardige snelt erheen, en is veilig.***

Leg uit dat de enige plaats waarheen je kunt snellen om veilig en beschermd te zijn van God is *naar* God. Wanneer we naar de naam van de HEER snellen om veilig te zijn (laat een kind naar voor lopen om zich achter de toren te verbergen), dan zal er niets of niemand zijn die onze zielen kunnen beschadigen. Onze zielen zijn voor altijd veilig. God is een SCHUILPLAATS voor de rechtvaardigen – mensen die Hem liefhebben en op Hem vertrouwen. Zelfs al worden we ziek of hebben we pijn, het belangrijkste deel van ons, onze zielen, zullen altijd veilig zijn.

Vertel hen dat David in de Bijbel de vriend van God genoemd wordt. Hij had God lief en vertrouwde Hem. Er was een tijd in het leven van David dat zijn vijanden hem voortdurend op de hielen zaten. Niet alleen wilden ze hem pijn doen, ze wilden hem zelfs vermoorden. Zelfs satan probeerde David schade toe te brengen en wilde hem te gronde richten. David vluchtte en hield zich schuil in de wildernis, grotten, achter sterke muren. Maar David wist dat, zelfs al deden zijn vijanden hem pijn of zouden ze hem doodden, zijn ziel altijd veilig zou zijn in de naam van de HEER. Hoe weten we dat? We kunnen de woorden die David opgeschreven heeft lezen in de Bijbel.

LEES DE VERZEN* UIT HET RESOURCE PACKET. GEBRUIK EEN VAN DE VOLGENDE SUGGESTIES.

1. Laat andere leraars of ouders een cirkel vormen rond de kinderen en laat elk van hen aan de beurt komen om een vers voor te lezen.
2. Lees de verzen terwijl je rondom de kinderen wandelt zodat ze het gevoel hebben dat ze omringd zijn door Gods bescherming.

* Psalm 61:4; 3:4; 7:11; 18:3; 27:5; 31:21; 32:7; 46:2; 62:6-9.

Denk je dat David wil dat jij ook zou weten dat alleen God jouw schuilplaats is? Waar naartoe zouden we moeten rennen voor bescherming? Naar de naam van de HEER. Waar is de enige plaats waar onze ziel veilig kan zijn? In de naam van de HEER. Wie zal en kan jouw ziel voor altijd beschermen? De HEER.

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “S” voor Schuilplaats in hun werkboeken.
- ❖ Herhaal dat schuilplaats betekent dat God een plaats is van veiligheid en bescherming voor Zijn volk. Welk deel van ons heeft de meeste nood aan bescherming: ons lichaam of onze ziel? Jouw ziel is veel belangrijker dan je lichaam. Als je God liefhebt en Hem vertrouwt, zal Hij jouw ziel altijd veilig bewaren. (De ziel is het deel van ons dat je niet kunt zien, nl. onze gedachten, gevoelens en verlangens. Dit zijn de allerbelangrijkste dingen van ons. Onze zielen zullen voor altijd blijven, ofwel in de hemel ofwel in de hel.)
- ❖ Als ik pijn heb of als ik ziek ben, wil dat dan zeggen dat God niet in staat is om mijn hele lichaam veilig te houden? LEES 1 Petrus 1:6-7. Zelfs al ben je een kind van God, je zult ook af en toe ziek worden of pijn moeten verdragen en je zult ook veel dingen moeten doorstaan. Dat gebeurt niet omdat God jou niet liefheeft of omdat Hij jouw lichaam niet kan beschermen. God zal deze dingen in jouw leven toelaten of teweegbrengen met als doel dat jouw geloof in God sterker zal worden.
- ❖ De Bijbel gebruikt vele keren beeldspraak om uit te leggen wat het karakter van God is. God als een schuilplaats wordt voor ons voorgesteld met de woorden “sterke toren”, “schild” of “burcht”. Betekent dat dan dat God ook *letterlijk* een toren of een schild of een burcht is? God is geen toren, maar we weten wat torens zijn en hoe sterk ze zijn. Dat kan ons helpen begrijpen hoe sterk en veilig God is.

Nota: Bewaar de “Toren met naam van God” voor de volgende les.

LES 19

“O” STAAT VOOR ONVERANDERLIJK

HOOFDTHEMA: God verandert nooit.

SLEUTELVERS: “Ik, de Heer, ben niet veranderd.”
MALEACHI 3:6a

INLEIDING

God is dezelfde gisteren, vandaag en morgen (*Hebreeën 13:8*). Dit is een rotsvaste zekerheid in een wereld vol van wispelturige en onvoorspelbare mensen. Een wereld die constant verandert en vol is van onvaste relaties. De enige ware God blijft dezelfde. Al wie God is en wat Zijn karakter inhoudt in al Zijn grootheid en waardigheid, zal niet afnemen of veranderen. Dat is een moeilijk concept voor ons om te begrijpen. Vooral kinderen zien verandering als iets dat goed en gewenst is. Ze willen immers groter, sterker en slimmer worden. Daarom moeten we de grote waarheid leren zien en begrijpen, dat we een God hebben die nooit zal veranderen in al Zijn volmaaktheden, doelen en beloften.

IN DE ZEGEN DOOS

1. **Maak een eenvoudige fotoalbum met drie tot vijf foto's van momentopnamen van jezelf (of een ander familielid), van geboorte tot nu.**

ANDERE VISUALS

1. “Veranderingen” affiche. Schrijf bovenaan de affiche “Veranderingen”. Maak daaronder twee kolommen met als titel “goed” en “slecht”. Schrijf drie of vier voorbeelden onder elke titel. Bijvoorbeeld, onder “goed”: Leren → slimmer worden. Lichamelijke oefeningen doen → sterker worden enz.; onder “slecht”: Snoep eten de hele dag → ongezond worden. Geen lichamelijke oefeningen doen → zwakker worden, enz.
 2. “God” album. Zorg er voor dat dit album eruit ziet als jouw eigen fotoalbum, maar steek op elke pagina, in plaats van foto's, kopieën in van de “God” affiche (zie Resource packet). Alle pagina's in het “God” album zullen er dus hetzelfde uitzien.
 3. ‘Naam van de HEER-toren’ uit Les 18.
 4. Lang kleed en een papieren kroon, dat gedragen kan worden door een kind.
- Optioneel: Blokken of kartonnen stenen.

LES PRESENTATIE

Laat een kind naar voor komen om het fotoalbum uit de Zegen Doos te nemen. Toon alle foto's uit het album aan de kinderen. Vraag of alle foto's precies hetzelfde zijn. Waarom niet? Wat is er zo veranderd aan deze persoon? Vertel in het kort welk soort van lichamelijke, mentale en emotionele veranderingen er bij deze persoon gebeurd zijn. Vertel hen dat iedereen verandert. Als we bijvoorbeeld volgend jaar een foto zouden nemen van deze persoon, dan zouden er weer veranderingen te zien zijn.

Gebruik de "Veranderingen" affiche om aan te tonen dat sommige veranderingen goed zijn.

GEEF OPMERKING: *Als je naar school gaat en leert, dan zal je slimmer worden. Als je lichamelijke oefeningen doet, dan zal je sterker worden. Als je gehoorzaam bent aan jouw ouders, dan zal je jezelf goed kunnen gedragen. Als je gezond voedsel eet, dan zal je gezond worden.*

Sommige veranderingen zijn slecht.

GEEF OPMERKING: *Als je junk food eet, zal je dik en ongezond worden. Als je geen lichamelijke oefeningen doet zal je zwak worden. Als je de ganse dag televisie kijkt zal je lusteloos worden.*

Sommige veranderingen gebeuren nu eenmaal omdat we er zelf geen controle over hebben.

GEEF OPMERKING: *We worden oud, we verliezen ons gezichtsvermogen, we worden moe en ziek, enz.*

Leg uit dat de hele schepping verandert en niet alleen de mensen. Vogels, rupsen, meren en zelfs rotsen veranderen. Maar hoe zit het dan met God? Verandert God ooit of verandert Zijn karakter? Waar kunnen we het antwoord vinden?

LEES *Psalm 102:26-28*.

Vóór alle tijden hebt U de aarde gegrondvest, de hemel is het werk van Uw handen. Zij zullen vergaan, maar U houdt stand, zij zullen als kleren verslijten, U verwisselt ze als een gewaad... maar U blijft dezelfde...

"Dezelfde blijven" betekent niet veranderen. God verandert niet. Hij is ONVERANDERLIJK. Verwijs naar de "Veranderingen" affiche.

GEEF OPMERKING: *God verandert nooit om sterk te worden. Hij is reeds almachtig. God verandert nooit om wijs of goed te worden. Hij is al wijs en goed. Veranderingen maken ofwel iets beter of slechter. God is al perfect in al wie Hij is en wat Hij is. Hij verandert niet. God kan niet beter worden. Hij is al de beste!*

Toon de kinderen het "God" album en blader doorheen de pagina's. Waarom is dit album anders dan diegene die we gevonden hebben in de Zegen Doos? Waarom zijn de pagina's allemaal dezelfde?

LEES *Hebreeën 13:8*.

Jezus Christus (God) blijft dezelfde, gisteren, vandaag en tot in eeuwigheid!

Waarom is het belangrijk om te weten dat God nooit verandert? Is dat iets goeds? Omdat God onveranderlijk is in wie Hij is, zullen ook Zijn voornemens en beloften nooit veranderen. Gods volk Israël leerde hoe belangrijk dit was. (Nota: In dit voorbeeld behandelen we Israël als één geheel en unieke eenheid en niet als slechts één persoon die voor God staat. In dit voorbeeld is Israël een speciaal geval.) Herhaal dat Gods doel en belofte voor Israël was dat Hij van hen een grote natie zou maken. Laat een kind naar voor komen. Plaats de kroon en het lange kleed over hem. Laat het kind naast 'de Naam van God-Toren' staan uit Les 18. Vertel hen dat Israël vele verschillende koningen had. Sommige waren goede koningen, zoals Koning David die God liefhad en Hem vertrouwde. (Laat een kind zich naar de Toren omdraaien en ernaar kijken.) Ga door met volgende lijst van koningen, terwijl je vertelt of ze goed (laat kind zich richten naar de Toren) of slecht (laat kind zich wegdraaien van de Toren.) waren.

Salomo	goed, dwaalde daarna af	(1 Koningen 10:23-24, 11:4)
Jerobeam	slecht	(1 Koningen 12:28-30)
Asa	goed	(1 Koningen 15:11-15)
Achab	slecht	(1 Koningen 16:30-32)
Josafat	goed	(1 Koningen 22:43)
Achazja	slecht	(1 Koningen 22:52-53)

Israël kwam en ging. Soms volgden ze God en daarna zouden ze zich van God niets meer aantrekken en zich afwenden van Hem. Soms hielden ze van God en soms niet. Maar veranderde God ooit van gedacht over de plannen die Hij had voor Israël? Nee. (*Psalms 33:11*) Kijk naar de toren en vraag de kinderen wat er zou gebeurd zijn indien God slechts één keer zo kwaad werd, dat Hij van gedacht veranderende. Wat als God besliste om Zijn belofte aan Israël niet te houden en als Hij de gehele natie zou vernietigen? Maar God zegt:

Voorwaar, Ik, de HERE, ben niet veranderd, en gij kinderen van Jakob, zijt niet verteed. (NBG!)

Maleachi 3:6

Waarom is het goed nieuws voor Zijn volk dat God niet verandert?

VRAAG: Wat zou er gebeuren indien God op de een of andere manier zou veranderen? Stel je voor dat Hij Zijn liefde zou aanpassen en dat Hij niet meer zo liefdevol zou zijn? Wat zou er met deze toren gebeuren indien we een van de stenen er zouden uithalen? (DEMONSTREER MET EEN TOREN DIE VAN BLOKKEN GEMAAKT IS.) Zou de toren nog altijd zo sterk zijn? Zou de toren nog altijd een goede schuilplaats zijn? Zouden we dan nog in Gods beloften kunnen geloven?

Omdat God niet verandert, kunnen we onze hoop op Hem stellen, voor altijd. Hij was een sterke toren gisteren, Hij is een sterke toren vandaag en Hij zal ook een sterke toren zijn morgen. Hij zal altijd almachtig zijn, altijd wijs en altijd trouw, enz.

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “O” voor Onveranderlijk in hun werkboeken.
- ❖ LEES OF VERTEL MET EIGEN WOORDEN *1 Samuël 15:29*

VRAAG: Als je naar de mensen kijkt rondom jou, zie je dan dat ze veranderen? Is jouw ma of pa al eens boos op jou geweest voor iets dat je gedaan had, maar dat je op een andere dag wel mocht doen en dan werden ze niet boos? Maakt jouw beste vriend soms wel eens iemand anders tot zijn beste vriend? Als de mensen veranderen van houding tegenover jou, vraag je jezelf dan niet af hoe jij je nu moet gedragen tegenover hen?

- ❖ Soms veranderen jouw ma of pa wel eens van gedacht over hoe jij je zou moeten gedragen. Verandert God soms wel eens van gedacht over hoe wij ons zouden moeten gedragen? [Nee. Zonde maakt God altijd ontevreden. Vertrouwen op God maakt Hem altijd blij. Echte gehoorzaamheid maakt God altijd blij.]
- ❖ Omdat God niet verandert, weten we dat Hij de regels of beloningen niet zal veranderen. Als ik iets doe waardoor God vandaag boos wordt, en dan het zelfde doe de volgende week, zal God dan de volgende week ook boos zijn wanneer ik dat doe? Als God Zijn liefde belooft aan hen die op Hem vertrouwen vandaag, zal Hij dan van gedacht veranderen en stoppen met hen lief te hebben in de toekomst?
- ❖ Als jij een huisdier krijgt of een nieuw stuk speelgoed, maakt dat jou dan blij? Wat gebeurt er als het speelgoed stuk gaat of als het huisdier sterft? Dan kan het jou niet meer blij maken omdat het verandert is. Omdat God nooit verandert, is Hij altijd het beste van alles en zal Hij jou altijd blij kunnen maken. De vreugde die God geeft, is het beste wat er is en zal nooit veranderen.

LES 20

“A” STAAT VOOR ALWETEND

HOOFDTHEMA: God weet alles.

SLEUTELVERS: “Niets van wat geschapen is blijft voor Hem verborgen, alles is onverhuld en volkomen zichtbaar voor de ogen van Hem aan wie wij rekenschap moeten afleggen.” **HEBREEËN 4:13**

INLEIDING

Wayne Grudem omschrijft, in zijn boek *Systematic Theology*, Gods alwetendheid als volgt: “God kent zichzelf volkomen en alle reële en mogelijke dingen in één simpele eeuwige handeling.” (p. 190.) Dit betekent niet alleen dat God alles weet, maar dat Hij al altijd alles geweten heeft. Hij heeft geen kennis moeten vergaderen door de tijd heen en door te leren. Hij heeft al altijd alles geweten dat was, is en nog moet zijn.

Doorheen liederen en verhalen zijn de meeste kinderen wel vertrouwd met het thema dat God alles weet. Deze les zal dit verder uitdiepen door concrete voorbeelden te geven van hoeveel God werkelijk weet, inclusief het feit dat God volledig weet heeft van wat voor ons het meest ondoorgrondelijke is van allemaal – Zichzelf.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Acht papieren zakken elk groot genoeg om een lunch in te steken. Plak er nummers op van #1 tot #8.

#1 – Stuk voedsel

#2 – Springtouw (of afbeelding van een kind die speelt)

#3 – Doorgesneden draad (haar)

#4 – Afbeelding van een baby in de baarmoeder (of iets binnenin het lichaam)

#5 – Papier waarop woorden staan

#6 – Denkend kind (Resource packet)

#7 – Verjaardagskaarsjes

#8 – Kalender (om een toekomstige datum te tonen).

2. Een grote papieren zak. (Plak hier #9 op en steek er een affiche in waarop “GOD” staat.)

ANDERE VISUALS

1. Rol waarop *Hebreeën 4:13* geschreven staat.

Optioneel: Toepasselijke voorwerpen indien je van plan bent om het verhaal van Ananias en Saffira te vertellen. (Je kunt er naar eigen wil een papieren zak bijvoegen met een papieren hart vastgelijmd op de buitenkant van de zak en een steen binnenin de zak.)

LES PRESENTATIE

Laat een paar kinderen naar voor komen en alle zakken uit de Zegen Doos nemen. (Zorg er voor dat alle zakken goed gesloten zijn.) Laat elk kind vooraan staan met elk één zak in zijn hand. Vertel hen dat je niet precies meer weet wat er in elk van de genummerde zakken zit. Vraag de kinderen of zij weten wat er in de zakken zit. Wat moeten we doen om dit te weten te komen?

Begin met #1. Laat een kind de zak openen en er de inhoud uithalen. Ga zo door volgens volgorde met elke genummerde zak.

1 – (VOEDSEL): *Wie voorziet ons in dingen zoals voedsel? In wat voorziet God nog? De Bijbel vertelt ons dat God weet wat we nodig hebben, zelfs nog vóór wij het Hem vragen (Matteüs 6:8).*

2 – (TOUW): *Wat zou je kunnen doen met dit springtouw? Zou je graag eens naar het park willen gaan om te gaan touwspringen of te gaan lopen? Weet jij wat de kinderen in het park momenteel aan het doen zijn? De Bijbel vertelt ons dat God weet wanneer je springt of speelt of neerzit. Hij weet alles wat jouw lichaam aan het doen is en wat de lichamen van de andere mensen aan het doen zijn – zelfs van mensen die wij niet kunnen zien (Psalm 139:2a, 3).*

3 – (DRAAD): *Dit lijkt bijna op haar. Hoeveel van jullie hebben haar? Heb je al een keer geprobeerd om alle haren op je hoofd en op je armen te tellen? De Bijbel vertelt ons dat God precies weet hoeveel haar jij hebt en hoeveel haren de andere mensen hebben. (Matteüs 10:30)*

4 – (LICHAAM): *Is dit een afbeelding van hoe jij eruit ziet aan de buitenkant? Heb je al eens alles gezien wat binnenin je lichaam is? Ken je alles wat binnenin jou is? De Bijbel vertelt ons dat God alles kent wat binnenin jou is, zelfs beter dan gelijk welke doctor. (Psalm 139:13)*

5 – (WOORDEN): *Kijk eens naar al deze woorden. Gebruik je soms een van deze woorden als je praat? Hoor je deze woorden wel eens uit de mond van andere mensen? Weet jij welke woorden iemand zal zeggen nog voor hij iets zegt? De Bijbel vertelt ons dat God precies weet welke woorden uit jouw mond zullen komen, nog vóór je iets zegt. (Psalm 139:4)*

6 – (KIND): *Waarom is de jongen aan het denken op deze afbeelding? Hoe weet jij dat? Omdat zijn gedachten in woorden uitgedrukt staan op de afbeelding. Zien we werkelijk afbeeldingen boven de hoofden van mensen staan die tonen wat ze aan 't denken zijn? De Bijbel vertelt ons dat God weet wat jij en ik aan het denken zijn elke seconde van ons leven. (Psalm 139:2b)*

7 – (KAARSEN): *Waarvoor zou je zo'n kleine kaarsjes kunnen gebruiken? Hoeveel verjaardagen heb je tot nu toe al gehad? Hoeveel verjaardagen zul je nog hebben? Weten je ouders dat? De Bijbel vertelt ons dat God precies weet hoeveel verjaardagen jij nog zult hebben. (Psalm 139:16b)*

8 – (KALENDER): *Wat tonen kalenders ons? Schrijft jouw ma of pa soms wel eens iets op de kalender op één van de datums? Misschien staat er wel "dokter 16u." ? Weten zij wat er op die dag zal gebeuren? Zal de dokter stipt zijn? Zal het een zonnige dag zijn die dag? De Bijbel vertelt ons dat God weet wat er op die dag zal gebeuren. Is er iemand anders die dat ook weet? Nee, alleen God weet dat. (Jesaja 46:9-10, Jesaja 42:9)*

9 – (GOD): *Waarom denk je dat deze "GOD" affiche in zo'n grote zak zit in vergelijking met al die andere zakken? Denk je dat het moeilijker is om dingen over ons te weten of om dingen over God te weten? We hebben een woord die ons vertelt dat God meer is dan dat wij ooit kunnen begrijpen: ondoorgrondelijk. Denk je dat er iemand is die alles over God weet? De Bijbel vertelt ons dat God alles weet over God. (1 Korintiërs 2:10-11)*

Leg uit dat nu we alle zakken hebben geopend en erin hebben gekeken, we nu allemaal weten wat er in elk van de zakken zit. Maar was het nodig voor God dat de zakken eerst moesten geopend worden om te weten wat er in zat? Hoeveel weet God? God weet alles. (1 Johannes 3:20b) Is er nog iemand die alles weet? Nee, alleen God weet alles. Er is een speciaal woord die we gebruiken alleen voor God: ALWETEND. (Het zou goed zijn om het woord meerdere keren te herhalen.) Het betekent dat God alles weet.

Waarom is het belangrijk dat God alles weet? Moet God nog iets bijleren? Kan iemand informatie geven aan God die Hij voordien nog niet had? Als ik de waarheid over iets wil weten, wie zal het altijd weten? Is God soms bezorgd over het niet weten van iets dat zou kunnen gebeuren? Is God verrast door wat er effectief gebeurt? Weet God het als we iets goeds hebben gedaan, zelfs al weet niemand anders er van? (Jeremia 17:10) Kunnen we onze slechte gedachten en gevoelens voor God verbergen?

TOON EN LEES *Hebreeën 4:13*.

Niets van wat geschapen is blijft voor Hem verborgen, alles is onverhuld en volkomen zichtbaar voor de ogen van Hem aan wie wij rekenschap moeten afleggen.

OPTIONEEL: VERHAAL VAN ANANIAS EN SAFFIRA *Handelingen 5:1-10*

LEG DE NADRUKE OP VOLGENDE PUNTEN:

- ❖ De zonde van Ananias en Saffira was dat ze dachten dat ze hun ware motieven konden verbergen voor God.
- ❖ Ze mochten kiezen hoeveel ze wilden geven.
- ❖ Ze wilden de mensen doen geloven dat ze alles gegeven hadden, zodat ze daardoor vromer zouden voorkomen dan dat ze in feite waren.
- ❖ God weet alles, zelfs wat verborgen is binnenin het hart. (Scheur de zak recht doorheen het papieren hart en toon de steen die er in zit.)

God kent ons diepste binnenste en ons buitenste. Hij kent al onze handelingen, gedachten en de dingen die we zeggen. Hij weet zelfs wat er binnenin ons hart is. Hij kent alles over zichzelf. God is ALWETEND. Hij weet alles.

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “A” voor Alwetend in hun werkboeken.
- ❖ Herhaal samen met de kinderen de dingen die God weet. Laat hen vooral weten dat God alles weet: verleden, heden en toekomst.
- ❖ Gedurende je hele leven heb je veel onbeantwoorde vragen. Bijvoorbeeld, waarom hebben olifanten lange slurven? Waarom bijten muggen? Hoeveel is 8 x 9? Wat zijn de meest belangrijke vragen? Waar zal je de antwoorden op die vragen vinden? Wie zal er altijd de juiste antwoorden weten?
- ❖ God weet alles, maar vertelt God ons altijd op voorhand wat er zal gebeuren met ons? Weet Hij wat jij zal zijn wanneer je groot bent? Zal het iets goeds of slechts zijn? LEES *Jeremia 29:11*.

Mijn plan met jullie staat vast – spreekt de Heer. Ik heb jullie geluk voor ogen, niet jullie ongeluk: Ik zal je een hoopvolle toekomst geven.

Als jij een kind van God bent, zal wat God voor jou gepland heeft goed zijn.

- ❖ Soms hebben we gevoelens of gedachten die moeilijk te verwoorden zijn. Misschien zijn we bang of eenzaam. Soms weten zelfs onze vrienden of onze ouders niet hoe we ons voelen. Weet God het? LEES *1 Kronieken 28:9b*.

Want de Heer onderzoekt alle harten en kent alle verlangens en gedachten.

- ❖ Doe je soms dingen, al ben je zeer kwaad, terwijl je ze in feite niet wil doen? Misschien vroeg jouw moeder om niet meer naar buiten te gaan, wat je dan ook gedaan hebt, maar in jouw hart was je daarvoor zeer kwaad. Kent God dat soort gedachten ook?
- ❖ Als wij zulke zondige gedachten hebben dat alleen God weet, is er dan iets dat we moeten doen? LEES *Psalm 139:23-24* EN *Psalm 51:12*.

Doorgrond mij, God, en ken mijn hart, peil mij, weet wat mij kwelt, zie of ik geen verkeerde weg ga, en leid mij over de weg die eeuwig is.

Schep, o God, een zuiver hart in mij, vernieuw mijn geest, maak mij standvastig.

LES 21

“G” STAAT VOOR GOED

HOOFDTHEMA: God is goed in alles wat Hij is en doet.

SLEUTELVERS: “Niemand is goed, behalve God.” MARKUS 10:18b
“Goed is de Heer voor alles en allen, Hij ontfermt zich over heel Zijn schepping.” PSALM 145:9

INLEIDING

“Goed” is een simpel woord die de meeste kinderen goed kennen. Het is zo ingeburgerd in ons dagelijks woordgebruik dat we een beetje ongevoelig geworden zijn voor de ware betekenis ervan. Wat betekent het nu werkelijk wanneer we zeggen dat iets goed of slecht is? Meestal gebruiken we “goed” of “slecht” als we onze goedkeuring of afkeuring voor iets willen uitdrukken, voor een bepaald soort voedsel of een bepaalde manier van doen. Op die manier nemen we onszelf en wat we graag en niet graag hebben (meestal gericht op ons eigen welzijn) als standaard van waaruit we onze goedkeuring geven. Het probleem is dat wij ons niet in een positie bevinden om een standaard te zijn. *Markus 10:18b* zegt, **“Niemand is goed, behalve God.”** Alleen God, al wie Hij is en al wat Hij doet, voldoet aan Gods goedkeuring. Daarom moeten al onze ervaringen en handelingen onderzocht worden binnen de context van ware goedheid: God zelf. Dit geeft de uitspraak “God is Goed” een hele nieuwe betekenis aan al wat daarin vervat zit.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Afbeelding van een benauwelijk diertje (zoals een spin of een vleermuis).
2. Zes tot acht “goede” en “slechte” voorwerpen. (Suggesties: een snoepje, een appel, stuk speelgoed gemaakt uit plastieken bouwblokken, afbeelding van een hondenpup, een oude vuile schoen, erwten, medicijnen, bloemen, onkruid, een gebroken bord, enz.)

ANDERE VISUALS

1. Drie bordjes. Op één schrijf je “GOED”. Op de andere schrijf je “SLECHT”. En op de derde schrijf je een “?”
2. Rol met *Markus 10:18b* en *Psalm 145:9* er op geschreven.

Optioneel: Voorwerpen om het verhaal van Corrie Ten Boom te vertellen (een oud vuil laken, een stuk oudbakken brood)

Het verhaal van Corrie Ten Boom komt uit De Schuilplaats, door Corrie Ten Boom.

(Nota: Deze les kan gegeven worden na Les 31 of kan ook volledig weggelaten worden. Zie inleiding pagina x voor verdere uitleg.)

LES PRESENTATIE

Vertel de kinderen dat je een raad-eens-wat-het-is wedstrijd zult houden vooraleer we beginnen met de les vandaag. Leg uit dat je hen een paar voorwerpen zal tonen, één voor één, uit de Zegen Doos. (Gebruik alle voorwerpen **UITGENOMEN** de afbeelding van het benauwelijk diertje.) Vraag de kinderen om snel te beslissen of elk voorwerp iets goeds of iets slechts voorstelt. Nadat ze gestemd hebben (door hun hand op te steken), plaats je het voorwerp bij de gepaste affiche. Als ze verschillend stemmen, een deel zegt goed en een ander deel zegt slecht, plaats je het voorwerp bij de vraagteken-affiche. Nadat je gedaan hebt met stemmen, zeg je het volgende.

GEEF OPMERKING: Was het voor sommige voorwerpen gemakkelijker om te beslissen? Hoe heb jij je beslissing genomen of het nu iets goeds of slechts was? Besliste je dat iets goeds was omdat het goed smaakt en jou content maakt? Wat als ik jou zou zeggen dat als je dit snoepje eet, je serieus problemen kan krijgen met tanden en je gezondheid? Zou het dan nog steeds goed zijn, of slecht? Toen je besliste dat iets slecht was, was het omdat het slecht smaakte, of pijnlijk is, of je verdrietig maakt? Wat als ik jou zou zeggen dat een injectie van de dokter je sterk en gezond kan maken? Zou het dan nog steeds slecht zijn, of goed? (GA ENKEL DOOR ALS HET VAN TOEPASSING IS). Waarom hebben sommigen van jullie gestemd dat iets goed was, terwijl anderen onder jullie gezegd hebben dat datzelfde slecht was? Iets kan niet goed en slecht zijn tegelijkertijd. Wie heeft er gelijk?

Neem de afbeelding van het benauwelijk diertje uit de Zegen Doos.

VRAAG: En deze _____ dan? Bestaat er een manier om te weten te komen of deze _____ iets goeds of slechts is? Bestaat er dan een manier om te weten wat echt goed is? Waar kunnen we het antwoord vinden? De Bijbel.

Vraag de kinderen waar benauwelijke dieren vandaan komen. God is de schepper van alle dingen. Nadat God alle dieren gemaakt had die over de aarde kruipen, wat zei Hij toen? LEES Genesis 1:25.

En God zag dat het goed was.

Leg uit dat God zelf gezegd heeft dat het scheppen van dieren iets goeds was. Soms denken we dat iets goed of slecht is omwille van welk soort gevoel we er voor hebben: moedig of angstig, blij of verdrietig. Ieder kan wel een verschillend antwoord hebben over wat hem of haar blij maakt. Mensen zijn niet altijd goed in het beslissen over bepaalde dingen. Alleen God is bekwaam om te zeggen wat waarlijk goed is. Waarom kan alleen God dat doen?

TOON EN LEES Markus 10:18b

Niemand is goed, behalve God.

Leg uit dat alleen God waarlijk GOED is. Dat betekent dat alles over God goed is (almachtig, soeverein, enz.) en alles wat God doet goed is. Omdat God alleen goed is, zouden we het allemaal eens moeten zijn dat alles wat Hij is en doet goed is en waardig van onze goedkeuring. (Houd de GOED affiche omhoog.)

TOON EN LEES Psalm 145:9.

Goed is de Heer voor alles en allen, Hij ontfermt zich over heel Zijn schepping.

GEEF OPMERKING: Soms is het gemakkelijk voor ons om daarmee akkoord te gaan. Bijvoorbeeld, als ik door een veld van prachtige bloemen zou wandelen, dan zou het gemakkelijk zijn voor mij om te zien dat God goed is. Als je plezier hebt tijdens een feestje samen met je vrienden of een hondenpuppy krijgt of als je jezelf sterk en gezond voelt, dan is het gemakkelijk om akkoord te gaan dat God goed is. Maar soms is het ook moeilijk voor ons om te zien dat wie God is en wat Hij allemaal doet, goed is.

VERHAAL – DE SCHUILPLAATS, DOOR CORRIE TEN BOOM

Terwijl je dit verhaal vertelt, beeld je het uit door gebruik te maken van de gepaste visuals. (Het zou goed zijn indien je iemand hebt die de rol van de zuster van Corrie, Betsie, kan spelen.) Indien er jongere kinderen aanwezig zijn, is het misschien beter om het verhaal in te korten.

GEEF OPMERKING: Ongeveer vijftig jaar geleden, toen sommige van jullie grootmoeders en grootvaders kinderen waren, leefde er een kwaadaardige man die Adolf Hitler noemde. Hij begon een grote oorlog in Europa. (TOON OP WERELDKAART.) Hij wilde over de gehele aarde regeren. Hij haatte vele soorten van volken, maar er was één soort volk die hij het meest haatte, de nakomelingen van Abraham, Isaak en Jakob: mensen van het Joodse volk. Hitler wilde alle Joden in de gehele wereld doden. Wanneer zijn legers dan een land zouden innemen, zouden zijn soldaten alle Joodse mensen opspeuren om hen naar gevangenkampen over te brengen en hen daar te doden.

Een van de gebieden dat Hitler en zijn soldaten innamen was een klein landje genoemd Holland. (TOON HOLLAND OP DE WERELDKAART.) Er leefden toen vele christenen in Holland. De Ten Booms waren één van deze families. Meneer Ten Boom en zijn dochters, Corrie en Betsie, leefden samen in een huis waar ze werkten als horlogemakers. (LEG DIT UIT.) Meneer Ten Boom en zijn dochters hielden van God. Omdat ze van God hielden, hielden ze ook van Gods volk, de Joden. Ze herinnerden zich dat God Israël uitgekozen had om het volk te zijn waardoor Gods enige Zoon, Jezus, geboren zou worden.

De Ten Booms hadden veel Joodse burens en al vlug arriveerden veel van Hitlers soldaten om hen op te pakken, mee te voeren naar werkkampen of hen te doden. Wat denk je dat de Ten Booms deden? Ze begonnen met het verbergen van een paar Joden in hun huis totdat ze hen onopgemerkt het land uit zouden kunnen smokkelen waar het veilig was. Door dit te doen hebben ze vele Joden kunnen redden van de dood. Maar op een dag kwamen de soldaten dit te weten. Weet je wat er toen gebeurde? Meneer Ten Boom, Corrie en Betsie werden weggevoerd naar een gevangenkamp. Hoe kon God dit toelaten? Ziet het er naar uit dat God iets goeds aan het doen was?

Toen ze in het kamp aankwamen werden Corrie, haar vader en haar zuster in verschillende barakken gestoken, zodat ze elkaar niet meer konden zien en niet meer met elkaar zouden kunnen spreken. De cellen waar zij moesten leven waren vuil en koud. Ze kregen weinig voedsel en wat ze kregen was meestal slecht en oud. Ziet het er naar uit dat God goed is?

Op een dag gingen de soldaten voor een tijdje weg zodat de gevangenen met elkaar konden communiceren door boodschappen door te vertellen (zoals in het telefoon spelletje). Betsie had slechts één boodschap die ze naar Corrie wilde sturen. Is er iemand die kan raden welke drie woorden Betsie opschreef op het briefje die ze naar haar zuster in die donkere, koude, vuile en verschrikkelijke gevangenis stuurde? "God is goed!"

VRAAG: Hoe kon ze dat zeggen? Is in de gevangenis zijn iets goeds? Is het eten van vuil en verdorven voedsel iets goeds? Is koud hebben iets goeds?

Leg uit aan de kinderen dat er mensen zijn die slechte dingen met ons zullen voor hebben. Er zullen dingen zijn die ons pijn doen en slecht zijn in onze ogen. Maar in alles wat er aan het gebeuren was met de Ten Booms, stond God erboven en Hij is soeverein. Hij had alles onder controle. God is goed in alles wat Hij is en doet. God is vooral goed voor Zijn kinderen. Zelfs al gebeurden er vele slechte dingen met Betsie en Corrie, Betsie herinnerde Gods belofte. LEES Romeinen 8:28.

En wij weten dat voor wie God liefhebben, voor wie volgens Zijn voornemen geroepen zijn, alles bijdraagt aan het goede.

Leg uit dat omwille van het feit dat God goed is in alles wat Hij is en doet, Hij Zijn kinderen belooft dat Hij al deze slechte dingen, ten goede zal gebruiken. Vertel hen dat terwijl Corrie en Betsie in die gevangenis zaten, ze nog meer van de Heer gingen houden en de goedheid van God met andere gevangenen gingen delen, zodat die ook tot geloof kwamen. Dat is iets goeds. God is goed.

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “G” voor Goed in hun werkboeken.
- ❖ VRAAG: *Is God goed voor sommige mensen en niet goed voor anderen?*
LEES *Psalm 145:9*.

Goed is de Heer voor alles en allen, Hij ontfermt zich over heel Zijn schepping.

- ❖ VRAAG: *Denk je dat God goed is, zelfs voor slechte mensen, zoals deze man in het verhaal, Hitler?* LEES *Matteüs 5:45*.

Hij laat Zijn zon immers opgaan over goede en slechte mensen en laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen.

- ❖ Sommige mensen klagen dat God niet goed voor hen is geweest. Hoe zou jij hen kunnen tonen dat God wel degelijk goed voor hen is geweest? Wie schenkt hen het leven en de adem? Wie schenkt hen voedsel om te eten? Wie geeft er hen een huis om in te leven? Wie geeft er hen bloemen, meren, bomen, vogels en al het andere om van te genieten?
- ❖ Zelfs al is God goed voor alle mensen, niet alle mensen zullen Gods goedheid voor hen erkennen. Soms denken we dat goede dingen er komen omwille van al onze inspanningen. Dat is verkeerd. Alle goede dingen komen van God. *Jakobus 1:16-17*.
- ❖ Al is God goed voor alle mensen, Hij is vooral goed voor Zijn eigen kinderen. Indien jij een kind van God bent, op welke manieren is God dan goed voor jou geweest? (zoals vergeven zonde, beantwoord gebed, jou kracht gegeven in moeilijke tijden, enz.) Is er jou iets overkomen dat er volgens jou slecht uitzag – iets waardoor het moeilijk was voor jou om te zeggen, “God goed is”? Ken je een vers dat ons op zulke moeilijke momenten kan bemoedigen? LEES *Romeinen 8:28* NOGMAALS. Voor wie is deze bijzondere belofte?

LES 22

“O” STAAT VOOR ONUITPUTTELIJK

HOOFDTHEMA: God wordt nooit moe of uitgeput.

SLEUTELVERS: “Een eeuwige God is de Heer, schepper van de einden der aarde. Hij wordt niet moe, Hij raakt niet uitgeput.” JESAJA 40:28b

INLEIDING

Dagelijks werken, eten en slapen is nauw verbonden met ons “mens zijn”. Het is verbazingwekkend hoe wij afhankelijk zijn van deze cyclus. Onze energie raakt op: lichamelijk, mentaal, emotioneel en geestelijk. We raken moe van de dagelijkse activiteiten en problemen in het leven. Zelfs kinderen, die onuitputtelijke energie lijken te hebben, worden vermoeid en afgemat op dezelfde vlakken. Wat houdt ons overeind? Wat geeft rust aan een vermoeide ziel? Het is de grote God die nooit afgemat of vermoeid wordt. Het is de God die onuitputtelijke energie bezit die heel het universum onderhoudt. Het is de God die zich nooit verveelt aan de routine van het leven. Het is de God die nooit moe wordt van het uitwerken van het goede voor Zijn volk.

Dit beeld van de enige ware God is compleet anders dan die van afgoden en valse religies. Onze God werkt en geeft rust aan Zijn volk. Jezus biedt deze woorden aan in *Matteüs 11:28* voor Zijn vermoeid volk. ***“Kom naar Mij, jullie die vermoeid zijn en onder lasten gebukt gaan, dan zal Ik jullie rust geven.”***

IN DE ZEGEN DOOS

1. Een kussen en een klein dekentje.

ANDERE VISUALS

1. Een lange lijst van allerhande huishoudelijke karweitjes. (Schrijf een A4-tje vol en maak er twee kopieën van.)
2. Rol met *Psalm 3:6* en rol met *Hebr. 1:3* erop geschreven.
3. Rol met *Jesaja 40:28b, 29* erop geschreven. (Verberg voorlopig het vers 29 met papier.)

LES PRESENTATIE

Kies een kind uit om naar voor te komen en het deken en het kussen uit de Zegen Doos te nemen.

VRAAG: Wie van jullie hebben deze dingen thuis? Heeft iedereen in jouw gezin een kussen en een deken? Hoe dikwijls gebruik je die? Waarom heb je die elke nacht nodig? Waarom niet eenmaal per week? Waarom wordt je lichaam telkens moe? Wat gebeurt er met je lichaam wanneer je slaapt?

Leg uit dat onze lichamen elke dag moe worden en dat we dan moeten stoppen en slapen. Als we slapen, rusten onze lichamen en worden ze versterkt (vgl. met nieuwe batterijen in een stuk speelgoed steken). Zo is het met allen van ons. Zelfs sterke atleten hebben slaap nodig. Vraag de kinderen of ze weten hoe onze lichamen, terwijl ze aan het slapen zijn, rusten en versterkt worden.

VRAAG: Ontvangen we dan nieuwe batterijen? Stoppen we met ademen zodat onze longen kunnen uitrusten? Stopt ons hart met slaan? Wat doet al die organen verder werken en geeft aan alle delen van onze lichamen nieuwe sterkte voor de volgende dag? Zijn jouw ma en pa dan bezig dit te doen de ganse nacht?

TOON EN LEES *Psalm 3:6*.

Ik ga liggen, val in slaap en word wakker – de Heer beschermt mij.

Leg uit dat “beschermen” hier betekent, de energie geven om in leven te blijven (de NBG gebruikt hier het woord “schraagt”). Wanneer we ’s avonds gaan slapen dan werkt God voortdurend in ons door ons te voorzien van leven, rust en nieuwe energie. Hij doet dit voor elke persoon in de wereld. Dit betekent dat God miljarden mensen in leven houdt. Wat een enorme karwei dat God hier uitvoert. Vraag de kinderen of het alleen mensen zijn die God onderhoudt.

VRAAG: Zorgt God ervoor dat er ook nog andere dingen kunnen verder leven door hen te voorzien van nieuwe energie? Wat dacht je van alle dieren? Wat dacht je van watervallen en rivieren? Moeten zij stoppen om te rusten? Wat houdt er hen in beweging? Wat dacht je van de planeten en sterren die maar blijven draaien en schijnen aan de hemel?

TOON EN LEES *Hebreeën 1:3*.

Hij schraagt de schepping met Zijn machtig woord.

Benadruk dat het God alleen is die alles draaiende houdt – alles wat leeft en niet leeft. Dat zijn miljarden en miljarden en miljarden dingen. God werkt dag en nacht om al deze dingen draaiende te houden.

Demonstreer door gebruik te maken van de lange lijst met huishoudelijke karweien. Vraag de kinderen of zij de energie zouden hebben om al deze karweien gedaan te krijgen. Zouden ze onderweg even moeten stoppen om te rusten omdat ze anders te moe zouden worden? God heeft veel meer dingen te doen. Wordt God ooit moe waardoor Hij moet rusten? Kan het zijn dat God geen energie meer heeft?

TOON EN LEES *Jesaja 40:28b*.

***Een eeuwige God is de Heer, schepper van de einden der aarde.
Hij wordt niet moe, Hij raakt niet uitgeput.***

Vertel de kinderen dat God er altijd is: eeuwig. God altijd bestaan heeft en Hij alle dingen zelf geschapen heeft (*Jesaja 44:24*). Hij zal er altijd in slagen om iedereen en alles in stand te houden en dat dag en nacht. God zal nooit moe of uitgeput raken, noch vermoeid of futloos. God is ONUITPUTTELIJK. God zal nooit zonder energie raken, dus zal Hij altijd in staat zijn onze lichamen rust te geven en zal Hij ons altijd nieuwe krachten kunnen geven.

Toon nog eens de lijst met huishoudelijke karweien aan de kinderen. Laat ze zich voorstellen dat ze een eindeloze voorraad hebben aan energie zodat ze alle karweien op de lijst zouden kunnen uitvoeren. Zo zouden ze gewoon gans de dag maar ook tijdens de nacht verder kunnen werken. Wanneer ze dan klaar zijn, zouden ze al meteen aan een andere lijst kunnen beginnen (neem kopie #1), en nog een andere lijst (toon kopie #2). Maar zelfs al heb je genoeg energie om al die karweien uit te voeren, zou je je dan niet beginnen vervelen omdat je altijd maar dezelfde karweien moet doen, keer op keer op keer? Zou je daar niet van gefrustreerd en ongelukkig van worden omdat je nu eenmaal niet altijd dezelfde karweien wil doen en dat dan nog je ganse leven lang?

Leg uit dat net zoals je je moe voelt omwille van het feit dat je lichaam geen energie meer heeft en slaap nodig heeft, je ook moe kunt voelen in jouw gevoelens. Net zoals iedereen een lichaam heeft die moe wordt, zo hebben ook alle mensen gevoelens die uitgeblust raken: gevoelens van verveling, verdriet, het verlangen om op te geven, een gevoel dat er geen hoop meer is. Zelfs bekende personen uit de Bijbel voelden zich op sommige momenten ook zo.

VERHAAL – HET LEVEN VAN JEREMIA

Geef de kinderen een overzicht van het leven van Jeremia.

LEG DE NADRIK OP VOLGENDE PUNTEN:

- ❖ Jeremia was een machtige profeet, gestuurd door God. Profeten waren mensen die door God gebruikt werden om speciale boodschappen aan Zijn volk over te maken. Jeremia was een profeet gedurende een lange tijd. Wel 40 jaar sprak hij tot het volk van God. Gedurende het grootste deel van deze tijd had Gods volk haar rug gekeerd naar Hem. God wilde dat Jeremia tegen het volk zou zeggen dat ze zondig en opstandig waren en dat God hen binnenkort zou straffen op verschrikkelijke manieren. Zou dat een aangename job zijn om te doen, dag in dag uit? Denk je dat de mensen graag hoorden hoe slecht ze waren en hoe God ze zou straffen voor hun zonde?
- ❖ Toon hoe moe Jeremia werkelijk was: hart vol van verdriet (8:18), gegrepen door ontzetting (8:21), zijn oog is een bron van water (9:1), iedereen bestrijdt hem (15:10), hij wordt uitgelachen en bespot (20:7-8), gehaat door zijn vroegere vrienden (20:10), in de gevangenis geworpen (32:2), in een put gesmeten waar hij wegzakte in de modder (38:6). Zijn hart werd zo moe van alle problemen en verdriet die zijn leven vulden, dat hij wou dat hij nooit geboren was (20:14-18).

VRAAG: *Denk je dat er ergens hulp te vinden was voor het vermoeide hart van Jeremia? Zou wat extra slaap hem helpen of een middagdutje? Zou God rust kunnen geven aan een vermoeid en eenzaam hart?*

- ❖ Leg uit dat tijdens al deze problemen, God tot Jeremia sprak terwijl hij sliep. God vertelde Jeremia dat er een tijd zou komen dat God Zijn volk zou redden van hun zonde. God zou hen liefhebben en hen vertroosten, hen vreugde geven en goedheid en prachtige beloningen. God zou **“...wie dorstig zijn, verkwikken; wie uitgeput zijn, kracht geven.”** Toen Jeremia wakker werd zei hij, **“De slaap had mij goedgeedaan.”** (Jeremia 31:25-26) God had rust gegeven aan het vermoeide en uitgeputte hart van Jeremia.

God houdt de wereld, dieren en mensen (kortom alles) in stand door hen rust te geven en hun energie te vernieuwen. God geeft ook rust en sterkte aan de harten die moe en uitgeput zijn. God kan dit omdat Hij zelf nooit moe of uitgeput raakt. Hij is ONUITPUTTELIJK. Hij heeft een eindeloze voorraad aan energie en vreugde om rust en sterkte te geven aan de vermoeiden. God houdt ervan om Zijn onuitputtelijke energie te gebruiken om Zijn plannen te verwezenlijken, om het goede te bewerken voor Zijn volk, dag en nacht en om hen rust te geven en nieuwe kracht.

TOON EN LEES *Jesaja 40:28b* EN MAAK NU vers 29 BEKEND.

Een eeuwige God is de Heer, schepper van de einden der aarde. Hij wordt niet moe, Hij raakt niet uitgeput...Hij geeft de vermoeide kracht, de machteloze geeft Hij macht in overvloed.

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “O” voor Onuitputtelijk in hun werkboeken.
- ❖ In hoeverre is onuitputtelijk zijn anders dan sterk zijn? Denk bijvoorbeeld eens aan iets heel zwaars dat jij kan opheffen. Zou je dit voortdurend kunnen opheffen, dag en nacht? Ben je bang dat ooit de maan naar beneden zou vallen of dat de zon zonder licht zou komen te staan? Wie er is bekwaam genoeg om ze altijd schijnende en op hun plaats te houden? Zou God ooit te vermoeid kunnen worden om dit te doen?
- ❖ God is zowel almachtig (heeft alle macht) als onuitputtelijk (wordt nooit moe of uitgeput).
- ❖ Ben je soms bang dat er 's nacht iets ergs kan gebeuren omdat alle andere mensen in jouw huis ook aan het slapen zijn en zo jou niet kunnen beschermen of helpen? LEES *Psalm 121:3-4*. Is God nog altijd wakker, wakende over Zijn volk? Indien jij Zijn kind bent, kun je daar dan in berusten omdat je weet dat Hij wakker is de hele nacht en over jou waakt?
- ❖ Omdat God onuitputtelijk is heeft Hij een eindeloze hoeveelheid energie om hen die vermoeid zijn te helpen, zelfs diegenen die moe zijn van het goede te doen. Zelfs diegenen die vermoeid zijn door God te gehoorzamen. LEES *2 Kronieken 16:9*.

***De Heer laat immers voortdurend Zijn ogen over de aarde
rondgaan en biedt iedereen hulp die Hem met heel zijn hart is
toegedaan.***

Is deze belofte van hulp voor iedereen? Neen, alleen voor hen die Hem met heel hun hart zijn toegedaan.

- ❖ Zelfs al ben je lichamelijk fit, toch kan je hart soms moe zijn? Heb je soms een verdrietig gevoel, bijvoorbeeld jezelf niet graag zien zoals je bent, anders willen zijn? Word je soms moe van gehoorzaam te zijn aan jouw ouders, of te kibbelen met jouw broer of zus? Voel je jezelf soms moe omdat je denkt dat God niet van je houdt? Waar zou je rust kunnen vinden voor een vermoeid hart? LEES *Matteüs 11:28*.

***Kom naar Mij, jullie die vermoeid zijn en onder lasten
gebukt gaan, dan zal Ik jullie rust geven.***

Wie sprak deze woorden? Jezus. Zal Hij altijd in staat zijn om je rust in je hart te geven? Zal Hij ooit te vermoeid zijn om jou te helpen? Zal Hij ooit geen energie meer hebben? Nee, omdat Jezus God is, en God is ONUITPUTTELIJK.

LES 23

“J” STAAT VOOR JALOERS

HOOFDTHEMA: God zal Zijn majesteit en grootheid niet delen.

SLEUTELVERS: “Ik ben de Heer, dat is Mijn naam. Ik deel Mijn majesteit niet met een ander, noch de lof die Mij toekomt met een beeld.”
JESAJA 42:8

INLEIDING

Het woord “jaloers” is meestal negatief geladen, zoals in “Je moet niet zo jaloers zijn op de nieuwe fiets van Robby.” Als opgroeiende kinderen worden we geleerd dat jaloers zijn verkeerd is. Maar naarmate we ouder worden, beginnen we ons hopelijk meer en meer te realiseren dat jaloers zijn ook positief geladen kan zijn, zoals in een betrouwbare huwelijksrelatie. Het is nu juist in deze context dat men de jaloersheid van God moet begrijpen. God is “intolerant voor concurrentie of ontrouw” [*Websters Woordenboek II*, (Boston: Houghton Mifflin Company), pagina 651.] Of zoals Grudem het beschrijft, “God is voortdurend bezig met Zijn eigen eer te beschermen.” [Wayne Grudem, *Systematic Theology*, (Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1994) pagina 205.] God zal Zijn grootheid en waardigheid (Zijn glorie) of de lof die Hij verdient met niemand of niets delen. God is vooraanstaand (prominent) in alles. Hij neemt de eerste plaats in, in alle dingen en zal met niets minder genoegen nemen.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Blauw lint 1ste plaats (gekocht of gemaakt).
2. Trofee 1ste plaats (optioneel).

ANDERE VISUALS

1. Ark van het verbond. (Gebruik een schoenendoos en omwikkel die met goud folie, papier of verf. Of gebruik de juwelendoos van de vorige les.)
2. Afgodsbeeld. (Gebruik een blok hout dat rechtop kan staan. Bevestig een paar armen en maak een gezicht. Je kunt het misschien ook omwikkelen met folie.)
3. Een paar extra 1ste plaats lintjes die je kunt bevestigen op de ark doos.
4. Een groot stuk zwart papier (om het zicht van de ark en van Dagon te belemmeren ‘toen het nacht was’).
5. Bijbel en rol met *Jesaja 42:8* en *Exodus 34:14*.

Optioneel: Hamer en beitel.

LES PRESENTATIE

Vraag aan een kind om naar voor te komen om het 1ste plaats lint (en trofee) uit de Zegen Doos te nemen. Vraag de kinderen of zij weten wat het nut is van deze beloningen. (Het is mogelijk dat jongere kinderen meer uitleg nodig hebben.) Beschrijf verschillende situaties waarin jij een 1ste plaats beloning zou kunnen krijgen, bijvoorbeeld loopwedstrijd, spelletje, school, enz.

Demonstreer dit door een simpele wedstrijd te houden in de hal of klas. Kies een kind uit die het moet opnemen tegen jou in het lopen. Laat het kind winnen. Leg uit dat wanneer een wedstrijd afgelopen is, de organisatoren de linten aanbrengen en de trofee overhandigen aan de winnaar. (Houd het lint en de trofee omhoog en zeg, "En de trofee en het lint gaan naar _____." Eis het lint en de trofee op voor jezelf, sta op een stoel en wuif met je handen met grote vreugde alsof je veel felicitaties ontvangt. De kinderen zouden nu moeten reageren en iets verdachts moeten vinden en beseffen dat er hier iets niet klopt.)

VRAAG: Wat gaat hier verkeerd? Diegene die de wedstrijd heeft gewonnen is diegene die het eerste plaats lint verdient. (KOM VAN DE STOEL AF EN PLAATS NU HET KIND OP DE STOEL EN GEEF HEM OF HAAR HET LINT. LAAT NU ALLE KINDEREN SAMEN IN HUN HANDEN KLAPPEN VOOR DE WINNAAR.) Indien jij een wedstrijd wint en de eerste plaats haalt, dan zou je toch de prijs willen die je ook verdient hebt. Als we iets speciaals doen, zoals het winnen van een wedstrijd, dan willen we dat de mensen zien aan ons dat we ook echt de beste zijn. Het is dus terecht dat wij de prijs krijgen en die niet delen met iemand anders die niet gewonnen heeft.

GEEF OPMERKING: Dat doet mij denken aan een verhaal uit de Bijbel over iemand die de beste was, die op de eerste plaats stond en die zijn prijs met niemand wilde delen.

VERHAAL – DE ARK VAN HET VERBOND IN DE TEMPEL VAN DAGON 1 Samuël 5

Gebruik de doos om de ark van God ermee voor te stellen en het houten blok (ev.bedekt met folie) om Dagon voor te stellen. (Nota: Geleerden weten niet precies welk soort afgod Dagon was, maar dat is voor onze voorstelling van vandaag van geen belang.)

LEG DE NADRIK OP VOLGENDE PUNTEN:

- ❖ De ark van het verbond was een speciale kist die Gods aanwezigheid en grootheid toonde (een beetje zoals ons juwelendoosje die Gods grootheid en waardigheid toont.) Het was zeer belangrijk voor Israël om altijd de ark onder hen te hebben. Hij was zeer speciaal. God had hen heel precies verteld hoe de ark van het verbond gemaakt moest worden, omdat één van de doelstellingen was dat God zo Zijn grootheid en waardigheid kenbaar zou maken aan Zijn volk.
- ❖ Vertel en demonstreer het verhaal uit 1 Samuël 5, vooral de verzen 1-8. (Vertel nog niet wat een afgod is.)

STEL DE VOLGENDE VRAGEN OVER HET VERHAAL: *Waarom bleef de afgod omvallen? Vallen dingen om uit zichzelf? Wat zou de afgod omver kunnen hebben geduwd? God zou het kunnen gedaan hebben. Waarom zou God dat doen? Was de afgod iets verkeers aan het doen? Waar kunnen we het antwoord vinden?*

TOON EN LEES Jesaja 42:8.

***Ik ben de Heer, dat is Mijn naam.
Ik deel Mijn majesteit niet met een ander,
noch de lof die Mij toekomt met een beeld.***

Leg uit dat Gods glorie betekent, Zijn grootheid en waardigheid bekendmaken en *tonen*. Dat betekent dat in alles wat God is en doet, Hij Zijn glorie toont. Hij toont aan iedereen dat Hij op de eerste plaats staat. God staat op de eerste plaats in kracht, in wijsheid, in liefde, enz. En omdat God op de eerste plaats staat in alles is het alleen maar juist dat Hij alleen gezien wordt als de beste in alles, (bevestig de linten aan de ark kist) en dat Hem alleen alle eer en lof toekomt. God zal Zijn eerste plaats (Zijn glorie) niet delen met een afgod.

Vraag de kinderen of ze weten wat afgoden zijn. (Gebruik *Jeremia 10:1-7a* als referentie.) Afgoden zijn dingen die mensen maken en aanbidden in de plaats van God. Demonstreer met het hout, beitel, folie, enz. op het Dagon model.

VRAAG: *Zijn afgoden eeuwig zoals de enige ware God? (Mensen maken ze.) Zijn afgoden almachtig zoals de enige ware God? (Ze moeten gedragen worden om te bewegen.) Zijn afgoden attent zoals de enige ware God? (Ze kunnen niet horen.)* (GEEF TWEE OF DRIE EXTRA VOORBEELDEN.) *Komen afgoden ooit op de eerste plaats als je ze vergelijkt met God? Nee. Verdienen de afgoden het om aanzien te worden als eerste plaats winnaars? Nee. Zou God het juist vinden om Zijn eerste plaats te delen met een afgod? Nee. Zou God de lof en de eer die Hij verdient delen met een afgod? Nee.*

HERHAAL *Jesaja 42:8* EN BENADRUUK MET KLEMTTOON.

***Ik ben de Heer, dat is Mijn naam.
Ik deel Mijn majesteit niet met een ander,
noch de lof die Mij toekomt met een beeld.***

GEEF OPMERKING: *Doorgaans denken we dat delen iets goeds is, zoals een koekje delen of speelgoed delen. Er zijn dingen die God wél deelt en aan ons geeft, zoals Zijn vreugde. Er zijn ook dingen waarvan het niet goed is dat ze met anderen gedeeld worden. (Bijv. een man mag zijn vrouw niet delen met een andere man.) God zou niet goed handelen indien Hij Zijn eerste plaats zou delen of indien Hij 'de beste zijn' zou delen. God zal Zijn glorie niet delen met afgoden of met iets anders: mensen, geld, sport, huisdieren, speelgoed, enz. God zal de lof en eer die Hem toekomt niet delen met iemand of iets anders. God gebruikt daarvoor een speciale naam in de Bijbel. Een naam voor Zichzelf die dat beschrijft.*

LEES *Exodus 34:14*.

***Want jullie mogen niet voor een andere god neerknielen.
De Heer, de Afgunstige*** (misschien goed om weten: de Willibrordvertaling gebruikt hier het woord 'jaloerse'), ***duldt immers geen andere goden naast zich.***

God is een JALOERSE God. Hij zal Zijn grootheid en waardigheid met niemand of niets delen. Hij alleen bezit de eerste plaats in alles en Hij zal die met niets of niemand delen. Hij zal Zijn eerste plaats beschermen en bewaren indien er iemand is die het van Hem wil afnemen. (Houd de ark kist met de linten erop omhoog.) Alleen Hij verdient het om geprezen en geëerd te worden als de beste en God is een JALOERSE God.

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “J” voor Jaloers in hun werkboeken.
- ❖ In het verhaal van de ark van God en de afgod Dagon waren er veel mensen die ook daadwerkelijk deze afgod aanbaden, loofden en eerden. Zal God de lof die Hij verdient delen met een afgod? Denk je dat God de mensen zou laten weten dat Hij Zijn grootheid en waardigheid niet zal delen met de afgod die zij gemaakt hadden? Nadat ze gezien hadden dat hun god tweemaal omver gevallen was en zijn handen en hoofd afbrak, denk je dat ze daaruit opmaakten dat hun afgod niet de grootste en de beste was? Bijvoorbeeld, als je denkt dat jij de beste fiets ter wereld hebt, maar als je er dan mee begint te fietsen valt die uiteen. Is die fiets dan ook echt de beste?
- ❖ Vraag de kinderen of ze weten wat de Tien Geboden zijn. Wat is het eerste gebod? LEES *Deuteronomium 5:6-7*. Wat is het tweede gebod? LEES ALLES OF EEN DEEL VAN *Deuteronomium 5:8-10*. Welk speciaal woord zie je (of hoor je) in dit gebod dat we vandaag over God geleerd hebben? JALOERS (*vers 9* (enkel in de Willibrordvertaling staat **Jaloerse** God)).
- ❖ Wat belooft een jaloerse God aan diegenen die Hem loven, eren en aanbidden? (*vers 10*) Wat belooft God aan diegenen die Hem niet loven, eren en aanbidden? (*vers 9b*)
- ❖ In België zien we mensen meestal niet bezig met het aanbidden en loven van houten of metalen standbeelden zoals die mensen in het Bijbelverhaal. Maar zijn er dingen die mensen vereren en die ze op de eerste plaats in hun leven zetten, boven God? (bijvoorbeeld, geld, sport, vrienden, huisdieren, speelgoed, enz.) Zal God de eerste plaats delen met die dingen? Zijn er dingen of mensen in jouw leven die jij meer eert of bewondert dan God?
- ❖ Indien jij de eerste plaats in een wedstrijd zou behalen, waar zou jij dan jouw lint of jouw trofee plaatsen? Zou je die op de zolder of in een lade waar je sokken liggen, verbergen? Waarom niet? Zou je die ergens zetten zodat anderen hem kunnen zien? God staat op de eerste plaats in alles en Hij zal tonen dat Hij de beste is. God is glorieus. Hij toont Zijn grootheid en waardigheid zodat iedereen het ziet.

LES 24

“R” STAAT VOOR RECHTVAARDIG

HOOFDTHEMA: Alles wat God denkt, zegt en doet is juist, omdat Hij altijd het meest waardevolle in acht neemt - Hemzelf.

SLEUTELVERS: “Alles wat Hij doet is volmaakt. Trouw is God, rechtvaardig en zuiver, in Hem is geen spoor van kwaad.”
DEUTERONOMIUM 32:4b

INLEIDING Wat is de betekenis van “God is juist in alles wat Hij denkt, zegt en doet?”
Hier volgt een uitstekende omschrijving.

“Is niet de essentie van rechtvaardigheid de hoogste waarde geven aan het meest waardevolle, met alle rechtvaardige handelingen als gevolg? En is niet het tegenovergestelde van rechtvaardigheid ons hart (primaire affecties) op dingen te richten van kleine of geen waarde, met alle onjuiste handelingen als gevolg? Daarom is de rechtvaardigheid van God de oneindige ijver en vreugde en plezier die Hij heeft in wat van opperste belang is, namelijk, Zijn eigen perfectie en waardigheid. En indien Hij ooit haaks zou handelen tegenover deze eeuwige passie voor Zijn eigen perfectie, dan zou Hij onrechtvaardig zijn...” [John Piper, *The Pleasures of God*, (Portland: Multnomah, 1991), pagina 39]

Hoe kan deze rechtvaardige God, die de hoogste waarde geeft aan het meest kostbare, een onrechtvaardig volk liefhebben? Het antwoord op deze vraag zal uitgepakt worden in de volgende zeven lessen – de vastberadenheid van Gods toewijding voor Zijn glorie en Zijn liefde voor Zijn zondig volk. Hij is de langverwachte Bevrijder die, in het redden van Zijn onrechtvaardig volk, de rechtvaardigheid van God heeft aangetoond! (*Romeinen 3:25-26*)

Wees voorzichtig, doorloop in deze les enkel en alleen de concepten die aangeboden worden! Het is verleidelijk om het volledige beeld van de bevrijding te tonen van zodra het probleem is voorgesteld. Maar we willen het les per les een beetje meer onthullen om er zeker van te zijn dat de kinderen precies begrijpen wat er gaande was tijdens het werk van Christus aan het kruis.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Juwelendoos met “juwelen” (uit Les 6).
2. Vuile emmer (of bijv. doos waar ijs in zat – gevuld met vuil papier, voedsel resten, ingedrukte blikken, enz. Zorg ervoor dat het er vuil en vies uit ziet en slecht ruikt.)

ANDERE VISUALS

1. Stuk speelgoed, honkbal handschoen, reep snoep, kindervideo en familiefoto (of soortgelijke voorwerpen).
2. Rol met *Deuteronomium 32:4* (gedeeltelijk – zie Les Presentatie).
3. Rol met *Romeinen 3:10-11*.

Optioneel: Kopie van de 10 Geboden.

LES PRESENTATIE

Laat een kind naar voor komen en de juwelendoos en de vuile emmer uit de Zegen Doos halen. Open de juwelendoos en kijk vlug eens naar de juwelen.

ZEG IETS ALS VOLGT:

“Oh ‘t zijn toch maar sprankelende juwelen. Saai! Wat is daar zo speciaal aan?”

Kijk nu met veel enthousiasme in de emmer met al het afval erin en vertel hen opgewonden wat je er allemaal in vindt. Toon de kinderen hoeveel je van het vuil houdt door het dicht bij je hart een dikke knuffel te geven, terwijl je zichtbaar blij bent. Doe dit allemaal met grote overdrijving.

GEEF OPMERKING: *Kijk toch eens naar dit heerlijke afval. De geur ervan maakt me zo blij (RAAP EEN STUK ROT VOEDSEL OP). Ach, ik wou dat ik meer van dat zou kunnen krijgen. Ik hou zo van dat afval. Ik zal het met mij meedragen overal waar ik ga. Is dat niet prachtig?*

De kinderen zouden nu wel ferm aan het lachen moeten zijn en zich afvragen wat er “mis” is met jou. Vraag hen waarom ze aan het lachen zijn. Heb je iets verkeerd gedaan? Laat hen reageren. Uiteindelijk moet je de kinderen tot het inzicht laten komen dat het niet goed is dingen te waarderen die van geen waarde zijn, zoals een oude vieze emmer met afval.

VRAAG: *Wat vind je van iemand die denkt dat vuilnis het meest kostbare van de hele wereld is dat je maar kan hebben? Zou jij zo iemand vertrouwen om voor iets kostbaars van jou te zorgen, zoals jouw huisdier of een prachtig stuk speelgoed? Denk je dat jouw ouders zo iemand zouden willen vragen om voor jou thuis te babysitten voor een avond?*

Ondervraag de kinderen aan de hand van het volgende voorbeeld. Indien jij moet kiezen tussen het meer waarderen van de juwelendoos gevuld met juwelen of de vuile emmer met afval, welke van de twee is dan volgens jou het meest waardevol? Welke zou juist zijn om het meest te waarderen? Wat is echt meer waard? Leg uit dat het alleen maar juist zou zijn indien je de juwelen meer zou waarderen omdat die ook echt veel meer waard zijn dan het vuilnisafval.

VRAAG: *Stel je voor dat we niet alleen afval of juwelen zouden hebben waaruit we zouden kunnen kiezen. Wat zou er nog meer waard zijn dan de juwelen? Zouden jouw familie, jouw ma en pa en jouw vrienden niet kostbaarder zijn dan de juwelen? Wie zou er het meest kostbare van allemaal zijn?*

DEMONSTREER: Herhaal dat we deze juwelendoos al eens eerder hebben gezien. Vraag de kinderen wat de juwelendoos en de juwelen ons leerden over God. God is glorieus. Hij toont Zijn grootheid en waardigheid. Waardigheid betekent hetzelfde als waardevol. Laat ons eens voorstellen dat de juwelendoos en de mooie juwelen die erin zitten de grootheid en de waardigheid, de waarde van God zijn. Stel de volgende vragen terwijl je de juwelendoos in je ene hand omhoog houdt en de andere voorwerpen, één per keer, in je andere hand.

GEEF OPMERKING: *Is deze emmer met afval waardevoller dan de grootheid en waardigheid van God? NEE. Dat zou niet juist zijn. Zou deze video waardevoller zijn dan de grootheid en waarde van God? NEE. Dat zou niet juist zijn. (GA ZO DOOR OP DEZELFDE MANIER MET DE REST VAN DE VOORWERPEN. HOU DE FOTO VAN DE FAMILIE OVER ALS LAATSTE.) Indien nu Jezus zou moeten kiezen tussen Zijn Vaders grootheid en waarde en dit soort van dingen? Wat zou Jezus dan het meest waardevol vinden?*

VERHAAL – DE VERZOEKING VAN JEZUS *Matteüs 4:1-11.*

LEG DE NADRIK OP VOLGENDE PUNTEN: Satan probeerde Jezus te verzoeken om bepaalde dingen meer waardevoller te beschouwen dan God, Zijn Vader.

Verzoeking #1: Jezus had een enorme grote honger. Satan wilde dat Jezus zijn honger zou stillen met voedsel, in plaats van met God. Wat was voor Jezus van grotere waarde?

Verzoeking #2: Satan wilde dat Jezus meer verlangde naar een wonderlijk teken van God, dan naar God zelf. Wat was voor Jezus van grotere waarde?

Verzoeking #3: Satan wilde dat Jezus al de pleziertjes en de macht van de wereld van grotere waarde zou beschouwen dan Gods grootheid en waardigheid. Wat was voor Jezus van grotere waarde?

LEG UIT DAT Jezus altijd de grootheid en waardigheid van God op elk moment het kostbaarst heeft gevonden van alles wat er is (houd de juwelendoos omhoog). En dat is ook juist. Alles wat Jezus ooit heeft gedacht, gezegd en gedaan is juist omdat Hij altijd dingen denkt, zegt en doet die tonen dat Hij de meest kostbaarste dingen koestert: Gods (Zijn eigen) grootheid en waarde. Jezus (God) is RECHTVAARDIG. Alles wat Hij denkt, zegt en doet is juist omdat Hij altijd het meest kostbare de hoogste plaats geeft in Zijn leven: Zijn eigen grootheid en waarde.

GEEF VOORBEELDEN VAN DE RECHTVAARDIGHEID VAN GOD:

Wanneer God dus zegt, "Vereer naast Mij geen andere goden." dan is dat goed en juist. En wanneer God zegt, "Toon eerbied voor uw vader en uw moeder." dan is dat goed en juist. (GEEF ANDERE VOORBEELDEN.) Wanneer God de zee opent om Zijn volk te bevrijden, dan is dat goed en juist. Wanneer God de zee sluit en Zijn vijanden doodt, dan is dat goed en juist. (GEEF ANDERE VOORBEELDEN.)

TOON EN LEES *Deuteronomium 32:4*

***Alles wat Hij doet is volmaakt.
Trouw is God, rechtvaardig en zuiver.***

STEL DE KINDEREN DE VOLGENDE VRAGEN.

Hoe zit het dan met ons? Zijn wij rechtvaardig? Denken wij altijd dingen die aantonen dat wij God boven alles koesteren? Doen wij altijd de dingen die aantonen dat wij God het kostbaarst vinden? (GEBRUIK VOORWERPEN EN DE JUWELENDOOS OM TE DEMONSTREREN.) Denken we soms meer aan sport dan we denken aan God? Praten we meer over een film die we gezien hebben dan over God? Houden we meer van ons speelgoed dan van God?

TOON EN LEES *Romeinen 3:10-11.*

Dit is wat de Bijbel zegt over ons:

***Er is geen mens rechtvaardig, zelfs niet één,
er is geen mens verstandig, er is geen mens die God zoekt.***

In tegenstelling tot de rechtvaardige God, vinden wij dingen en mensen meer kostbaarder dan God. Als we de andere dingen kostbaarder vinden dan de grootheid en de waardigheid van God, dan zullen de dingen die we denken, zeggen en doen, de verkeerde dingen zijn. We zijn niet rechtvaardig. We zijn onrechtvaardig.

SLUIT AF DOOR DE JUWELENDOOS OMHOOG TE HOUDEN ZODAT ALLE KINDEREN HET KUNNEN ZIEN EN VRAGEN:

Wat is voor God het meest kostbaarst? Hij vindt Zijn eigen grootheid en waardigheid het meest kostbaarst. Is dat goed en juist? Ja, dat is goed en juist. En alles wat God denkt en alles wat God zegt en alles wat God doet, toont aan dat Hij Zijn grootheid en waarde het meest kostbaar van alles acht. God is RECHTVAARDIG!

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “R” voor Rechtvaardig in hun werkboeken.
- ❖ Bekijk in het kort, samen met de kinderen, de definitie van Rechtvaardig. Waarom is het goed en juist dat God Zijn eigen grootheid en waardigheid het kostbaarst vindt? Is er iets kostbaarder dan God? Nee, het is dus goed en juist dat God zichzelf het meest kostbaar vindt van alles wat er is.
- ❖ Normaal gezien houden mensen niet van een emmer gevuld met afval. Vraag de kinderen eens te denken aan sommige dingen of mensen waar zij van houden en kostbaar vinden. Zijn die dingen slecht? Is het goed en juist dat wij goede dingen kostbaarder vinden dan God? (GEEF EEN PAAR VAN JE EIGEN VOORBEELDEN) Hoe denk je dat God zich daarover voelt?
- ❖ Soms geloven mensen dat als ze goede gedachten hebben en vriendelijke dingen zeggen en goede daden doen, ze dan rechtvaardig zullen worden. Lees *Jesaja 64:5*.

***“Wij allen zijn onrein geworden,
onze gerechtigheid is als (een bezoedeld kleed, NBG-vertaling) het
kleed van een menstruerende vrouw.”***

- ❖ Is het goed en juist als God een persoon geneest? Is het goed en juist als God hem niet geneest? Was het goed en juist toen God Daniël redde uit de klauwen van de leeuwen? Was het goed en juist toen God Stefanus liet stenigen door de mensen totdat hij stierf? Maak duidelijk dat ALLES wat God doet, goed en juist is en niet alleen de dingen die goed aanvoelen voor ons.
- ❖ Als je iets hebt dat voor jou zeer kostbaar is, zoals een poppetje, hoe gedraag je je daar dan tegenover? Als je bijvoorbeeld een speciaal stuk speelgoed hebt, zou je de hond er laten meespelen? Zou je het geven aan jouw broer dat hij er in het vuil mee kan spelen buiten? Of zou je dat poppetje beschermen en bewaken zodanig dat deze dingen niet zouden kunnen gebeuren? God vindt het tonen van Zijn grootheid en waardigheid (Zijn glorie) het meest kostbare van alles wat er is. Denk je dat Hij Zijn glorie zal beschermen en bewaken? (Bekijk nog eens in het kort: God is jaloers.)

Nota: Bewaar de juwelendoos, emmer met afval voor volgende lessen.

LES 25

“T” STAAT VOOR TOORNIG

HOOFDTHEMA: God is woedend op de zonde.

SLEUTELVERS: “En vanuit de hemel openbaart Gods toorn zich over al het kwaad en onrecht van hen die met hun onrechtvaardigheid de waarheid geweld aandoen.”
ROMEINEN 1:18

“Wie houdt stand in de gloed van Zijn woede? Zijn woede is als een laaiend vuur, rotsen spatten voor Hem uiteen.”
Nahum 1:6b

INLEIDING

Als we de kinderen de hele raad van God willen onderwijzen, dan moeten we hen ook leren over Gods toorn. Elke omschrijving van God zonder deze karakteristiek zal onvolledig zijn. Het zal een beeld van God zijn die naar ons beeld is gemaakt en zal uiteindelijk leiden tot een geloof dat afgoderij is. Onze generatie wil dit niet graag horen. We willen dat God zacht en vriendelijk en aardig is, zodat Hij past bij onze nood om belangrijk te zijn, ons steeds bevestiging kan geven het en ons zo comfortabel mogelijk kan maken. Mensen willen er gewoon niet aan denken dat God ooit kwaad zou kunnen zijn over hun zonde. Ze willen niet weten van een boze God die zo kwaad is dat Hij Zijn oordeel zal uitgieten over diegenen die Zijn glorie zouden minachten. Maar als de mensen dit nu willen of niet, toch zal God Zijn oordeel uitgieten over allen die Zijn glorie minachten.

In de waarheid van Gods woede (die wij allen hebben verdiend) ligt het wonder van het evangelie. Pas als we de verbazingwekkende woede van God tegenover onze zonde zien, dan alleen kunnen we het nieuws van Gods reddende genade van harte begrijpen en liefhebben. Dan pas kunnen gelovigen zien dat God toornig is en dat Hij daar ook volledig in Zijn recht staat. Het is dan geen probleem om te zeggen dat God toornig is en dat dit goed is. We kunnen dan getuigen dat Zijn toorn een uiting is van Zijn grootheid en waardigheid – Zijn glorie.

IN DE ZEGEN DOOS

1. iets dierbaars dat jou toebehoort (trouwring, speciale foto of voorwerp).

ANDERE VISUALS

1. Juwelendoos (uit de vorige les).
2. Afval (uit de vorige les).
3. Zweep (gemaakt van een touw) en klein tafeltje met een paar muntstukken erop.
4. Bijbel die openligt bij *Johannes 2:13-16* (moet gelezen worden tijdens de les).

Optioneel: Afbeelding van de Dode Zee.

LES PRESENTATIE

Neem jouw dierbaar voorwerp uit de Zegen Doos. Leg aan de kinderen uit wat het is en waarom het voor jou zo dierbaar is. Laat de kinderen zich voorstellen dat er iemand naar jou toekwam en zo handelde en zei:

DOE ALSOF: *Kijk eens hoe lelijk die (dierbaar voorwerp) is. Wat een afschuwelijk ding. Het behoort in de vuilnisbak. Ik zal het meenemen en er wat vuil en afval over strooien, het kapot maken en het bij dit afval smijten.* (TOON DE EMMER MET VUIL.)

Vraag de kinderen hoe ze denken dat jij je zou voelen indien er iemand die dingen zou zeggen en dat zou doen met jouw dierbaar voorwerp.

VRAAG: *Als er iemand zulke dingen zou zeggen over mijn _____, denk je dat ik kwaad zou zijn omwille van wat hij zegt? Als ik hem vuil en afval over mijn _____ zou laten strooien, zou het er dan nog dierbaar voor mij uitzien? Denk je dat ik dat zomaar zou laten gebeuren? Zou ik mijn _____ beschermen zodat dat niet zou gebeuren? Zou ik dan het recht hebben om iemand die mijn _____ zou willen kapot maken te straffen?*

Leg uit dat allen van ons bepaalde dingen hebben die ons dierbaar zijn. Misschien heb je wel een modelbouwvliegtuigje in elkaar geknutseld. Je zou waarschijnlijk wel boos zijn indien er iemand langs zou komen en het kapot zou schoppen omdat hij het niet graag ziet. Maar wat belangrijker is, is dat we mensen kennen die dierbaar zijn voor ons. We hebben het niet graag als er iemand slechte dingen zou zeggen over onze ouders en slechte dingen zou willen doen met hen. We zouden waarschijnlijk erg kwaad worden.

Er zijn momenten dat het goed is dat we kwaad worden. Wanneer er een persoon iets/iemand die je dierbaar is op een slechte manier behandeld, is het goed om kwaad te zijn. Soms is het zelfs goed om een persoon, die iets of iemand op een slechte manier heeft behandeld, te straffen. (bijv. wat zou men moeten doen met iemand die iets steelt van jou? Wat zou men moeten doen met iemand die jou opzettelijk slaat? Kinderen hebben een zeer goed besef van "juistheid" van straf, vooral indien het gericht is naar iemand anders dan zichzelf.)

VRAAG DE KINDEREN: *Zo dierbaar als deze _____ is voor mij, is het dan ook het dierbaarste in de hele wereld? Mijn ouders (echtgenoot/kinderen) zijn mij veel dierbaarder. Er is zelfs nog iets veel dierbaarder dan hen* (NEEM DE JUWELENDOOS BIJ JE): *Gods grootheid en waardigheid. God.*

Herhaal uit de les van vorige week dat God rechtvaardig is. God denkt, zegt en doet altijd het goede omdat Hij altijd het meest dierbare het dierbaarst acht: Zijn eigen grootheid en waardigheid. Maar mensen zijn onrechtvaardig. Wij zijn zondaars. Wij vinden God niet altijd het dierbaarst. Wij denken, zeggen en doen dingen die aantonen dat Gods grootheid en waardigheid helemaal niet zo speciaal en dierbaar is voor ons. Wij denken, zeggen en doen dingen die kennelijk modder slingeren naar God; wij minachten Gods grootheid en waardigheid. Dat is zonde. Hoe denk je dat God zich daarbij voelt? Is Hij daarom boos? Zou God juist handelen indien Hij mensen die dat doen zou straffen? Zou God iets doen om Zijn grootheid en waardigheid te beschermen?

VERHAAL – JEZUS IN DE TEMPEL

Leg in het kort uit wat de betekenis van de tempel was en waarom Jezus daar aanwezig was. Lees woord per woord uit de tekst van *Johannes 2:13-16*. Ter hoogte van vers 15 neem je de zweep in je handen (wees voorzichtig, goed buiten het bereik van de kinderen staan) en sla ermee op de grond. Smijt de tafel omver zodat de muntstukken over gans de vloer verspreid worden. Doe dit met een woedend gezicht. Lees met kracht en autoriteit.

STEL DE VOLGENDE VRAGEN OVER HET VERHAAL.

- ❖ Vonden de mensen God het dierbaarst wat er was?
- ❖ Wat vonden ze dierbaarder dan God? Was dat juist?
- ❖ Wat dacht Jezus daarover? Had Hij gelijk om zo te denken?
- ❖ Was Hij zomaar een beetje kwaad? Hoe weet je dat Hij zeer kwaad was?
- ❖ Wat deed Jezus daaraan? Had Hij gelijk door hen te straffen?

Jezus is Rechtvaardig. Hij geeft altijd de grootste waarde aan wat ook het meest waardevol is: Gods grootheid en waardigheid. Omdat Hij nu net dat deed had Hij gelijk om zo kwaad te zijn tegenover de mensen die iets anders het meest waardevol vonden. Zij waren onrechtvaardig. Zij hadden gezondigd tegen God en Hij had het recht om hen te straffen.

Leg uit dat hoe kwaad Jezus ook was in dit verhaal, dit toont nog maar een beetje van hoe kwaad God kan zijn. Het toont slechts een klein stukje van de straf dat God, geheel gerechtvaardigd, kan geven. Er is nog een ander verhaal in de Bijbel die ons toont hoe kwaad God kan zijn tegenover zonde en hoe verschrikkelijk Zijn bestraffing kan zijn tegenover zondaars.

VERHAAL – SODOM EN GOMORRA (*Genesis 19*)

Leg in het kort uit aan de kinderen dat deze twee steden duizenden jaren geleden hebben bestaan. De mensen in deze steden waren uiterst zondig. God was zeer kwaad en had beslist dat het tijd was om iedereen daar te straffen, uitgenomen Lot en zijn familie. Leg uit hoe God de mensen en de steden bestrafte (*verzen 24-28*). Als je een afbeelding hebt van de Dode Zee kun je die nu tonen aan hen. Zelfs tot op vandaag is het land van deze steden dor en verlaten. Gods straf heeft altijd gevolgen. Ze is compleet.

TOON EN LEES *Romeinen 1:18* EN *Nahum 1:6b*

En vanuit de hemel openbaart Gods toorn zich over al het kwaad en onrecht van hen die met hun onrechtvaardigheid de waarheid geweld aandoen.

***Wie houdt stand in de gloed van Zijn woede?
Zijn woede is als een laaiend vuur,
rotsen spatten voor Hem uiteen.***

God is rechtvaardig. Hij heeft het recht om kwaad te zijn als wij onrechtvaardig zijn en zondigen door Hem niet het dierbaarst te achten. God heeft gelijk om zeer kwaad te zijn tegenover de zonde. Er is niemand die kwader kan zijn dan de Rechtvaardige God. Er bestaat een speciaal woord dat betekent dat God zeer boos is als Hij niet het dierbaarst geacht wordt: TOORNIG. Gods is TOORNIG betekent dat Hij zeer boos is op de zonde. Omdat wij allen onrechtvaardige zondaars zijn, verdienen wij allen de toorn van God. Dat is een groot probleem, ons grootste probleem ooit!

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “T” voor Toorn in hun werkboeken.
- ❖ Als je iets verkeerd gedaan hebt, denk je er dan over hoe jouw ouders je zullen straffen? Als je doet alsof ze jou niet zullen straffen, betekent dat dan ook dat ze jou ook niet echt zullen straffen? God kent toorn. Hij is zeer boos over zonde; Hij haat zonde en heeft gelijk als Hij zonde bestraft. Sommige mensen zouden graag doen alsof God zo niet is, maar de Bijbel zegt dat God toornig is en Zijn woede en bestraffing **echt** is.
- ❖ Lees *Psalm 18:8-9*. Wie wordt hier beschreven?
- ❖ Is Gods toorn zoiets als een klets op je achterwerk krijgen of naar je kamer gezonden worden? Is het zoiets als naar de gevangenis gaan? Is het veel erger dan dat? Wat zegt de Bijbel? Lees *Nahum 1:6*.
- ❖ Is Gods toorn en bestraffing iets dat na een tijdje weggaat, waarna je jezelf al wat beter voelt? Iets wat je mag vergeten? Lees *Judas 1:7*. **Sodom en Gomorra dienen als voorbeeld voor diegenen die bestraft worden met eeuwig vuur.**
- ❖ Heeft God een lijstje met het aantal zonden of het soort van zonden waarover Hij boos wordt, of handelt Hij goed door boos te zijn op slechts één soort van zonde? Hoeveel keer hadden Adam en Eva gezondigd voordat God hen had verbannen uit de Tuin van Eden? Lees *Romeinen 1:18*.
- ❖ De Bijbel zegt dat iedereen onrechtvaardig is (*Romeinen 3:10-11*), zelfs al vanaf het moment dat we beginnen groeien in het lichaam van onze moeder (*Psalm 51:7*). Betekent dat dan dat iedereen Gods toorn en straf verdient (*Efeziërs 2:3*)? Dus als andere mensen zondigen of als ik zondig, betekent dat dan dat het allemaal niet zo erg is? Kan ik dan zeggen: “En dan? Het is allemaal niet zo erg, we zijn zo, iedereen zondigt!”

Nota: Bewaar de juwelendoos, emmer met afval en zweep voor komende lessen.

LES 26

“G” STAAT VOOR GEDULDIG

HOOFDTHEMA: God is traag tot toorn en traag om te straffen.

SLEUTELVERS: “De Heer is niet traag met het nakomen van Zijn belofte, zoals sommigen menen; Hij heeft alleen maar geduld met u, omdat Hij wil dat iedereen tot inkeer komt en niemand verloren gaat.”
2 PETRUS 3:9

INLEIDING

De les van vorige week legde de nadruk op Gods woede en haat tegenover zonde – Zijn toorn. Wij allen verdienen Gods toorn en bestraffing, al vanaf het moment dat we geboren werden (*Psalm 51:5; Efeziërs 2:3*). Dus waarom vernietigt God ons dan niet allemaal onmiddellijk? In zijn alom bekende preek, “Zondaars in de handen van een woedende God” beschrijft Jonathan Edwards een stuwdam die een enorme watervloed tegenhoudt. De grote vloed van water stelt Gods woede tegenover zondaars voor. Gods hand is de stuwdam. Het is enkel en alleen omwille van Gods behagen dat Hij daar Zijn hand houdt voor een bepaalde tijdsduur zodat de vloed tegenhouden wordt en we niet allen vernietigd worden. Het is Gods behagen om traag tot toorn te zijn en traag om te straffen, zodat Zijn soevereine genade daarin gezien kan worden. Gelukkig voor ons dat God een geduldige God is!

IN DE ZEGEN DOOS

1. Afbeeldingen van de ark terwijl die gebouwd wordt (Resource packet).

ANDERE VISUALS

1. Een eenvoudige tijdslijn op de muur (kan gemaakt worden met een strook papier of papieren plakband) die 100 jaar voorstelt.
2. Afbeeldingen van mensen die met verschillende activiteiten bezig zijn zoals eten, spelen, vissen, enz.
3. Zweep (van vorige les).

LES PRESENTATIE

(Vooraleer de les begint plaats je de Zegen Doos in een andere kamer waar je straks naartoe moet gaan om die te halen.) Vraag de kinderen of er vandaag in de klas iets zichtbaars ontbreekt. Iets wat er zou moeten zijn, maar er niet is. Ga verder en haal de Zegen Doos zeer traag (een andere volwassene zou gedurende deze tijd samen met de kinderen in de klas moeten zijn tijdens het wachten) Wanneer je terug arriveert in de klas maak je je heel traag klaar voor de les, totdat de kinderen zich beginnen ergeren en ze ongeduldig worden omdat je nog niet begonnen bent.

VRAAG: Ben je het beu om te wachten op me? Heb je dat graag dat je moet wachten totdat iets begint? Is het soms frustrerend voor jou als iemand alles zo traag doet? Noem eens andere dingen die voor jou veel te traag lijken te gaan? Duurt het veel te lang totdat het opnieuw jouw verjaardag is volgend jaar? Duurt het volgens jou veel te lang totdat ma het eten klaar heeft als je grote honger hebt? Wat als je vader traag is in het repareren van jouw kapotte fiets?

We houden er niet zo van als de dingen traag gaan? Maar is dat altijd iets slechts of iets frustrerend? Er zijn momenten dat we echt blij zijn dat de dingen traag gebeuren, zoals wanneer je moeder traag is om jouw kamer te controleren of die nu al proper gemaakt werd. Of als je ouders traag zijn in het geven van nog meer karweitjes. En je kan wel heel blij zijn als je ouders traag zijn om boos te zijn op jou wanneer je iets verkeerd hebt gedaan.

Leg uit aan de kinderen dat het ook goed is dat sommige dingen traag gebeuren. Herinner hen eraan dat we in de laatste les iets gezien hebben over God, nl. die toornig is. Hij is zeer boos over de zonde en staat volledig in Zijn recht als Hij de zonde straft (neem de zweep in je hand). En iedereen van ons verdient Gods toorn. Vraag de kinderen of ze denken dat God vlug of traag is om boos te worden en te straffen.

VERHAAL – NOACH EN DE ZONDVLOED (Genesis 6 en 7)

Lees gedeelten uit de tekst. Gebruik hiervoor de tijdslijn, de afbeeldingen van de ark en de andere visuals om uiteindelijk de lengte van de tijd aan te tonen die God aan de mensen gaf om tot inkeer te komen.

LEG DE NADRIJK OP VOLGENDE PUNTEN.

- ❖ De mensen op de gehele aarde waren zeer slecht en verdienden de toorn van God.
- ❖ God besliste dat Hij de gehele wereld zou straffen behalve Noach en zijn familie.
- ❖ Noach was een man die God liefhad en Hem vertrouwde. (Gebruik in deze context het woord “rechtvaardig” niet. Het zou op dit moment te verwarrend kunnen zijn naar aanleiding van les 24, *Romeinen 3:10-12*.)
- ❖ God was traag om de zondvloed te sturen. Hij wachtte 100 jaar terwijl Hij Noach gebod om de ark te bouwen (gebruik afbeeldingen en doe dit in volgorde van begin tot einde, met voldoende ruimte op de tijdslijn), waardoor de mensen genoeg tijd hadden om tot inkeer te komen.

VRAAG: Denk je dat 100 jaar een lange tijd is? Met welk soort van dingen zouden de mensen, die toen leefden, allemaal bezig geweest zijn gedurende die 100 jaar? (GEBRUIK AFBEELDINGEN VAN VERSCHILLENDE SOORTEN ACTIVITEITEN.) Hadden de mensen toen genoeg tijd om te eten, te werken, te spelen, huizen te bouwen, te huwen, dutjes te doen of vrienden te bezoeken? Denk je dat God hen genoeg tijd heeft gegeven om te stoppen met zondigen en uiteindelijk God lief te hebben en Hem te vertrouwen? Waarom was God zo traag om hen te straffen? Waarom had God plotseling geen woede uitbarsting en vernietigde Hij hen niet onmiddellijk?

LEES *Psalm 145:8* (Leg de nadruk op het feit dat God geduldig is. Leg voorlopig nog niet uit wat genadig en liefdevol is.)

***Genadig en liefdevol is de Heer,
Hij blijft geduldig en groot is Zijn trouw.***

Leg uit aan de kinderen dat God traag is om kwaad te worden. Hij heeft geen woede uitbarstingen en straft niet vliegensvlug. Hij is zeer boos over de zonde maar Hij is traag om kwaad te worden en traag om te straffen. Er bestaat hiervoor een speciaal woord dat betekent “God is traag om kwaad te worden en te straffen.” God is GEDULDIG. En het is in ons voordeel dat God een GEDULDIGE God is.

DEMONSTREER MET DE AFBEELDINGEN VAN DE ARK EN DE TIJDSLIJN.

VRAAG: *Wat zou er kunnen gebeurd zijn indien God vlug was om boos te worden en zo de mensen zou straffen vóórdat Hij gezegd had hen te straffen? Of wat indien Hij het beu was om geduldig toe te zien en geen 100 jaar meer wilde wachten? Wat zou er kunnen gebeurd zijn indien God niet geduldig was en de zondvloed in deze tijd stuurde? (WIJS NAAR EEN PLAATS OP DE TIJDSLIJN WAAR DE ARK NOG NIET VOLLEDIG GEBOUWD WAS.) Was Noach toen al klaar met de bouw van de ark? Had God niet beloofd om Noach en zijn familie te redden? Maar God is geduldig, dus Noach en zijn familie werden gered. En omdat God geduldig is, hadden de rest van de mensen op aarde geen uitvluchten meer omdat God hen meer dan genoeg tijd had gegeven om tot inkeer te komen.*

(Nota: Deze “wat indien” vragen zijn niet bedoeld om Gods soevereine doeleinden te ondermijnen. We willen simpelweg dat kinderen zich realiseren dat als God ongeduldig zou geweest zijn, en vlug om te straffen, Hij dan niet trouw geweest zou zijn aan Zijn woord. Want naar Zijn woord heeft Hij dat beloofd en dat zou Zijn doeleinden ondermijnd hebben. In het boek van Wayne Grudem, *Systematic Theology* (pagina 683-684), geeft hij uitleg op 2 *Petrus* 3:9 en maakt hij een duidelijk verschil tussen Gods geopenbaarde wil – wat alle mensen zouden moeten doen; en Gods verborgen wil – wat uiteindelijk zal gebeuren. God roept op dat iedereen tot inkeer *moet* komen, maar zelfs in Gods doeleinden zal niet iedereen tot inkeer komen.)

VRAAG: *Is het in ons voordeel dat God een geduldige God is? Indien God nu vlug zou zijn om boos te worden en vlug zou zijn om te straffen, wanneer zouden wij allen dan de straf ontvangen die wij verdienen?*

LEES 2 *Petrus* 3:9

De Heer is niet traag met het nakomen van Zijn belofte, zoals sommigen menen; Hij heeft alleen geduld met u, omdat Hij wil dat iedereen tot inkeer komt en niemand verloren gaat.

Het is een grote zegen dat God geduldig is omdat wij allemaal Gods woede en straf verdienen, al vanaf het moment dat we geboren werden. Maar God is geduldig. Hij is traag om kwaad te worden en traag om te straffen. Hij verlangt om Zijn volk te redden van Zijn toorn. Dus het geduld van God zorgt ervoor dat Zijn kinderen tijd krijgen om tot inkeer te komen en Hem lief te hebben en te vertrouwen.

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “G” van Geduldig in hun werkboeken.
- ❖ Omdat God geduldig is, is Hij _____ om kwaad te worden en _____ om te straffen. *Vergeet* iemand die zeer geduldig is om kwaad te worden of om te straffen? Had God vergeten om de zondvloed te sturen?
- ❖ Hebben jouw ouders al ooit eens “tot tien geteld” om jou nog de tijd te geven om te gehoorzamen? Wacht jij dan soms tot dat ze “aan negen komen” vooraleer hen te gehoorzamen? “Telt” God altijd af om mensen precies te laten weten hoe lang Hij geduldig zal zijn met hen? Lees *Romeinen 2:4-5*.

Veracht u dan Zijn onbegrensde goedheid, geduld en verdraagzaamheid, en weet u niet dat Zijn goedheid u tot inkeer brengen? Doordat u zo hardleers bent en niet tot inkeer wilt komen, maakt u dat de straf waartoe God u veroordeelt op de dag dat Hij Zijn rechtvaardig vonnis uitspreekt en uitvoert, alleen maar zwaarder wordt.

Gods geduld is niet iets waar we mogen mee spelen. We mogen niet denken dat we op de één of andere manier gewoon kunnen doorgaan met ons ongehoorzaam gedrag, totdat God “aan negen” gekomen is (of totdat er een bepaalde tijd is gepasseerd) en dan tot inkeer kunnen komen.

- ❖ Lees 2 *Petrus* 3:9 nog eens. Waarom is God zo geduldig met ons? Wat wil Hij doen?
- ❖ Wat betekent het om tot inkeer te komen? Het betekent dat jij in alle oprechtheid sorry zegt diep binnenin jouw hart omdat je God niet boven alles hebt geplaatst. Het betekent dat je al die dingen die je voordien meer waardeerde dan God nu minder gaat waarderen dan God. Het betekent dat je alles gaat doen om Gods liefde en Gods grootheid te ontdekken en te waarderen (*Matteüs 13:44-46*).

Nota: Bewaar de zweep voor komende lessen.

LES 27

“G” STAAT VOOR GENADIG

HOOFDTHEMA: God is goed voor onwaardige zondaars.

SLEUTELVERS: “Hij straft ons niet naar onze zonden.” PSALM 103:10a

“Genadig en liefdevol is de Heer, Hij blijft geduldig en groot is Zijn trouw.” PSALM 145:8

INLEIDING

Hoewel genadig en liefdevol twee verschillende begrippen zijn en een verschillende betekenis hebben, zullen we ze voor deze les samen als één karakteristiek van God bekijken. God is vriendelijk, goed en vergevingsgezind voor mensen die in feite alleen maar Gods toorn verdienen. Wij zijn allen onrechtvaardig en God is absoluut niet verplicht om ons gunstig gezind te zijn. Zijn genade en liefde zijn gratis geschenken die Hij aan diegenen geeft die Hij liefheeft en geroepen heeft.

Hoewel het verhaal van de verloren zoon bekend is voor de meeste kinderen, hopen we toch om een diepere betekenis van dit verhaal aan de kinderen over te brengen. Dit verhaal leert ons hoe God Zijn kinderen overlaadt met Zijn verbazingwekkende goedheid, niettegenstaande ze hebben gezondigd door andere dingen hoger te achten dan Zijn glorie.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Afbeeldingen of figuurtjes van varkens.

ANDERE VISUALS

1. Juwelendoos (uit de vorige les).
2. Emmer met afval (uit de vorige les).
3. Zweep (uit de vorige les).
4. Een paar vellen donker papier.
5. Het onderstaande vers geschreven op een stuk karton. Bedek voorlopig de volgende woorden met papier (zachtjes vastplakken met plakband).

~~Genadig en liefdevol is de Heer,~~
~~Hij blijft geduldig en groot is Zijn~~
~~trouw.~~

Vorbereiding lokaal: Vooraleer de les begint plaats je de juwelendoos vooraan de klas zodat iedereen die duidelijk kan zien staan. Plaats de emmer met afval op de grond dicht bij de juwelendoos.

LES PRESENTATIE

Begin door in het kort de volgende onderwerpen te overlopen.

MAAK OPMERKING: God is rechtvaardig en geeft altijd de hoogste waarde aan wat de meeste waarde heeft: Zichzelf. God wordt niet altijd als het meest waardevolle geacht door ons. Wij zijn onrechtvaardige zondaars. God is toornig, Hij is boos op onze zonde. God is geduldig, Hij is traag om boos te worden en traag om ons te straffen.

Vertel de kinderen dat onze emmer met afval slechter en slechter ruikt naarmate de weken voorbijgaan.

MAAK OPMERKING: Ik hoop dat we dit afval spoedig kunnen wegsnijten. Het ruikt AFSCHUWELIJK! Het stinkt!

Laat weten dat er misschien iets in de Zegen Doos van deze week zou kunnen zitten die ons zou kunnen helpen. Laat een kind naar voor komen en de varkens eruit nemen.

MAAK OPMERKING: VARKENS! Wat doen varkens in de Zegen Doos? Indien dit echte varkens waren geweest, dan zouden zij misschien wel het afval uit deze emmer opgegeten hebben. Maar ik denk niet dat zelfs varkens zoiets vuils zouden willen opeten. Maar ik herinner me wel nog een Bijbelverhaal waar varkens in voor komen...en een man die zo'n grote honger had dat hij wenste dat hij hun voedsel had om op te eten.

VERHAAL – DE VERLOREN ZOON (Lukas 15:11-20)

Vertel de kinderen nog niet dat het om dit verhaal gaat vóór de tijd daarvoor gekomen is.

LEG DE NADRIJK OP VOLGENDE PUNTEN.

- ❖ De zoon vroeg naar zijn erfenis (leg dit duidelijk uit) zelfs nog vóór zijn vader dood was. Zijn vader was goed en gaf hem zijn erfenis.
- ❖ Door het fortuin van zijn vader te gebruiken op een verkeerde manier werd de zoon alleen maar ellendiger en meer eenzaam.
- ❖ In zijn ellende begon de zoon in te zien hoe verkeerd hij wel bezig was. Hij wilde terug naar zijn vader gaan als een simpele knecht en vergeving vragen. Hij besepte heel goed hoe hij het niet verdiende om een “zoon” van zijn goede vader genoemd te worden.

STEL DE VOLGENDE VRAGEN AAN DE KINDEREN: *Waarom denk je dat de zoon zich niet waardig voelde om nog een zoon genoemd te worden? Had hij respect voor het fortuin en de goedheid van zijn vader? Wat heeft hij gedaan met het fortuin van zijn vader? Maakte het fortuin de zoon blij? Had de zoon gelijk om dingen zoals voedsel, feestjes en spelletjes waardevoller te achten dan het fortuin en de eer van zijn vader? Zei de zoon tegen zijn vader, “Deze dingen zijn veel leuker en opwindender dan jou?”*

Leg uit aan de kinderen dat wat de zoon deed een beetje hetzelfde was als afval smijten naar zijn vader. In zijn hart zei hij in feite dat zijn vader niet echt bijzonder of belangrijk was.

VRAAG: *Denk je dat de vader het recht had om boos te zijn op zijn zoon omwille van hoe hij zich had gedragen? Denk je dat zijn vader correct gehandeld zou hebben indien hij hem zou straffen? Verdient de zoon de vriendelijkheid, goedheid en vergevingsgezindheid van zijn vader?*

Ga door met het vertellen van de rest van het verhaal (verzen 12-24).

LEG DE NADRUKE OP DE VOLGENDE PUNTEN:

- ❖ Zelfs nog vóór de zoon zijn thuis naderde, was zijn vader al naar hem aan het uitzien.
- ❖ De vader was overgelukkig met zijn berouwvolle zoon en betoonde hem vriendelijkheid en vergevingsgezindheid.
- ❖ De vader was goed en vergevingsgezind tegenover een zoon die zijn liefde niet verdiende.

Vertel de kinderen dat dit verhaal een “parabel” is. Parabellen zijn verhalen die niet echt gebeurd zijn. Jezus doet dit aan de hand van zo’n verhaal om ons iets te leren over onszelf en God (wie God is en wat Zijn karakter is).

VRAAG: *Op wie gelijkt de vader hier in dit verhaal – op God of op ons? Op wie gelijkt de zoon – op ons of op God? Gelijkt de zoon op iemand zoals...* (TERWIJL JE DE VOLGENDE VOORBEELDEN GEEFT, NEEM JE EEN VEL DONKER PAPIER VOOR ELK VAN DE VOORBEELDEN EN MAAK JE ER EEN PROP VAN. GOOI DIE DAN IN DE RICHTING VAN DE JUWELENDOOS ZODANIG DAT DIE DICHTBIJ DE EMMER MET AFVAL BELANDT.)

...Adam en Eva, die geen belang hechtten aan Gods gebod nl. om niet van de vruchten van één bepaalde boom te eten?

...Esau, die meer belang hechtte aan een pot met linzensoep dan aan Gods bijzondere zegen?

...Koning David, die meer belang hechtte aan de vrouw van een ander dan aan Gods geboden?

...Zacheüs, voor wie geld belangrijker was dan God in zijn leven?

...Petrus, die loog wanneer hij zei dat hij Jezus niet kende en zo zijn veiligheid belangrijker vond dan de waarheid van God?

GEEF OPMERKING: *Allen van ons, zelfs de meest bekende personen in de Bijbel, zijn zoals die zoon. We beschouwen de andere dingen veel waardevoller dan de grootheid en de waarde van God. Hoe denk je dat God zich daarbij voelt? **Demonstreer het vers** nu door één voor één de woorden zichtbaar te maken in deze volgorde:*

VRAAG: *Is God verplicht om geduldig te zijn? (MAAK NU “GEDULDIG” ZICHTBAAR) Zou God ook geduldig blijven en traag zijn om kwaad te worden? (MAAK NU “BLIJFT” ZICHTBAAR) Zou God ook trouw blijven? (MAAK NU “TROUW” ZICHTBAAR) Zou God verkiezen om goed en vergevingsgezind te zijn, zelfs al verdienen wij dat niet? (MAAK NU “GENADIG EN LIEFDEVOL” ZICHTBAAR)*

God is GENADIG en liefdevol. Hij is goed en vergevingsgezind tegenover zondaars die dit niet verdienen. God is genadig en liefdevol tegenover Zijn kinderen die Zijn grootheid en waarde minachten (neem nog wat donker papier en maak er proppen van en gooi die naar de juwelendoos zodanig dat ze niet ver van de emmer met afval landen) en die Zijn toorn en woede hebben verdiend. Hij is genadig en liefdevol tegenover Zijn kinderen, die naar Hem komen met een hart dat oprecht verdrietig is over het feit dat ze God in hun leven niet de hoogste waarde hebben gegeven.

VRAAG: *Wat zal er gebeuren met al die afval in de emmer? En wat met al die zonde die gegooid werd (de proppen) naar de openbaring van Gods grootheid en waardigheid – Zijn glorie? Zal het alsmaar vermeerderen en alsmaar meer en meer gaan stinken? Omdat God genadig en liefdevol is, zal Hij dan simpelweg altijd maar de zonde van Zijn volk verdragen, negeren, doen alsof de zonde er niet is? Zou God goed handelen indien Hij onrechtvaardige mensen liefheeft en hen koestert? Wat zal God doen om de waarde en de eer van Zijn naam te beschermen?* [Laat deze vraag voorlopig onbeantwoord.]

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “G” voor Genadig in hun werkboeken.
- ❖ “God is genadig” betekent: God is _____ tegenover zondaars die het niet verdienen (Lees *Psalm 103:10a*). Maar hoe zou God handelen indien we wel naar onze zonden zouden gestraft worden? (Herinner hen aan *Romeinen 1:18*.)
- ❖ In het verhaal van vandaag, wat denk je dat de zoon over zichzelf dacht toen hij naar zijn vader stapte om zijn erfenis te vragen? Hoe denk je dat hij zich voelde toen hij die varkens aan het voeren was? Hoe zouden wij ons moeten gedragen tegenover God, nu we het grote verschil tussen God en mensen hebben gezien?
- ❖ Lees *Efeziërs 2:8-9*

***Door Zijn genade bent u nu immers gered, dankzij uw geloof.
Maar dat dankt u niet aan uzelf; het is een geschenk van God en
geen gevolg van uw daden, dus niemand kan zich erop laten
voorstaan.***

- ❖ PRAAT OVER: Wat betekent dit vers?
- ❖ LEES *Romeinen 9:18*.
- ❖ GEEF OPMERKING: *Zelfs al is God goed voor alle mensen, Hij is slechts vergevingsgezind tegenover Zijn kinderen. Bijvoorbeeld: God was goed voor de Farao en had hem gezegend met vele goede dingen. Maar God koos er voor om het hart van de Farao te verharden, zodanig dat hij niet tot inkeer zou komen.*
- ❖ Gods genade wil niet zeggen dat Hij de zonde zomaar door de vingers zal zien. God zal Zijn glorie bewaken en beschermen. God is rechtvaardig en zal onrechtvaardigheid niet blijven verdragen. Er moet iets gedaan worden om de onrechtvaardigheid van Gods volk weg te nemen – om hun zonde weg te nemen. [Leg Gods plan voorlopig nog niet uit; dit zal uitgewerkt worden in de volgende twee lessen.]

Nota: Bewaar de juwelendoos, de emmer, het afval en de zweep voor de komende lessen.

LES 28

“I” STAAT VOOR IJVERIG

HOOFDTHEMA: God doet alles met vastberadenheid en kracht tot eer van Zijn naam.

SLEUTELVERS: “De Heer zal optrekken als een krijgsheld, als een aanvoerder wakkert Hij de strijdlust aan. ...Heldhaftig verslaat Hij Zijn vijanden.”
JESAJA 42:13

INLEIDING “IJveren: vol vuur voor iets opkomen.” [*Van Daele woordenboek*, negende druk, pagina 386.] Als je deze definitie, samenbrengt met de Hebreeuwse definitie van jaloezie [Les 23], dan heb je een beeld van God die vurig de glorie van Zijn naam najaagt. In Zijn ijveren daarvoor zien we tot onze verbazing dat God vurig verlangt een onrechtvaardig volk te redden. In de volgende twee lessen zullen we, zo eenvoudig mogelijk, uitleggen hoe God Zijn doel bereikte: nl. Zijn glorie hooghouden en koesteren in het redden en liefhebben van een onrechtvaardig volk.

Deze les zou, indien mogelijk, het best gegeven worden op Palmzondag. Dit omdat deze les zich vooral richt op de ijver en passie van Jezus om deze twee doelen na te jagen terwijl Hij Zijn intrede deed in Jeruzalem. Bij Zijn intrede keek Hij niet naar een aardse troon, maar naar het kruis. *Nogmaals, wees voorzichtig om niet meer dan deze twee concepten over te brengen in deze les. Zo zal je het gevaar niet lopen om de conclusie vóór de daarvoor bestemde tijd over te brengen.*

IN DE ZEGEN DOOS

1. Een klein kommetje met snoepjes.
2. Emmer met een handschuurborsteltje (of iets dergelijks).

ANDERE VISUALS

1. Juwelendoos (uit de vorige les).
2. Emmer met afval (uit de vorige les).
3. Stoel versierd als een troon (kan misschien gedaan worden als overgangsactiviteit).

Optioneel: Palmtakken, echt ofwel gemaakt van constructiepapier.

Vorbereiding klaslokaal: Plaats de juwelendoos vooraan en zorg ervoor dat die goed zichtbaar is (op een klein tafeltje of bankje). Plaats de emmer met afval en de proppen donker papier van de vorige les (met nog wat meer papier, zoals krantenpapier, zodat de stapel *zeer* groot is) op de grond juist vóór de juwelendoos. Zorg ervoor dat de juwelendoos niet bedekt is met vuiligheid, maar het zicht ervan wel gedeeltelijk belemmerd wordt als de kinderen er vanuit hun plaats naar kijken. Plaats de versierde stoel ongeveer twee meter naast de juwelendoos.

LES PRESENTATIE

Vraag de kinderen of er iets veranderd is aan onze stapel met afval van de vorige les.

MAAK OPMERKING: *Het lijkt alsof de stapel groter geworden is. Als er niets aan gedaan wordt zou het best wel eens kunnen dat de stapel nog groter wordt dan ons klaslokaal. Weet je nog wat deze stapel vuiligheid voorstelt? We wilden er jullie iets mee leren, wat was dat weer? Waarderen we en hebben we altijd God het meest van al lief? Wanneer we dat niet doen, dan noemt men dat zonde. We hebben allemaal gezondigd. Zonde is zeggen dat God niet zo groot en waardevol is zoals Hij werkelijk wel is. Het is net alsof je vuiligheid gooit naar de grootheid en waardigheid van God. Misschien zit er deze week wel iets in de Zegen Doos die ons toont hoe al die vuiligheid (zonde) weggedaan zou kunnen worden.*

Vertel de kinderen dat je, vooraleer de les begint, voor hen een kleine verrassing in de Zegen Doos hebt. Neem eerst de kom met snoep eruit en dan de emmer met de handschuurborstel. Leg hen uit dat je twee dingen hebt meegebracht vandaag en dat je hen de keuze laat om, enerzijds een snoepje uit de kom te nemen en die op te eten, of anderzijds de emmer met de borstel eruit te nemen om de vloer te schuren nadat de les afgelopen is. Laat de kinderen hun handen in de lucht steken om hun keuze bekend te maken.

MAAK OPMERKING: *Waarom zijn jullie allemaal zo vlug om te kiezen voor het snoep en niet om de vloer te schuren? (LAAT DE KINDEREN ANTWOORDEN.) O ja, ik ben nog vergeten jullie iets te zeggen. Wat als de beloning voor het kiezen en het eten van de snoep elke week de vloer schuren is? En de beloning voor het kiezen van het schuren van de vloer voor deze week een nieuwe fiets is, alle dozen play-mobil die er ooit gemaakt werden en een uitstapje naar ergens waar je graag zou gaan?*

Vraag de kinderen nogmaals wat ze zouden kiezen: de snoep of het schuren van de vloer. Leg uit dat we heel dikwijls rap en vastberaden zijn om iets te doen dat prettig en gemakkelijk is. Maar als we dan ontdekken dat het ons in feite niet zo gelukkig maakt dan zijn we niet meer zo vastberaden om dat nog te doen. Soms zijn er dingen die lastig zijn om te doen, zoals een vloer schuren, maar als we beseffen hoe prachtig de beloning zal zijn, dan doen we het met al onze kracht. Neem bijv. leren rijden met een fiets, leren zwemmen of een verloren huisdier vinden, deze dingen doe je met grote vastberadenheid en met veel ijver, omdat het iets is dat je echt wilt, iets dat jou een beloning zal geven die je echt wilt.

VRAAG: *Denk je dat er iets is dat God verlangt te doen?* (Nota: Dit betekent niet dat God iets tekort komt; er is niets dat God niet heeft, niets dat Hij nog nodig heeft. Dit verwijst naar het vervullen van al Zijn doelen, naar God die Zijn glorie toont.) *En wanneer God beslist wat Hij wil doen, doet Hij dat dan met vastberadenheid en kracht of doet Hij alleen maar wat het makkelijkst is op een manier van "Hmm, allé dan maar"?*

GEEF VOLGENDE VOORBEELDEN:

- ❖ Toen God Zijn volk wilde bevrijden uit Egypte, hoe deed Hij dat? Waarom deed God dit op die manier? (*Exodus 9:16*, om Zijn grootheid en Zijn waardigheid te tonen)
- ❖ Toen God wilde dat Israël het land zou innemen bij de stad Jericho, hoe deed Hij dat? Waarom deed God dit op die manier? (*Jozua 2:9-11*, om Zijn grootheid en Zijn waardigheid te tonen)
- ❖ Toen God Elia vertelde om een bijeenkomst te houden op de berg Karmel samen met de profeten van Baäl, hoe won God? Waarom deed God dat op die manier? (*1 Koningen 18:39*, om Zijn grootheid en Zijn waardigheid te tonen)

Zeg tegen de kinderen dat als God iets doet, Hij dat doet met ijver, vastberadenheid en kracht. Hij zal niet stoppen of opgeven, maar blijven doorgaan totdat Hij afgewerkt heeft wat Hij van plan was om te doen. In één woord betekent dit dat God IJVERIG is. God doet alles met IJVER.

LEES EN TOON *Jesaja 42:13*

***De Heer zal optrekken als een krijgsheld, als een
aanvoerder wakkert Hij de strijdlust aan...
Heldhaftig verslaat Hij Zijn vijanden.***

GEEF OPMERKING: *Wat is God ijverig om te doen? Hij wil Zijn volk bevrijden, hen goede dingen geven, hun harten zo veranderen dat ze van Hem gaan houden, enz. Waarom doet God die dingen? Omdat Hij meer dan wat dan ook, de grootheid en waardigheid van Zijn naam wil tonen. God is IJVERIG. Hij doet alles met vastberadenheid en sterkte tot eer van Zijn naam.*

Vertel de kinderen dat de Bijbel vol staat met verhalen waarin God grote en verbazingwekkende dingen heeft gedaan met ijver, omdat Hij Zijn glorie wil laten zien. Het verhaal voor vandaag toont ons hoe ijverig God wel is, zelfs al moet Hij iets heel moeilijks doen.

VERHAAL – DE INTOCHT VAN JEZUS IN JERUZALEM OP PALMZONDAG *Matteüs 21:1-11*

Het zou goed zijn om de kinderen in het kort op de hoogte te brengen van wat er aan deze passage vooraf ging: Jezus had drie jaar onderricht gegeven aan de mensen over het karakter van God en wie Hij is. Hij had zieke mensen genezen, hield van arme mensen, vergaf zondaars, enz. Jezus was op dit moment heel gekend en gerespecteerd. Vele mensen dachten dat Hij die bijzondere koning was die God had beloofd aan Israël. Laat de kinderen “het volk” spelen. Geef hen de palmtakken en laat ze aan elk een kant staan van een denkbeeldige weg die eindigt bij het afval en de juwelendoos vooraan de klas.

LEG DE NADRIK OP VOLGENDE PUNTEN IN HET VERHAAL.

- ❖ De mensen waren zeer enthousiast omdat ze dachten dat Jezus gekomen was om Zijn troon op te eisen als de lang verwachte koning (*Zacharia 9:9-10*).
- ❖ Laat hen nu doen alsof Jezus op de weg langskomt en LEID ALLES ZODAT ZE UITEINDELIJK REAGEREN MET:
Hosanna voor de Zoon van David! Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer. Hosanna in de hemel!
- ❖ Wijs de kinderen erop dat er iets mis is met onze weg. Hij eindigt bij de afvalstapel.

GEEF OPMERKING: *Leid onze weg dan naar het verkeerde? Zou de weg niet naar de troon moeten leiden in plaats van naar het afval? Waarom zou Jezus eigenlijk verkiezen om een weg te nemen dat eindigt bij deze vuile stapel met afval terwijl Hij in feite op deze mooie troon zou kunnen zitten? Zou het niet gemakkelijker zijn en aangenamer om op de troon te gaan zitten en koning te zijn?*

Leg uit aan de kinderen dat hoewel het plezieriger zou zijn om op de troon te gaan zitten en de mensen Hem te laten toejuichen, Jezus een weg verkoos die Hem zou geven wat Hij echt wilde. En wat Jezus van harte wilde was veel meer waard dan een aardse troon. Herhaal dat de stapel met afval heel Gods onrechtvaardig volk met hun zonde voorstelde en Jezus wilt Zijn volk liefhebben. De juwelendoos stelt de grootheid en waardigheid van God voor, de glorie van Gods naam, en Jezus houdt daar meer van dan wat dan ook. Het is de grootste beloning boven alles!

VRAAG: *Maar zal het ontvangen van die beloning “gemakkelijk” zijn? Wat moet Jezus daarvoor doen? Zal Hij dit doen op een manier van “Hmm, allé dan maar”, of zal Hij dit doen met vastberadenheid en kracht? Wat hebben we geleerd vandaag over hoe God dingen doet? Hij is IJVERIG. En op Palmzondag was Jezus IJVERIG om de weg te volgen waardoor Hij uiteindelijk iets heel, heel moeilijks zou moeten doen – sterven, omdat Hij zo graag Zijn onrechtvaardig volk wilde redden. En dit zodat Gods grootheid en waardigheid gezien kon worden – de glorie van Zijn naam!*

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “I” voor IJverig in hun werkboeken.
- ❖ IJverig betekent dat God alles doet met _____ en _____ tot eer van Zijn naam. IJverig zijn betekent iets met heel je hart “najagen” – een kind wil met heel zijn hart leren rijden, een looper wil met heel zijn hart als eerste de eindmeet bereiken en God wil met heel Zijn hart de grootheid en waardigheid van Zijn naam tonen.

- ❖ GEEF OPMERKING:

Moest je echt heel graag een huisdier willen hebben, wat zou je daarvoor dan kunnen doen? Zou je het slechts één keer vragen aan jouw ouders en het dan zomaar vergeten? Of zou je naar de bibliotheek gaan om boeken te zoeken over honden zodat je er heel veel over zou kunnen leren? Zou je dan niet beginnen een job te zoeken om geld te verdienen zodat je er zelf één kunt kopen? Zou je het blijven vragen aan je ouders? Dat is nu wat men bedoelt met ijverig zijn voor iets.

- ❖ Wat is voor God het meest belangrijk? Zijn glorie. Als je al zoiets als het hebben van een hond (die niets is in vergelijking met de grootheid en waardigheid van God) met zoveel vastberadenheid en kracht najaagt, denk dan maar eens na over *hoe veel meer* God de glorie van Zijn naam zal najagen.
- ❖ Als iets heel belangrijk is voor ons, zullen we dan opgeven omdat het moeilijk is of omdat het pijn doet? Bijv. wat als je valt en je hebt een geschaafde knie omdat je leert fietsen? Zal je het dan gewoon opgeven?

- ❖ GEEF COMMENTAAR:

Wat zou er gebeuren met Jezus eens Hij gekozen had om voor Gods volk te gaan en Gods grootheid en waardigheid na te jagen? Zou dat moeilijk worden? Zou dat pijnlijk worden? Zou dat plezierig zijn? Waarom deed Hij het dan? LEES Hebreëën 12:2.

***...denkend aan de vreugde die voor Hem in het
verschiet lag, liet Hij zich niet afschrikken door de
schande van het kruis.***

Nota: Bewaar de juwelendoos, de emmer, het afval voor de komende lessen.

“B” STAAT VOOR BEVRIJDER

HOOFDTHEMA: God redt Zijn volk van Zijn toorn.

SLEUTELVERS: “Deze boodschap is betrouwbaar en verdient onze volledige instemming: Christus Jezus is in de wereld gekomen om zondaars te redden.”
1 TIMOTEÛS 1:15a

INLEIDING

Een van de nadelen van juist maar op zondagen les te geven is dat het dan na Palmzondag meteen al Paaszondag is, waardoor we Goede Vrijdag er dan ergens tussenin moeten wringen. Maar de boodschap van het kruis is echter te fundamenteel en te belangrijk om er juist maar “een kijkje” naar te nemen. Daarom zal deze les volledig gewijd zijn aan de waarheid van het kruis en hoe Jezus in staat is om ons te verlossen van de vloek van de zonde en van de woede en de straf van God.

Omdat we werken met kinderen moeten we de verlossing visueel gaan uitleggen en terzelfder tijd ook zo getrouw mogelijk aan de Schrift blijven als we kunnen. Hoewel de voorbereiding van dergelijke manier van lesgeven meer tijd in beslag neemt, is het zeker de moeite waard, omdat kinderen nu eenmaal op deze manier waarheden beter kunnen begrijpen. De visual die we zullen gebruiken mag niet te ver gaan in zijn gelijkenis. Vergelijkingen zijn nuttig maar wel altijd beperkt. Het is niet de bedoeling dat we de nadruk leggen op het verhaal van Goede Vrijdag: de berechting, de soldaten, de woorden aan het kruis. In plaats daarvan zullen we ons vooral richten op de theologie van Goede Vrijdag: de vastberadenheid van Gods ultieme liefde enerzijds voor Zijn glorie en anderzijds Zijn liefde voor Zijn onrechtvaardig volk. Gelieve dit goed in de gaten te houden terwijl je deze les geeft. Het is ons verlangen dat deze les een intieme interactie teweegbrengt tussen God de Vader, Jezus en elk individueel kind.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Grote linnen zak (of stevige plastieken zak waarin al het afval en het papier gestopt kan worden, die de kinderen nog zullen toevoegen).
2. Nagels, hamer.

ANDERE VISUALS

1. Juwelendoos, afvalhoop (uit de vorige les), een paar proppen papier.
2. Drie kopieën van een foto van schapen (Resource packet). Lijm deze op rood tekenpapier.
3. Drie stukken stof.
4. Kruis, gemaakt van twee houten latten aan elkaar genageld of gebruik gewoon hard karton. Maak deze groot genoeg zodat de grote plastieken zak eraan genageld kan worden tijdens de les. (Zet het kruis voorlopig tegen de muur. Als je een kartonnen kruis gebruikt, zal de zak tegen het kruis gelegd moeten worden tijdens de les.)
5. Vellen papier waar de kinderen op kunnen tekenen.
6. Zweep van les 25.
7. Zware voorwerpen en touw/riemen.
8. Rol waar *1 Timoteüs 1:15* opgeschreven staat.

Vorbereiding klaslokaal: Plaats de juwelendoos vooraan het klaslokaal op een klein tafeltje of bankje en giet het afval uit op de grond juist voor (zonder het te bedekken) de juwelendoos. Zet het kruis in het lokaal en bedek het.

LES PRESENTATIE

Tijdens de activiteiten, vooraleer de les begint, laat je elk kind een vel papier nemen en laat hen er iets op tekenen of schrijven die ze boven God hebben gewaardeerd. Ze mogen er ook een bepaalde gebeurtenis op schrijven/tekenen van toen ze iets verkeerd deden. (Jongere kinderen zullen misschien wat hulp nodig hebben om bepaalde gebeurtenissen in hun leven naar boven te brengen.) Laat de kinderen nu weten dat ze hun tekeningen niet meer moeten tonen. Laat de kinderen hun tekeningen opvouwen en die meenemen naar de plaats waar ze zitten zodat je de les kan beginnen.

Vooraleer je binnenkomt om met de les te beginnen moet je eerst zoveel mogelijk grote en zware voorwerpen aan jezelf hangen. Gebruik daarbij een touw met knopen of broeksriemen die je dan vastmaakt aan de voorwerpen (stoelen, kleine tafeltjes, grote rugzak, grote zakken met vuile was). Je moet er hulpeloos uitzien, gebukt gaande onder een zware last. Zorg ervoor dat het voor jou niet meer mogelijk is om nog je handen te gebruiken om de gewichten los te maken. Ga nu de klas binnen en wandel heen en weer en toon aan de kinderen dat je het moeilijk hebt.

Vertel de kinderen dat je vandaag geen les kunt geven. Je bent te zwaar geladen. Vraag de kinderen of zij zich zouden kunnen voorstellen om te spelen, zich aan te kleden, te eten, met de fiets te rijden, naar school te gaan, enz. met al deze dingen vastgehecht aan zich. Laat hen inbeelden dat ze zelfs zo zouden gaan zwemmen. Wat zou er gebeuren denken jullie? Probeer nu om, zonder succes, jezelf vrij te maken. Vraag of er een paar kinderen naar voor kunnen komen om je te helpen vrij te komen. Terwijl ze je bevrijden zeg je hen dat je nooit bevrijd had kunnen worden, zonder hun hulp.

MAAK OPMERKING: Het zou verschrikkelijk zijn indien ik dit heel mijn leven zou moeten met me meedragen. Maar vele mensen doen dat elke dag. Eigenlijk doet of heeft iedereen dat gedaan. Wat we met ons meedragen lijkt niet op stoelen, tafeltjes of rugzakken. Het is iets dat we meedragen in onze gedachten en gevoelens en het maakt ons zwaar beladen net zoals al deze dingen. Als we het met ons mee zullen dragen voor altijd, dan zullen we eraan sterven. Weet er iemand waarover ik aan het praten ben? (KIJK NAAR BENEDEN NAAR DE AFVALHOOP) Zonde. (Jesaja 1:4) De Bijbel zegt dat al onze zonde hetzelfde is als elke dag deze dingen met ons meedragen. Is het iets goeds om al deze zonde met je mee te dragen? Kan je op die manier gelukkig zijn? Zou je een beloning kunnen krijgen voor het sjouwen van al deze zonden? (NEEM EEN HANDVOL AFVAL.) De Bijbel zegt dat de beloning (loon) voor de zonde de dood is (Romeinen 6:23) (Nota: "dood" betekent zowel fysieke als geestelijke dood: volledige verwijdering van God en van al het goede dat Hij ons wil schenken) en de toorn van God (Romeinen 2:5). Dat wil ik echt niet. Wat kan ik dan doen? Zou jij mij kunnen helpen en mij redden van mijn zonden zoals je mij hebt gered van al die dingen die ik meedroeg? Misschien zou ik de afvalhoop wel kunnen afdekken. (BEDEK DE AFVALHOOP MET EEN STUK STOF.)

Vertel hen dat, in de tijd van het Oude Testament en zelfs in de tijd van Jezus, God wel degelijk de zonde van Zijn volk bedekte. Om hen eraan te herinneren dat God rechtvaardig is en altijd de zonde zal bestraffen, en dat de straf voor zonde de dood is, liet God Zijn volk een dier doden, zoals dit lam. (Houd de visual omhoog en scheur het middendoor terwijl je de rode zijde toont, zodat ze beseffen dat het dier moest sterven.)

MAAK OPMERKING: Denk je dat dit plezierig was? Heb jij ooit al eens een dier moeten doden? Zou het jou slecht doen voelen? Is het wel rechtvaardig dat een dier moet sterven omwille van jouw zonden? Was het iets goeds dat God de zonde van Zijn volk bedekte zodat ze er niet voor gestraft werden?

DEMONSTREER MET VISUALS EN GEEF COMMENTAAR: *Telkens als Gods volk zondigde en zich dan afkeerde van die zonde (NEEM EEN PAAR STUKKEN PAPIER EN VOEG TOE AAN DE TOP VAN DE BEDEKTE HOOP) moesten ze een lam slachten (SCHEUR NOG EEN LAM MIDDENDOOR EN VOEG TOE AAN DE TOP VAN DE AFVALHOOP) en God zou dan hun zonde bedekken (BEDEK NU MET HET TWEEDE STUK STOF). En dan zondigden ze opnieuw en moesten ze dat opnieuw doen, en opnieuw en opnieuw. (HERHAAL NOGMAALS MET VISUAL EN BEDEKKING.) Zelfs al was de zonde bedekt, net zoals met deze afvalhoop, lag het er nog altijd onder, omdat het doden van een dier de zonde niet kon **wegnemen**. De afvalhoop ligt er nog altijd. We weten heel goed wat er onder de bedekking ligt. Indien het hier nog wekenlang lag dan zouden we altijd herinnerd worden aan wat er onder ligt. Op die manier zouden we ons altijd zwaar beladen voelen omwille van onze zonde. (Hebreeën 10:1-4)*

VRAAG: *Zou het niet prachtig zijn indien op de één of andere manier al dit afval, deze grote hoop van zonde die alsmaar groeit, uiteindelijk zou kunnen weggenomen worden? Misschien zit er deze week iets in de Zegen Doos die ons zal helpen het antwoord te vinden?*

Laat een kind de zak, hamer en nagels eruit nemen. Vraag de kinderen of ze enig idee hebben hoe deze dingen tot hulp zouden kunnen zijn. Herinner hen eraan dat, in onze les van vorige week, we leerden dat Jezus Jeruzalem binnenkwam om iets te doen met veel IJVER, met veel vastberadenheid en kracht. Ging Hij op een troon gaan zitten om koning te worden? Waar ging Hij heen? (Neem het doek van het kruis weg.) Wat ging Hij doen? (Houd de zak, hamer en nagels in de lucht.)

TOON EN LEES 1 Timoteüs 1:15

Deze boodschap is betrouwbaar en verdient onze volledige instemming: Christus Jezus is in de wereld gekomen om zondaars te redden.

Leg uit dat Jezus geboren werd en op deze aarde leefde, zodat Hij Zijn volk, die Hij liefheeft, zou kunnen redden van hun zonden en de toorn en straf van God (*Romeinen 5:9-10*), zodat de grootheid en waardigheid van Zijn naam gezien zou kunnen worden (*Psalm 79:9*).

Demonstreer dit nu door alle afval in de zak te doen, behalve de emmer uit les 23. Ga nu met de zak naar de kinderen of laat de kinderen naar jou komen en laat hen hun zonde (de tekeningen die ze daarstraks hebben gemaakt) in de zak smijten. Terwijl je dit aan het doen bent leg je hen uit dat Jezus geen zonde had (de zak was leeg, en niemand behalve Jezus is zonder zonde). Hij nam het op Zijn lichaam (de zak) al de zonde van Zijn volk: al de zonde van het verleden (onze afvalhoop), al de zonden die nu gedaan zijn (de tekeningen van de kinderen) en al de zonden die we nog niet hebben gedaan (houd omhoog en voeg een leeg vel papier toe). Jezus nam het allemaal op zich. Uiteindelijk richt je hun aandacht op het oorspronkelijke afval terwijl je het aan de zak toevoegt.

MAAK OPMERKING: *Jezus draagt nu alle zonden van Zijn volk in Zijn lichaam. Wat zal God nu doen? God haat en is toornig op de zonde. De zonde moet bestraft worden. De straf voor de zonde is de dood en de toorn van God. (KIJK NAAR HET KRUIS EN LEG IN HET KORT UIT DAT VROEGER KRUISEN GEBRUIKT WERDEN OM ZEER SLECHTE MENSEN TE STRAFFEN EN TE DODEN.) Dus Jezus ging uit eigen vrije wil naar het kruis, (DOOR GEBRUIK TE MAKEN VAN DE NAGELS EN HAMER SLA JE DE ZAK AAN HET KRUIS, OF LAAT DE ZAK GEWOON TEGEN HET KRUIS LEUNEN EN DRUK ER DE NAGELS IN) terwijl Hij alle zonden van Zijn volk op zich droeg. (NEEM NU DE ZWEEP IN JE HAND EN GA OP EEN AFSTAND VAN HET KRUIS STAAN.) God goot Zijn woede uit over Zijn eigen Zoon en strafte Hem totdat Hij uiteindelijk stierf (*Jesaja 53:5, 6, 10; 1 Petrus 2:24; Hebreeën 9:26*). Omdat Jezus de straf, die wij verdiend hebben voor onze zonde, op zich nam, zal God nooit meer Zijn woede en toorn uitgieten over iemand die gelooft dat Jezus gestorven is om hem persoonlijk te redden en vertrouwt op Jezus.*

VRAAG: *Waarom zou Jezus naar het kruis gaan om dat te doen? Heeft Hij dan de woede van Zijn vader verdiend? Verdiende Hij het om gestraft en gedood te worden (net zoals een lammetje)? Denk je dat het veel pijn deed? Waarom zou God Zijn eigen Zoon straffen in plaats van jij en ik, die het verdienden om gestraft te worden?*

LEES Romeinen 5:6, 8.

Toen wij nog hulpeloos waren is Christus immers voor ons, die op dat moment nog schuldig waren, gestorven. Maar God bewees ons Zijn liefde doordat Christus voor ons gestorven is toen wij nog zondaars waren.

Leg uit dat God Zijn volk redt en behoudt. Hij BEVRIJDT hen van hun zonden en de straf en de toorn die ze verdienen, omdat Hij van hen houdt en wilt dat zij voor altijd van Hem zouden kunnen genieten. Dus Jezus is gekomen om de grote BEVRIJDER te zijn. Door het bevrijden van Zijn volk van hun zonden, heeft Hij het meest belangrijkste van al gedaan. Hij toonde de grootheid en waardigheid van God* (wijs nu naar de juwelendoos, waar nu geen afval meer voor staat). God doet alles voor Zijn glorie!

*In zijn boek, *The Pleasures of God*, legt John Piper het belang van dit concept uit door het volgende te zeggen over Romeinen 3:25-26.

“ ‘Jezus is door God aangewezen als het middel tot verzoening, (door Zijn dood aan het kruis) en dit was om te bewijzen dat God rechtvaardig is (Zijn standvastige toewijding aan de waardigheid van Zijn glorie) ...Hij laat ons zien dat Hij rechtvaardig is door iedereen vrij te spreken die in Jezus gelooft.’ “ Met andere woorden, God zal niet zomaar de zonden van Zijn uitverkoren volk onder het tapijt van het universum vagen...Deze dood demonstreert de onuitsprekelijke passie die God heeft voor de waardigheid van Zijn glorie en voor het aantonen van Zijn rechtvaardigheid.

[John Piper, *The Pleasures of God*, (Portland: Multnomah, 1991) pagina 168, accent toegevoegd.]

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “B” voor Bevrijder in hun werkboeken.
- ❖ HERHAAL VOLGENDE PUNTEN IN DEZE VOLGORDE.
 - ❖ God is RECHTVAARDIG. Hij waardeert altijd wat het meest te waarderen is: Zijn eigen grootheid en waardigheid (voorgesteld door de juwelendoos). Wij waarderen niet altijd wat het meest te waarderen is, dat is God. We waarderen andere dingen in de plaats daarvan (voorgesteld door het afval). Wij zijn onrechtvaardig, wat betekent dat wij zondaars zijn. God is boos wanneer Hij niet gewaardeerd wordt boven al het andere.
 - ❖ God is vol van TOORN. Door de zonde te straffen handelt Hij correct (voorgesteld door de zweep). De straf voor de zonde is de dood. Wij hebben allemaal gezondigd, dus verdienen wij allemaal de dood.
 - ❖ God is GEDULDIG. Hij is traag om boos te worden en traag om ons te straffen omdat Hij wil dat we berouw hebben (afkeren) van onze zonden en Hem het meest van al waarderen.
 - ❖ God is GENADIG. Hij is goed en vergevingsgezind voor zondaars, die Hij liefheeft, zelfs al verdienen zij het niet.
 - ❖ Jezus is gekomen om onze BEVRIJDER te zijn, zodat Zijn volk gered zou worden van de straf die zij verdienen.
- ❖ Jezus is de enige die bekwaam genoeg is om ons te bevrijden van Gods toorn. LEES *Handelingen 4:12*.
- ❖ Omdat alleen Jezus jou kan bevrijden van Gods toorn, hoe zou je jezelf dan moeten gedragen tegenover Hem? LEES *Handelingen 3:19* EN *Handelingen 16:31*. Wat betekent het om te geloven in Jezus? Betekent het dat je veel over Hem moet weten? Betekent het dat je moet weten dat Hij gestorven is voor jouw zonden? [Stel je voor dat iemand vastzit in een brandend huis en er is geen enkele uitweg meer. Beneden op de grond staat er een brandweerman die zijn armen uitstrekt en hem zegt dat hij in zijn armen moet springen. De persoon weet dat brandweermannen er zijn om te helpen. Hij weet dat de brandweerman waarschijnlijk wel heel veel ervaring heeft in het redden van mensen uit het vuur. Maar zal de persoon die gevangen zit tussen de vlammen de brandweerman voldoende vertrouwen om uiteindelijk in zijn armen te springen? Of zal hij een andere uitweg zoeken om te ontsnappen omdat hij niet echt zeker is of de brandweerman hem ook daadwerkelijk zal kunnen redden?] Vertrouwen en geloven in Jezus betekent dat je alleen op Hem vertrouwt. Je vertrouwt erop dat alleen Hij je kan redden van de toorn van God die jij verdient hebt. Je vertrouwt erop dat alleen Hij jou vreugde zal schenken in God, de grootste vreugde die er is.

Nota: Bewaar de juwelendoos, de emmer en het kruis voor de volgende les.

“O” STAAT VOOR OVERWINNAAR

HOOFDTHEMA: God wint altijd...zelfs tegen Satan, zonde en dood.

SLEUTELVERS: “De Heer, je God, zal in je midden zijn, Hij is de held die je bevrijdt.”
SEFANJA 3:17a

INLEIDING

God is almachtig en soeverein. Hij zal alles wat Hij gepland heeft te doen, ook altijd daadwerkelijk verwezenlijken. Niemand kan Zijn plannen dwarsbomen. God is een zegevierende held die al Zijn vijanden verslaat. We hebben niet altijd het beeld van Jezus als zijnde de grote held. We zien eerder mensen zoals Jozua, Gideon en David als grote helden. Maar Jezus heeft de strijd gewonnen die al de andere verloren hebben. Hij heeft gezegevierd over de macht van Satan, zonde en dood. Hoewel het er eerst op leek dat Hij niet gewonnen had, was Zijn opstanding het bewijs dat de straf voor de zonde voldaan werd (*Romeinen 5:9-10*). De macht die Satan had over Gods volk werd tenietgedaan en de zonde kon Gods volk niet langer scheiden van het genot van Gods liefde. Door de dood en opstanding van Jezus kan Gods volk in het reine komen met God. Ze worden rechtvaardig verklaard (*Romeinen 5:19*).

IN DE ZEGEN DOOS

1. Een doosje snoep (neem het snoepgoed uit het doosje en hersluit).
2. Eén stuk kauwgom.

ANDERE VISUALS

1. Kleine plastieken figuurtjes.
2. Juwelendoos (uit de vorige les).
3. Lege afvalemmer (uit de vorige les).
4. Kruis (uit de vorige les).

Vorbereiding klaslokaal: Zet het lege kruis vooraan de klas samen met de juwelendoos. De afvalemmer, die nu gevuld is met de plastieken vormpjes, bedekt zodat de kinderen er niet in kunnen kijken. Plaats die op de grond dichtbij de juwelendoos.

LES PRESENTATIE

Zeg tegen de kinderen dat je een spelletje met hen zult spelen vandaag. Kies twee kinderen uit die naar voor moeten komen. Neem de snoepdoos en het stuk kauwgom uit de Zegen Doos. Vraag de kinderen welke van deze twee de prijs voor de winnaar en de verliezer zou moeten zijn. Zeg hen dat je een nummer van één tot tien in je hoofd hebt en wie er het dichtst bij zit heeft gewonnen. *Zonder* dat je het nummer, die je in je hoofd gekozen had, bekendmaakt geef je de kauwgom aan de winnaar en aan de verliezer geef je de (lege) snoepdoos. Vraag nu aan de kinderen wie ze denken dat er het dichtst bij zat (ze zullen afgaan op de prijs die je gaf aan elk).

VERVOLGENS VERTEL JE HEN WIE DE WARE WINNAAR IS EN ZEG JE HET VOLGENDE:
Soms lijken de dingen niet wat ze werkelijk zijn. Omdat je dacht dat de snoepdoos de prijs was voor de winnaar, zag het er naar uit dat (naam kind) de winnaar was. Dat komt omdat je niet wist dat de doos met snoep leeg was en voor de persoon bedoeld was die verloren heeft. (LAAT DE KINDEREN NU HUN PRIJZEN OPENEN.) Maar ik wist al van in het begin dat de kauwgom de prijs was voor de winnaar.

Vertel de kinderen dat het meestal gemakkelijker is om uit te maken wie er gewonnen heeft dan daarnet. In een wedstrijd bijv. is de persoon die het eerst de eindmeet bereikt de winnaar. In een ander spel is het misschien wel diegene die het eerst een volledige ronde afmaakt op het bord of de meeste punten scoort. Er is altijd wel een regel om te weten wie er de wedstrijd of het spel heeft gewonnen. En je geniet er het meest van als je ook echt gewonnen hebt.

MAAK OPMERKING: *Spelletjes en wedstrijden zijn plezierig, zeker als je wint, maar er zijn ook heel andere “wedstrijden” die veel belangrijker zijn. Soms als er iemand serieus ziek geweest is, zegt men wel eens dat hij een “gevecht” heeft gehad met de griep. Dat betekent dat hij heeft moeten strijden tegen de griep. Hoe weet je of iemand die strijd tegen een bepaalde ziekte heeft gewonnen? Hij werd opnieuw beter! Hoe zit het dan als het om een echt gevecht gaat? Toen David met Goliath vocht, wie had er gewonnen? Hoe weten we dat? En hoe zit het dan met de belangrijkste strijd ooit – de strijd tegen de zonde? Wat is de straf voor zonde? Dood! Dus hoe kan je dan weten of er iemand de strijd heeft gewonnen over de zonde?*

Herinner de kinderen eraan dat we in de vorige les gezien hebben dat Jezus gekomen is om Zijn volk te bevrijden van de straf die ze verdienden voor hun zonde. Omdat God rechtvaardig is, eist Hij dat alle zondaars moeten sterven en Zijn toorn moeten ondergaan. Jezus nam de plaats in van Zijn volk aan het kruis, ontving zo Gods toorn en stierf.

MAAK OPMERKING: *Hoe weten we dat Jezus in staat was om dat te doen? Hoe weten we dat Hij de strijd over de dood en de zonde heeft gewonnen? Kwam Hij op het toneel als een heldhaftige soldaat die klaar was voor de strijd? Ging Hij uit om de vijand te vernietigen?*

VERHAAL – DE OPSTANDING VAN JEZUS (Matteüs 27:57)

Vertel de verschillende gebeurtenissen die plaatsvonden na de dood van Jezus aan het kruis door voor te lezen vanaf *Matteüs 27:57*.

Toen de avond gevallen was, arriveerde er een rijke man die uit Arimatea afkomstig was. Hij heette Jozef en was ook een leerling van Jezus geworden. Hij meldde zich bij Pilatus en vroeg hem om het lichaam van Jezus. Hierop gaf Pilatus bevel het aan hem af te staan. Jozef nam het lichaam mee, wikkelde het in zuiver linnen en legde het in het nieuwe rotsgraf dat hij voor zichzelf had laten uithouwen. Toen rolde hij een grote steen voor de ingang van het graf en vertrok.

STEL DE VOLGENDE VRAGEN AAN DE KINDEREN:

Zag het ernaar uit dat Jezus de strijd over de dood had gewonnen? Wie was er dood? Denk je dat de vrienden van Jezus blij waren en juichten toen ze Zijn dood lichaam zagen? Zag Hij er toen uit als een heldhaftige soldaat die terugkeerde naar huis na een overwinning? Denk je dat ze zich afvroegen of Jezus nu werkelijk zo groot en heerlijk was als ze dachten?

GA DOOR MET TE LEZEN UIT *Matteüs 28:1-7* EN LEG DE NADRIK OP verzen 5 en 6.

De engel richtte zich tot de vrouwen en zei: “Wees niet bang, ik weet dat jullie Jezus, de gekruisigde, zoeken. Hij is niet hier, Hij is immers opgestaan,...”

Leg uit dat, al leek het erop dat Jezus niet gewonnen had, omdat Hij dood en begraven was, Hij toch opnieuw tot leven is gekomen. Jezus toonde dat Hij de strijd over de dood werkelijk had gewonnen omdat God volledig afgerekend had met de straf voor onze zonden die Hij gaf aan Jezus aan het kruis. Dus Jezus nam de straf van de dood op zich en kwam daarna weer tot leven. Jezus was de OVERWINNAAR over de zonde en de dood!

LEES *1 Korintiërs 15:54-57*.

De dood is opgeslokt en overwonnen. Dood, waar is je overwinning? Dood, waar is je engel? De engel van de dood is de zonde, en de zonde ontleent haar macht aan de wet. Maar laten we God danken, die ons door Jezus Christus, onze Heer, de overwinning geeft.

Herinner de kinderen eraan dat we vorige week geleerd hebben dat er iets was dat Jezus heeft weggenomen van Zijn volk. Jezus nam hun zonde weg en droeg het in Hem aan het kruis. Dit vers zegt dat God nu iets wil geven aan Zijn volk.

Die ons door Jezus Christus, onze Heer, de overwinning geeft.

MAAK OPMERKING: *Hoe kunnen we nu overwinnaars zijn over zonde en dood als we onrechtvaardige zondaars zijn?*

Neem nu de emmer die vroeger vol zat met afval. Schud er eens mee zodat de kinderen kunnen horen dat er iets in zit. Vraag hen wat ze denken dat er nu nog in de emmer zit waar vroeger het afval in zat. Open de emmer en neem de kleine plastic figuurtjes eruit en toon ze aan de kinderen.

MAAK OPMERKING: *We kunnen nu overwinnaars zijn over de zonde en de dood omdat, toen Jezus de zonde van Zijn volk wegnam, Hij hen als geschenk iets gaf dat alleen Hij zou kunnen geven – Zijn eigen rechtvaardigheid (Romeinen 5:19-21). Iedereen die vertrouwt op Jezus wordt rechtvaardig verklaard (2 Korintiërs 5:21). Iedereen die de rechtvaardigheid van Jezus heeft ontvangen is niet langer meer verwijderd van God omwille van de zonde en de dood. (PLAATS NU DE FIGUURTJES RONDOM DE JUWELENDOOS.)*

God wint altijd. Hij is de OVERWINNAAR. Jezus heeft de overwinning behaald over de zonde en de dood!

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “O” voor Overwinnaar in hun werkboeken.
- ❖ Hoe kunnen we weten of Jezus de strijd gewonnen heeft tegen de “vijand” – dood? Bleef Jezus dood? Jezus toonde dat Hij de winnaar was door opnieuw tot leven te komen.
- ❖ Vraag de kinderen of ze een paar grote helden uit de Bijbel kunnen noemen – Jozua, Gideon, David, enz. Hoewel zij vele grote veldslagen hebben gewonnen, was er iemand van hen bekwaam genoeg om de strijd te winnen over de zonde en de dood? Hoe kunnen we het antwoord te weten komen? Ze zondigden allemaal en ze stierven allemaal. LEES *Sefanja 3:17* EN PRAAT OVER WAT HET BETEKENT.
- ❖ Toen Jezus de strijd tegen de zonde overwon maakte Hij, volgens de Bijbel, de mensen die vertrouwden op Hem rechtvaardig. Was Gods volk altijd rechtvaardig? (*Romeinen 3:10-11*) Worden we rechtvaardig omdat we goed zijn? We worden rechtvaardig verklaard (dat betekent nu verbonden met God en niet langer verwijderd van God) omwille van de overwinning van Jezus over de zonde! (*Romeinen 3:22*.)
- ❖ Hoe moet ik mij gedragen tegenover God, Hij alleen is overwinnaar over zonde en dood? Omdat Jezus de strijd won over zonde en dood en als ik Hem geloof en vertrouw, dan ben ik overwinnaar over zonde en dood en moet ik ook zo leven. Bijvoorbeeld, in de les van vorige week kwam de lerares binnen met al die dingen vastgebonden aan haar lichaam. De kinderen moesten de lerares verlossen van die last. Zou het verstandig zijn van de lerares als ze terug zou keren en al die dingen opnieuw aan zichzelf zou vastbinden? Dat zou dwaas zijn. De Bijbel zegt dat toen Jezus de strijd tegen de zonde had gewonnen, Hij Zijn volk redde van het vastgebonden zijn aan al die zonde. Zouden we opnieuw moeten gaan zondigen (al die dingen opnieuw aan ons vastbinden)?
- ❖ LEES *Romeinen 6:12-14*. Wat betekent het om een “werktuig voor de gerechtigheid” te zijn? (Geef voorbeelden zoals: Welke goede dingen kan ik zeggen met mijn mond die aantonen dat Jezus mij rechtvaardig gemaakt heeft? Welke goede dingen kan ik doen met mijn handen? Over welke goede dingen kan ik nadenken?) Wat betekent het dat de “zonde niet langer over u mag heersen”? Kan Satan, die ons probeert te doen zondigen, ons ook daadwerkelijk doen zondigen? Als we ons niet sterk voelen, of groot of wijs genoeg om tegen de zonde te vechten, wie kan er ons dan helpen? Wie zal er altijd winnen? JEZUS, zelfs over Satan. We kunnen tot Jezus bidden en Hij zal ATTENT zijn als wij om hulp roepen.
- ❖ Omdat Jezus de dood overwonnen heeft zal iedereen die op Hem vertrouwt en in Hem gelooft opnieuw tot leven komen, net zoals Hij tot leven kwam. Allen die op Hem vertrouwen en in Hem geloven zullen nooit ofte nimmer sterven. (*1 Korintiërs 15:22*).

Zoals wij door Adam allen sterven, zo zullen wij door Christus allen levend worden gemaakt.

Nota: Bewaar de juwelendoos voor de volgende les.

LES 31

“K” STAAT VOOR KONING

HOOFDTHEMA: God regeert over iedereen.

SLEUTELVERS: “God is Koning van heel de aarde. God heerst als Koning over de volken, God zetelt op Zijn heilige troon.”
PSALM 47:8a-9

INLEIDING

Doorheen de geschiedenis hebben naties en volken deel uitgemaakt van koninkrijken en overheden. Dit was vooral zo in bijbelse tijden. Het zichtbare hoofd van de natie, de KONING, speelde een grote rol. Het volk wilde een koning dat hen representeerde tegenover de andere naties. Maar net zoals bij Israël, als we menselijke oplossingen verkiezen, dan stellen ze ons spijtig genoeg teleur. Voor een volk dat hun hart had gezet op minderwaardige koningen, zijn volgende concepten moeilijk te begrijpen: 1) Dat God de grootste Koning is over alle aardse koningen en dat Hij dit altijd geweest is en ook altijd zal zijn, 2) dat Hij een koninkrijk heeft die (nog) niet gezien kan worden met het blote oog, en 3) dat alleen Hij een Koning is die rechtvaardig is en recht handelt tegenover Zijn volk.

Als gelovigen zien we met veel enthousiasme uit naar de dag wanneer de hele aarde en al haar volkeren de zegevierende Jezus zullen zien terugkomen naar de aarde. Hij komt dan als de majestueuze Koning der Koningen, klaar om Zijn koninkrijk te openbaren en om voor altijd en eeuwig te regeren!

IN DE ZEGEN DOOS

1. Een masker met een dierengezicht (of een kostuum van een dokter of een brandweerman, enz.)
2. Een papieren kroon en een mantel.

ANDERE VISUALS

1. Een rol waar *Psalm 47:8a-9* op geschreven staat.

LES PRESENTATIE

Vraag of er een kind is die vrijwillig naar voor wil komen. Neem het masker (of kostuum) uit de Zegen Doos en laat het kind dit aandoen.

MAAK OPMERKING: *Aangezien (naam kind) nu een masker op heeft van een (dier of beroep), betekent dat dan dat (naam kind) ook echt een (dier of beroep) is? Wat als we nu eens een (dier) achtige staart aan het kostuum zouden hangen? Zou (naam kind) dan ook een echte (dier) zijn? Wat als we een kostuum zouden toevoegen dat lijkt op de vacht van een (dier)? Zou (naam kind) dan werkelijk een (dier) zijn? Waarom niet?*

Leg uit dat je niet iets anders kan worden, iets wat je niet bent, door gewoonweg jouw uiterlijk/voorkomen te veranderen. Het dragen van een dierenkostuum zal daarom geen dier van je maken. Laat een jongen naar voor komen en de papieren kroon en mantel nemen en die aantrekken.

MAAK OPMERKING: *Wat als je nu een kroon en een mantel aantrekt; welk soort persoon zou deze dingen dragen? Omdat (naam kind) nu een kroon en een mantel draagt, betekent dat dan dat hij ook werkelijk een koning is? Indien we nu eens samen zouden beslissen, nadat we in een boek hebben gebladerd waar vele foto's van bekende koningen instaan van overal ter wereld, dat ook wij een eigen koning zouden willen. Dus doen we (naam kind) koningskleren aan. Denk je dat andere mensen hem zouden behandelen als een koning? Zouden zij zijn wetten gehoorzamen? Zouden ze hem geschikt vinden om over grote problemen te praten samen met leiders van andere landen? Denk je dat hij deze job volledig alleen zou kunnen uitvoeren?*

Leg uit dat, hoewel dit voor ons redelijk dwaas lijkt dit te doen, er een tijd was in de Bijbel dat de natie Israël nu precies zoiets deed.

VERHAAL – ISRAEL VRAAGT OM EEN KONING (1 Samuël 8:6-22.)

LEG DE NADRIK OP VOLGENDE PUNTEN.

- ❖ Israël was Gods uitverkoren natie. Voordien hadden ze nog nooit een menselijke koning gehad omdat God zelf altijd hun koning was. Maar de mensen verwierpen God als hun koning.
- ❖ Ze wilden een menselijke koning, die er net zo zou uitzien en zo zou handelen als de koningen van andere naties rondom hen.
- ❖ Samuël waarschuwde de mensen voor dergelijke koningen. Hij zei tegen hen dat koningen eisen dat je werkt voor hen opdat je in al hun noden zou voorzien.

STEL DE VOLGENDE VRAGEN AAN DE KINDEREN.

Was God zo'n soort van koning voor Israël? Wie had hen bevrijd uit Egypte? Wie voedde hen in de woestijn en voorzag in al hun noden? Wie jaagde hun vijanden weg uit het land zodat ze er konden wonen? Was God een koning die het nodig had dat Zijn volk moest werken voor Hem zodat Hij in al Zijn noden zou voorzien worden?

Hij laat zich ook niet bedienen door mensenhanden alsof er nog iets is dat Hij nodig heeft. (Handelingen 17:25)

Leg uit dat God de enige Koning was die werkte voor Zijn volk en voorzag in de noden van Zijn volk. Er was geen enkele andere natie die zo'n grote en goede koning had als Israël. Maar hoewel Samuël het volk had gewaarschuwd, verkozen ze toch om God te verwerpen. Ze verkozen iemand die er *uitzag* als een grote koning, maar uiteindelijk zou hij nooit een grote koning *zijn*.

MAAK OPMERKING: *Denk je dat, nu Israël God als hun koning verworpen had, God nu ook zou stoppen met hun koning te zijn?*

TOON EN LEES *Psalm 47:8a-9*.

***God is koning van heel de aarde. God heerst als koning over de volken,
God zetelt op Zijn heilige troon.***

God is niet alleen koning over Israël, Hij is koning over al de naties van de hele aarde. Zelfs al was Hij niet het soort koning dat Israël wilde, toch was God de enige ware en perfecte Koning. Israël wilde een koning die zich kleepte met mooie kleren en juwelen en die paleizen, heel veel paarden en strijdswagens bezat. Maar al deze dingen kunnen nooit iemand tot een ware koning maken.

MAAK OPMERKING: *Er kwam een tijd dat God Zelf een mens werd en naar de aarde kwam. Leek Jezus op een koning toen Hij naar de aarde kwam? Nee, Hij was een baby die geboren werd in stal waarin dieren leefden. Groeide Hij op als een koning? (Jesaja 53:2-3). Behandelden de mensen Hem als een koning? Nee, er werd Hem een kroon gegeven van doornen en Hij werd bespot en geslagen. Ze namen zelfs Zijn kleren van Hem toen ze Hem aan het kruis nagelden. Toen Hij opstond uit de dood, leek Hij toen op een koning? Nee, Hij leek precies hetzelfde als toen Hij gekomen was. Daarna keerde Hij terug naar de hemel. Betekent dat dan dat Hij niet echt een koning was?*

Leg uit dat er dingen zijn die we nog niet aanschouwd hebben met onze ogen. Israël vond God er niet uitzien als een koning, dus verwierpen ze Hem. De mensen vonden Jezus er niet uitzien als een koning, dus verwierpen velen ook Hem. Maar zelfs al leek God uiterlijk niet op een koning, de mensen waarvoor Hij stierf weten diep in hun hart dat Hij de enige ware koning is en ze hebben Hem lief en eren Hem. De Bijbel zegt ons dat er een dag zal komen wanneer Jezus terugkomt, Hij er als volgt zal uitzien: (LEES *porties van Openbaring 19:11-16*.)

Ik zag dat de hemel geopend was, en dit zag ik: een wit paard met een ruiter, die 'Trouw en betrouwbaar' heet. Zijn ogen waren als een vlammen vuur en op Zijn hoofd had Hij veel kronen. Hij droeg met bloed doordrenkte kleren. De hemelse legermacht volgde Hem. Uit Zijn mond komt een scherp zwaard waarmee Hij de volken zal slaan, en Hij zal hen met een ijzeren herderstaf hoeden. Op Zijn kleding en op Zijn dij staat de naam 'HOOGSTE HEER EN KONING'.

Leg uit dat wanneer Jezus terug zal keren naar de aarde, Hij door alle mensen gezien zal worden als de Koning der koningen! Iedereen zal Zijn troon, Zijn kronen, Zijn legers, enz. zien. Wanneer Hij komt zullen alle koningen Hem als de enige ware Koning erkennen (*Filippenzen 2:10-11*) – ofwel met vreugde in hun hart omdat ze Hem gekend en lief hebben gehad als hun Koning, zelfs al konden ze Hem niet “zien”, ofwel met verdriet en vrees, omdat ze Hem verworpen hebben als de enige ware Koning.

Omdat alleen Hij Koning der koningen is over alle naties en alle volken, zal alleen Hij rechtspreken (beslissen) over wat er zal gebeuren met alle mensen. Hij zal op de juiste manier “rechtspreken” omdat Hij rechtvaardig is. Iedereen die Hem verworpen heeft als de enige ware koning zal weggezonden worden, naar de hel, waar er voor altijd straf zal zijn. Maar iedereen die Hem liefheeft als de enige ware Koning zal een burger (deelgenoot) worden van Zijn volmaakt en heerlijk Koninkrijk en zal van Hem genieten voor eeuwig!

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “K” voor Koning in hun werkboeken.
- ❖ Omdat God koning is over alle koningen, regeert Hij over iedereen. Hij is de hoogste autoriteit. Leg uit aan de kinderen dat we vele verschillende leiders, presidenten en koningen op aarde hebben.

VRAAG: *Is er één daarvan die over de hele aarde regeert? Heeft onze koning de autoriteit om iemand in China te zeggen wat hij moet doen?*

Conclusie: Alleen God is koning over iedereen. Hij heeft de hoogste autoriteit over iedereen in de gehele wereld.

- ❖ VRAAG: *Is God altijd al koning geweest over iedereen? Was er ooit een tijd dat God niet regeerde over iedereen? Zal er ooit een tijd komen dat God niet zal regeren over iedereen?*

LEES *Klaagliederen 5:19*.

- ❖ VRAAG: *Waarom denk je dat de mensen niet “zagen” dat Jezus een ware koning was? Hoe zag Jezus eruit en hoe handelde Hij? (zie Filippenzen 2:5-8.)*

Leg uit dat toen Jezus naar de aarde kwam, Hij als een mens kwam en zich onderwierp aan de autoriteit van Zijn Vader. Zo was Hij gehoorzaam aan God (de Koning). Nu dat Jezus opgestaan en teruggedaan is naar Zijn Vader, werd Hij door dit gebeuren inderdaad bevestigd als de enige ware koning (*Openbaring 19:11-16*).

- ❖ Omdat God koning is, hoe moet ik mij dan gedragen tegenover Hem? (zie *Filippenzen 2:5-8* nogmaals.) Praat over wat het betekent om nederig te zijn voor iemand en om gehoorzaam te zijn.
- ❖ Als je nu Jezus erkent, gelooft en liefhebt als jouw koning, moet je dan blij zijn als je weet dat er een dag komt dat Hij gezien zal worden als koning van de hele wereld? (*Openbaring 19:5-7a*.)
- ❖ Voor mensen die niet geloven dat Jezus de Koning der koningen is, zullen zij blij zijn wanneer Jezus naar deze aarde terug zal keren? (Zie *Openbaring 19:15-18*.)

“H” STAAT VOOR HEILIG

HOOFDTHEMA: God is met niets te vergelijken. Hij is volmaakt en zonder zonde.

SLEUTELVERS: “Met wie wil je Mij vergelijken, zegt de Heilige, aan wie ben Ik gelijk te stellen?”
JESAJA 40:25

INLEIDING Tot hier hebben we al verschillende karakteristieken van God bestudeerd, of woorden die God omschrijven wie Hij is en wat Zijn karakter is. We hebben al veel letters van het alfabet gebruikt als een soort kader voor een puzzel, zodat we stukje per stukje een beeld konden vormen van de grootheid en waardigheid van God. De afbeelding in zijn geheel is Zijn glorie en de afzonderlijke stukken maken Zijn volmaaktheden (die we gezien hebben in Les 6) bekend of anders gezegd Zijn HEILIGHEID. Gods heiligheid is de essentie van Zijn goddelijke natuur. We moeten dan ook meteen toegeven dat geen enkele vergelijking, geen enkel menselijk beeld of geen enkele creatieve visual, ook maar in de buurt kan komen van de beschrijving van de heiligheid van God. De heiligheid van God gaat verder dan woorden of beschrijvingen. Het gaat boven ons verstand. God, in al Zijn volmaaktheden, kan met niets vergeleken worden. Zij die de tegenwoordigheid van deze God hebben ervaren, vallen letterlijk neer vóór de realiteit van al wat God is.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Maak twee identiek dezelfde onherkenbare voorwerpen uit boetseerlei, plasticine of vouwpapier. Steek er slechts één van in de Zegen Doos.
2. Verschillende voorwerpen die je zal gebruiken om een vergelijking te maken, zoals een appel (rond), doos (groot), papier (dun), enz.
3. Alle letters die je tot nu toe hebt gebruikt. (Resource packet)
4. Juwelendoos (leeg).
5. Visuals voor beknopte ABC herhaling (hiervoor kun je gebruik maken v.h. werkboek).
6. Bijbel en boekrol waarop *Jesaja 40:25* staat geschreven.

LES PRESENTATIE

Toon één van jouw unieke voorwerpen. Vraag de kinderen of ze weten wat het is. Let er op of ze het kunnen beschrijven. Op wat lijkt het? Zeg hen dat het soms wel helpt als je iets beschrijft door het te vergelijken met andere dingen. Neem een paar voorwerpen uit de Zegen Doos en gebruik ze om vergelijkingen te maken aangaande vorm, kleur, grootte, enz. (bijvoorbeeld: Is het bolvormig zoals deze appel? Is het even groot zoals deze doos? Enz.)

MAAK OPMERKING: Sommige dingen zijn zeer uniek. Ze zijn anders dan al de rest. Ze zijn moeilijk te vergelijken met iets anders. We zouden zelfs kunnen zeggen dat dit voorwerp de enige in zijn soort is. Maar omdat ik dit heb gemaakt, kon ik er gemakkelijk nog één maken, net zoals deze (NEEM HET TWEEDE VOORWERP ERUIT) en dan zou het niet meer de enige in zijn soort zijn.

VRAAG: Denken jullie dat er iets zou kunnen bestaan, die zo apart is, zo uniek, dat je het met niets kan vergelijken? Zou er misschien iets bestaan dat uniek is op elk vlak? (Nota: Hoewel elk mens geschapen is met een uniek karakter en ziel, hebben mensen in het algemeen heel veel met elkaar gemeen. We zijn niet uniek in de brede zin van het woord. Dit kan men eveneens zeggen van alle andere dingen die geschapen zijn, inclusief de engelen.)

LEES Jesaja 40:25.

“Met wie wil je Mij vergelijken, zegt de Heilige, aan wie ben Ik gelijk te stellen?”

Leg uit aan de kinderen dat God ons vraagt of er iets of iemand is die we zouden kunnen gebruiken, waardoor we God beter zouden kunnen beschrijven. Is er iets of iemand die ook maar in de buurt komt van Zijn grootheid?

Demonstreer door haastig de ABC's door te nemen die je tot nu toe hebt gezien met de desbetreffende visuals. Telkens als je een letter hebt behandeld, leg je die in de juwelendoos. Zet de doos ergens weg buiten het bereik van de kinderen, zodanig dat ze de letters nu niet meer kunnen zien. (Praat niet over elk woord en elk thema; dit zou te lang duren.) Bijvoorbeeld:

- ❖ A – God is Almachtig. Is er iets of iemand die kan tippen aan de kracht van God?
- ❖ A – God is Alwetend. Is er iemand die evenveel weet als God?
- ❖ E – God is Eeuwig. Is er iets of iemand eeuwig zoals God, die altijd heeft bestaan?

Maak duidelijk dat er niets of niemand is die ook maar in de buurt komt van Gods grootheid, wonderbaarlijkheid en volmaaktheid. Hij tart elke verbeelding. Hij is uniek en staat los van alle andere dingen. Hij staat los van engelen, mensen, dieren, planten, enz. Hij is met niets te vergelijken. Hij is volkomen perfect en staat los van zonde.

Herinner de kinderen eraan dat we ons dit jaar in de zondagschool afgevraagd hebben: “Wie is God en wat is Zijn karakter?” Elke zondag leerden we één nieuw woord over God. Telkens weer hebben we gepraat over iets dat men noemt, “Gods grootheid en waardigheid”. “Gods grootheid en waardigheid” beschrijven alle karakteristieken van God samen.*

*(Nota: Als dit concept moeilijk is voor de kinderen om te begrijpen zou je bijvoorbeeld een kind kunnen vragen als enkel en alleen haar hand eens naar voor zou willen komen. Waarom kan ze dat niet doen? Omdat, hoewel je het had over slechts een deel van haar lichaam, ze een volledig persoon is. Gods heiligheid is alles wat en wie Hij is. We hebben elke week wel iets anders geleerd over God, maar toch kan God niet onderverdeeld worden in verschillende delen. Hij is compleet volmaakt! Hij is Heilig!.)

Haal de juwelendoos en toon hen dat die nu gevuld is met ABC letters.

MAAK OPMERKING: Er bestaat een heel speciaal woord dat al Gods grootheid en waardigheid samen betekent – Gods volledige wezen. Het woord is HEILIG. God is HEILIG. God is HEILIG.

“Met wie wil je Mij vergelijken, zegt de Heilige, aan wie ben Ik gelijk te stellen?”

MAAK OPMERKING: Deze letters in de juwelendoos stellen natuurlijk Gods grootheid en waardigheid niet echt voor. Ze zijn slechts gemaakt van goudpapier. We gebruiken deze letters en juwelendoos om opnieuw aan de woorden van God te **denken** en om te tonen dat God ook echt groot en waardig is. Maar, dingen **weten** over de Heilige God en God **ervaren** zijn twee verschillende dingen.

Bijvoorbeeld, als ik je vertel over die prachtige papegaai die ik thuis heb, dan zal je bepaalde dingen over mijn papegaai horen en later nog herinneren waardoor je een bepaald beeld van mijn papegaai hebt. Daardoor zal je het gevoel hebben dat je mijn huisdier iets beter kent. Je zou dan kunnen denken, “Aa, dat is mooi.” Zou het anders zijn indien je mijn papegaai in het echt zou zien, als hij op je schouders kwam zitten, als je zijn aanwezigheid zou ervaren, als je zijn scherpe bek zou zien en zijn mooie gekleurde veren en als je hem zou horen spreken? Denk je dat je dan anders zou reageren dan als ik je slechts vertel over mijn papegaai?

Leg uit dat vele mensen bepaalde dingen horen, leren en weten over de Heilige God. Ze kunnen wel naar de gemeente komen om te zingen en te bidden tot deze God waarover ze bepaalde dingen weten. Ze kunnen zoiets zeggen als “Aa, dat is mooi”, en daarna gaan ze naar huis alsof God in feite niet zo belangrijk is in hun leven. Het is iets heel unieks om Gods tegenwoordigheid in jouw leven te ervaren. Als dat gebeurt, heb je een hele andere reactie.

VERHAAL – JESAJA ERVAART DE AANWEZIGHEID VAN DE HEILIGE GOD (Jesaja 6:1-4.)

Jesaja was een grote profeet van God. Hij wist veel meer van God dan jij en ik, maar God wilde dat hij de aanwezigheid van de heiligheid van God kon ervaren.

LEES Jesaja 6:1-4.

Ik zag de Heer, gezeten op een hoogverheven troon. De zoom van Zijn mantel vulde de hele tempel. Boven Hem stonden serafs. Elk van hen had zes vleugels, twee om het gezicht en twee om het onderlichaam te bedekken, en twee om mee te vliegen. Ze riepen elkaar toe: ‘Heilig, heilig, heilig is de Heer van de hemelse machten. Heel de aarde is vervuld van Zijn majesteit.’ Door het luide roepen schudden de deurpinnen in de dorpels, en de tempel vulde zich met rook.

VRAAG: Denk je dat de reactie van Jesaja op de aanwezigheid van de Heilige God was: “Aa, dat is mooi. Ik denk dat ik nu maar naar huis ga.”?

LEES vers 5 VOOR DE REACTIE VAN JESAJA.

“Wee mij! Ik moet zwijgen, want ik ben een mens met onreine lippen, en ik leef te midden van een volk dat onreine lippen heeft. En nu heb ik met eigen ogen de koning, de Heer van de hemelse machten gezien.”

Leg uit dat als God Zijn heiligheid aan ons openbaart zodat we die kunnen ervaren, we dan diep in ons hart begrijpen en voelen dat God groter en wonderbaarder is dan wat dan ook. Hij is met niets te

vergelijken. Hij is volmaakt en gescheiden van alle zonde. Wanneer wij in Zijn tegenwoordigheid komen, dan beseffen we pas hoe zwak, klein, onvolmaakt en zondig we wel zijn. We zijn zo overweldigd door Zijn grootheid en waardigheid dat we weten dat we het niet waard zijn om in Zijn tegenwoordigheid te komen.

VRAAG: *Denk je dat het leven van Jesaja veranderde door zijn ervaring met de Heilige God?* LEES JESAJA'S OPDRACHT IN vers 8!

Daarop hoorde ik de stem van de Heer zeggen: 'Wie zal Ik sturen? Wie kan namens ons gaan?' Ik antwoordde: 'Hier ben ik, stuur mij.'

Leg uit dat als je daadwerkelijk de aanwezigheid van de Heilige God ervaart in jouw leven, je zo wil leven dat het toont dat je God liefhebt en koestert meer dan wat dan ook. Je zal dan naar mensen willen gaan om hen te vertellen over Zijn grootheid en waardigheid.

God is HEILIG. Hij is met niets te vergelijken. Hij is volmaakt en staat los van al het andere. Gods heiligheid is al Zijn grootheid en waardigheid samen. (Toon de juwelendoos met de letters erin.) Het is Zijn hele wezen. Als iemand de aanwezigheid van de Heilige God ervaart, is dit overweldigend. De Heilige God is met niets dat je al gevoeld of gezien hebt te vergelijken. Hij is groter en prachtiger dan wat dan ook.

Heilig, heilig, heilig is de Heer van de hemelse machten. Heel de aarde is vervuld van Zijn majesteit.

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “H” voor Heilig in hun werkboeken.
- ❖ De uitspraak “God is heilig” betekent dat Hij met niets te vergelijken is. Er is niets dat je kan vergelijken met Gods grootheid en waardigheid en niets die dat kan evenaren. Hij is volmaakt. Hij staat los van de zonde en volledig apart van alle andere dingen.
- ❖ Wat maakt God nu zo speciaal dat Hij met niets te vergelijken is? Hij is trouw: Hij doet altijd wat Hij zegt dat Hij zal doen. Hij is almachtig: alleen Hij heeft alle macht, enz.
- ❖ Als we soms iets zien dat we nog nooit gezien hebben, proberen we dat te vergelijken met dingen die we wel begrijpen. Omdat God met niets te vergelijken is, geeft Hij ons soms woorden en beelden, zodat we Hem beter zouden kunnen begrijpen. Bijvoorbeeld, God vertelt ons, in de Bijbel, dat Hij zoals een sterke toren is, een rots, een herder, enz.
- ❖ In hoeverre is bepaalde dingen weten over de Heilige God verschillend van het ervaren van de aanwezigheid van de Heilige God?
- ❖ Waarom voelde Jesaja zich zo klein en onrein toen hij in de tegenwoordigheid van de Heilige God kwam? God staat los van de zonde. Hij is volkomen perfect/volmaakt. Onze zonde maakt scheiding tussen ons en de Heilige God.
- ❖ Soms gebruikt de Bijbel het woord “heilig” ook voor andere dingen. Dat zijn dan dingen die gescheiden moeten worden van de gewone dingen, ze worden apart gezet voor God.

VRAAG: Heb jij bepaalde dingen die speciaal zijn voor jou en die je niet elke dag gebruikt, zoals kleren bijvoorbeeld die je slechts op zondag draagt of op speciale feestjes? Heb je speelgoed dat speciaal is? Heb je een plank op je boekenrek waar je niet wilt dat je kleine broer of zuster aan kan?

Wat denk je dat het betekent als God wilt dat ook wij heilig zijn? [Apart gezet worden door Hem.]

- ❖ Gods heiligheid is al Zijn grootheid en waardigheid samen. We hebben daar een speciaal woord voor, dat betekent dat God Zijn grootheid en waardigheid **toont**: Glorieus.
- ❖ Gods grootheid en waardigheid = HEILIG.
- ❖ God die Zijn grootheid en waardigheid **toont** = GLORIE of GLORIEUS

Heilig, heilig, heilig is de Heer van de hemelse machten. Heel de aarde is vervuld van Zijn majesteit.

“W” STAAT VOOR WAARDIG

HOOFDTHEMA: God verdient alle liefde, gehoorzaamheid, eer, lof en roem.

SLEUTELVERS: “U komt alle lof, eer en macht toe, Heer, onze God, want U hebt alles geschapen: Uw wil is de oorsprong van alles wat er is.”
OPENBARING 4:11

INLEIDING We leven in een maatschappij die voortdurend alle dingen naar waarde of kostbaarheid schat. We schatten de kostprijs en waarde van auto's, huizen en zelfs mensen. “Is voetballer x 2 miljoen € per jaar waard?” Of het nu sportploegen of merken van kledij zijn, onze harten zijn geneigd die dingen hoog in te schatten waarvan onze cultuur ons zegt dat ze zeer kostbaar en waardevol zijn. We worden meegesleurd om de dingen die waardevol zijn in de ogen van de wereld te gaan eren en prijzen; maar de waarheid van Gods Woord gaat daar drastisch tegenin. Gods Woord wijst er ons voortdurend op dat er iets kostbaarder en waardevoller is om eer en lof te ontvangen: GOD. Als we de onvergelykbare grootheid en waardigheid van God ervaren dan vervagen alle kostbaarheden van de wereld en geven we Hem graag de liefde, gehoorzaamheid, eer, lof en glorie dat alleen Hem toekomt.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Vier voorwerpen van kleine waarde, zoals een paperclip, blad papier, elastiek en een papieren zakdoekje.
2. Maak een grote prijskaart waarop je “10 Euro” schrijft.

ANDERE VISUALS

1. Eén grote zak met snoep of andere zoetigheid (genoeg voor de hele klas). Verberg die ergens in het lokaal vooraleer je begint met de les.
2. Twee biljetten van 5 euro.
3. Rol waarop *Openbaring 4:11* staat geschreven.

Optioneel: Voorwerpen voor verhaal – een visnet, een zak met geld en een valse parel.

* Nota: Deze les mag gegeven worden vanaf les 20, maar vóór les 23. Het mag ook volledig weggelaten worden. Zie inleiding pagina x voor meer uitleg.

LES PRESENTATIE

Neem de prijskaart uit de Zegen Doos. Leg hen uit hoeveel geld dat is en toon hen de twee biljetten van 5 euro. Zeg tegen de kinderen dat de prijskaart bij een speciale verrassing hoort die jij vandaag hebt meegebracht voor de kinderen. Neem ook de andere voorwerpen uit de Zegen Doos, één per één.

VRAAG: Denk je dat deze paperclip de speciale verrassing is die ik voor jullie heb meegebracht? Waarom niet? Kost een paperclip dan geen 10 euro? En dit blad papier dan? Is het dit dan niet? Zou dit 10 euro waard zijn denk je? En dit papieren zakdoekje? Zou iemand 10 euro geven voor één papieren zakdoekje? Dan is er nog dit elastiekje. Denk je dat dit elastiekje 10 euro waard is?

Toon en zeg tegen de kinderen dat er geen voorwerpen meer in de Zegen Doos zitten en dat geen één van de voorwerpen die in de doos zat de prijskaart van 10 euro waard is. Zeg hen dat de verrassing die je in petto had werkelijk 10 euro waard is, maar je die niet in de Zegen Doos hebt gestoken samen met de andere voorwerpen.

VRAAG: Nog voor de les vandaag begon, ben ik eerst naar hier gekomen om een verrassing te verbergen hier ergens in het klaslokaal. Indien jullie dat willen, kunnen jullie ernaar zoeken... Maar indien dit te moeilijk is voor jullie, kunnen jullie gewoon de paperclip, elastiek, papier en zakdoek krijgen. Wat zouden jullie willen? Zijn jullie er zeker van dat jullie deze vier dingen willen laten in ruil voor de verrassing? Ben je het zeker? Waarom?

Laat de kinderen de verrassing zoeken. Het zou goed zijn om hen tips te geven over waar je de verrassing (het snoepgoed) verstopt hebt ('warm, koud' bv.), zodat het niet te lang duurt of niet te chaotisch wordt. Als ze het gevonden hebben, laat ze het dan aan jou overhandigen en naar hun plaatsen terugkeren. Vertel hen dat ze allemaal wat snoep zullen krijgen als de les voorbij is.

GEEF OPMERKING: Elke dag maken we zulke beslissingen. We schatten alles naar waarde en dan gaan we handelen op manieren die duidelijk laten zien wat voor ons de meeste waarde heeft in onze levens. Voor jullie was die zak met snoep meer waard dan al het andere dat ik jullie heb getoond. Zelfs toen je nog niet wist wat de verrassing was, vermoedden jullie al (omwille van de prijskaart) dat die meer waard was dan al die andere voorwerpen. Het was dus geen moeilijke beslissing voor jullie allemaal, want het was niet moeilijk om die andere dingen te laten. Maar ik ken een verhaal over een man die alles gaf wat hij had, om slechts één ding te bezitten.

VERHAAL – DE PAREL VAN GROTE WAARDE Matteüs 13:45-46

Achtergrond: Omdat dit verhaal redelijk kort is, zou het goed zijn om wat extra informatie toe te voegen terwijl je het vertelt en uitvoert. In die tijd waren parels de meest kostbare edelstenen en waren ze met niets te vergelijken. De Egyptenaren aanbaden ze zelfs. De koopman was een specialist in het schatten van de waarde en de kostbaarheid van edelstenen. Het was zijn beroep en dus ook zijn bron van inkomsten.

LEG DE NADRIJK OP VOLGENDE PUNTEN.

- ❖ De handelaar ging op zoek naar wat kostbaar was en veel waarde had.
- ❖ Toen hij één enkele parel vond die mooier was dan al de andere, was hij zo opgewonden door haar schoonheid en haar waarde, dat hij al wat hij had verkocht (zoals zijn huis, ezel, extra kleren en andere parels) om die ene parel te kunnen bezitten.

GEEF OPMERKING: Kun je dit voorstellen, dat iemand alles verkoopt en alles opgeeft wat hij bezit, om slechts één enkele parel te hebben? Die parel moet werkelijk zeer kostbaar geweest zijn.

Leg uit dat dit verhaal een "parabel" is. Het is een fictief (niet echt gebeurd) verhaal dat Jezus vertelde om zo bepaalde dingen te leren over realistische en waarheidsgetrouwe dingen. De Bijbel vertelt ons ook een verhaal, waargebeurd, over mensen die alles wat ze hadden achterlieten (ze beschouwden het als minder belangrijk), omdat ze iets gevonden hadden dat meer waarde had.

VERHAAL – DE ROEPING VAN PETRUS, ANDREAS, JAKOBUS EN JOHANNES

Matteüs 4:18-22

Vertel het verhaal zonder dat je daarbij de naam van Jezus uitspreekt. Zeg “iemand” zei tegen hen “volg me.”

LEG DE NADRIK OP DE VOLGENDE PUNTEN.

- ❖ Deze mannen twijfelden geen ogenblik en reageerden onmiddellijk.
- ❖ Ze verlieten hun bron van inkomsten en hun vader (Jakobus en Johannes).

VRAAG: *Wie was deze “iemand” aan wie deze mannen zoveel waarde hechtten dat ze bereid waren om alles achter te laten? Jezus. Net zoals die andere man bereid was om alles achter te laten om die ene parel te bezitten, zo lieten deze mannen alles achter om Jezus te volgen, die het kostbaarst is.*

VERHAAL – DE ROEPING VAN LEVI (MATTEÛS) Lukas 5:27-28

LEG DE NADRIK OP DEZELFDE PUNTEN ZOALS IN HET VORIGE VERHAAL.

GEEF OPMERKING: *Jezus werd hun grote schat. Herinneren jullie je nog hoe opgewonden jullie waren toen jullie de zak met snoep vonden? Toch is het snoepgoed waardeloos vergeleken met de waarde en kostbaarheid van God. Kunnen jullie je voorstellen hoe blij deze mannen geweest moeten zijn toen zij de grootste schat van allemaal hadden gevonden? Geen wonder dat ze met blijdschap in hun hart alles opgaven.*

Leg uit dat van alle dingen en mensen van de gehele wereld, er niets of niemand zo waardevol is als de schat van God. Hij is de enige schat die ons werkelijk gelukkig kan maken. Soms hechten we heel veel waarde aan andere dingen en spenderen we zelfs heel veel geld aan ze, maar ze worden oud en versleten of ze ontgoochelen ons. God is de enige schat die het waard is om naar gezocht te worden.

VRAAG DE KINDEREN: *En, hoe zouden jij en ik aan deze schat kunnen geraken? Hadden Petrus, Andreas, Jakobus, Johannes of Matteüs iets betaald aan Jezus om die schat te krijgen? Hadden ze Hem hun boten, visnetten of geld “gegeven”? Heeft God die dingen nodig? God heeft niets nodig. God verwelkomt iedereen die bereid is Jezus lief te hebben en te vertrouwen en om van de schat van Zijn grootheid en waardigheid te genieten. Het is een gratis geschenk. Als we deze schat ontdekken dan vinden we die zo bijzonder dat we met blijdschap in onze harten reageren door Hem te geven wat Hem toekomt.*

TOON EN LEES Openbaring 4:11

U komt alle lof, eer en macht toe, Heer, onze God, want U hebt alles geschapen: Uw wil is de oorsprong van alles wat er is.

Leg uit dat God het meest waardevolle is. Omdat Hij is, is Hij alleen WAARDIG en verdient* alleen Hij het om alle liefde, gehoorzaamheid, eer, lofprijs en glorie te ontvangen. Alleen Hij is het WAARDIG om het meest gekoesterd te worden.

(*Nota voor de leraren (leraressen) voor het gebruik van het woord “verdient”. Soms, als we het woord “verdienen” gebruiken, wordt daarop gereageerd met ‘het is onze plicht om’. Zorg ervoor dat de kinderen begrijpen dat de reactie van liefde, gehoorzaamheid, lofprijs, eer en glorie voortkomt uit het hart dat zijn vreugde heeft gevonden in de kostbaarheid van God, m.a.w. voor Gods volk is het een reactie op voldoening en tevredenheid in God. De kostbaarheid van God is de bijzondere bron van ons geluk (Psalm 36:9-10). En zo is het goed onze plicht te vervullen omwille van wie God is, want God verdient ook alle lof en aanbidding van alle mensen, zelfs al wordt Hij niet bij alle mensen hartelijk gewaardeerd. En Hij is tevens een jaloerse God.)

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “W” voor Waardig in hun werkboeken.
- ❖ STEL DE KINDEREN DE VOLGENDE VRAGEN:

Heb je ooit al eens gedaan alsof je naar een verloren schat aan het zoeken was? Indien jij dan een schat zou vinden die heel veel geld waard zou zijn, wat zou je dan kopen met al dat geld? Zouden die dingen jou gelukkig maken? Zou je een sterk en gezond lichaam kunnen kopen? Zou je iemand kunnen kopen die van jou zou houden? Zou je dan vergiffenis van zonden kunnen kopen? Zou je dan ook eeuwige blijdschap kunnen kopen? Dan is een kist vol met geld in feite toch niet zo veel waard als je dacht dat het was.

- ❖ God is kostbaarder dan gelijk wat of wie en dit omdat Hij is, Hij WAARDIG is (verdient het) om boven alles gekoesterd te worden. Hoe handel je dan als je iets heel kostbaar vindt? Geef een voorbeeld.

*GEEF OPMERKING: Als je de **hele** dag televisie kijkt, dan koester je dát. Dan toon je daarmee dat televisieprogramma's het waard zijn om jouw tijd, liefde en aandacht te krijgen. Is dat ook zo?*

God is veel meer waard en alleen Hij is het waard (verdient het) om gekoesterd te worden met al onze liefde, tijd en aandacht.

- ❖ Iets meer over het woord “aanbidden”.

VRAAG: Weet er iemand wat het woord “aanbidden” betekent? Het is de manier waarop we ons uitdrukken of de manier waarop we tonen aan God wat we voelen en denken over Hem in onze harten.

Bidden, zingen, met blijdschap roepen of klappen, kunnen allemaal uitingen van aanbidding zijn. Als we dan God boven alles liefhebben en koesteren, dan zal alles wat we zeggen, doen of voelen Zijn waardigheid tonen en dat is aanbidding. Aanbidding is zich uitdrukken aan God, “Jij bent groot, Jij bent wonderbaar, Jij bent mij veel meer waard dan wat dan ook!”

- ❖ In *Openbaring 5:14* kun je lezen dat de oudsten in de hemel “zich neerwierpen in aanbidding”. In hoeverre kan “neervallen” of “neerbuigen” uitdrukken hoe jij je voelt tegenover God?
- ❖ Waarom is aanbidding belangrijk? Het verheerlijkt God. Het toont Zijn grootheid en waardigheid.

GEbruik het volgende voorbeeld.

GEEF COMMENTAAR: Als je mama heerlijke koekjes heeft gemaakt en wil dat jij er eens van proeft, welk soort van uitdrukking zal dan tonen dat jij inderdaad vindt dat ze echt goeie koekjes kan maken? “Wow, ma. Dit is echt een heerlijk koekje. Jij bent een echte keukenprinses!”

God koestert zichzelf reeds het meest van al. Hij geniet het meest boven alles van zichzelf. Als wij Hem dan aanbidden, dan drukken wij daarmee uit dat wij Hem ook het meest kostbaarste vinden en dat wij in Hem meer vreugde vinden dan in al het andere.

“V” STAAT VOOR VERHEVEN

HOOFDTHEMA: God staat ver boven alles. Hij is de ‘Hoogst Verhevene’.

SLEUTELVERS: “U, Heer, bent de hoogste op heel de aarde, boven alle goden hoog verheven.”
PSALM 97:9

INLEIDING Het woord “verheven” betekent, indien het naar God verwijst, “hoog zijn” of “omhoog heffen”, om gezien en geëerd te worden als “boven alles”. God verhoogt Zijn naam en bekendheid zodat Hij gezien kan worden door alle volkeren van de aarde. De Bijbel staat vol met verwijzingen naar de verheven en de Hoogst Verheven God. Er is niemand “meer hoger” dan de enige ware God.

Daar tegenover staat het menselijke verlangen om zelf verhoogd te worden. Er worden altijd wel nieuwe boeken geschreven, zelfs “christelijke boeken”, die ons vertellen dat het antwoord op al onze problemen, het verhogen van ons gevoel van eigenwaarde is. Er is een grote honger in ons om bekend te willen zijn en om een reputatie te hebben. De hedendaagse torenhoge wolkenkrabbers zijn een zichtbaar voorbeeld van de mens die “een naam voor zichzelf” wil maken; maar er is niets nieuws onder de zon, want duizenden jaren geleden probeerden de mensen te Sinear precies hetzelfde. Hen overkwam hetzelfde als al diegenen die zichzelf proberen te verhogen. Er is maar één Hoog Verheven God over heel de wereld.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Een afbeelding van een wolkenkrabber of een met de hand gemaakte wolkenkrabber uit constructie papier.

ANDERE VISUALS

1. Plak stukken constructie papier boven elkaar, rand aan rand, tegen de muur zodat het geheel ongeveer 3 meter hoog is (of tot aan het plafond van het klaslokaal). Plak nu de verzen die je vindt in het Resource packet op het constructie papier. Plak vers 1 onderaan, vers 2 er juist boven, enz. Bedek zachtjes met papier zodanig dat de verzen niet meer zichtbaar zijn.
2. Rollen waarop *Psalm 138:6* en *Jesaja 57:15 staan*.

Optioneel: Bouwstenen waarmee je de toren van Babel maakt.

* Nota: Deze les mag gegeven worden vanaf les 20, maar vóór les 23. Zie inleiding pagina x voor meer uitleg.

LES PRESENTATIE

Aan het begin van de les trek je al meteen de aandacht naar het constructie papier die aan de muur hangt. Zeg hen hoe hoog die wel is en denk luidop (zodat ze het kunnen horen): 'waarom hangt dit hier nu, het antwoord steekt misschien wel in de Zegen Doos'. Neem de afbeelding uit de Zegen Doos of de zelfgemaakte wolkenkrabber.

VRAAG: Wat is dit? Waar zou je dit kunnen vinden? Is het hoger dan jouw huis? Hoger dan het huis waar we nu samenzijn in de zondagsschool? Ben je ooit al eens in een echt hoog gebouw geweest? Hoe zien de dingen bij de grond eruit als je zo hoog staat op een wolkenkrabber? Zien de dingen er kleiner uit? Waarom zou iemand zo'n hoog gebouw willen bouwen? Wat is het eerste wat je ziet wanneer je een stad binnenrijdt? Je ziet dan het hoogste gebouw. Het trekt de aandacht naar zich omdat het al van veraf gezien kan worden. Het begint een reputatie te krijgen. (NAAM VAN GEBOUW) is het hoogste gebouw in onze stad. Hebben mensen altijd al verlangd om hoge constructies te bouwen of is dat iets nieuws?

VERHAAL – DE TOREN VAN BABEL Genesis 11:1-5, 7-9

Gebruik bouwstenen, indien je die hebt, om te demonstreren.

LEG DE NADRIJK OP VOLGENDE PUNTEN.

- ❖ De mensen wilden een toren bouwen die tot aan “de hemelen” zou reiken. Een constructie dat zeer hoog zou reiken zodat ze een naam voor zichzelf zouden kunnen maken.
- ❖ Ze wilden de aandacht naar zich toe trekken, zodat ze al van veraf zouden kunnen gezien worden als een groot volk, zodat ze een grote reputatie zouden hebben.
- ❖ De Heer **daalde neer**. (Zelfs al was hun toren hoog, toch moest God naar beneden komen, naar hen toe, omdat Hij hoger was.)

VRAAG: Denk je dat God het zal toelaten dat ze een grote naam voor zichzelf zouden maken? Wat deed God? LEES Genesis 11:7-8.

Laten we naar hen toe gaan en spraakverwarring onder hen teweegbrengen, zodat ze elkaar niet meer verstaan. De Heer verspreidde hen van daar over de hele aarde, en de bouw van de stad werd gestaakt.

VRAAG: Waarom liet God hen niet begaan in het bouwen van hun hoge toren? Wat denk je dat God hen probeerde te tonen?

Leg uit aan de kinderen dat het antwoord op die vraag verborgen zit onder de bladen papier die aan de muur hangen. Kies kinderen uit die naar voor mogen komen om de verzen te onthullen, één per één, te beginnen onderaan. Lees het vers en geef de daarbij behorende commentaren. Toon hen dan het volgende vers, enz. De verzen naar het einde toe zullen voor de kinderen te hoog zijn om aan te kunnen, maar laat ze er naar toe springen om die te proberen te bereiken. Daarna schiet je hen te hulp.

- ❖ Jesaja 33:5 ***Hoog verheven is de Heer, Hij woont hoog hierboven.***

VRAAG: Wat betekent het om hoog hierboven te “wonen”? God woont hoog hierboven. Hoe hoog is hoog?

- ❖ Jesaja 6:1 ***Ik zag de Heer gezeten op een hoog verheven troon.***

GEEF OPMERKING: God is hoog en “VERHEVEN”. (verhoogt)

- ❖ Psalm 99:2 ***Groot is de Heer op de Sion, verheven is Hij boven alle volken.***

GEEF OPMERKING: God is verheven (staat boven) de volken. Wie zijn dat dan? Sommige mensen? De meeste mensen? God is verheven boven alle mensen van de hele wereld.

❖ Psalm 148:13 **...alleen Zijn naam is hoogverheven, Zijn luister gaat aarde en hemel te boven.**

GEEF OPMERKING: Alleen Gods naam is verheven, boven de hemel en aarde. Dat is hoger dan gelijk welke wolkenkrabber of berg.

❖ Psalm 97:9 **U, Heer, bent de hoogste op heel de aarde, boven alle goden hoog verheven.**

VRAAG: Wat betekent "de hoogste"? Als God dan de hoogste is, kan er dan iemand anders nog hoger zijn?

❖ Job 37:23 **De ontzagwekkende, die wij niet kunnen vatten, is groot door Zijn kracht.**

GEEF OPMERKING: De Bijbel vertelt ons dat God zo groot is, zo verheven, dat wij Hem zelf niet eens kunnen vatten.

GEEF OPMERKING: God is VERHEVEN. Dat betekent dat Hij hoog boven alles en iedereen staat. Hij is de Meest Hoge. Omdat Hij verheven is, trekt Hij de aandacht naar Zichzelf. Hij wil dat mensen Hem opmerken en zien hoe glorieus Hij wel is. Het is juist en goed dat Hij alle aandacht krijgt, omdat Hij ook werkelijk de beste is. Wij zullen het meest gelukkig zijn als Hij het middelpunt van onze aandacht is. Maar hoe kunnen we Hem dan kennen, liefhebben en met Hem zijn als we Hem niet eens kunnen bereiken?

LEES Psalm 138:6a.

De Heer is hoogverheven! Naar de nederige ziet Hij om.

Leg uit dat God omziet en aandacht schenkt aan de eenvoudigen (nederigen). Mensen die eenvoudig zijn, denken niet dat ze groot en hoogverheven zijn. Nederige mensen proberen geen naam voor zichzelf te maken.

LEES Jesaja 59:1 EN Jesaja 57:15.

De arm van de Heer is niet te kort om te redden, Zijn gehoor niet te zwak om te luisteren.

Dit zegt Hij die hoog is en verheven...In hoogheid en heiligheid zal Ik tronen met hen die verslagen en onaanzienlijk zijn...

Leg uit dat God weet dat Hij buiten ons bereik ligt, maar het is alsof Hij lange armen heeft. Dat betekent dat, zelfs al kunnen wij Hem niet bereiken, Hij in staat is om tot ons te komen. Zelfs al leeft Hij buiten ons bereik, Hij naar ons toe kan komen en in de harten van de nederigen wil leven en van de mensen die berouw tonen, zodat God de Hoog Verhevene kan aanwezig zijn in hun leven.

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “V” voor Verheven in hun werkboeken.
- ❖ VRAAG: *Heb je al eens naast een hoog gebouw gestaan? Hoe voel je je dan? Voel je je dan groot of sterk? Waarom niet?*
- ❖ “God is verheven” betekent dat God boven alles staat. Hoe zouden we ons moeten voelen naast God? Zouden we ons groot en belangrijk moeten voelen?
- ❖ Omdat God verheven is moet Hij ook het middelpunt van onze aandacht zijn. Welke dingen kunnen we denken, zeggen en doen zodat de aandacht naar God gaat en niet naar ons?
- ❖ Veel mensen houden er niet van dat God verheven is. Ze willen hoger en belangrijker zijn dan de Meest Hoge God. Bijvoorbeeld: Koning Nebukadnessar (*Daniël 4:28-34*); Satan (*Jesaja 14:12-15*). Wat gebeurt er dan met mensen die dit proberen te doen?
- ❖ Soms is het erg moeilijk om nederig te zijn. We willen dat de mensen zien dat we sterk, slim of snel zijn of dat we iets kunnen doen zonder hulp van iemand anders. Soms denken we zelfs dat we er kunnen komen zonder Gods hulp. Maar God heeft een belofte gemaakt voor mensen die nederig zijn voor Zijn aangezicht.

LEES 1 Petrus 5:5b-6:

In de omgang met elkaar moet ieder van u altijd de minste willen zijn, want God keert zich tegen hoogmoedigen, maar aan nederigen schenkt Hij Zijn genade.

Onderwerp u dus nederig aan Gods hoge gezag, dan zal Hij u op de bestemde tijd een eervolle plaats geven.

“B” STAAT VOOR BLIJ

HOOFDTHEMA: God verheugt zich in wie Hij is.

SLEUTELVERS: “Onze God is in de hemel, Hij doet wat Hem behaagt.”
PSALM 115:3

INLEIDING We praten niet echt veel over de blijdschap van God. Het lijkt haast te eenvoudig. Wanneer we begrijpen wat er uit Gods blijdschap in alles wat Hij is en doet voortvloeit, dan wordt Gods blijdschap het fundament voor onze eigen blijdschap. Het is perfect normaal dat een almachtige, al onderhoudende volmaakte God blijdschap en vreugde heeft in al wat Hij is en doet. In Zijn overvloedige blijdschap verheugt Hij zich om een volk te verzamelen die voldoening vindt in die blijdschap. Hij heeft niet lief of doet niet goed omdat hij daartoe verplicht is, tegen Zijn gedacht, zoals een oude knorrige man, maar Hij heeft lief en doet goed uit een vreugdevolle vrijheid die Hij bezit in het zijn van **de gezegende (blijje) en enige Heerser, de Koning van alle koningen en de Heer van alle heren** (1 Timoteüs 6:15).

IN DE ZEGEN DOOS

1. Voorwerp(en) dat aantoont dat je een bepaalde hobby of sport graag doet.

ANDERE VISUALS

1. Afbeeldingen van dieren die aan het spelen zijn.
2. Hart: snij uit een stuk hard papier de vorm van een hart. Schrijf in grote letters op het hart “Blij”. Knip dan een grote cirkel uit het centrum van het hart en schrijf “GOD” op de achterkant (blanco zijde) van de cirkel.
3. Figuren: knip ook verschillende soorten vormen uit hard papier zoals een ijshoortje, een voetbal, een persoon, een TV, enz. Geen van deze vormen mag dezelfde vorm hebben als de cirkel waar “GOD” op geschreven staat.
4. Rol waarop *Psalm 115:3* geschreven staat.

* Nota: Deze les mag gegeven worden vanaf les 20, maar vóór les 23. Ze mag ook volledig weggelaten worden. Zie inleiding pagina x voor meer uitleg.

LES PRESENTATIE

Neem jouw persoonlijke voorwerpen uit de Zegen Doos en leg uit waar ze voor dienen en waarom je er zo van geniet deze hobby/sport te doen. Laat merken, door de manier waarop je jezelf uitdrukt en erover praat, dat je echt blij bent wanneer je dat doet. Vraag de kinderen of ze denken dat het iets is dat je onophoudelijk kunt doen. Laat hen raden naar dingen die jou kunnen belemmeren. Bijvoorbeeld: als je geniet van fietsen dan kan het te koud, te regenachtig zijn buiten. Als je geniet van lezen dan kunnen je ogen na een tijdje moe worden. Als je geniet van dingen te bouwen met blokken, dan kun je opeens zonder zitten.

GEEF OPMERKING: *Hoewel ik zeer graag _____, heb ik ook nog andere dingen te doen gedurende de dag die belangrijk zijn. Ik moet het huis kuisen, boodschappen doen, het gras afmaaien, de rekeningen betalen, naar de tandarts gaan, enz. Ik kan niet altijd doen wat ik graag zou willen doen, omdat er zoveel dingen te doen zijn die ik moet doen. Dat kan me soms verdrietig maken en soms gefrustreerd of boos.*

Laat een paar kinderen naar voor komen en aan de klas vertellen wat ze eens graag een ganse dag lang zouden willen doen. Laat de andere kinderen, die luisteren, iets proberen te vinden die hen zou kunnen belemmeren van het doen van wat ze zo graag zouden willen doen. Zoals bijvoorbeeld geen geld genoeg hebben, te jong zijn, ouders laten het niet toe, enz.

GEEF OPMERKING: *Net zoals ik kan je niet altijd alles doen wat je zou willen doen. Voel je je daardoor soms ongelukkig en gefrustreerd? Maar zelfs al zou je iets, dat je graag doet, de hele dag mogen doen, dan zou je wel eens tot de conclusie kunnen komen dat ook dat na een tijdje niet zo prettig meer zou zijn. Bijvoorbeeld, ik wil de hele dag met lego-blokken spelen. Ik denk dat ik me na een paar uur al zou vervelen en zou uitzien om iets anders, meer interessant te doen.*

Leg uit dat we allemaal dingen hebben die we heel graag doen. De dingen die we graag willen doen, daarvan denken we dat het dingen zijn die ons gelukkig zullen maken. Iedereen wil gelukkig zijn, maar het doen van de dingen die we het liefst doen, zullen ons niet de hele dag gelukkig maken.

VRAAG: *Hoe voelt het als je ongelukkig bent? Heb je een fronsend gezicht? Word je humeurig? Zeg je gemene dingen tegen je vrienden, zelfs al hebben ze niets verkeerd gedaan? Trek je een boos gezicht? Ben je graag bij mensen die ongelukkig zijn? Zou je de rest van je leven samen met een ongelukkige persoon willen leven?*

Denk je dat er momenten zijn dat God niet kan doen wat Hij zou willen doen, zodat Hij dan gefrustreerd geraakt en ongelukkig wordt? Wordt Hij humeurig of trekt Hij een boos gezicht? Wordt God gemeen omdat Zijn plezier bedorven wordt?

TOON EN LEES Psalm 115:3.

***Onze god is in de hemel;
Hij doet wat Hem behaagt.***

Leg uit dat doen wat je behaagt, betekent dat je kan doen wat je wilt doen of wat je blij maakt om te doen. Er is niets dat God kan verhinderen of Hem stoppen van het doen wat Hij graag wil doen, omdat Hij soeverein is. God heeft het recht, de wijsheid en de kracht om altijd te doen wat Hij wil doen. LEES Jesaja 46:10b.

***Wat Ik besluit, wordt van kracht,
en alles wat Ik wil, breng Ik ten uitvoer.***

Vraag de kinderen wat ze denken dat het is dat God graag doet. Wat is het dat God blij maakt te doen? Is er iets in het bijzonder dat God graag doet?

LEES EN LEG UIT 1 Timoteüs 6:15.

God, de verheven en enige Heerser, de hoogste Heer en Koning.

VRAAG: *Wie alleen is de Heerser van alles? God. Wie alleen is de hoogste Heer? God. Wie alleen is de Koning? God. God is de "gezegende" God. Gezegend betekent BLIJ. Gods favoriete ding om te doen is God zijn! God stopt nooit met het genieten van God zijn. God is BLIJ omdat Hij God is.*

Leg uit dat God, in tegenstelling tot ons, geen dingen of mensen moet gaan zoeken om Hem gelukkig te maken. Hij is blij in zichzelf. Omdat God zo blij is God te zijn, kan Zijn blijdschap gezien worden in alles wat Hij heeft gemaakt.

LEES OF BESCHRIJF MET EIGEN WOORDEN *Psalm 104:25-26, 31b* EN PRAAT OVER HOE DEZE VERZEN DE BLIJDSCHAP VAN GOD TONEN.

Zie hoe wijd de zee zich uitstrekt. Daar wemelt het, zonder tal, van dieren, klein en groot. Daar bewegen de schepen zich voort, daar gaat Leviatan, door U gemaakt om ermee te spelen. Laat de Heer zich verheugen in Zijn werken...

Gebruik visuals van dieren en geef voorbeelden van grote verscheidenheid in kleur, vorm en grootte van dieren. Toon afbeeldingen van dieren die spelen; dolfijnen die opspringen, honden die stoeien, berggeiten die springen, kangoeroes die jumpen, enz. Wie maakte de dieren speels? Een BLIJDE God heeft dat gedaan. God ziet Zijn schepping de ganse tijd, van de berggeit op een hoge berg tot een vis in de diepste zee. God is BLIJ in wat Hij heeft gemaakt.

De blijdschap van God kan ook gezien worden in al de dingen die Hij doet. LEES *Sefanja 3:17*.

De Heer, je God, zal in je midden zijn, Hij is de held die je bevrijdt. Hij zal vol blijdschap zijn, verheugd over jou...in Zijn vreugde zal Hij over je jubelen.

Wat is God aan het doen in dit vers? Hij is met Zijn volk om hen te redden. Zie je hoe blij Hij is? God verheugt zich over jou en zingt. God is BLIJ in het redden van mensen voor Zichzelf.

GEEF EEN PAAR VOORBEELDEN VAN DINGEN WAARVAN GOD BLIJ IS DIE TE DOEN.

- ❖ Het gebed van Zijn volk beantwoorden (*Spreuken 15:8*).
- ❖ Goede dingen doen voor Zijn volk (*Jeremia 32:41*).
- ❖ Zijn naam en faam verspreiden over de hele wereld (*Exodus 9:16, Jesaja 63:12-14*).

God is BLIJ. Hij doet altijd wat Hij graag doet – God zijn. Hij houdt nooit op met het genieten van God zijn. Hij is een BLIJDE God. Zijn blijdschap kan gezien worden in alles wat Hij doet.

Zeg tegen de kinderen dat wij niet zo zijn. Wij moeten altijd andere mensen of dingen vinden waardoor we ons zelf proberen gelukkig te maken en te blijven. Demonstreer dit met het hart en de figuren. Probeer de verschillende vormen in het gat in het midden van het hart te passen. Geen een van de mensen of dingen vullen het gat op. Geen van deze dingen kunnen ons echt gelukkig maken.

GEEF OPMERKING: *Jij en ik werden zo gemaakt. God zelf heeft ons zo gemaakt. God was BLIJ om ons zo te maken. God is blij om ons te tonen dat alleen Hij ons werkelijk gelukkig kan maken.* (TOON DE KINDEREN HET "GOD" STUKJE EN PAS HET IN DE CIRKEL ZODAT DE KINDEREN NU HET WOORD "BLIJ" VERVOLLEDIGD KUNNEN ZIEN.)

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “B” voor Blij in hun werkboeken.
- ❖ God is BLIJ. Dat betekent dat Hij er van geniet en zich verheugt om God te zijn. God is altijd blij met zichzelf. Hij is Soeverein en alleen Hij kan doen wat Hij wilt.
- ❖ Denk aan iets dat je graag zou doen, iets waarvan je denkt dat het jou gelukkig kan maken. Kun je dit altijd doen? Waarom niet? Wordt je soms moe van dingen of mensen die jou al gelukkig gemaakt hebben? Waarom denk je dat dingen en mensen ons niet altijd gelukkig kunnen maken?
- ❖ Waar kunnen we het ware geluk vinden die altijd blijft duren, zodat we er nooit door verveeld zullen geraken? LEES *Psalm 16:11*.
- ❖ God is altijd blij God te zijn. God is blij om aan iedereen die Hem liefheeft en vertrouwt het eeuwige leven te geven. *1 Timoteüs 1:11* toont deze hoop **...het Evangelie over de majesteit van de gelukzalige God.**
- ❖ Omdat God altijd blij is God te zijn, betekent dat dan ook dat God blij is over alles wat er gebeurt? Is God blij als ik ziek ben? Is God blij als ik zondig? LEES *Genesis 6:6*.

Hij kreeg er spijt van dat Hij mensen had gemaakt en voelde zich diep gekwetst.

(Ook *Jeremia 42:10*.) Hoewel God altijd blij is God te zijn, is Hij niet blij met onze zonde of pijn.

- ❖ Niet alles wat er gebeurt met ons, maakt ons blij. Soms zijn we ongelukkig omdat we iets verkeerd hebben gedaan – zonde. Soms gebeuren er niet zo'n leuke dingen met ons die zelfs niet eens onze schuld zijn, bijvoorbeeld, we worden ziek of iemand waarvan we veel houden sterft. Soms moeten we zelfs lijden en veel pijn ervaren. Kunnen we gelukkig zijn zelfs al gebeuren al deze dingen met ons? Hoe dan? LEES *Hebreeënen 12:2*.

Laten we daarbij de blik gericht houden op Jezus, de grondlegger en voltooiër van ons geloof: denkend aan de vreugde die voor Hem in het verschiet lag, liet Hij zich niet afschrikken door de schande van het kruis. Hij hield stand en nam plaats aan de rechterzijde van de troon van God.

Wat was de vreugde (blijdschap) die voor Hem lag? Wat is aan Gods rechterhand? LEES *Psalm 16:11*.

...overvloedige vreugde in Uw nabijheid, voor altijd een lieflijke plek aan Uw zijde.

God is blij om ons te tonen dat alleen Hij ons werkelijk gelukkig kan maken!

“X” STAAT VOOR eXUBERANT/OVERVLOEDIG

HOOFDTHEMA: God is meer dan genoeg om al onze verlangens te bevredigen.

SLEUTELVERS: “Aan Hem die door de kracht die in ons werkt bij machte is oneindig veel meer te doen dan wij vragen of denken, aan Hem komt de eer toe.”
EFEZIËRS 3:20-21a

INLEIDING De les van vandaag geeft ons nóg een letter van het alfabet over wie God is en wat Zijn karakter is. De letter voor vandaag “X”, voor eXuberant, beschrijft de oneindige God die in staat is om al onze diepste verlangens te beantwoorden. Hij is een overvloedige bron van leven dat nooit droog komt te staan of trager gaat stromen. Hij zal ten allen tijde meer dan genoeg zijn om aan al de verlangens van Zijn volk tegemoet te komen. Er is nooit een reden om naar andere dingen te zoeken die ons minder tevreden zullen stellen. God is meer dan genoeg. Alleen God kan ons verheugen en ons blijvende vreugde schenken. En Hij is bekwaam genoeg om dit ***“oneindig veel meer te doen dan wij vragen of denken, aan Hem komt de eer toe.”***

IN DE ZEGEN DOOS

1. Drinkglas.
2. Kom.
3. Lepel.
4. Glazen kruikje met fruitsap of iets dergelijks.
5. Twee of drie extra glazen.
6. Doosje ontbijtgranen.
7. Een paar sneden geroosterd brood.
8. Een tros bananen of ander fruit.

ANDERE VISUALS

1. Imitatie “bron”. Bijvoorbeeld, gebruik een aarden pot met een gat in de onderkant die je ondersteboven zet. Voor het “water” dat uit de bron zal komen, gebruik je stoffen lintjes of papieren strookjes (liefst blauw, lengte 60 á 90 cm). Schrijf een karakteristiek van God op elk van de lintjes. Gebruik zoveel lintjes als je zelf wilt. Hoe meer je er gebruikt, hoe voller de bron zal lijken. Sleutelwoorden die gebruikt kunnen worden zijn: liefde, trouw, goedheid, almachtig, wijs, rechtvaardig, enz. Hecht alle uiteinden van één kant van de lintjes aan elkaar met een nietjesmachine. Steek dit uiteinde in de pot en laat slechts 2 á 3 cm van de lintjes uitsteken. Zo kun je nog heel wat lint omhoog trekken zodat ze één voor één meer gaan uitsteken. Of teken gewoon de bron op een groot blad en teken daarop afzonderlijke stromen van water, die de karakteristieken voor moeten stellen terwijl je de les geeft.

Optioneel: Mandje met harde beschuitjes of koekjes die je nodig zal hebben om het Bijbelverhaal te vertellen.

LES PRESENTATIE

Zeg tegen de kinderen dat je iemand nodig hebt om naar voor te komen met een heel speciale gave/talent. Kijk met een doortastende blik doorheen de klas alsof je jezelf afvraagt of een kind wel klaar is voor wat hij of zij zal moeten doen. Uiteindelijk vraag je aan de kinderen of ze denken dat zij misschien die bepaalde gave wel hebben.

GEEF OPMERKING: *Ik heb iemand nodig die heel veel, maar dan ook HEEL VEEL HONGER HEEFT!.*

Kies een kind om naar voor te komen en zet een glas, een lepel en een kom op de tafel. Neem nu één voor één de eetbare dingen uit de Zegen Doos.

STEL DE VOLGENDE VRAGEN:

Wat dacht je van een beetje granen? Is dat genoeg? (GIET HET UIT IN DE KOM EN BLIJF GIETEN TOT DE KOM OVERLOOPT.) Wat dacht je van een beetje fruitsap? Is dat genoeg? (VUL HET GLAS TOT BOVENAAN. NEEM NU OOK DE EXTRA GLAZEN EN VUL DIE OOK. GA ZO DOOR MET HET BROOD EN HET FRUIT OP DEZELFDE MANIER.)

VRAAG: Je zei dat je heel veel honger had. Heb je nu al genoeg? Heb je meer gekregen dan dat je kunt opeten? Is het meer dan genoeg? Is er genoeg zodat je de hele morgen, deze middag, deze avond, morgen en de volgende dag, geen dorst of honger meer zou hebben? Zelfs al is het nu genoeg, het zal op geraken en je zult opnieuw honger en dorst krijgen?

VERHAAL – JEZUS VOEDT DE VIERDUIZEND *Markus 8:1-9*

LEG DE NADRIJK OP VOLGENDE PUNTEN.

- ❖ De mensen hadden GROTE HONGER.
- ❖ Er waren geen warenhuizen in de buurt waar ze boodschappen konden doen.
- ❖ Er was niet genoeg voedsel om hun grote honger te stillen, maar Jezus kon er voor zorgen dat er meer dan genoeg was voor iedereen. Er waren zelfs nog overschotten.

Leg uit dat de mensen naar huis gingen met een volle maag en volledig voldaan. Maar wat dan voor de volgende dag en de daarop volgende dag? Zouden ze opnieuw honger krijgen en opnieuw voedsel nodig hebben? Zouden ze opnieuw dorst krijgen en opnieuw water nodig hebben?

VERHAAL – DE VROUW AAN DE BRON *Johannes 4:13-14*

Vertel het verhaal van Jezus die een vrouw ontmoette aan een bron, die kwam om water te putten. Jezus zei:

“Iedereen die dit water drinkt zal weer dorst krijgen,” zei Jezus, “maar wie het water drinkt dat Ik hem geef, zal nooit meer dorst krijgen.”

VRAAG: Over welk soort water heeft Jezus het hier? Bestaat er een speciaal soort van water dat indien je er van drinkt, je nooit meer dorst zou krijgen? Bestaat er water dat meer dan genoeg is? Zit het in een grote watertank? Zegt Jezus welk soort water het is?

LEES DE REST VAN vers 14.

Het water dat Ik geef, zal in hem een bron worden waaruit water opwelt dat eeuwig leven geeft.

Leg uit aan de kinderen dat Jezus zegt dat dit water een *bron* van water is. Een bron is een oorsprong van water dat helemaal uit zichzelf opkomt van diep in de grond. Het water blijft stromen. Het stopt niet of wordt niet afgesloten. Het is zoals een fontein dat altijd maar blijft stromen.

VRAAG: *Welk soort van “bronwater” kan jou eeuwig leven geven? Welk soort van “bronwater” kan jou voor altijd tevreden stellen?*

LEES *Jeremia 2:13*.

God zegt...Ik ben “de bron van levend water.”

GEEF OPMERKING EN VRAAG: *God zegt dat Hij deze speciale bron van water is. Op welke manier is God zoals een bron? Wat is het “water” dat uit God voortvloeit?*

Demonstreer door de lintjes er uit te trekken, één voor één (of maak een tekening) en lees wat er op elk lintje staat geschreven.

GEEF OPMERKING: *Liefde vloeit voort uit God. Het blijft maar stromen en stromen. Is het genoeg om ons te vullen en ons tevreden te stellen? Het is MEER DAN GENOEG. Het zal genoeg zijn om ons voor eeuwig tevreden te stellen. (GA DOOR MET DE REST VAN DE LINTJES EN DOE HETZELFDE.)*

Leg uit dat God altijd MEER DAN GENOEG zal zijn om al onze noden te vervullen. We kunnen wel meer dan genoeg granen hebben en geroosterd brood en fruitsap en speelgoed en kleren en vrienden, enz., maar al deze dingen zijn niet genoeg om ons écht gelukkig te maken. Ze zijn niet genoeg om ons tevreden te stellen in onze harten en gedachten. Ze zijn niet genoeg om onze zonden te vergeven en ons eeuwig leven te geven.

VRAAG: *Wie alleen is genoeg om ons tevreden te stellen? God. Is Hij nét genoeg? Hij is méér dan genoeg? We hebben een speciaal woord dat betekent dat God meer dan genoeg is om al onze noden te vervullen.*

Herinner de kinderen eraan dat in de allereerste les een lijstje in de Zegen Doos zat waarop alle letters van het alfabet geschreven stonden. We hadden toen gezegd dat de belangrijkste reden waarom we de ABC's van God moesten leren was, dat we God beter zouden leren kennen. Dat we beter zouden weten wie Hij is en wat Zijn karakter is en hoe we ons zouden moeten gedragen tegenover Hem. Voor elke letter van het alfabet hebben we iets geleerd uit de Bijbel over wie God is. We hebben bijna alle letters van het alfabet gebruikt en er een woord van gemaakt, behalve nog die rare letter die we haast nooit gebruiken. Laat de kinderen proberen te raden over welke letter het gaat. “X”, God is EXUBERANT. EXUBERANT betekent dat God OVERVLOEDIG is, meer dan genoeg is om al onze noden en verlangens te vervullen. God is meer dan genoeg om ons gelukkig te maken en ons eeuwig leven te geven. Hij kan ons vervullen met meer blijdschap dan wij ons ook maar kunnen inbeelden.

LEES *Efeziërs 3:20-21a*:

Aan Hem die door de kracht die in ons werkt bij machte is oneindig veel meer te doen dan wij vragen of denken, aan Hem komt de eer toe.

Leg uit dat wij God groot maken (tonen dat Hij groot en waardig is) als we het meest gelukkig en tevreden zijn in Hem.

Hoe kunnen we drinken van deze bron? Kost het meer dan de granen, fruitsap, geroosterd brood of speelgoed? Heb je iets speciaals nodig of moet je aan een bepaalde voorwaarde voldoen? Jezus zegt:

Wie dorst heeft geef Ik vrij te drinken uit de bron met water dat leven geeft. (Openbaring 21:6)

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de letter “X” voor eXuberant in hun werkboeken.
- ❖ VRAAG: *Als je dorst krijgt, zin om iets te drinken, op een hete zomerse dag, waar kan je dan water vinden? Als je honger hebt wanneer je 's morgens opstaat, waar kan je dan voedsel vinden? Als je jezelf verveelt, naar wat ga je dan op zoek om te doen? Als je valt en jezelf bezeert, waar ga je dan om hulp vragen? Zullen al die dingen of die mensen er altijd zijn om jou te helpen? Kunnen ze altijd al jouw behoeften vervullen? Raken voedsel, dingen of mensen ooit “uitgeput”? Raakt de eXuberante God ooit “uitgeput”? Hij raakt nooit “uitgeput”. Als je dorstig bent naar echt en waar geluk, waar zal je die dan vinden?*
- ❖ Vraag de kinderen hoe ze zich voelen nadat hun maagjes goed vol zitten na het eten van hun favoriete maaltijd? Of bijv., hoe gedraagt een baby zich als hij hongerig en dorstig is en dan gegeten heeft? Glimlacht het en is het kind tevreden? Waarom denk je dat baby'tjes zeer gehecht zijn aan en blij zijn met hun moeders? Wie vervult hun behoeften?
- ❖ Als we proeven en zien dat God meer dan genoeg is om al onze verlangens te vervullen en om ons gelukkig te maken, hoe zullen we ons dan gedragen tegenover Hem?
- ❖ Neem de werkboeken en overloop vlug elke pagina, te beginnen met “A” voor Almachtig, terwijl je de woorden uitspreekt die de Heer beschrijven. Je kan dit zelf tot een zegen maken voor de kinderen, voordat ze weggaan. Voorbeeld:

En mag de Almachtige, Attente, eXuberante,...de verheven God, Yahweh, die IJverig is voor Zijn naam, mag Hij overvloedig en meer doen dan dat jij Hem vraagt of denkt. Aan Hem zij de eer voor eeuwig!

GOD ZOEKEN

HOOFDTHEMA: Het ervaren van een honger naar God.

SLEUTELVERS: “Zoals een hinde smacht naar stromend water, zo smacht mijn ziel naar U, o God. Mijn ziel dorst naar God, naar de levende God.”
PSALM 42:2-3a
 “Jullie zullen Mij zoeken en ook vinden, als jullie Mij tenminste met hart en ziel zoeken.”
JEREMIA 29:13

INLEIDING

Zoals in het liedje “Zeg ken jij de letters van het alfabet? Ja wij kennen...” en wat komt nu? Het is niet genoeg om juist maar dingen *over* God te weten. Veel mensen weten zaken over God, zelfs de waarheid over God, maar zijn op weg naar de hel. De Farizeeën zouden in onze tijd de perfecte kerkgangers zijn geweest. Ze waren toegewijd, religieus, steeds aanwezig, leiders en ze hadden zelfs grote delen van de Schrift van buiten geleerd die de hedendaagse christen beschaamd zou maken. Maar ze kenden een grote tekortkoming (naast nog vele andere): ze hielden niet van God, noch koesterden ze Hem. Ze zochten Hem niet. Waarom? Omdat ze zichzelf reeds als rechtvaardig beschouwden door wat ze zelf deden en ze vonden dit veel belangrijker dan gered te worden of te dorsten naar God. Ze zagen hun eigen zondigheid tegenover een heilige God niet in. In zijn boek, *The Gospel According to Jesus*, maakt John MacArthur dit duidelijk door de lijn door te trekken naar de hedendaagse kerk.

De hedendaagse kerk heeft de opvatting dat redding enkel en alleen het ontvangen is van eeuwig leven, en niet noodzakelijk de bevrijding van een zondaar van de verslaving aan zijn ongerechtigheid. We zeggen tegen de mensen dat God van hen houdt en een prachtig plan heeft voor hun leven, maar dat is slechts de helft van de waarheid. De andere helft is dat God de zonde haat en mensen die zich niet willen afkeren van hun zonde, zal straffen. Elke boodschap die de ernst van de zonde niet beschrijft en de mens ermee confronteert is een gebrekkige boodschap. Zonde is geen rand-onderwerp als het op redding aankomt; het is het onderwerp (pagina 60).

[John MacArthur, *The Gospel According to Jesus*, (Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1988) page 60.]

Sommige kunnen zich de vraag stellen of kinderen wel hun eigen zondigheid kunnen inzien voor een heilig God, maar het is aan de heilige Geest om dat kenbaar te maken aan elk individueel kind. God kent het kinderhart door en door en weet wat het kan en niet kan begrijpen. God kan een simpele kinderlijke bloemknop van geloof laten uitbotten tot een mooie bloem.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Een busje zwarte peper.

ANDERE VISUALS

1. Een glazen bokaal met water en een glas reeds geplaatst in het klaslokaal.
2. Voorwerpen voor het verhaal, zoals een mantel, een hoofdband en een gebedsriem.

LES PRESENTATIE

Laat een kind naar voor komen en de peper uit de Zegen Doos nemen. Vraag hen of ze weten waarvoor men peper gebruikt. Waarom zit er peper in de Zegen Doos? Zeg dat je jezelf afvraagt naar wat peper smaakt, zonder het op iets te doen, en proef er dan van (of doe alsof je er van proeft). Doe nu alsof je wanhopig snakt naar iets dat jou kan helpen om je keel te blussen. Na een paar seconden geacteerd te hebben dat je wanhopig bent, ga je nu zoeken naar water. Je vindt water en je drinkt er van. Demonstreer nu dat je echt opgelucht bent.

GEEF OPMERKING: Wow! Ik ben zo blij dat er hier water stond! Ik had het nog niet eerder zien staan. Ik weet niet wat ik zou gedaan hebben indien het daar niet had gestaan.

Zeg tegen de kinderen dat we niet echt weten hoe belangrijk water wel is totdat we **echt** dorst hebben. Geef een paar gelijkaardige voorbeelden – een reddingsvest als je aan het verdrinken bent, een touw als je probeert uit een brandend gebouw te komen, medicijnen als je ernstig ziek bent. We gaan niet op zoek naar iets tenzij we echt gaan beseffen dat we het nodig hebben. Als we iets echt nodig hebben, zoals een glas water nadat we wat peper geproefd hebben, dan stoppen we niet met ernaar te zoeken totdat we het ook gevonden hebben.

*BRENG OPIEUW IN HERINNERING: In de vorige les hebben we ook over water gesproken. We noemden het toen “bron van levend water”. Die bron van levend water is God zelf. Jezus zei dat Hij dat water zou geven aan allen die dorst hebben (Openbaring 21:6). Maar wat zou ons nu **HEEL** dorstig maken naar God? Wat zou ons zo ongelukkig en wanhopig maken dat we echt met heel ons hart zouden willen zoeken naar God?*

VERHAAL – DE FARIZEEËR EN DE TOLLENAAR *Lukas 18:10-14a*

Geef wat uitleg over wat een Farizeeër en een tollenaar is, zonder het moeilijk te maken. Vertel hen dat de Farizeeër een zeer religieuze man was. Hij kende waarschijnlijk wel alle ABC's van God, plus de betekenis van de woorden en kon waarschijnlijk wel al de verzen uit zijn hoofd. Hij vond van zichzelf dat hij een heel goed mens was. In bijbelse tijden waren tollenaars één van de meest gehate mensen. Over het algemeen bedrogen de tollenaars de mensen. De mensen beschouwden ze als zeer slecht.

LEES EN BEELD DE TEKST UIT ZOALS GESCHREVEN STAAT IN DE *verzen 10 tot 13*. STEL DE VOLGENDE VRAGEN.

Denk je dat één van deze mannen wanhopig op zoek was naar hulp? Welke man, denk je? Was het door wat hij deed dat je zo denkt? Waarom denk je dat hij zo ongelukkig en wanhopig op zoek was naar hulp? Wat wist hij van zichzelf? Dacht hij van zichzelf dat hij een goed mens was, toen hij voor een heilige God stond? Wat was zijn houding en gedrag tegenover God?

Zeg tegen de kinderen dat het probleem die de tollenaar had veel erger was dan peper in je mond hebben. Hij had het grootste van alle problemen. Hij stond vóór een rechtvaardig God, maar hij was een zondaar. Wat denkt God van zonde? Wat verdient een zondaar? Gods eeuwige toorn. Niemand kan daarmee gelukkig zijn. Hij was de wanhoop nabij en wist dat hij Gods hulp nodig had. Hij moest gered worden van Gods toorn, zodat hij de liefde van God zou kunnen genieten. Waar zou hij dan moeten zoeken voor Gods hulp?

Dankzij de naam van Jezus Christus...Door niemand anders kunnen wij worden gered, want Zijn naam is de enige op aarde die de mens redding biedt.

De enige manier dat iemand kan gered worden van de toorn van God, zodat ze de liefde van God kunnen genieten, is door te vertrouwen op Jezus. We zijn allemaal zondaars (*Romeinen 3:23*) – jij en ik zijn tollenaars en Farizeeërs. Allen van ons moeten gered worden van de straf die wij verdienen omwille van onze zonden. Maar net zoals de Farizeeën, denken vele mensen van zichzelf dat ze geen zondaars zijn. Net zoals de Farizeeën geloven vele mensen dat ze goed zijn en het niet nodig vinden dat ze moeten gered worden. Ze zijn niet dorstig en wanhopig naar God. Ze zoeken niet naar de hulp dat alleen Jezus kan geven. Jezus is gekomen om wanhopige zondaars te redden en niet om mensen te redden die denken dat ze te goed zijn om gered te worden (*Matteüs 9:13*). Jezus is gekomen om mensen te redden die ECHT HEEL VEEL DORST HEBBEN naar Hem – mensen die wanhopig zijn. Deze mensen beseffen dat alleen Jezus hen kan redden en hen kan doen genieten van een overvloedige God die al hun verlangens kan tegemoet komen voor eeuwig.

GEEF OPMERKING: Het is iets heel goeds om te leren wie God is en wat Zijn karakter is. Maar alleen maar weten over God zal je niet redden van jouw zonde of jou gelukkig maken. Om God echt te kennen moet je de pijn van de zonde voelen, meer dan de pijn van peper op jouw tong. Je moet wanhopig zoeken naar Jezus, meer dan naar water als je heel veel dorst hebt! God heeft een belofte voor allen die Hem zoeken met heel hun hart.

Jullie zullen Mij zoeken en ook vinden, als jullie Mij tenminste met hart en ziel zoeken. (*Jeremia 29:13*)

Leg uit dat God 'vinden' betekent dat je Hem ook daadwerkelijk kent in jouw hart. Je leert Hem kennen als jouw Redder en jouw Heer.

[Nota: Als je denkt dat het gepast is, is dit misschien een gelegenheid om een kort getuigenis te geven en zo kinderen uit te dagen, die dit nog niet gedaan hebben, om God te zoeken voor reddend geloof. Zet hen aan om te praten met andere leraars of hun ouders.]

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de pagina “God zoeken” aan het einde van hun werkboek.
- ❖ LEES *Psalm 42:2-3*. Praat met hen over de betekenis van smachten en waarom sommige dieren dit doen. Hoe dorst de ziel van een persoon naar God?

VRAAG: *Waren de Farizeeërs dorstig naar God? Was de tollenaar dorstig naar God? Ben jij dorstig naar God?*

- ❖ LEES *Jeremia 29:13*.

VRAAG: *Wat betekent het om God te zoeken “met heel je hart”?*

Bijvoorbeeld: Ben je ooit al eens wanhopig op zoek geweest naar iets? Ben je ooit al eens verloren gelopen in een menigte van mensen en zocht je dan wanhopig naar jouw ouders? Dacht je toen aan dingen zoals, “Ik ben benieuwd wat we vanmiddag eten.” of dacht je alleen maar, “Ik wil mijn pa en ma vinden”?

- ❖ VRAAG: *Als je naar voedsel zou zoeken, zou je dan in de slaapkamerkast zoeken of in de keuken? Als je op zoek zou zijn naar jouw sportschoenen, zou je dan in de kast zoeken of in de diepvries?*

Veel mensen zoeken naar God, maar op de verkeerde plaatsen: door een beeld te aanbidden, door goede dingen te doen, door een bepaald aantal keer te bidden per dag of te knielen (moslims), door naar een speciale stad te gaan (bedevaartoord), door een muur aan te raken (klaagmuur), enz. Waar is de enige plaats waar we redding kunnen vinden van de toorn van God? Waar is de enige plaats waar we het soort van water kunnen vinden dat ons voor altijd zal verzadigen? Er is geen andere plaats en geen andere naam dan Jezus.

- ❖ LEES *Jeremia 24:7*.

***Ik geef hun het inzicht dat Ik de Heer ben. Zij zullen
Mijn volk zijn en Ik zal hun God zijn.***

Aan diegenen die Hem zoeken met heel hun hart zal God een nieuw hart geven zodanig dat ze werkelijk kunnen ervaren wat God kennen is.

GOD LIEFHEBBEN

HOOFDTHEMA: Ervaren dat God kostbaarder is dan om het even wat.

SLEUTELVERS: “Wie buiten U heb ik in de hemel? Naast U wens ik geen ander op aarde.”
PSALM 73:25

INLEIDING Wat is het belangrijkste gebod. Wat is de vervulling van de wet? **“Luister, Israël... Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart.”** Het meest kenmerkende aan de ware gelovige is dat hij of zij God liefheeft met heel zijn of haar hart. Maar wat betekent het nu juist om God lief te hebben met heel je hart? Is het hetzelfde als van jouw kind houden, jouw vrouw of jouw ouders? Jezus heeft ons het antwoord op die vraag in *Matteüs 10:37*.

Wie meer van zijn vader of moeder houdt dan van Mij, is Mij niet waard, en wie meer houdt van zijn zoon of dochter dan van Mij, is Mij niet waard.

Deze oproep om God lief te hebben, is een oproep om Hem het meest van al lief te hebben. Het is niet iets dat je jezelf kunt opleggen, maar iets dat komt uit het diepst van je hart. Je hart zegt je dat God kostbaarder is dan wat dan ook in het leven. Dat kan alleen maar gebeuren als God in ons een nieuw hart geeft **“zodat u Hem met hart en ziel zult liefhebben.”** (*Deuteronomium 30:6*)

IN DE ZEGEN DOOS

1. Foto van een familielid en/of symbool van liefde (voorbeeld: huwelijksring).

ANDERE VISUALS

1. Twee grote papieren harten gesneden uit constructie papier. Op één daarvan schrijf je “God liefhebben met heel jouw hart.”
2. Vijf stickers met op elke sticker een naam van iemand waarvan je houdt.
3. Eén sticker met “God” erop geschreven.
4. Vijf kleinere papieren harten waarop “Gods liefde” staat geschreven.
5. Geschreven teksten uit *Deuteronomium 6:4-5*, *Matteüs 22:37*, *Markus 12:30* en *Lukas 10:27* (Resource packet).

LES PRESENTATIE

Laat een kind naar voor komen en de foto of symbool uit de Zegen Doos nemen. Leg uit wie het is of wat het voorstelt en wat de relatie is ten opzichte van jou. Geef de kinderen een paar voorbeelden waarom je zo veel geeft om deze persoon. Vertel hen op welke manier je met deze persoon omgaat in vergelijking met andere personen. Vertel hen wat jij zo allemaal zou doen voor deze persoon, wat je nooit zou doen voor iemand anders. Vertel hen dat je nooit geforceerd werd om je zo te voelen tegenover hem of haar, maar dat je deze gevoelens ervaart diep binnenin jouw hart. Deze gevoelens zijn de gevolgen een verlangen die je hebt diep in je hart.

*GEEF OPMERKING: Wanneer we ons op een bijzondere manier gedragen tegenover iemand of bijzondere gevoelens hebben, dan toont dit hoe kostbaar hij of zij is voor ons. Het toont hoeveel we van hem of haar houden. Als we van iemand houden dan willen we bij hen zijn. We willen van dezelfde dingen genieten waarvan zij genieten. We willen hen behagen en onze gevoelens met hen delen. We willen dingen doen en vertellen, om hen te tonen hoe dierbaar ze voor ons zijn. Van iemand houden betekent dat we dingen voelen, denken, zeggen en doen, eerst en vooral voor de andere persoon en niet voor onszelf. Het betekent dat we niet altijd de dingen zullen doen op onze manier. *Liefde is toch zo'n kleine woordje, maar het heeft een hele grote betekenis.*

*(Nota: In dit verband verwijzen we niet naar hoe God liefheeft, maar hoe wij zouden moeten liefhebben. Zie Les 16.)

Neem het grote blanco hart en de naamstickers om te demonstreren. Druk het hart tegen jouw hart aan.

GEEF OPMERKING: Er zijn veel mensen waarvoor ik die GROTE liefde voel. Ik hou bijvoorbeeld van mijn mama, (SCHEUR EEN STUKJE VAN HET HART EN KLEEF DE NAAMSTICKER EROP), en van mijn papa, ...enz.

GA DOOR OP DEZELFDE MANIER MET DE ANDERE STICKERS EN BEWAAR "GOD" VOOR HET LAATST.

GEEF OPMERKING: En dan heb je houden van God. Dat is uiterst belangrijk. (HOUD OMHOOG WAT ER NOG OVERSCHIET VAN HET HART EN KLEEF DAAROP DE "GOD" STICKER EN BLIJF DIT STUK OMHOOG HOUDEN.)

Herinner hen eraan dat we reeds in onze lessen heel veel aandacht hebben gegeven aan wie God is en wat Zijn karakter is. We willen ook leren hoe we ons moeten gedragen tegenover God, door ons te gedragen op manieren die tonen dat we Hem kennen, vertrouwen, geloven, aanbidden en gehoorzamen.

VRAAG: Kent er iemand de meest belangrijkste manier waarop we ons zouden moeten gedragen tegenover God? Waar zullen we het antwoord vinden?

TOON EN LEES Deuteronomium 6:4-5.

Hoor, Israël: de Here is onze God; de Here is één! Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart...

Lees nu nogmaals, maar met de nadruk op **“geheel uw hart”** en kijk naar het stuk van het hart dat je nog over hebt met de “God” sticker erop. Zeg nu tegen de kinderen dat je geen “volledig hart” over hebt. Je hebt slechts een stuk ervan. De andere stukken werden gebruikt voor andere mensen. Stel voor dat we misschien een ander vers zouden kunnen proberen.

TOON EN LEES *Matteüs 22:37* EN LEG NOGMAALS DE NADRUKE OP HET FEIT DAT ER STAAT ***met heel uw hart.***

TOON EN LEES *Markus 12:30* EN *Lukas 10:27* OP DEZELFDE MANIER.

VRAAG: *Betekent dat dan dat God HEEL mijn hart wil om Hem lief te hebben? Elk afzonderlijk stukje er van? Kan ik dan niet een klein stukje behouden om andere dingen lief te hebben? (KIJK NAAR DE PAK ANDERE STUKJES.) Maar hoe zit het dan met mijn ma liefhebben, mijn pa en mijn vrienden, enz.?*

LEES *Matteüs 10:37*.

Wie meer van zijn vader of moeder houdt dan van Mij, is Mij niet waard, en wie meer houdt van zijn zoon of dochter dan van Mij, is Mij niet waard.

Leg uit dat God liefhebben met geheel uw hart betekent dat je Hem meer liefheeft dan gelijk wie of wat ook – God liefhebben boven alles. Het is niet iets dat je doet omdat je het moet doen.

GEEF OPMERKING: *God liefhebben is diep in je hart voelen dat God meer voor jou betekent en kostbaarder is voor jou dan wat dan ook. God liefhebben betekent dat je Hem boven alles wil behagen, met Hem wil zijn en de dingen wil doen zoals Hij het wil. Je wilt boven alles van Hem genieten.*

Maak de kinderen duidelijk dat dit haast onmogelijk lijkt om te doen, omdat ons hart vele keren andere dingen meer liefheeft dan God. Als we ons lieten leiden door onze gevoelens, dan zou het onmogelijk zijn. Maar God heeft een belofte gemaakt voor elk van Zijn kinderen. God heeft beloofd dat Hij Zijn kinderen een nieuw hart zou geven (NEEM NU HET ANDERE GROTE HART IN JE HANDEN.) Het is een hart van God, gevuld met Gods liefde, zodat we nu God kunnen liefhebben met heel ons hart. (*Deuteronomium 30:6, Ezechiël 36:26*)

GEEF OPMERKING: *Met dit nieuwe hart zul je nu ervaren dat God kostbaarder is dan wat of wie dan ook in jouw leven. Met dit nieuwe hart zul je alleen nog God willen behagen. Je zult het meest van al bij God willen zijn. Je zult Hem vooral willen loven en prijzen. Je zult Hem in alles eerst willen plaatsen. Je zult van God willen genieten, meer dan van iets anders. Als je God liefhebt met heel je hart en ziel, dan zal Hij je meer dan genoeg van Zijn liefde geven, zodat jij jouw ma, pa en vrienden kan liefhebben. (NEEM EN TOON NU DE KLEINERE HARTEN ZODAT DE KINDEREN ZE KUNNEN ZIEN.)*

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar de pagina “God liefhebben” aan het einde van hun werkboek.
- ❖ Mensen die wij graag zien hebben gewoonlijk bijzondere dingen die ons aantrekken en waardoor we hen liefhebben . Welke dingen zijn er zo speciaal aan God, waardoor wij ons zo aangetrokken voelen tot Hem en ons doen verlangen Hem lief te hebben en te koesteren boven alles? Wie alleen kan aan al je verlangens tegemoetkomen en je waarlijk blij maken voor altijd?
- ❖ Hebben we genoeg liefde in ons hart om God lief te hebben en de andere mensen ook? LEES 1 Johannes 4:7, 16, 19.
- ❖ LEES EN PRAAT OVER DE BETEKENIS VAN *Psalm 73:25*.

***Wie buiten U heb ik in de hemel? Naast U wens ik
geen ander op aarde.***

- ❖ Welk soort van dingen zullen we denken, zeggen en doen als we God boven alles liefhebben? Bijvoorbeeld: als iemand jou zou ontmoeten en met jou zou praten, zouden zij dan kunnen concluderen uit wat jij zegt en doet dat jij God liefheeft boven alles?
- ❖ God liefhebben met heel uw hart betekent dat je Hem wilt behagen boven alles.

VRAAG: *Wat heeft de Heer graag?*

God liefhebben betekent dat je bij Hem wilt zijn boven alles.

VRAAG: *Op welke manier kun je tijd doorbrengen met de Heer?*

God liefhebben betekent dat je Hem wilt prijzen boven alles.

VRAAG: *Op welke manier kun je de Heer loven en prijzen?*

GOD VERTROUWEN

HOOFDTHEMA: Ervaren dat God betrouwbaar is in al wat Hij beloofd en geboden heeft.

SLEUTELVERS: “Zonder geloof is het onmogelijk God vreugde te geven; wie Hem wil naderen moet immers geloven dat Hij bestaat, en wie Hem zoekt zal door Hem worden beloond.”
HEBREEËN 11:6

INLEIDING God heeft beloofd dat iedereen die Hij geroepen heeft voor Zichzelf, Hem ernstig zullen zoeken en Hem ook zullen vinden. God zegt van deze mensen, **“Ik geef hun het inzicht dat Ik de Heer ben”** (Jeremia 24:7) en **“Wie Uw naam kent, kan op U vertrouwen”** (Psalm 9:11).

Vertrouwen op God betekent geloven in God. Het is zoals de schrijver van Hebreeëen zegt, **“Het geloof legt de grondslag voor alles waarop we hopen, het overtuigt ons van de waarheid van wat we niet zien.”** (Hebreeëen 11:1). Reddend geloof dat van God komt geeft ons het vermogen om God te kennen, een hart om God te koesteren en het verlangen om al ons vertrouwen op God te stellen. Het geeft ons vertrouwen om al Zijn beloften te geloven en al Zijn geboden te gehoorzamen. We zijn er dan rotsvast van overtuigd dat er een grote beloning voor ons wacht.

Er bestaat een populaire opvatting in onze dagen om vertrouwen op God en gehoorzamen aan God, van elkaar te scheiden. Maar de Bijbel leert ons heel duidelijk dat geloof, zonder daarbij gehoorzaamheid en werken te zien als gevolg van het geloof, geen waarachtig geloof is (Johannes 14:15, Jakobus 2:14-26). Op diezelfde manier is gehoorzaamheid zonder te geloven in God, geen ware gehoorzaamheid – **zonder geloof is het onmogelijk God vreugde te geven** (Hebreeëen 11:6).

IN DE ZEGEN DOOS

1. Twee speelgoedauto's.

ANDERE VISUALS

1. Rol waarop Hebreeëen 11:1 en Hebreeëen 11:6 geschreven staat.

Optioneel: Visuals waarmee je het verhaal van Abraham kan vertellen.

LES PRESENTATIE

Neem de twee autootjes uit de Zegen Doos en vertel het volgende fictieve verhaal aan de kinderen.

GEEF OPMERKING: Stel je voor dat het vandaag tijdens de zondagsschool begint te regenen. Als de dienst gedaan is zegt je papa dat je aan de deur moet blijven wachten want hij gaat de auto halen. Hij zal je dan oppikken, zo word je niet nat. Terwijl je wacht op je pa komt er een auto aangereden die je niet kent. In de auto zit een man die je niet kent. Deze man zegt tegen jou dat hij jou wel zal voeren. Maar net wanneer je aan het beslissen bent wat je moet doen, komt er een auto aangereden die je wel kent. Deze auto stopt juist voor de deur. Het is de auto van je papa en hij opent de deur en zegt dat je moet instappen. In welke auto zal je nu instappen? Welke man zou jij vertrouwen om jou te voeren – de onbekende of jouw pa?

Zeg tegen de kinderen dat je iemand die je niet kent ook niet volledig kunt vertrouwen. Je wist niet wie die onbekende was of wat zijn karakter was. Je wist niet of het een slechte man was, of hij kwade bedoelingen had. Hem kon je dus niet vertrouwen. Maar je kent jouw pa wel. Je kent zijn karakter. Je weet dat hij van je houdt en dat hij voor je zorgt. Je weet dat hij het beste met jou voorheeft. Je weet dat je bij hem behoort. Je weet dat je zijn kind bent. Omdat je al deze dingen weet en je pa zegt dan, “stap maar in”, vertouw je op wat hij zegt en je stapt in. Je vertrouwt jouw pa omwille van wat je weet over hem.

GEEF OPMERKING: Iemand vertrouwen wil zeggen dat je weet dat je op hem of haar kan rekenen. Je bent er zeker van dat ze zullen doen wat ze gezegd hebben dat ze zullen doen. Jouw pa zei dat hij je zou komen ophalen en hoewel je hem niet onmiddellijk zag, wist je dat hij zou komen. En dat is wat hij ook deed. Iemand vertrouwen wil zeggen dat je er zeker van bent dat ze jou zullen zeggen wat precies het goede is dat je moet doen. Jouw pa zei tegen jou dat je moest blijven wachten aan de deur. Toen die andere auto stopte, bleef je wachten en stapte je niet in en toen daarna je pa kwam aangereden, zei hij dat je moest instappen. En toen stapte je ook in de auto.

Leg uit aan de kinderen dat hoewel je je pa goed kent en hem kan vertrouwen, hoewel je kunt rekenen op hem, het niet altijd mogelijk is voor hem om alles wat hij beloofd heeft ook daadwerkelijk te doen. Hij is niet altijd bekwaam genoeg om jou te zeggen wat je nu precies moet doen. Jouw pa is een mens. Hij is niet perfect. Vraag de kinderen of er iemand is die je altijd kunt vertrouwen. Vraag of er iemand bestaat waarop ze altijd kunnen rekenen, iemand die altijd zal doen wat hij gezegd heeft te doen, iemand die ons altijd kan zeggen wat het goede is dat we nu precies moeten doen. God.

LEES *Psalm 9:11a*.

Wie Uw naam (Heer) kent, kan op U vertrouwen.

Benadruk dat “de naam van de Heer kennen” wil zeggen dat je waarlijk weet, diep in je hart, dat God almachtig, betrouwbaar, goed, rechtvaardig, enz. is. Omdat je waarlijk weet wie Hij is en wat Zijn karakter is, weet je dat je op Hem kunt vertrouwen. Je vertrouwt op Hem omdat je weet dat wat Hij zegt Hij ook zal doen. En Hij zal jou altijd zeggen wat je nu precies moet doen en wat het goede is om te doen. Je weet dat je Hem toebehoort en dat je Zijn kind bent.

LEES Johannes 10:14, 27.

Jezus zegt, *"Ik ben de goede herder. Ik ken Mijn schapen en Mijn schapen kennen Mij. Mijn schapen luisteren naar Mijn stem, Ik ken ze en zij volgen Mij.*

Leg uit dat als je God kent, die een goede herder is, je Hem ook zult vertrouwen. Als je God vertrouwt, zul je Hem volgen en doen wat Hij zegt. Het klinkt alsof dat gemakkelijk is om te doen, net zoals het gemakkelijk is om je pa te vertrouwen door te wachten aan de deur. Tot hij dan met de auto komt en zegt, "Stap maar in", en dan doe je dat ook. Maar wat als God jou zegt iets te doen dat heel moeilijk is om te doen? Wat als God jou zegt iets te doen, met een stem die je niet kunt horen met je oren? Of wat indien God een belofte maakt die je niet kunt zien met je ogen? Kun je dan vertrouwen op God?

TOON EN LEES *Hebreeën 11:1*. ZORG ERVOOR DAT ZE "GELOOF" BEGRIJPEN ALS "VERTROUWEN OP GOD"

Het geloof legt de grondslag voor alles waarop we hopen, het overtuigt ons van de waarheid van wat we niet zien.

VERHAAL – HET GELOOF VAN ABRAHAM *Hebreeën 11:8-12, 17-19 (Genesis 12:1-4, 15:1-6, 22:1-12)*

LEG DE NADRIK OP VOLGENDE PUNTEN.

- ❖ Na het verlaten van zijn huis had God vele beloften aan Abraham gemaakt, zoals het geven van een zoon op hoge leeftijd. Hij zou ook zijn zoon moeten offeren. De vele geboden en beloften waren dingen die Abraham niet kon zien en ook diegene die ze gegeven had, God dus, kon hij niet zien.
- ❖ Abraham kon niet zien hoe zijn nieuwe thuis eruit zou zien. Hij wist niet hoe God Sara nog een zoon zou geven gezien haar hoge leeftijd. Abraham wist niet hoe God Isaak zou redden, maar Abraham wist wie God is en wat Zijn karakter is.
- ❖ Abraham nam God op Zijn woord dat Hij trouw was aan al Zijn beloften die Hij had gemaakt en geboden.
- ❖ Abraham gehoorzaamde, wetende dat God goed is en hem zou belonen.

MAAK OPMERKING: *Vertrouwen op God is iets heel belangrijks. Als je God niet vertrouwt dan zeg je in feite dat Hij de persoon niet is die Hij zegt dat Hij is. Je zegt dan dat je Hem niet kent en dat je Zijn kind niet bent. Dan zeg je dat Hij diegenen die Hem volgen niet beloont.*

TOON EN LEES *Hebreeën 11:6*.

Zonder geloof is het onmogelijk God vreugde te geven; wie Hem wil naderen moet immers geloven dat Hij bestaat, en wie Hem zoekt zal door Hem worden beloond.

GEEF OPMERKING: *Als je God zoekt met heel je hart dan zal je Hem werkelijk mogen leren kennen. En als je Hem zult leren kennen met jouw hart, zul je van Hem houden, meer dan wat dan ook. Je zult Hem leren vertrouwen en weten dat al Zijn beloften en geboden betrouwbaar zijn.*

*Streef ernaar om God te kennen met heel je hart;
Heb God lief met heel je hart;
Vertrouw op God met heel je hart.*

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar “Vertrouwen op God” aan het einde van hun werkboeken.
- ❖ LEES *Hebreeënen 11:1*.

Het geloof [vertrouwen op God] legt de grondslag voor alles waarop we hopen, het overtuigt ons van de waarheid van wat we niet zien.

GEEF VOLGENDE VOORBEELDEN OM DE KINDEREN TE HELPEN BEGRIJPEN WAT DIT BETEKENT.

GEEF OPMERKING: BEN JE ER ZEKER VAN DAT GOD DE WERELD HEEFT GESCHAPEN? HEB JE HEM DAT ZIEN DOEN? ALS JE ER ZEKER VAN BENT DAT HIJ DE WERELD HEEFT GEMAAKT, ZELFS AL HEB JE HEM DAT NIET ZIEN DOEN, MAG JE ZEGGEN DAT JE HEM DAAROP VERTROUWT DAT HIJ DAT GEDAAN HEEFT. BEN JE ER ZEKER VAN DAT JEZUS OPNIEUW TOT LEVEN KWAM NADAT HIJ STIERF AAN EEN KRUIS? ALS JE DAT ZEKER BENT, DAN VERTROUW JE GOD DAAROP.

- ❖ De Bijbel zegt dat christenen op God vertrouwen en niet op de dingen die ze kunnen zien (2 *Korintiërs 5:7*). GEEF HET VOLGENDE VOORBEELD HOE DIT MOGELIJK IS.

GEEF OPMERKING: *Efeziërs 6:1-3* leert ons dat kinderen hun ouders moeten gehoorzamen en eren, zodat ze van hun leven kunnen genieten. Menselijk vertrouwen zegt, “Maar ik doe dat niet zo graag. Mijn ouders zijn niet altijd even redelijk.” Vertrouwen op God zegt, “Ik weet dat God gelijk heeft in wat Hij zegt. Ik zal het dus doen omdat ik weet dat Hij zal doen wat Hij beloofd heeft. En ik zal van het leven genieten als ik doe wat Hij zegt.”

- ❖ LEES EN PRAAT OVER *Johannes 14:15-16*.

Jezus zegt, ***“Als je Mij liefheeft, houd je dan aan Mijn geboden. Dan zal Ik de Vader vragen jullie een andere pleitbezorger te geven, die altijd bij je zal zijn.”***

VAN GOD GENIETEN

HOOFDTHEMA: Ervaren van grote en blijvende vreugde doordat je God liefheeft en Hem vertrouwt.

SLEUTELVERS: “U hebt Hem lief zonder Hem ooit gezien te hebben; en zonder Hem nu te zien gelooft u in Hem en ervaart u een onuitsprekelijke, hemelse vreugde.”
1 PETRUS 1:8

INLEIDING

Dit is het laatste lesje. We zouden onze studie over de eigenschappen en het karakter van God in feite niet beter kunnen afsluiten door te eindigen met het middelpunt van alle dingen: Gods glorie. Het ware doel waarvoor God ons heeft geschapen was om Hem te verheerlijken door onze vreugde in Hem te vinden voor altijd. Door middel van deze ABC lesjes hebben we doorheen de Schrift de waarheid van de veelvoudige volmaaktheden van God leren kennen. Zijn doel in alle dingen is het tonen van al deze volmaaktheden – om Zichzelf te verheerlijken. En Hij verheugt zich in Zijn glorie boven alles. Zoals John Piper ook zegt in *Desiring God*:

Het uiteindelijke doel van God is God te verheerlijken en van Zichzelf te genieten voor eeuwig...De blijdschap die God heeft in God is het fundament van onze blijdschap in God. Als God Zijn glorie niet met blijdschap hoog zou houden en zichtbaar maken, dan zou het fundament van onze blijdschap weg zijn. Gods najagen van lofprijs van ons en ons najagen van vreugde en plezier in Hem, zijn in perfecte harmonie met elkaar. Want God wordt het meest verheerlijkt in ons als wij het meest tevreden zijn in Hem. (pagina 50).

[John Piper, *Desiring God*, (Sisters: Multnomah, 1996) pagina 50.]

Geroepen zijn om de blijdschap van God te mogen genieten voor eeuwig, bewerkt in ons een onuitsprekelijke vreugde. Het is de grote beloning van een leven van geloof, de beloning waartoe we volhardend naar uitzien. Hoewel onze vreugde nu groot is, is het slechts een vage schaduw, want er zal een tijd komen dat we Hem zullen zien van aangezicht tot aangezicht. Dan zullen we volkomen vreugde vinden in Hem.

IN DE ZEGEN DOOS

1. Een doos met een affiche erin waarop staat “Genieten van God voor altijd.”
Verpak de doos met cadeaupapier.

ANDERE VISUALS

1. Affiches uit ‘leraar resources’: Gebed, Daden en werken, Lijden, Hemel.

LES PRESENTATIE

Zeg de kinderen dat het vandaag de laatste dag is van onze ABC lesjes en vraag hen een paar dingen te delen die ze geleerd hebben over God. Laat hen weten dat alles wat we over God geleerd hebben uit Gods Woord, de Bijbel, komt. Niet alleen leert de Bijbel ons wie God is en wat Zijn karakter is, de Bijbel leert ons ook hoe we ons moeten gedragen tegenover Hem. We moeten God zoeken met heel ons hart, en als we dat ook daadwerkelijk doen, belooft God ons dat we Hem werkelijk zullen kennen en liefhebben met heel ons hart en Hem ook zullen vertrouwen met heel ons hart.

GEEF OPMERKING: Wist je dat God een hele speciale beloning heeft voor iedereen die Hem liefheeft en Hem vertrouwt? (NEEM HET GESCHENK UIT DE ZEGEN DOOS.) Kun je raden wat het is? Denk je dat het een goede beloning zal zijn? Een prachtige beloning? De grootste beloning van allemaal? (MOGELIJKE ANTWOORDEN: DE HEMEL, EEUWIG LEVEN.)

Laat één van de kinderen het geschenk openen en neem de “Genieten van God voor altijd” affiche uit de doos. Leg hen uit dat de beloning niet de affiche is, maar wat de woorden op de affiche ons vertellen. Vraag hen wat ze denken dat het betekent om van God te genieten voor altijd. Gebruik het volgende voorbeeld.

GEEF OPMERKING: Veronderstel dat je geen fiets hebt, maar je zou er toch zo graag een hebben. Je vraagt het aan jouw ouders en ze beloven dat ze jou een fiets zullen geven, maar je zult nog even moeten wachten tot jouw volgende verjaardag. Je wacht en wacht geduldig, wetende dat jouw ouders hun belofte zullen houden. Uiteindelijk komt de grote dag van je verjaardag en daar komen je ouders met jouw spiksplinternieuwe fiets. Het is nog beter dan je je kon voorstellen. Het is fantastisch. Stel je nu voor dat jouw ouders tegen je zeggen, “We willen niet dat je er ooit zult mee rijden. Je mag er slechts naar kijken.” Zou je echt gelukkig zijn met de fiets indien je er nooit zou mogen mee rijden? Natuurlijk niet. Jouw ouders zouden blij zijn om te zeggen, “Spring er maar op en rijd er maar mee.” Ze zouden beiden waarschijnlijk wel een brede glimlach hebben op hun gezicht terwijl ze zien hoe je er zo van geniet om er mee te rijden. En nadat je er mee hebt gereden zou je zeggen, “Wow, dit is echt een prachtige fiets!”

Leg uit aan de kinderen dat wanneer je God echt leert kennen, je ontdekt hoe prachtig en wonderbaar Hij wel is, Hij is prachtiger dan om het even wat jij je kunt voorstellen. Maar God wil niet dat je daar enkel maar zit en naar Hem kijkt. God wil dat je Hem ook ervaart. Hij is blij als Hij ziet dat je Hem liefheeft en Hem ook vertrouwt. Dan zul je ook echt van harte kunnen zeggen “Wow, U bent werkelijk een prachtige God.” De grote beloning van God liefhebben en Hem vertrouwen, is GENIETEN VAN GOD VOOR ALTIJD.

GEEF OPMERKING: Genieten van God is niet hetzelfde als genieten van het rijden met een nieuwe fiets. Genieten van God is iets veel beters en het duurt voor altijd. We zullen het nooit moe worden of beu worden om van God te genieten. Hoe kunnen we van God genieten?

TOON JOUW BIJBEL EN LEES *Jeremia 15:16 EN Psalm 119:103.*

Telkens als ik Uw woorden hoorde, nam ik ze als voedsel tot mij. Uw woorden gaven mij een diepe vreugde. Hoe zoet zijn Uw woorden voor mijn gehemelte, zoeter dan honing voor mijn mond.

GEEF OPMERKING: Geniet jij ervan om naar snoep te kijken, of geniet je ervan om het te eten? Is het iets waar je meer van wilt? Indien we Gods Woord lezen en het echt liefhebben en vertrouwen, dan zegt God dat we er meer van zullen genieten dan heerlijk eten. We zullen er meer en meer naar verlangen omdat we dan van God zullen genieten.

Neem nu de affiche uit de doos waar “Gebed” op geschreven staat. Vraag de kinderen of ze weten wat gebed is. Wanneer we bidden komen we in Gods tegenwoordigheid net zoals we aan het praten zijn van aangezicht tot aangezicht met een vriend.

LEES Psalm 16:11 EN Johannes 16:24.

***“Overvloedige vreugde in Uw nabijheid, voor altijd een
lieflijke plek aan Uw zijde.”
“ Vraag het en je zult het ontvangen. Dan zal je vreugde
volmaakt zijn.”***

GEEF OPMERKING: God is vol van vreugde en genoegens. Als we tot Hem komen in gebed, dan vragen we Hem om ons die vreugde te geven, zodat we van Hem zouden kunnen genieten.

Neem nu de affiche waarop “Daden en werken” geschreven staat. Deel samen met de kinderen een paar van de daden en werken dat God in jouw leven gedaan heeft (vergifenis, voorziening, genezing, enz.)

LEES Psalm 92:5.

***U verheugt mij, Heer, met Uw daden, ik juich om wat
Uw hand verricht.***

GEEF OPMERKING: Als wij God liefhebben en Hem vertrouwen, zal Hij altijd werken en daden verrichten in onze levens, die ons zullen doen groeien en meer en meer op Hem zullen doen gelijken. We genieten van de grote dingen die Hij aan het doen is in onze levens en in de gehele wereld.

Zeg tegen de kinderen dat al deze manieren om van God te genieten wel plezierig zijn en aangenaam. Maar genieten van God is veel meer dan juist maar plezier hebben. Neem de affiche waar “Lijden” op geschreven staat en vraag de kinderen of ze weten wat het betekent. Vraag hen of lijden een onderdeel kan zijn van genieten van God.

LEES 1 Petrus 1:6-7.

***Verheug u hierover, ook al moet u nu tot uw verdriet nog een korte
tijd allerlei beproevingen verduren. Zo kan de echtheid blijken van
uw geloof – zoveel kostbaarder dan vergankelijk goud, dat toch ook
in het vuur wordt getoetst – en zo verwerft u lof, eer en roem
wanneer Jezus Christus zich zal openbaren.***

GEEF OPMERKING: Lijden is niet plezierig om mee te maken. Maar lijden kan ons dingen doen vergeten die niet zo belangrijk zijn, zoals met de fiets rijden. Het kan ons aanzetten tot het doen van dingen die veel belangrijker zijn, zoals het lezen van Gods woord, bidden en nadenken over de grote dingen die God doet in onze levens en in de wereld. Dat zijn manieren waarop we echt van God kunnen genieten. Dus lijden kan ons ertoe aanzetten om nog meer van God te gaan genieten.

Leg uit dat wanneer we God liefhebben en Hem vertrouwen, Hij blij is om ons te belonen met meer genot in Hem. Dat genot is een vreugde die beter is dan gelijk wat dan ook. Het is een vreugde die voor altijd zal blijven voortduren. Wanneer wij meer van God genieten dan wat dan ook, dan zeggen we tot Hem: “Wauw, U bent groot. U bent wonderbaar. U bent de beste.”

Neem de affiche waarop “Hemel” geschreven staat. Vraag de kinderen welke gedachten in hen opkomen als ze over de hemel denken.

LEES Openbaring 21:3-4.

***Gods woonplaats is onder de mensen, Hij zal bij hen wonen. Zij zullen
Zijn volken zijn en God zelf zal als hun God bij hen zijn. Hij zal alle tranen
uit hun ogen wissen. Er zal geen dood meer zijn, geen rouw, geen
jammerklacht, geen pijn, want wat er eerst was is voorbij.***

Leg uit dat van alle wonderbare dingen die er zullen zijn in de hemel, het meest vreugdevolle zal zijn dat we met Hem zullen leven van aangezicht tot aangezicht. We zullen nog meer van Hem kunnen genieten dan we dat ooit hebben kunnen doen op aarde. We zullen van God volkomen en voor altijd kunnen genieten.

TOEPASSING

- ❖ Laat de kinderen zoeken naar “Genieten van God” aan het einde van hun werkboek.
- ❖ *VRAAG: Hoe zou iemand kunnen weten waarvan jij echt geniet? Welk soort van dingen zeg je en doe je wanneer je geniet van iets? Maak je dan geluiden of uitdrukkingen van lof? (Vb. Amaai!, Mmmmm!,...)*

Als we het meest van God genieten dan zullen we ons uitdrukken en uiten van hoe groot en wonderbaar God wel is. We kunnen lof uiten door alle soorten van geluiden en handelingen. LEES *Psalm 150* EN PRAAT OVER DE VELE VERSCHILLENDE VORMEN VAN LOF.

- ❖ Herinner de kinderen eraan dat God ons heeft gemaakt voor Zijn glorie. Dat betekent dat wij gemaakt zijn om Gods grootheid en waardigheid te tonen.

GEEF OPMERKING: Stel je eens voor dat twee kinderen hun pa voor jou aan het beschrijven zijn. Een van hen zegt iets zoals, “Mijn pa is 45 jaar oud, groot, houdt van basketbal en gaat vissen in de zomer.” Het andere kind zegt iets zoals, “Ik hou van mijn pa, hij is geweldig. Vorig jaar zijn we gaan kamperen en gaan vissen en we hebben ons super geamuseerd. Hij leert mij basketbal spelen en samen hebben we heel wat plezier als we scoren .”

Vraag de kinderen welke van de vaders het meest geweldigst en aangenaam klinkt. Welk kind, denken ze, geniet het meest van zijn vader? Welk kind toont de grootheid en waardigheid van zijn vader?

GEEF OPMERKING: We verheerlijken God als we meer van Hem dan van iets of iemand anders genieten.

- ❖ LEES EN PRAAT OVER *1 Petrus 1:8*. LEG DE NADRUKE OP HET FEIT DAT GOD LIEFHEBBEN EN HEM VERTROUWEN LEIDT TOT VREUGDE IN GOD.

APPENDIX 1

Verwijzingen

Jonathan Edwards

Geselecteerde preken van Jonathan Edwards. Opgemaakt door H. Norman Gardiner. New York: Macmillan Company, 1904.

Wayne Grudem

Systematic Theology. Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1994.

John F. MacArthur

The Gospel According to Jesus. Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1988.

Alexander Maclaren

Preken gepredikt te Manchester. New York: Funk and Wagnalls, 1902.

John Piper

Desiring God: Meditations of a Christian Hedonist. Portland: Multnomah, 1996.

The Pleasures of God: Meditations on God's Delight in Being God. Portland: Multnomah, 1991.

Charles Spurgeon

The Treasury of David, Vol. V. New York: Funk and Wagnalls, 1885.

APPENDIX 2

Overgangsactiviteiten

Boeken van de bijbel

Er bestaan een aantal verschillende spelletjes die gespeeld kunnen worden waardoor de kinderen beter vertrouwd raken met de boeken van de Bijbel en hun volgorde. Hier zijn een paar suggesties:

1. Schrijf de namen van de Bijbelboeken op afzonderlijke kaartjes. Schrijf ook de naam van elk Bijbelboek op de voorkant van een in tweeën gevouwen stukje tekenpapier. (Knip een tekenblad in 4 gelijke stukken. Vouw elk stuk in de helft om een 'tent' te maken. Schrijf de naam van een boek op één zijde.) Hang een wasdraad over de lengte van de klas vooraan, op kinderhoogte – bijvoorbeeld tussen twee stoelen. Verberg de gevouwen papierhelften op verschillende plaatsen in de klas vooraleer de les begint. Terwijl de kinderen binnenkomen, geef je een kaartje. Laat hen dan zoeken naar het verborgen 'tentje' die met hun kaart overeenkomen. Wanneer ze die gevonden hebben, kunnen ze het gevouwen 'tentje' aan de wasdraad hangen op de juiste plaats. Moedig de kinderen aan om de inhoudsopgave van hun Bijbel te raadplegen om hun boek op de juiste plaats, in volgorde, op te hangen. De kinderen kunnen dan opnieuw een kaartje met Bijbelboek komen halen om het proces te herhalen totdat alle kaarten uitgedeeld zijn. Deze activiteit, afhankelijk van de leeftijd van de kinderen, kan tot 20 minuten duren. Voor jongere kinderen zou je dit spel wat eenvoudiger kunnen maken door slechts bepaalde gedeelten van de Bijbel per keer te verwerken.

2. Verzamel kleine cornflakes dozen. Elke doos moet een boek van de Bijbel worden. Verpak elke doos in sterk en gekleurd kaftpapier. Op de 'rug' van elke verpakte doos schrijf je de naam van een boek van de Bijbel. Zet de dozen ergens rechtop, zoals men boeken rechtop zet in een boekenkast. Gebruik twee zware voorwerpen als boekensteun. Vooraleer de les begint, zorg je ervoor dat de boeken niet in de juiste volgorde staan. Als de kinderen dan binnenkomen, moeten ze de boeken in volgorde proberen te plaatsen. Ook kan je de 'boeken' wegsteken overal in het klaslokaal en de kinderen ze een voor een laten zoeken door middel van een kaartje, zoals in de eerste activiteit hierboven, om ze dan uiteindelijk in de juiste volgorde te kunnen zetten. Overweeg om verschillende kleuren te gebruiken om onderscheid te maken: Oud en Nieuw Testament, of de Pentateuch (5 boeken van Mozes), de Profeten, de Wijsheidsboeken enz.

3. Voor elk kind maak je een reeks van kleine lintjes papier met op elke lintje de naam van een boek van de Bijbel. Deze kun je gemakkelijk maken door de lijst met de namen te kopiëren en ze dan uit te snijden. De kinderen moeten dan de lintjes in de juiste volgorde leggen. Wie klaar is kan iemand anders helpen. Moedig de kinderen aan om de inhoudsopgave van hun Bijbel te raadplegen zodat ze uiteindelijk alle boeken van de Bijbel en de volgorde van buiten kennen. De lintjes kunnen dan bewaard worden in een enveloppe om regelmatig gebruikt te worden.

Sword drills

Sword drills zijn prettige oefeningen om kinderen te helpen vaardig te worden in het gebruik van de Bijbel, maar ook om hen te helpen memoversjes te herhalen vanuit vorige lessen. Jongere kinderen zullen traag doorheen dit proces moeten geleid worden. We zijn echter tot de vaststelling gekomen dat zelfs kinderen van het tweede leerjaar, tegen het einde van het jaar, reeds snel Bijbelverwijzingen kunnen opzoeken. Zorg er voor dat er nog andere volwassenen aanwezig zijn om de jongere kinderen bij te staan tijdens deze activiteit. Hierna volgt een suggestie van hoe een Sword drill zou kunnen georganiseerd worden:

1. Start met het gebod "Trek uw Zwaarden!" (Bijbel = "Zwaard" uit Efeziërs 6:17). Bij het uitspreken van dit gebod zouden de kinderen hun gesloten Bijbels aan de rug moeten vasthouden en in de lucht steken.
2. Schrijf de volledige Bijbelverwijzing op het bord of een groot blad papier zodat het duidelijk zichtbaar is voor alle kinderen. Door dit te doen kunnen zelfs de niet-lezers geholpen worden om de verwijzing te vinden. Het zou goed zijn om voor de jongere kinderen slechts de naam van het boek op te schrijven als verwijzing. Je kunt dan bijvoorbeeld "Exodus" opschrijven, en hen dit boek laten opzoeken in hun Bijbel. Naarmate de kinderen vorderen, kun je de verwijzing van het hoofdstuk toevoegen en later ook van het vers.
3. Geef de opdracht "Aanvallen!" of blaas op een fluitje. Dat zal voor de kinderen het signaal zijn dat ze nu hun Bijbel kunnen openen en naar de verwijzing kunnen zoeken.
4. Wanneer een kind de verwijzing heeft gevonden, laat hem dan opstaan terwijl hij zijn vinger op de juiste plaats houdt.
5. Wacht nu totdat alle (of toch de meeste) van de kinderen rechtop staan. Sommige kinderen zullen hulp nodig hebben van een volwassene om de verwijzing te vinden binnen een aanvaardbare tijd.
6. Indien er een specifiek vers gegeven werd, kun je een kind uitkiezen om naar voor te komen zodat hij het luidop kan voorlezen.

Memoversjes

Neem de tijd om de versjes van vorige week (weken) te herhalen en te leren. Er zijn heel wat verschillende spelletjes die gespeeld kunnen worden, in grote of kleinere groepen. Hier volgen enkele ideeën:

1. Schrijf een memovers op een wit bord. Wis het vers uit, woord per woord. Terwijl je dit doet zeg je tegen de kinderen dat ze het volledige vers moeten uitspreken, telkens je een woord uitwist. Doe dit totdat er geen woorden meer overblijven. Je kan de kinderen laten participeren door telkens iemand naar voor te laten komen die het woord kan kiezen om uit te wissen.
2. Schrijf elk woord van het memoversje op een stukje papier. De kinderen moeten de stukjes papier in de juiste volgorde plaatsen.
3. De kinderen staan naast elkaar of zitten in een cirkel. Elk kind spreekt een woord uit of zin van het vers. Je gaat van kind tot kind totdat het volledige vers werd uitgesproken.
4. Schrijf de eerste letter van elk woord van het memoversje op het bord. De kinderen moeten dan proberen het vers op te zeggen of te schrijven.
5. Kinderen spreken de eerste zin uit van het vers; een ander kind antwoordt met de tweede zin, enzovoorts. Je kunt dit ook doen met z'n tweetjes of in 2 teams waar de kinderen recht tegenover elkaar staan.
6. Kinderen zitten rond een tafel. Iemand schrijft het eerste woord of zin van een vers op een blad papier en geeft die door aan het volgende kind die dan het volgende woord of de volgende zin opschrijft. Zo ga je verder totdat het vers af is.

Activiteitenpagina's

Vanaf pagina 171 van deze appendix, kun je zes activiteitenpagina's vinden die je kunt kopiëren voor gebruik in de klas. Op de achterkant van elke pagina, waar je onderaan ziet staan 'Voor gebruik na Les x', zie je een antwoordsleutel. Dit wil zeggen dat die pagina geschikt is om te gebruiken, gedurende de overgangstijd, gelijk welke week *nadat die les* gegeven werd. Het is uiterst belangrijk dat de opgegeven les eerst gegeven werd vooraleer de activiteitenpagina gebruikt wordt. Op die manier zullen de kinderen reeds op de hoogte zijn van de concepten die aangehaald worden op de activiteitenpagina. De activiteitenpagina's kunnen gebruikt worden nadat volgende lessen eerst gegeven werden: Les 10, 15, 20, 24, 30 en 36.

Vind het woord spel

Vooraleer de les begint, verberg je de letter van vorige week ergens in de klas. Laat de kinderen ernaar zoeken terwijl ze binnenkomen. Misschien kun je elke week een kleine beloning geven aan het kind die het eerst de letter vindt. Nadat de letter gevonden werd vraag je de kinderen om het woord te herhalen, de betekenis en het vers dat ermee bedoeld wordt.

Noem het woord

Verpak een mini Zegen Doos waarin je de letters van de vorige lessen steekt. Laat een kind naar voor komen om een letter uit te kiezen en die aan de klas te tonen. Laat de kinderen het woord en de betekenis ervan herhalen. Je kan de klas in twee groepen verdelen: één groep geeft het correcte woord en de andere groep moet dan de betekenis van het woord uitleggen. Bij volgende beurten worden de rollen van de groep dan omgedraaid. Ga door met het spel tot verschillende letters gebruikt werden.

Pop-up/Opspringen

Dit spel is het leukst om te spelen nadat er tenminste tien lessen doorgegeven werden. Maak kleine bordjes (je kan ze de vorm van popcorn geven). Op elk bord schrijf je een sleutelwoord uit *ABC's van God* van de voorgaande lessen. Als je een grote groep hebt, zou je best een aantal extra borden met een woord bijmaken, zodat elk kind een bord heeft om vast te houden. Laat de kinderen in groep zitten en geef één bord aan elk kind. Laat de leraar enkel en alleen de betekenis van één sleutelwoord vertellen van een voorgaande les. Wanneer de kinderen dan de betekenis horen en het komt overeen met hun woord moeten ze onmiddellijk rechtop-springen en zo blijven. Laat de leraar doorgaan totdat alle kinderen rechtop-staan. Je kunt tijdens dit spel de tijd opnemen en die ergens noteren zodat de kinderen aangemoedigd kunnen worden om elke week een snellere tijd neer te zetten.

Tijdslijn

Schrijf Bijbelse gebeurtenissen en personen (of afbeeldingen van hen) op kaartjes. De kinderen kunnen de kaarten op volgorde leggen. Elk kind kan een reeks krijgen waarmee hij kan werken of je kan ermee werken in een groep. Wanneer kinderen voor het eerst geconfronteerd worden met een bijbelse tijdslijn, gebruik je best slechts vijf of tien kaarten per keer. Na een tijdje zullen ze in staat zijn om meerdere kaarten op volgorde te brengen.

Werkboeken

Indien de kinderen niet genoeg tijd hadden om hun werkboekpagina's af te werken uit de vorige lessen (vooral voor diegene die er niet waren vorige keer), zou het goed zijn om ze nu daarvoor de tijd te geven. Loop niet vooruit door reeds te starten met de werkboekpagina voor de les van vandaag.

Muurtekening

Maak kopieën van de alfabet-letter-pagina van elke les (die je kunt vinden in het studenten werkboek). Gebruik die om een alfabetische muurtekening te maken op de muur. De muurtekening moet doorheen gans het klaslokaal gaan over meerdere muren, bijvoorbeeld, boord net tegen het plafond. Tijdens de overgangstijd kunnen de kinderen de letterpagina van de les van *vorige* week decoreren. Voeg die dan toe op de gepaste plaats in de muurtekening. Tegen het einde van het jaar zal het volledige alfabet aan de muur hangen.

Waarschuwing:

Beste lesgevers en iedereen die dit lespakket in handen krijgt,

Als gemeente van Nieuwpoort hebben we de toestemming gekregen van 'ChildrenDesiringGod' om hun lespakketten die we vertaald hebben te delen met naburige gemeenten. Ze vragen uitdrukkelijk om jullie te informeren dat dit lespakket enkel voor eigen gebruik is, niet om verder te verspreiden of te verkopen. Wil je dit alsjeblieft respecteren.

Mocht iemand anders geïnteresseerd zijn in een lespakket, gelieve hen dan contact te laten opnemen met ons. Dank je wel.

Evangelische gemeente Nieuwpoort

Mispelaere Marleen

058/239933 e-mail: marleen_mispelaere@telenet.be

DE LESPAKKETTEN

Alle lesjes zijn auteursrechterlijk beschermd en eigendom van DesiringGod.org.

Omdat we dit *prachtig onderwijs* (Lees meer hierover: **Wat deze kinderlesjes zo bijzonder maakt...**) zo graag wilden doorgeven aan onze kinderen, zijn we aan **de vertaling** van deze lespakketten begonnen, natuurlijk na de goedkeuring van 'childrendisiringgod'. We kregen ook de toelating om de reeds vertaalde lespakketten te delen met geïnteresseerden hier in Vlaanderen. We beseffen heel goed dat we geen professioneel vertaalwerk kunnen neerzetten. Onze **oprechte excuses** daarvoor. We moesten ook voortdurend vertalen onder tijdsdruk, want het lespakket dat vertaald werd, werd ondertussen ook onderwezen. Met als gevolg dat het lespakket nog geen deftige correctie heeft kunnen ondergaan. Niettemin hopen en bidden we dat dit rijke voedsel door heel veel kinderen in Vlaanderen mag geproefd worden zodat ze hun vertrouwen zullen stellen op onze Heer, Jezus Christus! **Wie meer wil weten, vragen heeft, geïnteresseerd is in een lespakket, stuur dan gerust een mailtje naar een van onze verantwoordelijken.**

Lespakketten voor de lagere school:

- **“Jesus, what a savior!”** ‘Jezus, wat een Redder!’ 40 lessen, *kleuters* (1^e-2^e leerjaar).
VOLOP AAN HET VERTALEN
- **“ABC’s van God”** klaar beeld van God stellen. 40 lessen, *1^e leerjaar* (kleuters, 2-3^e).
Na de hoge school komen ze soms niet meer terug naar de kerk. Meestal verwerpen ze niet de waarheid, ze weten heel goed dat het de waarheid is, ze verwerpen de aanvaarding.
REEDS VERTAALD
- **“Faithfull to all His promises”** ‘God houdt zich altijd aan Zijn beloften.’ 40 lessen, *2^e leerjaar* (3-6^e).
Als je in de put zit, zal je leunen op Zijn beloftes, maar dan moet je ze wel kennen.
REEDS VERTAALD
- **“In the beginning...Jesus”** ‘In het begin...Jezus.’ 40 lessen, *3^e leerjaar* (4^e).
Gods reddingsplan, beginnende in Genesis doorkruisen we de hele Bijbel.
REEDS VERTAALD
- **“To be like Jesus”** ‘Zijn zoals Jezus.’ 40 lessen, *4^e leerjaar* (3^e-5^e)
Heiliging.
WORDT NOG VERTAALD
- **“How majestic is your Name”** ‘Hoe heerlijk is Uw Naam.’ 40 lessen, *5^e leerjaar* (2^e-6^e).
Toont het karakter van God.
WORDT NOG VERTAALD
- **“My purpose will stand”** ‘Mijn voornemen zal gebeuren.’ 40 lessen, *6^e leerjaar* (3^e-6^e).
Correct denken over God (soevereine God).

WORDT NOG VERTAALD

Lessen voor de kleuters:

- De lessen zijn *chronologisch* opgebouwd! (als het karakter van God eenmaal in het kind zijn verstand aanwezig is -hopelijk ook in zijn hart- kun je later andere verhalen toevoegen).
- Ze hebben *een raamwerk* opgezet, de Bijbel als één geheel (vb.als je spreekt over de “genade” van God en ze hebben nooit gehoord over de vele keren dat Israël zich afkeerde van God en God hen iedere keer opnieuw vergaf, dan zal die genade nooit zo geproefd worden).
- Ook belangrijk is een passage *in zijn context* leren en bovendien niet alleen in zijn directe context maar *ook de aanloop* schetsen. Want een chronologisch verloop toont de conclusie van iets. Het toont dat Gods weg altijd de beste is en dat God altijd wint!

O.T.: ”He established a testimony” 60 lessen, kleuters-1^e leerjaar - VERTAALD

N.T.: ”He has spoken by His Son” 52 lessen, kleuters-1^e leerjaar - VERTAALD

Kortom, heel het Oude en Nieuwe Testament wordt systematisch doorlopen tijdens de 3 kleuterjaren.

Elk lespakket bestaat uit:

40 LESSEN: leerstof voor een gans jaar.

LESBOEK: Alles wat je moet doorgeven, is overzichtelijk neergeschreven met goeddoordachte voorbeelden en materiaal.

WERKBOEK:-Terwijl ze bezig zijn, kan er in de groep of individueel *gepraat* worden.

-Het *boek* blijft het hele jaar in de klas, gaat dan niet verloren.

-Een compleet *overzicht* voor later.

OUDERSPAGINA:-Ouders hebben de *hoofdverantwoordelijkheid* voor het bijbrengen van het geloof aan hun kinderen. Dit wekelijks meeneemblaadje is een prachtig *hulpinstrument*!

-Het zorgt voor een *dialog* tussen ouders en kind over het geloof.

BIJBELVERSKAARTJES: -Verzen memoriseren is heel belangrijk (worden *gebundeld* aan een ring).

VISUALS: -Er wordt gedurende de les heel *veel getoond* (adhv prenten, poster, attributen,...), houdt de aandacht van de kinderen vast.

-Geen knutselwerkjes (niet doeltreffend).

Wat deze kinderlesjes zo bijzonder maakt...

Het is een verlangen van ons hart om de kinderen degelijk onderwijs over God te kunnen geven. De goeddoordachte, goedopgebouwde lespakketten van ‘Desiring God Ministries’, Bethlehem Baptist Church, Minneapolis overtroffen onze verlangens.

Hun lessen zijn ontstaan uit een passie om de waarheden van de Bijbel zo te presenteren dat ze *op God gericht zijn*! Elke les is zo gepresenteerd dat de grootheid en waarde van God wordt getoond. Hun lespakketten zijn ANDERS dan andere lespakketten! Het begon allemaal toen ze zich afvroegen wat kinderen moeten weten als ze de zondagschool doorlopen hebben.

1. Met hun lessen willen ze aantonen dat *God het centrum* van de wereld is, de belangrijkste.
2. “Geloof” komt door *het horen*, horen door het Woord van God.
3. Ze willen de kinderen *wapenen* voor het gevecht van het geloof.
4. Ze vinden dat veel zondagsschoollesjes vervallen zijn tot *morele lessen*. Vb.: Spijziging van de 5000. Les: leer (je lunch) delen; terwijl hier de grootheid van een machtig God wordt getoond die het kleinste wat we Hem aanbieden veelvuldig zal zegenen. Als je kunt tonen wie God is, hoe God is, wil je zijn zoals Hem (zoals kinderen willen gelijken op hun idool) en dan zullen ze ook leren delen. Zie je, *een heel andere inval!*
5. Ze willen de Bijbel niet voorstellen als *losse verhaaltjes* anders ontnemen we God Zijn heerlijkheid en eer. Ze willen een theologie opbouwen, *de volledige raad van God* aanbrengen.
6. We moeten de kinderen ook van kleinsaf *het correcte Godsbeeld* aanleren zoals God is eierzuchtig, Hij is Heer en Heerser. En wat vertellen wij: vb. Jezus stelt discipelen aan. Dan zeggen wij: Hij heeft ons nodig, wij zijn belangrijk. Dit is niet correct! **HIJ** zorgt voor al onze noden.
We kunnen het beter direct juist aanleren dan later te moeten bijsturen!
Kinderen zijn in staat om deze dingen te begrijpen, ik denk dat we Gods voorzienigheid ferm onderschatten op dit vlak.
7. We moeten ze een *goed evenwicht* geven i.v.m. genade en rechtvaardigheid. Ze moeten Hem zowel respecteren, vrezen als liefhebben. Vb.: We zeggen soms: “God houdt zoveel van je.” Als God hen iets onthoudt dat ‘goed’ is, denken ze dat Hij hen niet meer graag ziet. Maar God is wel soeverein! Horen ze beide zijden van ons?
8. Wat vinden de makers van de lespakketten nog belangrijk?
Zoeken in het Woord. Ze zeggen: Geloof het niet omdat wij, lesgevers, het zeggen, maar zoek het op in de Bijbel. Ze gaan nog een stapje verder: Hoe weet je dat het waar is? Kan je het *tonen* met een vers, een voorbeeld uit de Bijbel?

Wat ons betreft als lesgevers:

- Het is niet alleen belangrijk de les goed door te geven, je moet de kinderen ook *bevragen*: “wat houdt dat nu eigenlijk in?”, “We hoorden dit nu, wat betekent dat?”
- Niet alleen hoofdkennis*, het moet naar *het hart* dalen van de kinderen (het is tenslotte onze volgende generatie).

Reacties van de lesgevers op deze lespakketten:

- “Dit lijkt *niet anders* dan andere lessen.”, maar na 6 weken waren ze aangenaam verrast!
- “We dachten dat we de kinderen *over God* leerden, maar dat deden we niet!”
- “Ik kan niet geloven hoe ik *zelf groei*.”

De lessen:

- Zijn duidelijk geschreven.
- Zijn niet moeilijk om door te geven.
- Goede *voorbereiding* is nodig!
- Het echte werk is harte-werk:- eerst zelf nadenken over het Bijbelgedeelte.
 - je afvragen: God, wat zeg je aan je volk door dit gedeelte?
 - je hart delen met de kinderen over God.

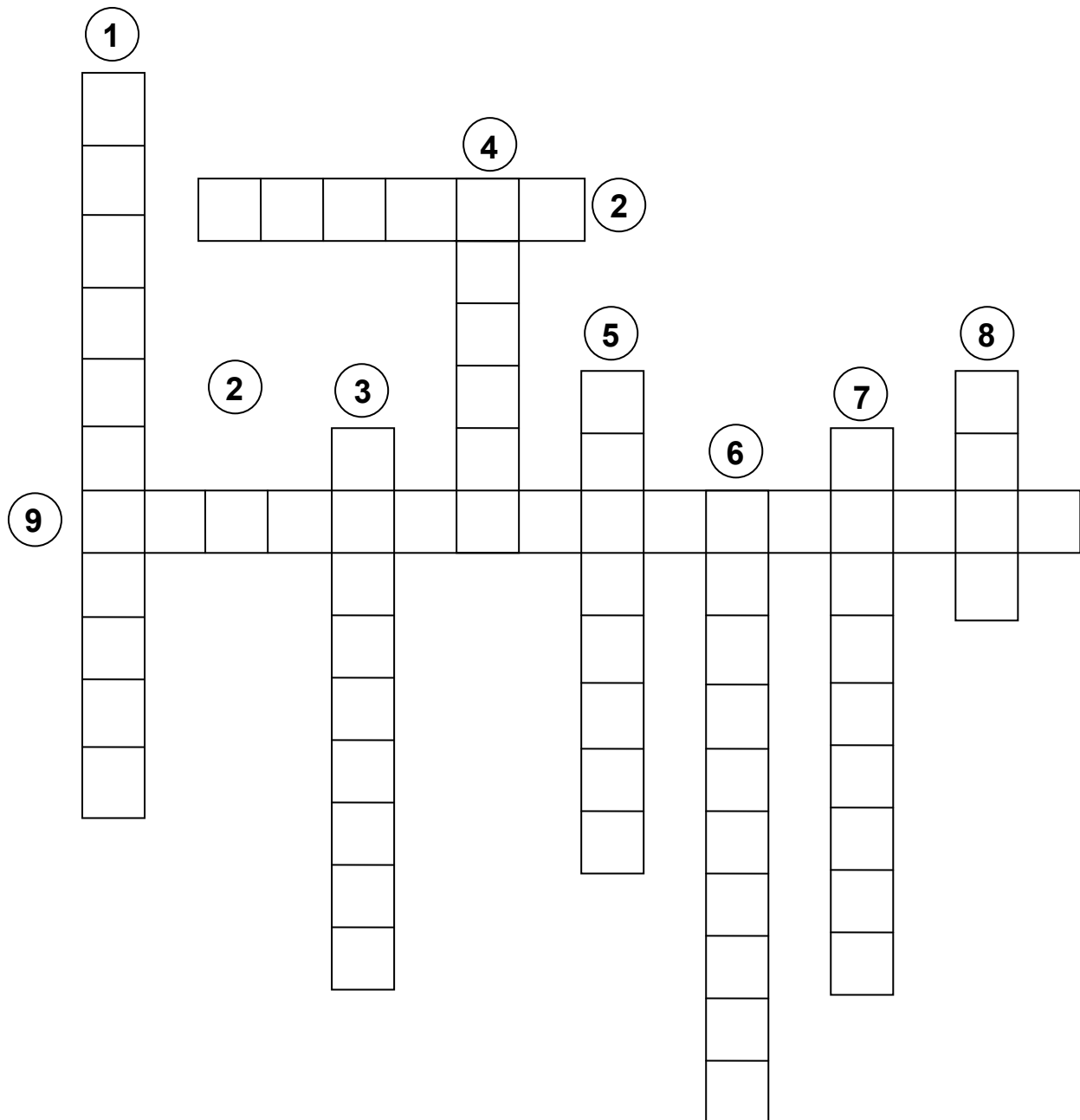
MT.19:14 “Laat de kinderen tot Mij komen, want het koninkrijk van de hemel behoort toe aan wie is zoals zij.”

Activiteitenpagina's

+

Antwoorden

God is...

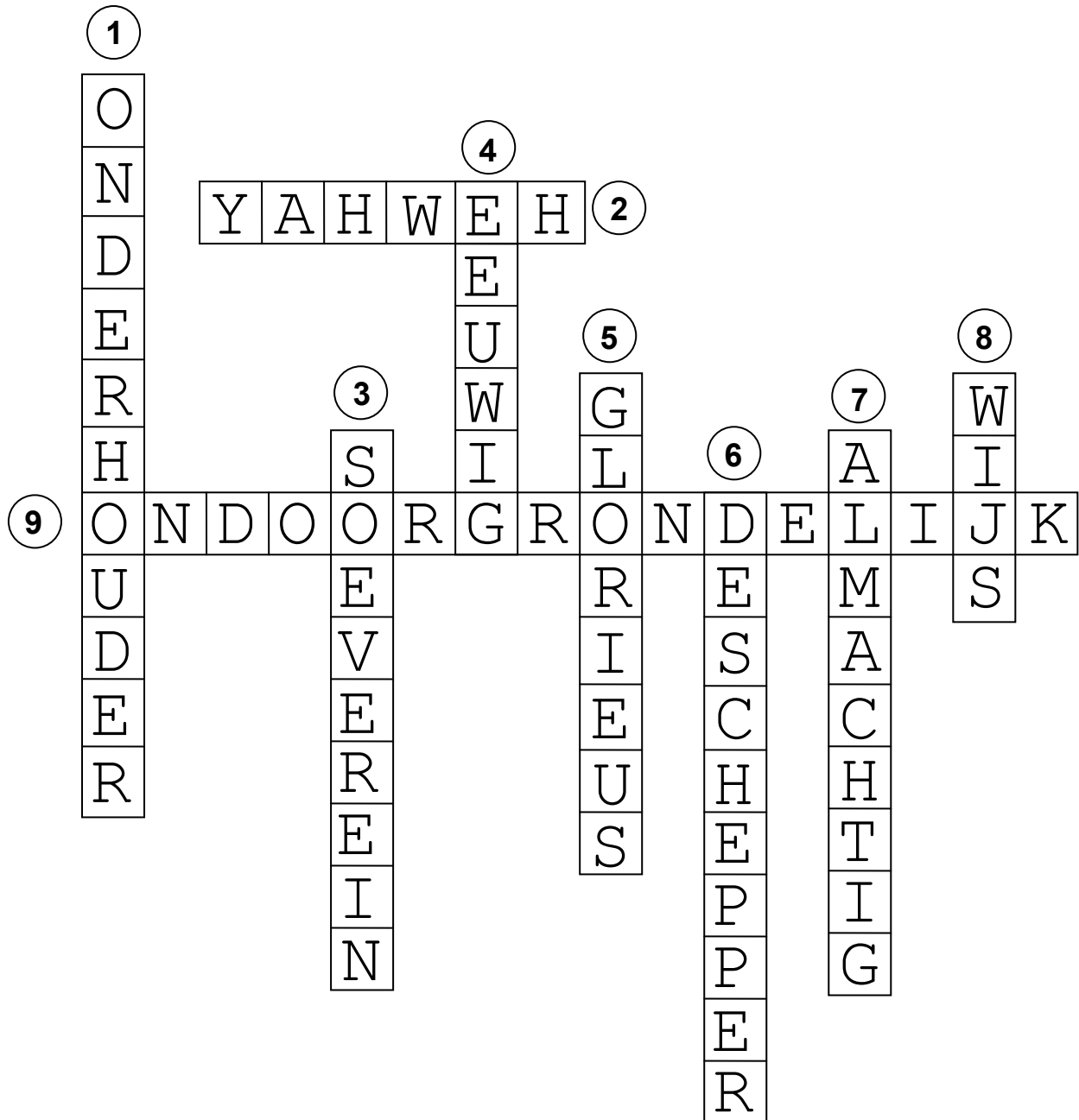

- 1** God komt de noden van Zijn schepping tegemoet.
- 2** God verlangt om Zijn naam bekend te maken.
- 3** God heeft het recht, de wijsheid en de macht om alles te doen wat Hij wil.

- 4** God heeft geen begin en geen einde.
- 5** God toont Zijn grootheid en waardigheid.
- 6** God schiep alle dingen.

- 7** God is almachtig.
- 8** God zorgt er voor dat alles verloopt naar Zijn perfecte wil.
- 9** God is meer dan wij ten volle kunnen begrijpen.

God is...

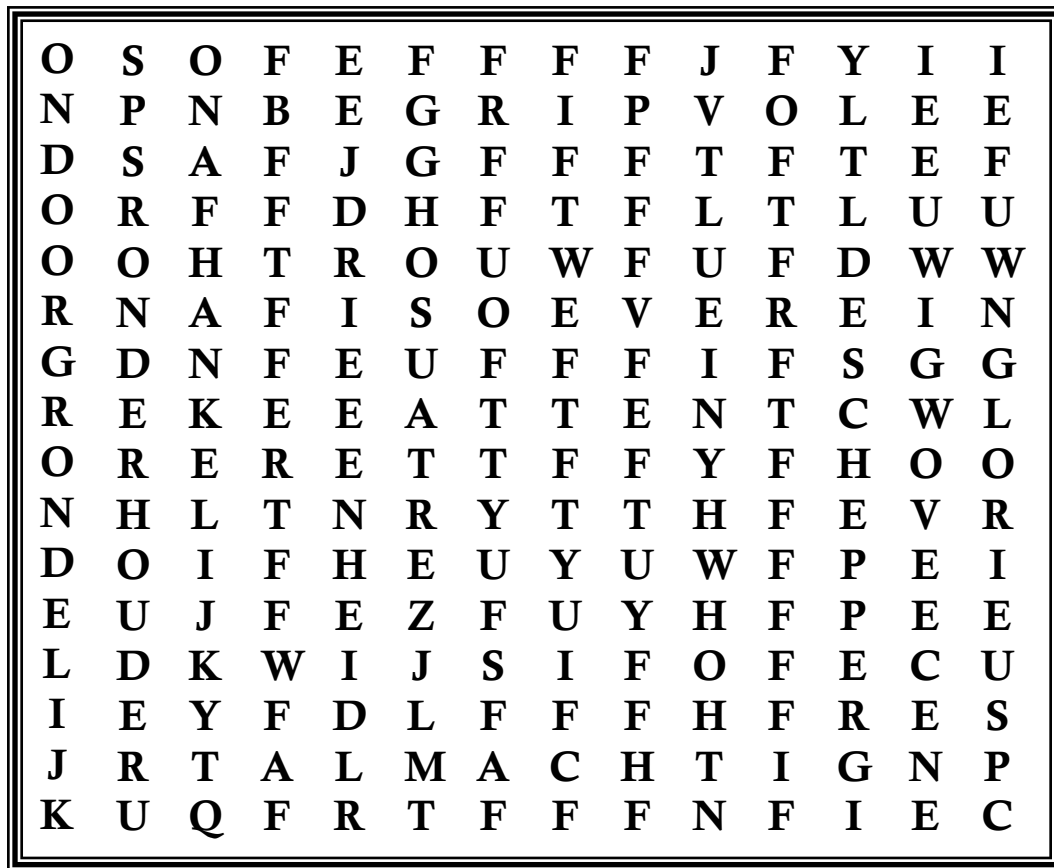

- 1 God komt de noden van Zijn schepping tegemoet.
- 2 God verlangt om Zijn naam bekend te maken.
- 3 God heeft het recht, de wijsheid en de macht om alles te doen wat Hij wil.

- 4 God heeft geen begin en geen einde.
- 5 God toont Zijn grootheid en waardigheid.
- 6 God schiep alle dingen.

- 7 God is almachtig.
- 8 God zorgt er voor dat alles verloopt naar Zijn perfecte wil.
- 9 God is meer dan wij ten volle kunnen begrijpen.

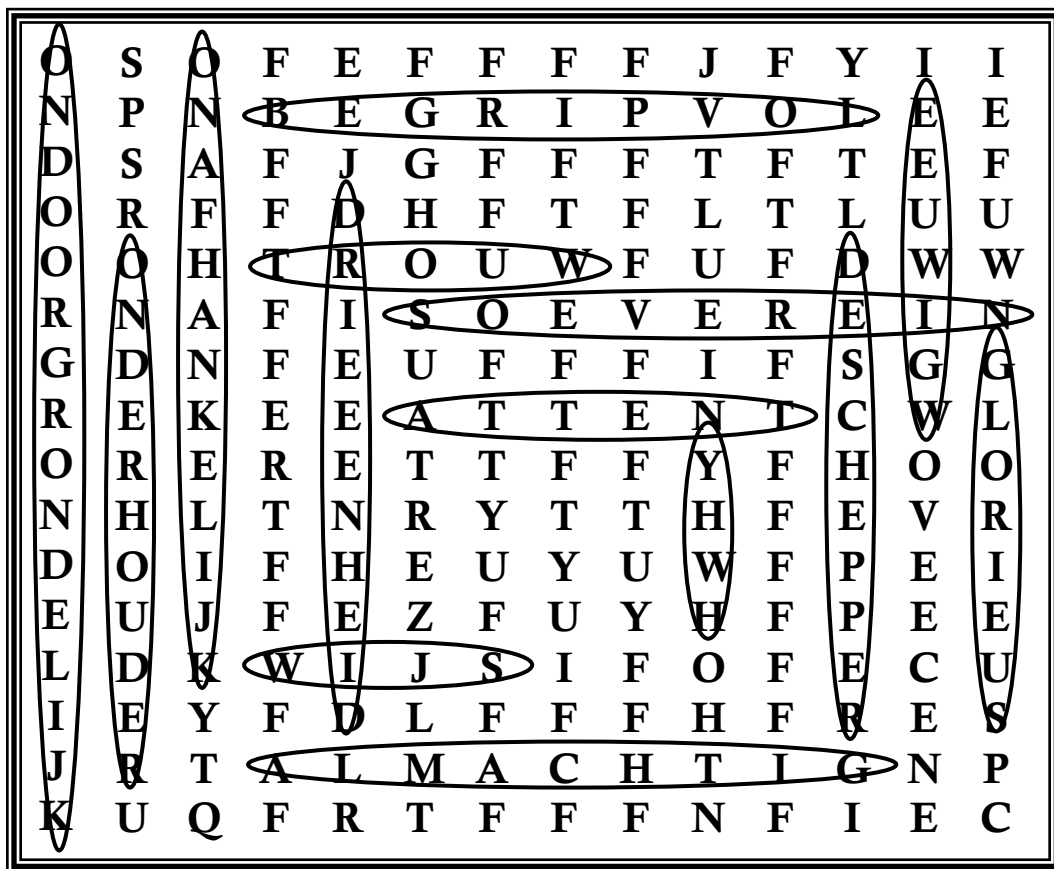
Wat is Gods karakter?

ONAFHANKELIJK
 BEGRIPVOL
 ONDOORGRONDELIJK
 ATTENT
 TROUW
 DRIE-EENHEID
 ONDERHOUDER(voorziener)

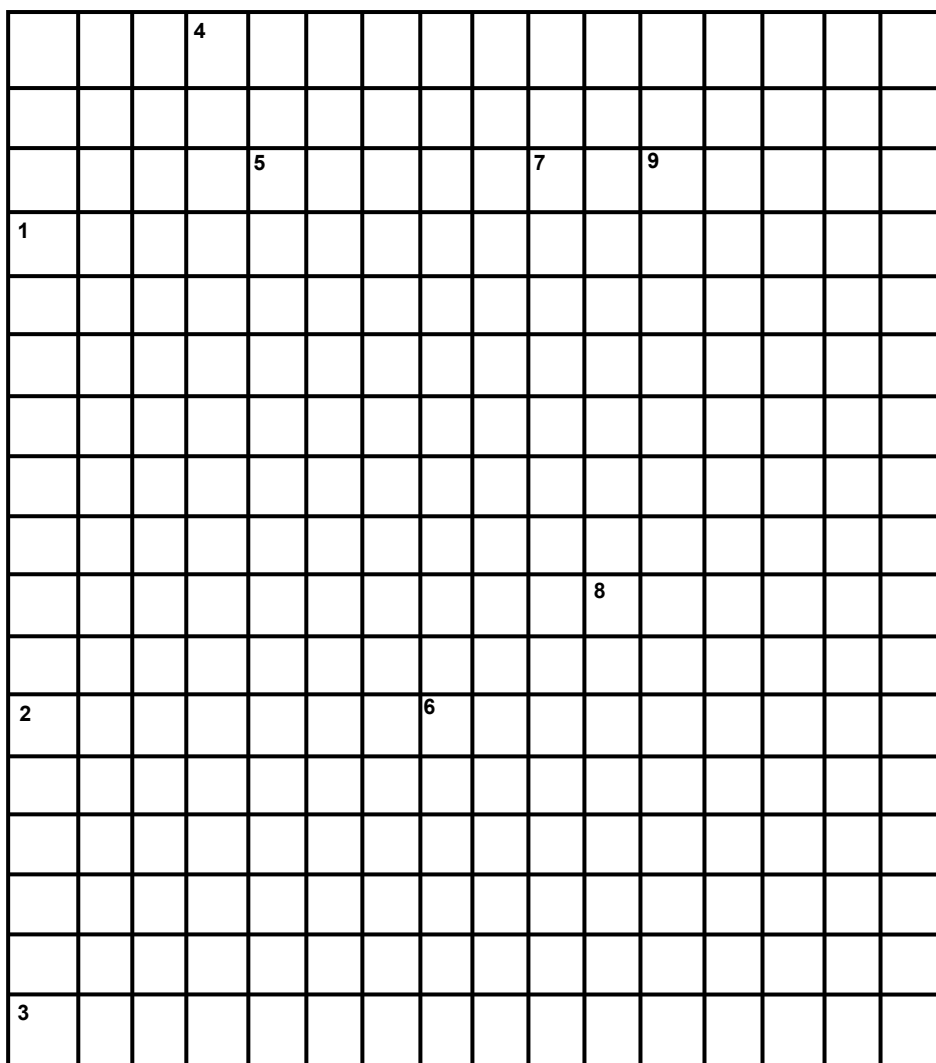
DESCHEPPER
 EEUWIG
 GLORIEUS
 WIJS
 ALMACHTIG
 YHWH
 SOEVEREIN

Wat is Gods karakter?

ONAFHANKELIJK
BEGRIJFVOL
ONDOORGRONDELIJK
ATTENT
TROUW
DRIE-EENHEID
ONDERHOUDER(voorziener)

DESCHEPPER
EEUWIG
GLORIEUS
WIJS
ALMACHTIG
YHWH
SOEVEREIN

Horizontaal

- ① God verandert nooit.
- ② God is een plaats van veiligheid en bescherming voor Zijn volk.
- ③ God is overal, voortdurend.

Vertikaal

- ④ God weet alles.
- ⑤ God is drie personen in één: Vader, Zoon en Heilige Geest.
- ⑥ L..... is de overvloed aan vreugde dat God in Zichzelf heeft.
- ⑦ God doet altijd wat Hij zegt dat Hij zal doen.
- ⑧ God waakt en handelt voortdurend in de wereld.
- ⑨ God zorgt ervoor dat alles perfect verloopt zoals Hij het wil.

God is...

			⁴ A												
			L												
			W	⁵ D					⁷ T		⁹ W				
¹ O	N	V	E	R	A	N	D	E	R	L	I	J	K		
			T	I					O		J				
			E	E					U		S				
			N	E					W						
			D	E											
				N											
				H						⁸ A					
				E						T					
² S	C	H	U	I	L	P	⁶ L	A	A	T	S				
				D			I			E					
							E			N					
							F			T					
							D								
³ A	L	O	M	T	E	G	E	N	W	O	O	R	D	I	G

Horizontaal

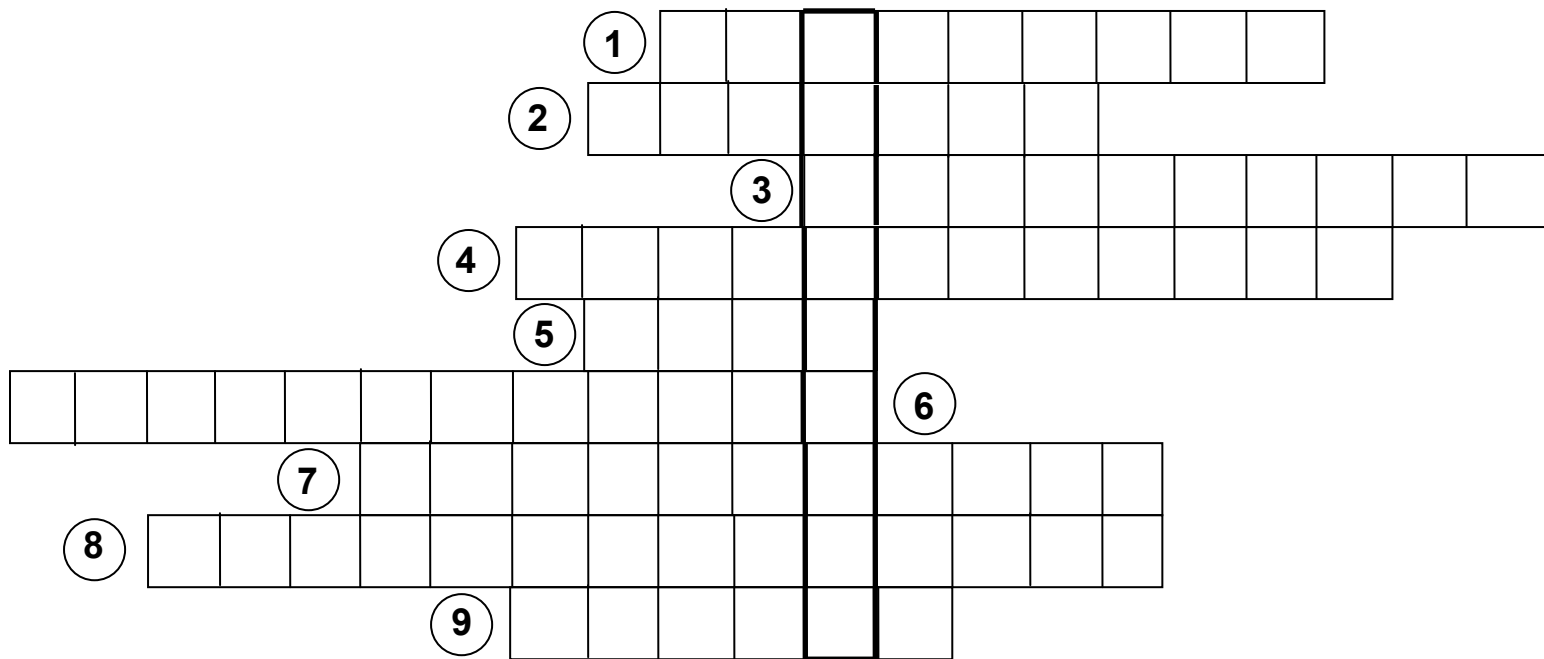
- ① God verandert nooit.
- ② God is een plaats van veiligheid en bescherming voor Zijn volk.
- ③ God is overal, voortdurend.

Vertikaal

- ④ God weet alles.
- ⑤ God is drie personen in één: Vader, Zoon en Heilige Geest.
- ⑥ L..... is de overvloed aan vreugde dat God in Zichzelf heeft.
- ⑦ God doet altijd wat Hij zegt dat Hij zal doen.
- ⑧ God waakt en handelt voortdurend in de wereld.
- ⑨ God zorgt ervoor dat alles perfect verloopt zoals Hij het wil.

God is...

Wat is Gods karakter?

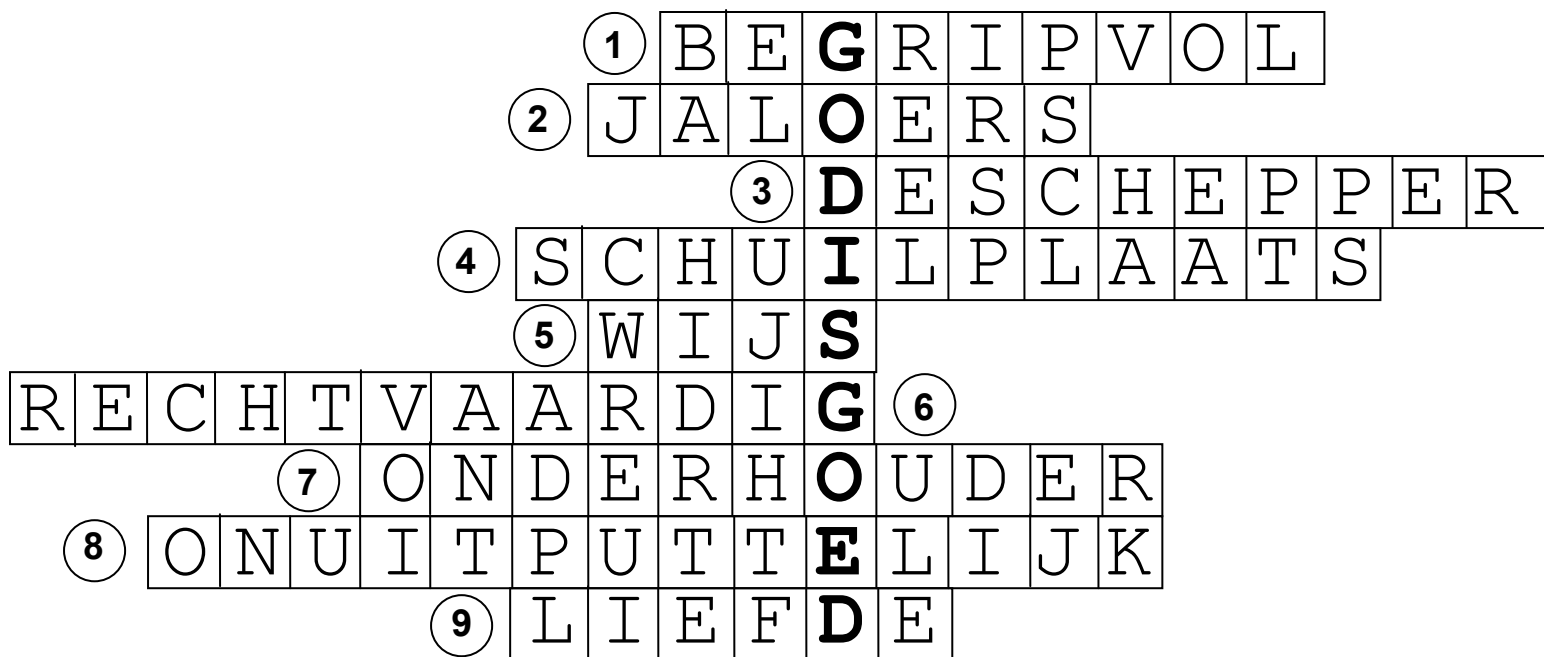

Schrijf de geheime boodschap hier:

.....

- 1 God houdt rekening met het feit dat we zwak zijn.
- 2 God zal Zijn majesteit en grootheid niet delen.
- 3 God heeft alles gemaakt.
- 4 God is een plaats van veiligheid en bescherming voor Zijn volk.
- 5 God zorgt ervoor dat alles perfect verloopt zoals Hij het wil.
- 6 Alles wat God denkt, zegt en doet is juist, omdat Hij altijd het meest waardevolle in acht neemt – Zichzelf.
- 7 God voorziet in de noden van Zijn schepping.
- 8 God wordt nooit moe of uitgeput.
- 9 De overvloed aan vreugde dat God in Zichzelf heeft.

Wat is Gods karakter?

Schrijf de geheime boodschap hier:

God is goed.

- 1 God houdt rekening met het feit dat we zwak zijn.
- 2 God zal Zijn majesteit en grootheid niet delen.
- 3 God heeft alles gemaakt.
- 4 God is een plaats van veiligheid en bescherming voor Zijn volk.
- 5 God zorgt ervoor dat alles perfect verloopt zoals Hij het wil.
- 6 Alles wat God denkt, zegt en doet is juist, omdat Hij altijd het meest waardevolle in acht neemt – Zichzelf.
- 7 God voorziet in de noden van Zijn schepping.
- 8 God wordt nooit moe of uitgeput.
- 9 De overvloed aan vreugde dat God in Zichzelf heeft.

Wat is Gods karakter?

Zou jij de blanco's kunnen invullen zonder te kijken naar de woorden onderaan de pagina? Nadat je dit geprobeerd hebt, kan je de lijst gebruiken om je te helpen de rest van de blanco's in te vullen die je niet wist.

- ① God is _____. Alles wat Hij denkt, zegt en doet is juist.
- ② God is Toornig. Hij is _____ op de zonde.
- ③ God is Geduldig. Hij is _____ tot toorn en _____ om te straffen.
- ④ God is _____. Hij is _____ voor onwaardige zondaars.
- ⑤ God is _____. Hij doet alles met vastberadenheid en _____ tot eer van Zijn naam.
- ⑥ God is onze _____. Hij redt Zijn volk van Zijn _____.
- ⑦ God is Overwinnaar. Hij wint _____...zelfs tegen Satan, _____ en _____.

altijd
woedend
dood

bevrijder
goed
genadig

rechtvaardig
zonde
traag

kracht
toorn
ijverig

Wat is Gods karakter?

Zou jij de blanco's kunnen invullen zonder te kijken naar de woorden onderaan de pagina? Nadat je dit geprobeerd hebt, kan je de lijst gebruiken om je te helpen de rest van de blanco's in te vullen die je niet wist.

- ① God is Rechtvaardig. Alles wat Hij denkt, zegt en doet is juist.
- ② God is Toornig. Hij is woedend op de zonde.
- ③ God is Geduldig. Hij is traag tot toorn en traag om te straffen.
- ④ God is Genadig. Hij is goed voor onwaardige zondaars.
- ⑤ God is Ijverig. Hij doet alles met vastberadenheid en kracht tot eer van Zijn naam.
- ⑥ God is onze Bevrijder. Hij redt Zijn volk van Zijn toorn.
- ⑦ God is Overwinnaar. Hij wint altijd...zelfs tegen Satan, zonde en dood.

altijd
woedend
dood

bevrijder
goed
genadig

rechtvaardig
zonde
traag

kracht
toorn
ijverig

Wat is Gods karakter?

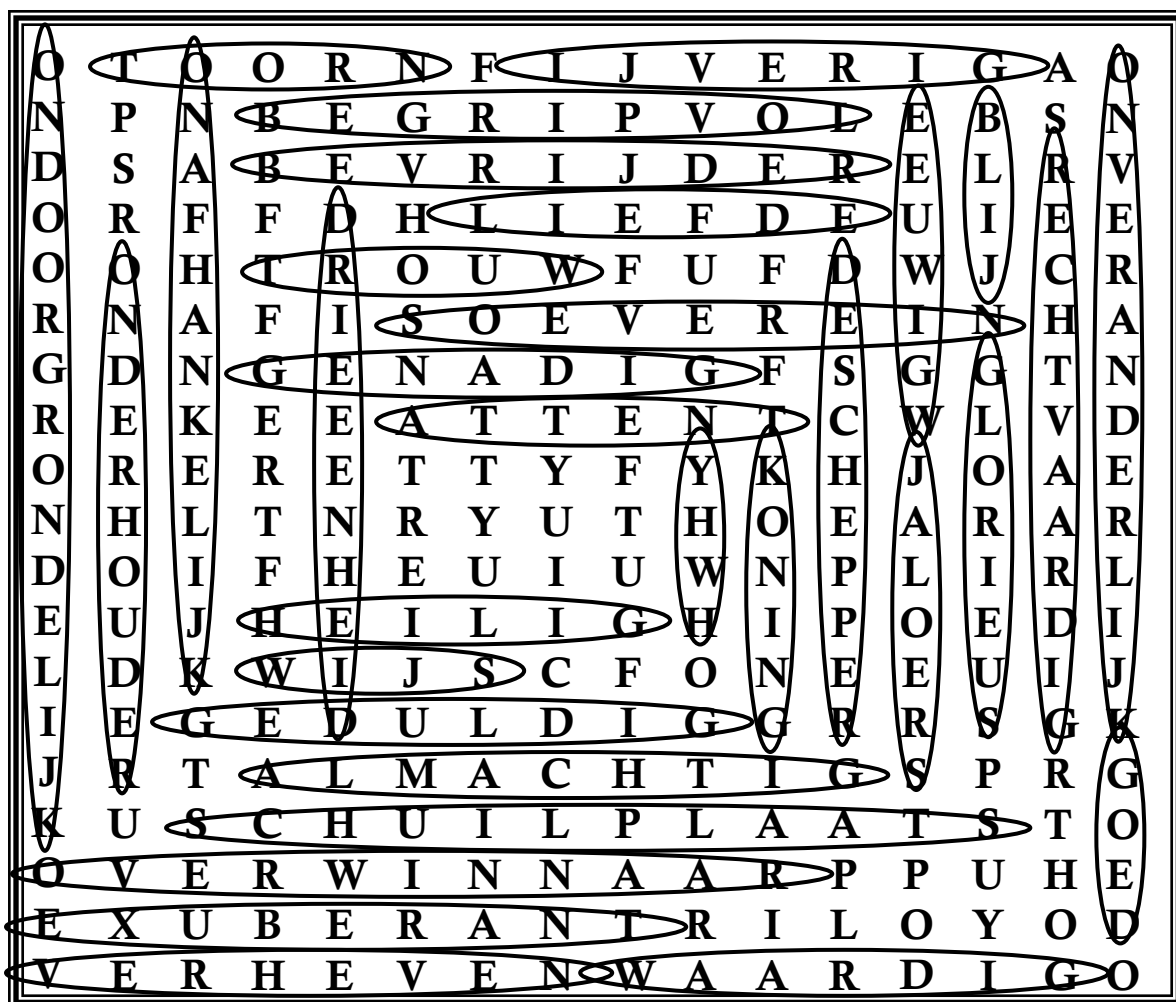
O	T	O	O	R	N	F	I	J	V	E	R	I	G	A	O
N	P	N	B	E	G	R	I	P	V	O	L	E	B	S	N
D	S	A	B	E	V	R	I	J	D	E	R	E	L	R	V
O	R	F	F	D	H	L	I	E	F	D	E	U	I	E	E
O	O	H	T	R	O	U	W	F	U	F	D	W	J	C	R
R	N	A	F	I	S	O	E	V	E	R	E	I	N	H	A
G	D	N	G	E	N	A	D	I	G	F	S	G	G	T	N
R	E	K	E	E	A	T	T	E	N	T	C	W	L	V	D
O	R	E	R	E	T	T	Y	F	Y	K	H	J	O	A	E
N	H	L	T	N	R	Y	U	T	H	O	E	A	R	A	R
D	O	I	F	H	E	U	I	U	W	N	P	L	I	R	L
E	U	J	H	E	I	L	I	G	H	I	P	O	E	D	I
L	D	K	W	I	J	S	C	F	O	N	E	E	U	I	J
I	E	G	E	D	U	L	D	I	G	G	R	R	S	G	K
J	R	T	A	L	M	A	C	H	T	I	G	S	P	R	G
K	U	S	C	H	U	I	L	P	L	A	A	T	S	T	O
O	V	E	R	W	I	N	N	A	A	R	P	P	U	H	E
E	X	U	B	E	R	A	N	T	R	I	L	O	Y	O	D
V	E	R	H	E	V	E	N	W	A	A	R	D	I	G	O

SCHUILPLAATS
BLIJ
LIEFDE
WAARDIG
HEILIG
GEDULDIG
ONAFHANKELIJK
EEUWIG
ATTENT
ALMACHTIG
ONDERHOUDER

GENADIG
RECHTVAARDIG
GOED
TOORN
ONVERANDERLIJK
OVERWINNAAR
DESCHEPPER
ONDOORGRONDELIJK
WIJS
DRIE-EENHEID
SOEVEREIN

KONING
IJVERIG
VERHEVEN
BEVRIJDER
JALOERS
EXUBERANT
BEGRIPVOL
GLORIEUS
TROUW
YHWH

Wat is Gods karakter?

SCHUILPLAATS
BLIJ
LIEFDE
WAARDIG
HEILIG
GEDULDIG
ONAFHANKELIJK
EEUWIG
ATTENT
ALMACHTIG
ONDERHOUDER

GENADIG
RECHTVAARDIG
GOED
TOORN
ONVERANDERLIJK
OVERWINNAAR
DESCHEPPER
ONDOORGRONDELIJK
WIJS
DRIE-EENHEID
SOEVEREIN

KONING
IJVERIG
VERHEVEN
BEVRIJDER
JALOERS
EXUBERANT
BEGRIPVOL
GLORIEUS
TROUW
YHWH

WAT IS EEN 'SWORD DRILL'

Bijbelverzen uit de lessen kunnen gebruikt worden om Sword Drills uit te oefenen. Je kan je eigen regels opstellen of je aan de volgende richtlijnen houden :

1. Begin met het commando "Zwaarden trekken." (Je kunt best beginnen met uit te leggen dat de term "zwaard" komt van een verwijzing naar het Woord van God zoals een zwaard in Efeziërs 6:17.) Bij het commando om zwaarden te trekken, moeten de kinderen hun Bijbel omhoog houden aan de kant waar het ingebonden is.

2. Zeg de verwijzing duidelijk en traag.

3. Laat de kinderen de verwijzing herhalen.

4. Geef het commando "Aanvallen!" De kinderen mogen nu beginnen het vers op te zoeken.

5. Wanneer een kind het vers vindt, mag het opstaan. Ze mogen niet opstaan wanneer ze enkel het hoofdstuk vinden. Ze moeten hun vingers op het vers hebben als ze opstaan.

6. De leraar mag gelijk welk kind vragen om het vers te lezen, dit voorkomt dat telkens de snelste kinderen het vers lezen.

7. Om Sword Drills interessanter te maken, kun je best de klas in groepen indelen en punten geven aan elke groep. Als telkens hetzelfde kind het vers eerst vindt, kun je ook bijkomende voorwaarden opgeven zodat ook andere kinderen een kans krijgen. Bijvoorbeeld, je kan vragen dat enkel kinderen van een bepaalde leeftijd meedoen, meisjes, etc.

Noot : Het is belangrijk te onthouden dat Sword Drills enkel zouden een leuke activiteit zijn en niet een manier om kinderen te helpen het Woord van God in hun harten te laten.

DE LESPAKKETTEN

Alle lesjes zijn auteursrechterlijk beschermd en eigendom van Truth78.org.

Omdat we dit *prachtig onderwijs* (Lees meer hierover: **Wat deze kinderlesjes zo bijzonder maakt...**)

zo graag wilden doorgeven aan onze kinderen, zijn we aan **de vertaling** van deze lespakketten begonnen, natuurlijk na de goedkeuring van 'Truth78'. We kregen ook de toelating om de reeds vertaalde lespakketten te delen met geïnteresseerden hier in Vlaanderen. We beseffen heel goed dat we geen professioneel vertaalwerk kunnen neerzetten. Onze **oprechte excuses** daarvoor. We moesten ook voortdurend vertalen onder tijdsdruk, want het lespakket dat vertaald werd, werd ondertussen ook onderwezen. Met als gevolg dat het lespakket nog geen deftige correctie heeft kunnen ondergaan.

Niettemin hopen en bidden we dat dit rijke voedsel door heel veel kinderen in Vlaanderen mag geproefd worden zodat ze hun vertrouwen zullen stellen op onze Heer, Jezus Christus!

Wie meer wil weten, vragen heeft, geïnteresseerd is in een lespakket, stuur dan gerust een mailtje naar een van onze verantwoordelijken.

Lespakketten voor de lagere school:

- **“Jesus, what a Savior!”** ‘Jezus, wat een Redder!’ 40 lessen, *kleuters* (1^e-2^e leerjaar).
REEDS VERTAALD
- **“ABC’s van God”** klaar beeld van God stellen. 40 lessen, *1^e leerjaar* (kleuters, 2-3^e).
Na de hoge school komen ze soms niet meer terug naar de kerk. Meestal verwerpen ze niet de waarheid, ze weten heel goed dat het de waarheid is, ze verwerpen de aanvaarding.
REEDS VERTAALD
- **“Faithfull to all His promises”** ‘God houdt zich altijd aan Zijn beloften.’ 40 lessen, *2^e leerjaar* (3-6^e).
Als je in de put zit, zal je leunen op Zijn beloftes, maar dan moet je ze wel kennen.
REEDS VERTAALD
- **“In the beginning...Jesus”** ‘In het begin...Jezus.’ 40 lessen, *3^e leerjaar* (4^e).
Gods reddingsplan, beginnende in Genesis doorkruisen we de hele Bijbel.
REEDS VERTAALD
- **“To be like Jesus”** ‘Zijn zoals Jezus.’ 40 lessen, *4^e leerjaar* (3^e-5^e)
Heiliging.
REEDS VERTAALD
- **“How majestic is Your Name”** ‘Hoe heerlijk is Uw Naam.’ 40 lessen, *5^e leerjaar* (2^e-6^e).
Toont het karakter van God.
WORDT NOG VERTAALD
- **“My purpose will stand”** ‘Mijn voornemen zal gebeuren.’ 40 lessen, *6^e leerjaar* (3^e-6^e).
Correct denken over God (soevereine God).
WORDT NOG VERTAALD

Lessen voor de kleuters:

- De lessen zijn *chronologisch* opgebouwd! (als het karakter van God eenmaal in het kind zijn verstand aanwezig is -hopelijk ook in zijn hart- kun je later andere verhalen toevoegen).
- Ze hebben *een raamwerk* opgezet, de Bijbel als één geheel (vb.als je spreekt over de “genade” van God en ze hebben nooit gehoord over de vele keren dat Israël zich afkeerde van God en God hen iedere keer opnieuw vergaf, dan zal die genade nooit zo geproefd worden).
- Ook belangrijk is een passage *in zijn context* leren en bovendien niet alleen in zijn directe context maar *ook de aanloop* schetsen. Want een chronologisch verloop toont de conclusie van iets. Het toont dat Gods weg altijd de beste is en dat God altijd wint!

O.T.: ”He established a testimony” 60 lessen, kleuters-1^e leerjaar - VERTAALD

N.T.: ”He has spoken by His Son” 52 lessen, kleuters-1^e leerjaar - VERTAALD

Kortom, heel het Oude en Nieuwe Testament wordt systematisch doorlopen tijdens de 3 kleuterjaren.

Elk lespakket bestaat uit:

40 LESSEN: leerstof voor een gans jaar.

LESBOEK: Alles wat je moet doorgeven, is overzichtelijk neergeschreven met goeddoordachte voorbeelden en materiaal.

WERKBOEK:-Terwijl ze bezig zijn, kan er in de groep of individueel *gepraat* worden.

-Het *boek* blijft het hele jaar in de klas, gaat dan niet verloren.

-Een compleet *overzicht* voor later.

OUDERSPAGINA:-Ouders hebben de *hoofdverantwoordelijkheid* voor het bijbrengen van het geloof aan hun kinderen. Dit wekelijks meeneembladje is een prachtig *hulpinstrument*!

-Het zorgt voor een *dialog* tussen ouders en kind over het geloof.

BIJBELVERSKAARTJES: -Verzen memoriseren is heel belangrijk (worden *gebundeld* aan een ring).

VISUALS: -Er wordt gedurende de les heel *veel getoond* (adhv prenten, poster, attributen,...), houdt de aandacht van de kinderen vast.

-Geen knutselwerkjes (niet doeltreffend).

Wat deze kinderlesjes zo bijzonder maakt...

Het is een verlangen van ons hart om de kinderen degelijk onderwijs over God te kunnen geven. De goeddoordachte, goedopgebouwde lespakketten van ‘Truth78’, overtroffen onze verlangens.

Hun lessen zijn ontstaan uit een passie om de waarheden van de Bijbel zo te presenteren dat ze *op God gericht zijn*! Elke les is zo gepresenteerd dat de grootheid en waarde van God wordt getoond. Hun lespakketten zijn ANDERS dan andere lespakketten! Het begon allemaal toen ze zich afvroegen wat kinderen moeten weten als ze de zondagschool doorlopen hebben.

1. Met hun lessen willen ze aantonen dat *God het centrum* van de wereld is, de belangrijkste.

2. “Geloof” komt door *het horen*, horen door het Woord van God.
3. Ze willen de kinderen *wapenen* voor het gevecht van het geloof.
4. Ze vinden dat veel zondagsschoollesjes vervallen zijn tot *morele lessen*. Vb.: Spijziging van de 5000. Les: leer (je lunch) delen; terwijl hier de grootheid van een machtig God wordt getoond die het kleinste wat we Hem aanbieden veelvuldig zal zegenen. Als je kunt tonen wie God is, hoe God is, wil je zijn zoals Hem (zoals kinderen willen gelijken op hun idool) en dan zullen ze ook leren delen. Zie je, *een heel andere inval!*
5. Ze willen de Bijbel niet voorstellen als *losse verhaaltjes* anders ontnemen we God Zijn heerlijkheid en eer. Ze willen een theologie opbouwen, *de volledige raad van God* aanbrengen.
6. We moeten de kinderen ook van kleinsaf *het correcte Godsbeeld* aanleren zoals God is eierzuchtig, Hij is Heer en Heerser. En wat vertellen wij: vb. Jezus stelt discipelen aan. Dan zeggen wij: Hij heeft ons nodig, wij zijn belangrijk. Dit is niet correct! **HIJ** zorgt voor al onze noden.
We kunnen het beter direct juist aanleren dan later te moeten bijsturen!
Kinderen zijn in staat om deze dingen te begrijpen, ik denk dat we Gods voorzienigheid ferm onderschatten op dit vlak.
7. We moeten ze een *goed evenwicht* geven i.v.m. genade en rechtvaardigheid. Ze moeten Hem zowel respecteren, vrezen als liefhebben. Vb.: We zeggen soms: “God houdt zoveel van je.” Als God hen iets onthoudt dat ‘goed’ is, denken ze dat Hij hen niet meer graag ziet. Maar God is wel soeverein! Horen ze beide zijden van ons?
8. Wat vinden de makers van de lespakketten nog belangrijk?
Zoeken in het Woord. Ze zeggen: Geloof het niet omdat wij, lesgevers, het zeggen, maar zoek het op in de Bijbel. Ze gaan nog een stapje verder: Hoe weet je dat het waar is? Kan je het *tonen* met een vers, een voorbeeld uit de Bijbel?

Wat ons betreft als lesgevers:

- Het is niet alleen belangrijk de les goed door te geven, je moet de kinderen ook *bevragen*: “wat houdt dat nu eigenlijk in?”, “We hoorden dit nu, wat betekent dat?”
- Niet alleen hoofdkennis*, het moet naar *het hart* dalen van de kinderen (het is tenslotte onze volgende generatie).

Reacties van de lesgevers op deze lespakketten:

- “Dit lijkt *niet anders* dan andere lessen.”, maar na 6 weken waren ze aangenaam verrast!
- “We dachten dat we de kinderen *over God* leerden, maar dat deden we niet!”
- “Ik kan niet geloven hoe ik *zelf groei*.”

De lessen:

- Zijn duidelijk geschreven.
- Zijn niet moeilijk om door te geven.
- Goede *voorbereiding* is nodig!
- Het echte werk is harte-werk:- eerst zelf nadenken over het Bijbelgedeelte.
 - je afvragen: God, wat zeg je aan je volk door dit gedeelte?
 - je hart delen met de kinderen over God.

MT.19:14 “Laat de kinderen tot Mij komen, want het koninkrijk van de hemel behoort toe aan wie is zoals zij.”